ABC Amber Palm Converter, http://www.processtext.com/abcpalm.html

C:\Users\Plazma\Desktop\Knhy pdf\K\Klička Václav\Klicka Vaclav-Ve jmenu Metanoona.pdb

PDB Name: Ve jmenu Metanoona
Creator ID: REAd
PDB Type: TEXt
Version: 0
Unique ID Seed: 0
Creation Date: 22.7.2007
Modification Date: 22.7.2007
Last Backup Date: 1.1.1970
Modification Number: 0

Václav Klička
Ve jménu Metanoona

Úvod
Nahromaděné jaderné systémy jsou dnes damoklovým mečem, který hrozí zničením celé naší civilizace.
Z tisku 80. let XX. století

Nad pralesem zářily velké čisté hvězdy. V temných houštinách byla tma a nebezpečí. Na mohutných větvích stromů, schoulení a namačkaní k sobě, odpočívali v neklidném spánku chlupatí tvorové: samci, samice, mláďata. Jen vůdce tlupy nespal. Ležel strnule na nejnižší větvi a naslouchal zvukům nočního lesa. Nikdo mu tuto povinnost neukládal, konal jí jako samozřejmost: byl nejsilnější, tlupa ho poslouchala, musel tedy střežit její bezpečí. Chvílemi se mu oči zavíraly a svalnatým tělem prostupovalo sladké uvolnění, ale sebemenší šramot v blízkém houští nebo tiché zavrnění mláděte vysoko v koruně stromu ho rázem probouzelo a přivádělo do střehu.
Najednou zneklidněl. Slabý noční vánek donesl k jeho citlivým nozdrám podivný pach. Ne, nebyly to noční šelmy, bylo to něco mnohem horšího a nebezpečnějšího: pach cizí tlupy. Nepřemýšlel, protože ještě neuměl. Jen hněvivě zavrčel, chlupy na zátylku se mu zježily, srdce se rozbušilo. Na jeho zavrčení se okamžitě ozvaly z temných korun stromů tlumené hlasy jiných samců. Desítky chlupatých stínů se nehlučně přemístily níž a obsadily větve kolem vůdce. Neřekl jim nic, protože mluvit ještě neuměl. Jen zacvakal zuby a vydal krátký zuřivý skřek. Pochopili, co chce. Když hbitě sklouzl na zem, následovali ho. Vedl je houštinou tam, odkud vanul ten nebezpečný pach. Pomáhal si v běhu předními končetinami, které měl dlouhé a svalnaté, takže jich mohl používat jako předních nohou.
Záhy dorazil k velké hromadě polomů. Ano, zde se usadili nezvaní hosté. Cítil jejich pach tak ostře, že to jím otřáslo. Za sebou slyšel dech své smečky, odhodlané ke všemu. Nepřemýšlel, proč teď musí vyrazit vpřed, napadnout vetřelce a zabíjet, zabíjet, zabíjet, dokud se nedají na útěk a nezmizí z tohoto lesa, který široko daleko patří jen jemu a 5eho tlupě. Nepřemýšlel, protože neuměl, ale bylo to v něm, bylo to naprogramováno samotnou přírodou, a proto to musel udělat.

Kdyby to neudělal, kdyby projevil mírumilovnost a shovívavost, kdyby nechal cizáky na pokoji — jistě tudy jen procházeli při hledání nového loviště —, pak by nebyl hoden úkolu, který mu příroda předurčila a navždy by zůstal zvířetem. Ale on vyrazil, on vedl své samce do nesmyslného boje, rval se jako ďábel, zabíjel, pronásledoval prchající až k hranicím svého rajónu a pak se vrátil s prořídlou skupinou svých bojovníků k rodné tlupě, krvácející, pokousaný, ale vítězný a nadmíru spokojený. A jelikož splnil program, stal se hoden velkého úkolu přírody, která v něm založila velkolepý proces rozvoje vyšší formy své existence, formy zvané rozum.
A tak se ti zabijáci stali zakladateli lidské civilizace, mými a tvými, milý čtenáři, dávnými předky, jejichž krutému odhodlání vděčíme za všechno, čím jsme a co máme, jak za to dobré, tak i za to špatné. Nezříkejme se jich, nebude to nic platné. Raději se zadívejme do nich i do sebe, poznejme v sobě jejich divoké pitvorné škleby, jejich bouřlivě city, jejich lásku á nenávist, jejich něžnost a nesmyslnou krutost. Poznejme a zapřemýšlejme si o nich í o sobě.
Agresivita, neústupnost, touha po nadřazenosti, odhodlanost řešit existenční problémy bojovou akcí, brutální zacházení se vším, co žije, vynesly sice tohoto našeho zvířecího předka až k počátkům prvních civilizací, ale zároveň v něm nesmírně rozvinuly sklony k destrukci, které daleko předčily jeho schopnosti tvůrčí. Stalo se to fatálním rysem naší povahy, který neumíme samostatně potlačit.
S rozvojem civilizace se roztržka mezi konstruktivní a destruktivní mocí člověka stále rychleji zvětšovala, až v roce 2028 dosáhla vrcholu absurdity. Kdyby existoval evoluční zákon, který by uváděl do souladu a rovnováhy ničivé a tvořivé síly rozumu, a to tak, že zničit by dokázal jen to, co by byl schopen také vytvořit, pak by v roce 2028 musel umět udělat celou takovou planetu, jako je naše Země, s veškerým jejím přírodním bohatstvím. V té době totiž nabyla ničivá moc člověka již takového rozsahu, že mohl hravě proměnit celou svou planetu ve shluk rozžhavených plynů, v nichž by se marně hledaly stopy po horstvech a oceánech, po lesích a polích, po městech a továrnách, po životě a rozumu. Taková ničivá moc, znásobená odhodláním kdykoli jí použít, byla již vskutku vrcholem absurdity. A jak daleko, nepředstavitelně daleko pozadu za ní zůstaly tvůrčí schopnosti. Je tu směšné mluvit o vytvoření nové planety. Vždyť člověk tenkrát stále ještě neměl jasno v tom, jakým způsobem se to dělá. jakých mohutných vesmírných sil a složitých kosmogonických procesů k tomu příroda používá. Ani strukturu samotné planety neznal ještě dokonale. Nepronikl ještě do všech tajů života, nerozluštil smysl vlastní existence, nedokázal zajistit světu sociální a ekonomickou

rovnováhu, zmítal se v politických rozporech jako moucha v pavučině a přitom měl monstrózní moc rázem všechno likvidovat tak dokonale, že se to dá přirovnat jen ke kosmické katastrofě. Běda, třikrát běda nám, že se matka příroda nepostarala o evoluční zákon rovnováhy mezi ničivou a tvořivou silou člověka!
Dalo by se říci, jsme tací, jací jsme, a za nic nemůžeme. To příroda předem naznačila cesty, jimiž se náš vývoj musel ubírat. Dalo by se tak říci, ale to bychom se museli vzdát hrdého jména Homo sapiens, které jsme si přivlastnili, museli bychom přiznat, že nikoli rozum, ale hrůzostrašné šílenství řídí naše počínání a neodvratně nás žene do záhuby, že nemáme vlastní vůli a vědomí, že o pokroku a humanismu, o lásce a dobru umíme jen žvanit jako smečka bláznů, strkajících db sebe na okraji propasti a zuřivě se navzájem obviňujících ze zločinných záměrů.
V roce 2028 dospěla situace tak daleko, že se už muselo konečně něco stát, aby aspoň planeta a nějaký ten život na ní byly před zkázou uchovány. A tak zasáhla sedmá proměna, Metanoon.
Kdo to je Metanoon? O jakou sedmou proměnu tu jde? Kdo ji vyvolal? Kdo objevil? Nikdo. Nebo lépe řečeno, sama příroda. Metanoon přišel stejně sám od sebe, jako před nim zdánlivě z ničeho, z pouhých prvků mrtvé hmoty vznikl život a z bezduchého života rozum. Co je to život, jak se vlastně zrodil? Nevíme. Někteří naši vědci tvrdí, že organické látky vznikají daleko v mezihvězdném prostoru, vytvářejí obrovské shluky, pronikají do Cortova oblaku a jsou pak hbitými kometami rozsévány po celém vesmíru. Je to fantastická představa, ale budiž. Co však rozum? Jak se vyvinul z bezduchého života? Nebyl také přinesen ve .formě jakýchsi energetických, informacemi nabitých impulsů z mezigalaktických dálav? I to povazuje věda za možné. Jistotu však zatím nemáme. A nejsme-li schopni proniknout do tajemství vzniku života a rozumu, jak můžeme pochopit zrod Metanoona? Vymyká se to naší fantazii, našim představám. Metanoon prostě přišel a uvedl do pohybu síly, o jakých se nám ani nezdálo.
Není nic fantastičtějšího než člověk sám. Je fantasticky tajemný jeho zrod, jsou fantasticky tajemné jeho přeměny a jeho bouřlivá cesta od zoologického druhu k vyspělé rozumné civilizaci Ale nejfantastičtější je skutečnost, že dosáhl tak vysokých met, disponuje tak obrovskou, doslova kosmickou mocí, a přitom dosud nezná sám sebe, nemá žádnou představu o tom, v čem spočívá jeho lidství, neví, co je, proč je a v čem je smysl a cíl jeho existence. Ve srovnání s tímto záhadným paradoxem ani příběh, který čtenáři nabízím, nemůže se jevit jako příliš fantastický a nepravděpodobný. Stalo se to v roce 2028.
Autor

ČÁST PRVNÍ - TICHÁ KATASTROFA

1

Onoho roku se měsíc září v Praze výjimečně vydařil. Bylo krásné teplé bezvětří a slunce svítilo na čisté obloze, jako by zapomnělo, že letní službu má již za sebou.
Park na Petřínském vrchu byl stále ještě v plné zeleni, ptačí havěť v houštinách si bezstarostně prozpěvovala a u starobylé rozhledny, se rojily pestré houfy návštěvníků, dychtivých zhlédnout nádherné panoráma Prahy z největší přístupné výšky.
Klid a pohoda panovaly vůkol.
Dokonce i majestátní budova ze skla, syntetických hmot a betonu, která již dvanáct let stála na místě staré zbourané hvězdárny, vypadala zevně jako pohádkový zakletý zámek, tiše dřímající ve slunečním svitu. Ale to už samozřejmě bylo pouhé zdání, neboť uvnitř této budovy probíhaly nejpodivuhodnější pracovní procesy, vyžadující nejvyšší vypětí duševních sil, jaké si člověk vůbec dokáže představit. Byl to přece slavný pražský vědecko--vývojový a výrobní podnik Omnimikron, jehož značka OM v modré elipse byla známá po celém světě a v jehož nesčetných laboratořích a dílnách pracovalo na dva tisíce párů zlatých českých rukou. Muselo tam tedy být pořádně rušno.
Ale v pracovně ředitele Omnimikronu, akademika profesora Klimeše, v sedmém patře budovy, panovala stejná tichá pohoda jako v okolním světě. Byla to velká světlá místnost s obrovským oknem přes celou stěnu, kterým byla vidět blankytná obloha, zelené petřínské stráně i kouzelné panoráma Prahy -, mosty přes Vltavu, paláci, kostely a spletí starobylých uliček. Vzduch však tímto oknem do místnosti nesměl. Bylo neprodyšně uzavřeno a větrání obstarávalo umně skryté klimatizační zařízení.
Nápadné na této místnosti bylo také to, že byla celá bílá a svítila úzkostlivou čistotou. Tolik bělosti se snad neuvidí ani na nejvzornějších klinikách. Bílé hladké stěny, bílá podlaha z umělé krytiny, bílý strop vyzařující umělé denní světlo, bílý pracovní stůl ředitele a na něj napojený dlouhý bílý stůl pro porady, jednoduché bílé židle s účelně tvarovanými sedátky. A žádné skříně, žádné regály. Vše bylo důmyslně zamontováno do stěn, aby nepřekáželo a nenarušovalo ideální hladkost a přehlednost okolních ploch. Dokonce 1 velké televizní obrazovky vnitřního 1 vnějšího spojení splývaly se stěnami. Na pracovním stole ředitele byl jen bílý řídící pult s barevnými tlačítky, mikroskop a několik videofonních a telefonních aparátů, rovněž se skvoucích bělostí. Sám ředitel profesor Klimeš, tělnatý, asi pětašedesátiletý muž, s velkou pleší a věnečkem bílých šedivých vlasů kolem ní, seděl momentálně u svého stolu v přiléhavé bílé kombinéze, kterou pravidla podniku předepisovala všem zaměstnancům — jen těsnou kuklu v podobě kapuce měl proti pravidlům odhozenou na záda, protože tu bylo dost teplo —, a upřeně hleděl do kukátek velkého mikroskopu Jeho pravá ruka zvolna otáčela regulačním šroubem, zatímco levá držela bílý kapesník, kterým si co chvíli utíral zarosena čelo. Jeho rty se přitom dobromyslně a spokojeně usmívaly
A najednou do toho ticha, pohody a soustředění vtrhl vichr, tajfun, uragán. Dveře pracovny se náhle rozletěly a dovnitř vpadl vychrtlý dlouhán v ušmudlané bílé kombinéze a s rozevlátými pačesy.
„Soudruhu řediteli, hotovo!!!“ Zaznělo to jako výstřel, s bezmeznou, skoro až bláznivou radostí. Na dlouhánově mladém pohublém obličeji zářil úsměv od ucha k uchu, jeho oči pod silnými čočkami brýlí vypadaly nepřirozeně

obrovské a jeho pravá ruka vítězně zvedala nad hlavou lesklou kovovou kazetu cylindrického tvaru.
Profesor Klimeš upustil překvapením kapesník na zem a padl zády na opěradlo židle. Pleš mu rázem nebezpečně zbrunátněla, čelist poklesla a bledě modrá očka málem vypadla z důlků.
Dlouhán však v první chvíli ani nepostřehl, co svým nenadálým vpádem způsobil. Postavil kazetu na stůl a hlasitě, snad jen c pár decibelů mírněji než prve, opakoval:
„Hotovo, soudruhu řediteli! Máme ho!“ Akademik Klimeš pomalu přicházel k sobě. Pleš mu postupně bledla a dostávala svou obvyklou narůžovělou barvu. Konečně se jakžtakž vzpamatoval z leknutí, zakroutil hlavou a tiše zabědoval:
„Jste nemožný člověk, soudruhu Pištoro. Nebezpečný člověk! Málem jste se teď stal mým vrahem. Copak se to dělá, vtrhnout takhle zničehonic a křičet, jako když hoří? Kdybyste alespoň bral ohled na moje stáří a na moje nemocné srdce…“

„Odpusťte, soudruhu řediteli… Já nerad, opravdu nerad,“ rozpačitě se omlouval Pištora. Sundal si brýle a začal je čistit kapesníkem, který vydoloval z kombinézy. „Já už nebudu, soudruhu řediteli…“
„Nebudu… Kdybyste aspoň napřed zaklepal… A jak to, proboha, vypadáte? Kombinéza samá skvrna, kuklu na hlavě nemáte. A to si říkáte vedoucí konstruktér? Měl byste se stydět, inženýre Pištoro!“
„Promiňte, soudruhu řediteli… Neměl jsem čas se upravit…,“ koktal omluvně Pištora a najednou nevěděl, kam se svýma dlouhýma rukama.
„Na to musíte mít vždycky čas. I na to zaklepání… Mám tu nově vyvinutý techmin, a jestli jsem ho tím leknutím setřásl ze sklíčka, tak se těšte!“
Profesor Klimeš opět přitiskl oči ke kukátkům mikroskopu a chvíli se do nich soustředěně díval.
„No, máte z pekla štěstí, mladíku, nic se mu nestalo,“ otočil se znovu k Pištorovi a přešel na tykání: „Ty kluku potrhlá! Posaď se a vykládej, co se tam u tebe zase semlelo.“
Pištora se posadil, uhladil si vlasy, opět se zeširoka usmál a řekl:
„Co by se tak asi mohlo semlít, soudruhu řediteli? Prostě ho už máme a hotovo!“
„Koho máte? O čem to vlastně mluvíš, Zdeňku?“ stále ještě nechápavě, ale již poněkud starostlivě se zeptal ředitel.
„No přece o Kyberoformikovi! Přišel jsem vám ohlásit, soudruhu řediteli, že jsem právě dokončil práci na zakázce Galaxanalu. Kyberoformik je konstrukčně hotov a odzkoušen. Všechny parametry dopadly na výbornou, žádné odchylky od plánovaných požadavků. Můžeme si pozvat přijímací komisi z Galaxanalu třeba hned zítra,“ se vší vážností pronesl Pištora, aniž přitom vymazal z tváře slastný úsměv.
Ředitel se zvedl, přicupital k Pištorovi a uchopil jeho pravici do svých baculatých dlaní.
„Gratuluju ti, Zdeňku, z celého srdce ti gratuluju! Jsi pašák! Ani jsem nedoufal, že dodržíme dodací lhůtu, a tys ho zvládl o tři a půl měsíce dřív! Mám z tebe radosti“
„Děkuju, soudruhu řediteli… Taky jsem z toho měl strach,“ zalykal se Pištora radostí. „Jenom těch technických problémů, co se kolem toho nakupilo!… Vypadalo to nejmíň na deset let! A my jsme se zavázali, že to stinném za tři roky
„A nakonec jsme to stihli za dva roky a osm a půl měsíce!… Už se nedivím, Zdeňku, žes ke mně vpadl jako velká voda… A je to opravdu v naprostém pořádku, chlapče?“
„Ručím za něj vlastní hlavou, soudruhu řediteli! Prošel všemi testy bez nejmenšího zádrhele! Poslouchá jako hodiny!“
„To mi spadl kámen ze srdce!“ Ředitel se vrátil na místo a vzrušeně pokračoval: „Zakázka od Galaxanalu není žádná maličkost. A těch peněz, co do toho investovali! Za ty by se dal koupit celý náš Omnimikron se vším všudy. Ale ani to není hlavní. Na prvním místě je ten jeho veskrze mírový účel. Kyberoformik bude sloužit jen míru a pokroku. A to má také obrovský význam v době, kdy žijeme ve stínu dvanácti set gelů a každým okamžikem se můžeme proměnit v plynový oblak i s celou naší sluneční soustavou… Teď, když jsi s prací hotov, chtěl bych ti něco říct. Musíš si to ale nechat pro sebe. Ne že by to bylo nějaké přísné státní tajemství, ale není prostě vhodné, aby se to moc rozkřiklo. Chápeš, co tím myslím?“
„Jistě, soudruhu řediteli. Mlčet, to “já umím,“ skromně pravil Pištora a narovnal se nr židli, ^
Akademik Klimeš ho chvíli zkoumavě pozoroval a pak se pomalu rozhovořil:
„Tvým úkolem, Zdeňku, bylo konstrukční vyřešení technických problémů, spojených s rozmístěním a skloubením veškerého zařízení uvnitř Kyberoformika, kterým měl být podle projektu vybaven. Programová část se tě netýkala. Ale jistě sis všiml, že vedle základního programu, který měl mít podle projektu tři sta čtyřicet miliard molekulárních jednotek, musel jsi navíc umístit dvacet miliard jednotek takzvaného dodatečného programu s vlastní informační rezervou.“
„To mi tedy opravdu neušlo, soudruhu řediteli! Volal jsem kvůli tomu do Galaxanalu, protože mi tím narušili celý plán programového úseku, uloženého do Kyberoformikovy hlavy!“ zvolal Pištora. „Měl jsem tam všechno propočítané na zlomky mikronů a najednou bác ho, dvacet miliard jednotek navíc a k tomu žádost o precizní propojení do základního i funkčního programu, do logátoru a kdoví kam ještě! Byl jsem z toho úplně na větvi! Ale sám ředitel Galaxanalu mě prosil jménem celé vědecké rady, abych to provedl, že je to nesmírně nutné. Strávil jsem na tom deset nocí, ale nakonec jsem to vyřešil. Na něčem se to ovšem muselo projevit, a tak má Kyberoformik ve srovnání s prototypem o dva mikrony větší hlavičku. Pouhým okem se to nepozná, ale kdyby to někdo změřil…“
„Počkej, Zdeňku, teď o to nejde. Zvětšení hlavičky zkoumal doktor Faltys a řekl, že je to zanedbatelné. Jde teď o ten dodatečný program. Víš, co obsahuje?“
„Nemám tušení, soudruhu řediteli.“
„Tak já ti to tedy povím Poslouchej pozorně. V čísi osvícené hlavě v Galaxanalu vznikla teorie, podle níž celý vesmírný vývoj hmoty probíhá cestou zrání a skoků do kvalitativních proměn. Nebudu ti to líčit od začátku, neboť podstata

prvních tří proměn po velkém třesku — prostoročasu, praenergie a prahmoty — je mlhavá a sporná. Čtvrtou proměnu představuje zrod atomické vesmírné hmoty, jak ji známe dnes. Když uzrála, porodila život, je tedy život pátou proměnou hmoty Zrání života do vyšších forem trvalo zhruba miliardu let. Když se plně vyvinul, zrodil rozum. To je šestá proměna. Na tom ale cesta zrání a náhlých skoků do kvalitativních proměn nemůže skončit. Až rozum dosáhne plné zralosti, musí vytvořit něco neskonale dokonalejšího, než je sám, a to bude sedmá proměna hmoty. Rozumíš tomu?“
„Ne tak docela, soudruhu řediteli,“ Pištora se rozpačitě podrbal za uchem. „A kdo s tím v Galaxanalu přišel?“
„To tam nikdo přesně neví. Zdá se, že je to kolektivní nápad celého velkého týmu vědců.“
„Zajímavé. Ale jak může rozum vydat něco neskonale dokonalejšího, než je sám? Připadá mi to stejně nemožné jako přeskočit vlastní stín!“ zvolal Pištora, jehož technické myšlení se něčemu takovému vzpíralo.
„Ta nemožnost je ien zdánlivá, Zdeňku,“ trpělivě vysvětloval akademik Klimeš. „Stejně nemožně vypadá zrod života z mrtvé neorganické hmoty. Ale přesto se to stalo. I zrozeni rozumu z bouřlivě se vyvíjejícího, leč naprosto bezduchého života nám připadá téměř jako zázrak Proč by tedy rozum na špičce svého vývoje nezrodil něco, co by ho svou dokonalostí přesahovalo stejně vysoko, jako život přesahuje mrtvou hmotu nebo jako rozum přesahuje bezduchou biosféru přírody? Bylo by to přece naprosto logické, nemyslíš? Navíc neexistují žádné důvody, abychom předpokládali, že právě rozum je poslední vrcholná proměna hmoty a že na tom se ten vesmírný pro-- ces zrání a proměn definitivně zastaví. Logičtější je předpokládat, že se evolučně revoluční vývoj hmoty nezastaví nikdy. Je to přece naprosto materialistický přístup k věci.“
„To bych bral, soudruhu řediteli. A co to bude ta sedmá proměna podle učených teoretiků z Galaxanalu? Jak se projeví?“
„V tom je právě ten háček. Může hmota tušit, co je to život, i když se do něj převtěluje? Může svět rostlin a živočichů tušit, co je to rozum, i když vzešel z jejich středu? Stejně tak rozum nedokáže pochopit a definovat to, co se z něj zrodí. Mezi jednotlivými proměnami je nepřeklenutelná propast. Jen jedno ta galaxanalská teorie tvrdí s jistotou: existuje naprostá vzájemná závislost všech proměn, jinými slovy pevné spojitosti všech článků evolučního řetězu. Život bez hmoty je nemožný, rozum bez života je nemožný. Stejně ta sedmá proměna, ať už je to cokoli, bude závislá na existenci rozumu, života, hmoty, prahmoty, praenergie a časoprostoru. Jakékoli přerušení tohoto vývojového řetězu odhodí hmotu zpět do předchozího stavu.“
„Zní to podivně, soudruhu řediteli, ale budiž. Co však má s tím vším společného můj Kyberoformik?“
„Hodně. Již bezmála celé století žijeme na pokraji zkázy, od té. doby, co byla objevena atomová energie. Nahromadili jsme tolik nukleárních zbraní, že to stačí na úplné zničení naší planety. A zbrojíme dál. Katastrofa, která může propuknout každým okamžikem pro sebemenší neopatrnost, zničí v tomto koutě vesmíru obě proměny — život i rozum — a odhodí vývoj, hmoty o několik miliard let nazpět. Je nejvyšší čas, aby se tu zrodila sedmá proměna a rozhodným zásahem zachránila pro sebe rozum, život i hmotu, již organizovanou do sluneční soustavy. Soudruzi z Galaxanalu ovšem tvrdí, že dosud neobjevili sebemenší náznak toho, že se sedmá proměna již odehrála a vstoupila do svého funkčního období. A to jim dělá obrovské starosti. Chtějí proto, aby Kyberoformik na své výzkumné cestě Galaxií nejen vyhledal vyspělý rozum na jiných planetách, ale zároveň tam vypátral, jak se vlastně sedmá proměna projevuje a zda je nezbytnou zákonitostí pro každý vyspělý rozum, tedy i pro takový, který se dostal na pokraj zrůdného sebezničení. Oficiálně má Kyberoformik za úkol jen vyhledat mimozemskou civilizaci a přinést o ní zprávu na Zemi, jak je to určeno mezinárodní akcí Kontakt 10. Ale neoficiálně, leč se schválením vyšších míst, má Kyberoformik v dodatečném programu ta'. ' hledání sedmé proměny.“
„Jeho cesta potrvá stovky, ba možná i tisíce let. Nikdo z Galaxanalu se o jejích výsledcích nedozví…“
„Nechají to potomkům.“
„Jistě, potomkům… Budou-li ovšem nějací…“
„V tom máš pravdu. Ale doufejme, že to vydrží, nebo že se ta sedmá proměna projeví u nás nějak sama od sebe… Vidíš teď, Zdeňku, jaká velká věc se ti podařila? ještě jednou ti děkuju… Ale o té sedmé proměně, to si opravdu nech zatím pro sebe.“
„Samozřejmě, soudruhu řediteli. Teď teprve nelituju, že jsem tomu věnoval tolik sil a málem z toho dočista oslepl.“
„Já vím, Zdeňku, já vím. Byla to nadlidská dřina. A zdolals to jen díky svému mládí a elánu. Až bude po všem, dostaneš prémii a půlroční dovolenou s pobytem na Jadranu. Pojedeš k moři, Zdeňku?“
„S radostí, soudruhu řediteli! Díky!… Ale nebudu sám!“
„Co tím myslíš?“
„Budu se ženit, soudruhu řediteli! Už před dvěma roky jsme se s Dankou dohodli, že jakmile budu s Kyberoformikem hotov, hned se vezmem!“
„Tak to budeš mít nádhernou svatební cestu, Zdeňku. Blahopřeju. Kolik ti vlastně je, chlapče?“
„Dvaatřicet, soudruhu řediteli.“
„Dvaatřicet… O polovinu míň než mně .., - Krásný věk…“
Ředitel Klimeš se zamyslel se zasněným výrazem ve tváři. Zřejmě si zavzpomínal na svoje daleké mládí. Pištora ho chvíli mlčky pozoroval a nakonec ho vyrušil opatrnou otázkou:
„Chcete ho vidět, soudruhu řediteli?“
„Kohopak, Zdeňku?“ vrátil se profesor ze svých vzpomínek.
„No přece to moje dítko!“
„Máš ho s sebou?“
„Jak jinak, soudruhu řediteli, tady je!“ a Pištora k sobě přitáhl kazetu, kterou prve postavil na stůl.
„Tak ml ho tedy ukaž.“
Pištora odšrouboval víko, zmáčkl boční tlačítko, uvnitř se rozsvítila malá žárovka, a postavil kazetu před ředitele.

Profesor Klimeš vyndal ze zásuvky velkou lupu a zadíval se přes ni na to, co bylo v hlubině kazety ukryto.
„Nádherný, jako opravdový…," broukal si přitom spokojeně. Pak odložil lupu a znovu se na Pištoru usmál: „Profesoru Kračmerovi už ses taky pochlubil?"
„Zatím ne, soudruhu řediteli. Jste první, ke komu jsem s tím letěl."
„A co chlapci z tvého týmu, vědí už o tom?"
„Jenom Honza…, tedy inženýr Stašek. Musel jsem mu to říct. Dělá přece na zesilovači kosmického spojení. No a že mu v tom něco hapruje, tak jsem mu to řekl. Abych ho jako pobídl. Ten zesilovač sice bude zapotřebí až při vyslání Kyberoformika do kosmu, ale chtěl bych to mít kompletní už pro tu komisi."
„A co na to Stašek?"
„Slíbil, že na tom bude sedět celou noc, aby to do zítřka bylo hotový."
„No dobrá, Zdeňku. Promluvím si s ním ještě sám. Ten Stašek je schopný inženýr spojař, ale že by se v práci ztrhal-, to bych neřekl. Nejraději by coural po laboratořích a vyprávěl anekdoty. Ale to nic, pobídnu ho kapánek… A víš, co mě zrovna napadlo? Nech si to zatím také pro sebe, že Kyberoformik už je hotov. Zamkni ho do trezoru a nikomu ani muk. Zítra svoláme celozávodní schůzi do velkého konferenčního sálu a já to tam všem slavnostně oznámím. I představitele Galaxanalu si na tu schůzi pozvem, a třeba i novináře. Ať to má nějakou úroveň. Platí?"
„Platí, soudruhu řediteli. Zařídím se podle toho."
„Tak dobrá. A teď už běž. Já si musím pobýt v klidu a trochu se z toho ze všeho vzpamatovat. To víš, starý člověk i ty radosti musí brát po kapkách…"
„Ale já bych, soudruhu řediteli, jestli dovolíte, měl ještě něco!" Pištora najednou zneklidněl a rozpaky se začervenal až po kořínky vlasů. Dělal dojem člověka, který musí vyslovit něco, co je mu samotnému hluboce proti mysli a co by sám od sebe nikdy nepronesl.
„No copak máš ještě na srdci? Jen mluv, neostýchej se!" vlídně ho pobídl ředitel.
„Já bych měl takovou zvláštní prosbu, soudruhu řediteli… Takovou osobní…," mumlal Pištora v hlubokém zmatku.
„Tak mě už nenapínej a ven s tím!"
„Chci vás požádat, soudruhu řediteli, abyste mi dovolil přivést do Omnimikronu, teda jako do mé pracovny, Danku, chci říct svou snoubenku Danu Křížovou… Ještě dneska…"
„Ty chceš přivést do Omnimikronu svou nastávající, Zdeňku? A proč?" udiveně zvolal ředitel.
„Já bych totiž chtěl ukázat Dance toho Kyberoformika. Já jsem jí totiž před dvěma roky slíbil, že jí toho Kyberoformika ukážu, až bude hotový, a mrzelo by mě, kdybych musel porušit slovo… Já vím, že to byla ode mne klukovina, myslím ten slib, ale už se stalo. Přivedl bych ji jen na čtvrt hodinky, jen co bych jí ukázal Kyberoformika. a hned bych ji zas odvedl pryč… Na svou osobní odpovědnost, soudruhu řediteli!…"
Profesor se usmál, dlouze se na Pištoru zadíval a zlehka pokýval hlavou:
„Dobře, chlapče. Je to sice proti předpisům, alf pro tebe to udělám. Zasloužíš si to." , Akademik Klimeš vyndal ze stolu čtvrtku papíru a propisovačku, aby napsal pro Danu Křížovou povolení ke vstupu do Omnimikronu. Ještě se však nestačil dotknout hrotem pera papíru, když najednou jako by dostal nějaký záchvat. Zbledl jako křída a chvíli seděl strnule, jakoby zaposlouchaný sám do sebe.
„Soudruhu řediteli, vám je zle?!" polekaně vykřikl Pištora.
Ředitel se ihned vzpamatoval. Ale dobrácký úsměv z jeho obličeje zmizel. Zachmuřeně se na Pištoru podíval, odhodil propisovačku a změněným hlasem řekl:
„Ne, nejde to, inženýre Pištoro. To nemůžu."
Pištora byl tou proměnou úplně šokován.
„Ale proč, soudruhu řediteli? Vy mi nedůvěřujete?!"
„Je to dětinský nápad, soudruhu inženýre," s tvrdou přísností odpověděl ředitel. „Víte sám nejlíp, že tu nejde o důvěru. V pravidlech našeho pracovního řádu je tento bod na prvním místě. Žádná nepovolaná osoba nesmí vkročit do pracovních prostor Omnimikronu. Jak by to vypadalo, kdybych já, ředitel, který tento bod do pracovního řádu prosazoval, ho sám najednou porušil. Není to otázka důvěry, je to prostě hlavní podmínka precizního pořádku, bez něhož bychom ve své práci nikdy neuspěli. Ale něco bych pro vás udělat mohl. Vaše nastávající by mohla přijít do konferenčního sálu na to zítřejší slavnostní shromáždění. Budete-li si přát, napíšu pro ni propustku."
Pištorovi to úplně vzalo řeč. Nechápal tu náhlou změnu. Nepoznával dobráka Klimeše a byl tím udivený.
„To ne, soudruhu řediteli, děkuju…," zmohl se konečně na odpověď. „To mi nepomůže… Já bych ho chtěl ukázat… Ale když to nejde… Tak se na mě nezlobte… Nevěděl jsem, že se vás to tak citelně dotkne… Na shledanou…"
„Na shledanou, soudruhu inženýre."
Pištora se zvedl a pomalu se šoural pryč s cylindrickou kazetou v ruce. Proti tomu, jak se nedávno k řediteli vřítil s vítězným pokřikem, vypadal teď úplně sklesle. Ředitel pozoroval jeho pokleslá ramena a šouravý krok, ah zpět ho nezavolal. Měl v tu chvíli divný pocit, že byrokratická přísnost, kterou náhle a pro sebe samého zcela nečekaně projevil, je na místě Neuměl si tento pocit vysvětlit, tím spíš, že dříve už nejednou takové povolení dal, a méně významným a zasloužilým pracovníkům, než je hlavní konstruktér Kyberoformika inženýr Pištora, kandidát věd, ale o správnosti svého jednání nepochyboval.
Nemohl v tuto chvíli tušit, že svým impulzivním odmítnutím Pištorovy prosby bezděčně uvolnil první, sotva znatelný kamínek, který se spustil dolů po strmém svahu náhodných příčin a důsledků a zanedlouho strhl za sebou lavinu katastrofických událostí.

2

Když se Zdeněk Pištora vrátil do své pracovny, která se rozměry zdaleka nevyrovnala ředitelově a měla s ní společné jen to, že byla rovněž celá bílá, posadil se na židli, natáhl nohy pod stůl a seděl tak několik minut zahloubaný do úvah o svém smolařství a neobratnosti při jednání s lidmi. Byl si jist, že kdyby na ředitele víc naléhal, určitě by z něho to povolení vymámil. Stačilo na něho jen pořádně zatlačit. Ale to Pištora neuměl.
Je měkkota a bačkora, i když jinak má ve své profesi vynikající schopnosti. A Pištora je má! Jenže… Kyberoformika dokončil, udělal ho s předstihem, ale prosadit svou osobní záležitost nedokázal… Co se dá dělat?…
Pištora otevřel oči, podíval se na kazetu, kterou stále ještě držel v ruce, pohladil její hladký poniklovaný bok a zvedl se. Loudavým krokem šel k trezoru, jenž byl zamontován do stěny a splývал s její neporušenou bělostí, až na ten číslicový zámek. Vyťukal prstem kód, a kčyž se těžká ocelová dvířka nehlučně otevřela, uložil kazetu do zvláštní přihrádky. Už chtěl dvířka zabouchnout, když vtom se najednou zarazil. Měl takový pocit, jako by mu mozkem projel oslnivý blesk, až se mu z toho na zlomek vteřiny zatmělo v očích. Vzápětí si uvědomil, že ho právě navštívil fantastický nápad.
Jako zhypnotizovaný zíral do nitra trezoru na tu lesklou kazetu s Kyberoformikem, a jeho obličej byl s každým okamžikem zachmuřenější, ustaranější, vzrušenější. Bylo vidět, že nápad, který mu právě bleskl hlavou, v něm vyvolal vnitřní boj, neboť byl v příkrém rozporu se zdravým rozumem, s jeho poctivostí a svědomitostí.
Konečně se trochu ovládl a řekl nahlas sám sobě:
„Neblázni, člověčel Něco takového si přece* nemůžeš dovolit! Jsi vědec, konstruktér, a ne nějaký chuligán!… Danka to přece pochopí… Je rozumná a nejspíš by ti takovou potrhlost ani neschválila…“
Vtom mu na dveře někdo zaklepal. Pištora sebou trhl, přibouchl dvířka trezoru a rychle se přemístil ke svému stolu. Zároveň zvolal:
„Volno!“
Do místnosti vstoupil inženýr Jan Stašek. Byl asi stejně starý jako Pištora, ale pomenší, spory, růžolící, s věčným potutelným úsměvem na silných rtech. Jeho bílá přiléhavá pracovní kombinéza byla neposkvrněná. Stašek byl po celém Omnimikronu známý vtipálek a frajer, jehož nevybíravého a ostrého jazyka se obávali mnozí kolegové.
„Těbůh, Zdeňku!“
„Ahoj, Honzo.“
„Jsi tu sám?“
„Jak vidíš…“
„Tak to mě teda podrž! Když jsem stál před tvými dveřmi, tak jsem jasně slyšel, že tu s někým mluvíš!“
„Něco se ti zdálo…“
„Hele, nehraj to na mě, soudruhu vedoucí. Nebylo sice přes dveře rozumět, ale tvůj hlas jsem slyšel docela jasně. Přiznej se radši, že máš z toho Kyberoformika nervy nadranc. Vypadáš na to. Obličej ztrhaný, oči zapadlé, rty se ti třesou… Vážně, Zdeňku, tobě není dobře, viď?“
„Nech toho… Nic mi není. Snad jsem jen trochu přetažený… Proč jsi vlastně přišel?“
Pištora obešel stůl a složil se do židle. Stašek se posadil naproti němu, chvíli ho pozoroval a pak spustil:
„Nechtěl jsem se tě dotknout, Zdeňku. Je to koneckonců tvoje věc… Jsem tu jen na skok. Volá mě starej. A jelikož vím, žes u něj právě byl, tak 5sem se napřed zastavil u tebe, jestli náhodou nevíš, co mi dědek chce. Musí to přece mít nějakou souvislost s Kyberoformikem. Tak co, víš o tom něco?“
„Vím, Honzo. Chce ti domluvit, abys byl s tím kosmickým zesilovačem do zítřka hotov. Nic víc…“
„Ty sis mu stěžoval, Zdeňku. Ale proč? Už jsem ti přece řekl, že na tom budu makat celou noc a že ho do rána budeš mít!“
„Přesně tohle jsem mu řekl. Přesto chce s tebou mluvit sám. Znáš přece Klimeše…“
„No dobrá, zajdu za ním… Ale poslyš, Zdeňku, jak je to vlastně s tím naším Ferdou Mravencem? Má přesně stanovený funkční program? Nějak se o tom celou dobu nemluvilo, ale mně to pořád vrtá hlavou.“
Stašek zřejmě za ředitelem nepospíchal a chtěl si trochu poklábosit, když věděl, že hlavní konstruktér má již prakticky po práci, a nemá proto důvod, aby ho odbyl jako obvykle. Pištora se na něj chvíli díval unaveným pohledem a povzdechl si jako táta nad naivní otázkou zvídavého synka.
„Ty máš starosti, Honzo… Kyberoformik nemá žádný přesně vyhraněný funkční program. Má jen úkol vyhledat mimozemský rozum a přinést o něm zprávu. Má však veškeré znalosti, které lidstvo za dobu své existence nashromáždilo, a má v základním programu přísný rozkaz jednat logicky tak, jak je to v zájmu a ku prospěchu lidí. Funkční program si musí vytvořit sám. Bude tedy zcela samostatně uskutečňovat naše cíle v logickém souladu s okolnostmi, do nichž se na cestě kosmem dostane.“
„A proč ne konkrétně rozpracovaný harmonogram praktické činnosti?“
„Je to tak rozumnější. Nikdo v Galaxanalu nemůže předvídat, do jakých podmínek se Kyberoformik při svém průzkumu dostane. A co se nedá předvídat, nemůže být také předem naprogramováno. Ale on bude určitě dělat správné logické závěry. Je přece vybaven absolutně dokonalým logátorem. Bude proto postupovat dokonce správněji, než kdyby měl konkrétní funkční program. Stačí ti to?“
„Dejme tomu, že stačí, i když podle mýho selskýho rozumu jsou to přehnané pravomoci pro mašinu, která při vší svý složitosti je přece jen bezduchý mechanismus. Tím spíš, že je v tom podle mě ještě jeden háček.“
„Jaký háček?“
„Ani nevím, jak bych ti to řekl. Ti kluci z Galaxanalu to mají určitě přesně propočítaný a chytře narafičený. To se jim musí nechat. Ale co ty entomobionické vztažnosti?“
„Jak to myslíš?“
„Jednoduše. Má Kyberoformik z těch entomobionických vztažností jen tu formu? Myslím si totiž, že má-li jen tu formu a pohybové ústrojí, musí to v jeho logických závěrech vyvolat pěkný zmatek. Je to tak?“

„Proč tě to zajímá, Honzo?“
„Jen jako spojaře, Zdeňku, a ani o chlup víc. Lidsky myslící kyber nemůže přece zanedbat své entomobionické vztažnosti, a nemá-li korigující kód, může snadno při odesílání svých hlášení upadnout do značných odchylek. A to by pak mohli hodit na hlavu mně! No nemám pravdu?“
„Máš, Honzo, máš. Ale i po této stránce tě můžu uklidnit. Kyberoformik je vybaven všemi entomobionickými vztažnostmi svého entomologického druhu, a zároveň i tím korigujícím kódem. Dodal nám ho náš myrmekolog doktor Faltys. Ručí za naprostou přesnost všech převodů.“
Stašek chvíli přemýšlel a pak se potutelně usmál:
„Franta Faltys je pěkná podšívka, Zdeňku. Moc bych se na jeho záruky nespoléhal. Tuhle mi říkal, že ten Kyberoformik je nevyzpytatelné stvořen! a může se projevit zcela nečekaným způsobem. Když jsem se ho zeptal, co tím myslí, jen se ďábelsky rozchechtal!“
„Ale to už jsou drby, Honzo…“
„Drby nedrby, ale je to fakt. Chechtal se, a to znamená, že má něco za lubem… Ale vidím, že je ti to nepříjemné, tak toho nechme. Koneckonců nás z toho hlava bolet nemusí. Jestliže ten náš drobeček nadělá v Galaxii nějakou neplechu, obzvlášť při hledání té pochybné sedmé proměny, odnesou to koumám“ z Galaxanalu. Byl to jejich nápad, jak s Kyberoformikem, tak s tou sedmou proměnou, tak jakýpak copak…“
Pištorovi to málem vyrazilo dech.
„Honzo, to není možnél Odkud víš o sedmé proměně? Kdo ti to řekl?!“ zvolal užasle.
„Prosím tě, o tom přece ví kdekdo. I uklízečky z Omnimikronu si o tom povídají. A každý se tomu chechtá, až se za břicho popadá. Je to fakt kardinální kravina. Snad jen jediný Franta Faltys ji bere vázna To bys koukal, jak zaníceně ji hájí. A to je právě podezřelé… A tys myslel, že je to nějaké galaxanalské tajemství?“
„Vůbec jsem o tom nevěděl! Teprve Klimeš m: to před chvílí vyzradil a zavázal mě mlčením…“
„To je teda opravdu legrační… Máš víc komunikovat s kolektivem, Zdeňku, a nesedět zahrabaný do svý práce jako sysel v noře. Život v kolektivu je velká věc. Odvádí to od zbytečných myšlenek…“
„Od jakých zbytečných myšlenek?“
„Zřejmě na ně nemáš čas pro ten svůj pracovní elán, že se tak ptáš,“ ušklíbl se Stašek nuceně a v očích měl najednou podivný neklid a stesk. „Co se ale týče mě, mám jich víc než dost. Až je mi z nich nanic.“
„To bude tím, že máš na všechno fůru času.“
„Neblbni, Zdeňku, to není tím. Žere mě nesmírně, že stejně umřem, ať už jsme dříči, nebo flákači…“
„No a? To snad bylo odjakživa.“ „Ale my se ani nedozvíme, proč jsme tu vlastně byli!“ zvolal Stašek rozčileně. „A to mě, člověče, hrozně štve! Pochop mě správně, ne to, že se jednou ráno neprobudíme, protože už nebudeme ani my, ani ten náš svět. Na to jsem si jakžtakž zvykl. Štve mě, že zmizím a nikdy se nedozvím, proč byl celý náš svět a proč se musel tak najednou a tak pitomě proměnit v úplné nic. Tebe to nevzrušuje, Zdeňku?“
„Nevím, Honzo… Nemám na to čas. Máš ještě něco?“ zeptal se mrzutě Pištora.
„Ty už mě vyháníš, Zdeňku? Nezlob se, nechtěl jsem tě zdržovat.“
„Nech to plavat, jsou to jon nervy.“
„To je nabíledni. Musíš si fakt odpočinout. Nevypadáš jako vítěz, ale spíš jako poražený. A to musí být jen z té únavy. Uvažuj o tom, kamaráde… No tak já už půjdu za dědou Klimešem. Ať mi otcovsky domluví. Zatím se měj!“
„Ahoj
Když už byl Stašek u dveří, Pištora si na něco vzpomněl a zavolal ho:
„Moment, Honzo!“
Stašek se ochotně zastavil a otočil se. Vypadal už zase jako obvykle.
„Na něco jsem zapomněl,“ pravil Pištora starostlivě. „Zítra chce ředitel svolat slavnostní shromáždění všech zaměstnanců ?., na něm oficiálně oznámí, že práce na zakázce Galaxanalu je ukončena. Prosil mě proto, aby se to do zítřka drželo pod pokličkou. Ani profesor Kračmer o tom nemusí prozatím vědět, i když to vůči němu jako vedoucímu entomobionické sekce není zrovna fér. A jelikož jsem to tobě řekl už předtím, tak mám obavy…“
„„… že jsem to celému podniku vykecal,“ vrátil se Stašek ke stolu a pokračoval: „Tak tragický to není, Zdeňku. Ne že bych se snažil držet jazyk za zuby, ale neměl jsem prostě čas. Několika kolegům jsem to už ale prozradil. To se na mě nezlob.“
„Komu konkrétně?“
„Ani už přesně nevím… Některým spojařům, co mi pomáhají, Frantovi Faltysovi… Právě přitom měl ty narážky… Pak Vaškovi Holubcovi od biočipů, Hronovi z kriminalistickýho… a vím já, kdo mi ještě vběhl do rány za tu chvíli, cos byl u dědka!“
„Čas jsi tedy opravdu neztrácel. A co Kračmerovi?“
„S tím morousem já se nebavím. Chroust je nafoukanec a protiva. A potom, vím přece, že Ferdu Mravence nikdy neměl v lásce. Tomu bych to přednesl leda jen proto, abych ho pořádně naštval. Tak co, jsem dobrej?“
„No… roznesls to dost. Ale doufám, že se to do zítřka moc nerozkřikne. Aspoň dál, Honzo, už o tom nikomu nepovídej. K'iimeše by moc mrzelo, kdyby mu to s překvapením nevyšlo.“
„Budu němý jako ryba, Zdeňku! Spolehni se. To je vše?“ „Ano, Honzo.“ „Tak já letím. Čau!“
Stašek zmizel a Pištora opět zůstal sám se svými myšlenkami. Seděl nehnutě s rukama nečinně složenýma na bílé ploše stolu a zamračeně se díval na číslicový zámek trezoru.

3

Čas letěl a Pištorovo kolísání mezi touhou dodržet slovo a smyslem pro povinnost vyústilo nakonec v jedině správném závěru: ten jeho nápad je nesmyslný a neproveditelný. A sotva si to uvědomil, rázem pocítil, jak Se mu ulevilo. Vždyť Dana ten jeho slib nebrala tenkrát vážně. Co ho to dneska tak najednou popadlo? Asi má opravdu pocuchané nervy.
Krátce po třinácté hodině nakoukl k němu do pracovny profesor Kračmer. Tiše zaklepal, ale nevstoupil, jen se pootevřenými dveřmi zeptal:
„Jste sám, kolego? Měl byste pro mě chvilku čas?“
Kračmerův hlas zněl skřípavě jako zrezavělé petlice železných dveří a jeho mohutný černý knír, pro který dostal přezdívku Chroust (nemluvě o tom, že stál v čele entomobionické sekce), schlíple visel dolů. V tmavých očích mu svítilo jakési neobvyklé vzrušení, odhodlání a hluboko potlačený smutek.
„Jistě, jistě, soudruhu profesore! Pojďte dál!“ bodře zvolal Pištora a vykročil svému představenému v ústrety.
Profesor Kračmer přijal nabídnutou židli a drahnou chvíli, seděl mlčky, s pohledem upřeným do pomyslného bodu v prázdnu. Pohyboval přitom knírem, vraštil obočí a zřejmě v duchu hledal nejvhodnější slova, aby svou záležitost přednesl. Jeho obličej byl jako z kamene: uzavřený, soustředěný, rozhodný.
Pak začal pomalu mluvit:
„Když jsem se před chvílí od Staška dověděl, že jste ukončil práci na zakázce Galaxanalu, byl jsem z toho celý pryč. Nedělejte si iluze, nebylo to radostí. Proto honem letím sem, abych si s vámi promluvil.“
„Opravdu vám to řekl inženýr Stašek, soudruhu profesore?“ zeptal se Pištora, aniž se snažil skrýt svoje překvapení a rozhořčení.
„Když vám to říkám, tak to musí být pravda.“
„A kdy vám to, proboha, řekl? Už dopoledne?“
„Ani ne před čtvrt hodinou dole v suterénu, když jsem šel od oběda. Byl celý udýchaný a řekl, že mě kvůli tomu hledal po celé sekci. A proč se vlastně ptáte? Je tak důležité, kdy mi to řekl?“
„Vůbec ne… To já jen tak…“
„No proto. Správně bych byl mohl čekat, že mi to oznámíte sám. Alespoň ihned po tom, co jste podal hlášení řediteli. Ale nechme to stranou, milý kolego. Nejsem tady kvůli takové maličkosti. Naše rozmluva se bude týkat mnohem vážnějších věcí. Chci vás jen předem upozornit: to, co se vám chystám svěřit, není pro cizí uši. Nechci na vás, abyste se mi zavázal čestným slovem, protože znám vaši poctivost. Stačí mi pouhý slib. Tak co, vážený kolego?“
„Ale jistě, soudruhu profesore, slibuji vám, že to zůstane mezi námi,“ ochotně přisvědčil Pištora a přitom se v duchu podivil, co to dnes všechny posedlo za tajnůstkářství.
Kráčmer pak rozvážně pokračoval:
„Jistě je vám, drahý kolego, známo, jak jsem se od začátku stavěl k projektu Kyberoformik?“
„Ano, soudruhu profesore…“
„Přirozeně… Nicméně stručně zopakuju. Jsem přesvědčen, že naše všeobecné nadšení pro samočinné počítače, roboty a veškerou jinou aplikovanou kybernetiku, především techministickou, kterému nikdy nebyl dán tak široký průchod, jako v dnešní pohnuté době, skrývá v sobě takové nebezpečí, jaké si neumíme představit, natož předvídat.“
„Ale na to se přece stále bere ohled, soudruhu profesore! Je to běžná součást naší práce!“ zvolal Pištora.
„Vím o tom, příteli, vím. Háček je ale v tom, že žádné logické propočty nám nemohou poskytnout naprostou jistotu. Nepředvídatelné se přece nedá předem propočítat. A pro naši dobu, která nese ve znaku tisíc dvě stě globolikvidů, nebo jak se jim běžně říká gelů, to platí obzvlášť. Hlavním nebezpečím není jednostranný vývoj fyziky a techniky, ale celková struktura naší civilizace. Od svých prvních krůčků se řídíme záporným principem vesmírných procesů, principem, který destrukci staví nad jakékoli tvoření. Stavíme svůj život stále víc do závislosti na absurdní rovnováze mezi nadějí a totální zkázou. Stačí nepatrná chybička, a exploze nukleárních náloží o síle dvanácti set gelů, které jsme nashromáždili, vrátí naši sluneční soustavu do ohnivého předplanetárního stavu. Nemusím vám přece opakovat, že jeden jediný globolikvid stačí k tomu, aby vymazal z povrchu Země veškerý život. A my jich, prosím, máme tisíc dvě stě. A teď k tomu projektu Kyberoformik. Zde nejde o nějakou maličkost, nýbrž o široké pravomoce kybernetického supertechminu s nepředvídatelným směrem praktické činnosti. Sebevětší opatrnost tu nemůže zabránit katastrofě, takže všechna naše preventivní opatření budou zbytečná. Je to něco jako profylaxe před neznámou chorobou! Je to naivní, milý kolego! Naše počínání se podobá tanci šílenců na minovém poli. Každý další krok může být pro nás osudný…“
„Ale, soudruhu profesore…“
„Okamžik, kolego, ještě jsem nedokončil. Až vypustíme do světa to osudné něco, které hravě a bezmyšlenkovitě poruší rovnováhu, která je už i tak na ostří nože, bude pozdě hledat cestu k záchraně. Katastrofa se rozpoutá naráz a zničí všechno, s čím se příroda lopotila po miliardy let a my lidé po dlouhá tisíciletí. Já vím, sází se tu na sedmou proměnu, kterou má Kyberoformik v kosmických dálavách objevit. Ale kdoví, jak je to s tou sedmou proměnou doopravdy. Třeba žádná není a celá ta galaxanalská teorie není nic jiného než výplod vystrašené vědecké fantazie. Důležité však je, že Kyberoformik to musí brát s naprostou vážností, neboť sedmá proměna nefiguruje v jeho dodatečném programu jako vědecká hypotéza, kterou je třeba experimentálně ověřit, nýbrž jako hotová a nezvratná skutečnost.“
Kračmer se odmlčel, aby si utřel knír. Pištora si řekl, že svému nadřízenému nebude zatím oponovat. Za Kyberoformika dá ruku do ohně, a co se týče sedmé proměny, ta ho momentálně vůbec nezajímá, protože to jsou jen a jen teoretické hypotézy, které s technikou nemají nic společného. Ať se tedy Kračmer vypovídá a odejde.
Zpod Kračmerova kníru se opět ozvalo skřehotání:
„Kdo může ten váš monstrózní supertechmin znát líp než já? Zkoumal jsem veškerou dokumentaci tohoto projektu od samého začátku a sledoval jsem postup vaší práce. Kyberoformik vznikl v mé sekci a pod mým dohledem. Ničím jsem vám přitom osobně nepomohl, ale také jsem vám nikdy neházel klacky pod nohy. To musíte uznat. Ale mám rád otevřenou hru a přímé jednání. Proto vám nyní říkám bez jakýchkoli okolků: váš Kyberoformik ve mně vzbuzuje velmi

vážné obavy. Je to rozbuška, která vznítí katastrofální explozi a zničí nejen všechno živé na planetě, ale i planetu samotnou. Proto vás chci varovat… Soudruhu inženýre, dovolte, abych vám naprosto otevřeně řekl, že váš Kyberoformik není jen tak ledajaký techmin. Je to nebezpečný vynález, schopný udělat tečku za existencí života a rozumu v tomto koutku Galaxie. Jako jeho hlavní konstruktér si dokážete lépe než kdokoli jiný představit, co se může stát, dostane-li se Kyberoformik na svobodu."
„Kyberoformik se na svobodu nedostane, soudruhu profesore," pevným hlasem odpověděl Pištora. „Je ukryt naprosto bezpečně a zítra bude předán zástupcům Galaxanalu. A pak za týden nebo za deset dní bude vyslán do kosmu, aby splnil svůj průzkumný úkol. Nejsem povolán mluvit o kosmogonických teoriích, ale mám důvěru k vědeckému týmu Galaxanalu a domnívám se, že můj Kyberoformik třeba někde přijde i na to, jak se sedmá . proměna prakticky projevuje."
„Proč mi pořád nechcete rozumět, soudruhu inženýre? Tím, že bude vyslán do kosmu, dostane se přece na svobodu!" pohoršené zvolal Kračmer.
„Jak to?"
„Jednoduše! Nemá přece žádný konkrétní funkční program! Má jen příkaz vyvíjet činnost pro kontakt s mimozemšťany a hledat přitom jakousi neznámou a velmi pochybnou sedmou proměnu. A navíc podle vlastních logických závěrů! Co my můžeme vědět, k jakým logickým závěrům najednou dospěje? Vrátí se pak na Zemi a nadělá tu…"
„Co nadělá?"
„Co?… Myslím si, soudruhu inženýre, že máte dost fantasie, abyste si představil nějaký ten apokalyptický obraz totální zkázy lidstva. Je tu opravdu těžké něco předvídat. Žádný lidský jedinec nemá a nemůže mít takové vědomosti ani možnosti, jakými je obdařen Kyberoformik. Je to nebezpečný, pekelně nebezpečný stroj… Vlastně je to víc než stroj, a bohužel v jistém smyslu i víc než člověk… Vidím, že neberete moje varování vážně. Ale jedno si, prosím vás, uvědomte."

Kračmer se těžce naklonil nad stolem a zaskřehotal Pištorovi přímo do obličeje:
„Jde o naši existenci. A proto si zapamatujte: když zítra přijímací komise Galaxanalu objeví na Kyberoformiku neodstranitelné závady a zamítne ho, nebudu vám to dávat za vinu a dokážu přesvědčit komisi i naši vědeckou radu, že uskutečnění projektu Kyberoformik je v současné době technicky nemožné. Chápete, co mám na mysli?"
Pištora vytřeštil oči. Čekal všechno, jen ne tohle.
„Soudruhu profesore… jak vás mohlo napadnout?… Ne, ne, určitě jsem se přeslechl!…"
„Nepřeslechl jste se, kolego. Kyberoformik musí být zničen! Jiné řešení tu není možné!"
„Ale vždyť se do něj investovaly stovky miliónů a práce skoro celého Omnimikronu! Práce tří let! Jde tu nejen o naši pověst, ale i o naši existenci! Galaxanal nás finančně zruinuje! A žádné arbitrážní řízení nás z toho nedostane! Zakázku jsme přijali a projekt schválili! I vy jste to přece podepsal!…"
„To jsou všechno maličkosti v porovnání s nebezpečím, které nám hrozí! Kyberoformik se nesmí dostat na svobodu! Nesmí letět do kosmu! Musí být zničen! Uvědomte si to, kolego!"
„Něco takového na mně přece nemůžete chtít, soudruhu profesore!"
Kračmer se pomalu zvedl. Knír se mu naježil, oči zlověstně svítily. Pištorovi se zdálo, že se v tu chvíli na něj vrhne. Ale Kračmer s ledovým klidem řekl:
„To je všechno, co jsem vám chtěl říct. Ostatní je věc vašeho svědomí. Na vlastní pěst nepodniknu nic, i když by to byla moje povinnost. O naší rozmluvě se také nikdo nedozví. Ah radím vám ještě jednou, uvažte můj návrh…"
„Dobře, soudruhu profesore…"
Kračmer se ještě chviličku díval na Pištoru planoucím zrakem, pak se otočil a zamířil ke dveřím. Pištora se za ním mlčky díval.
Když se dveře za Kračmerem zavřely, vyskočil Pištora od stolu a začal přecházet pracovnou. Byl rozčilený.
Ted už nešlo o to, zda splní nějaký hloupý slib. Teď šlo o vážnější věci Kračmer sice řekl, že nepodnikne nic na vlastní pěst. ale čert mu věř! Co když se třeba vrátí večer do Omnimikronu, aby na Kyberoformikovi něco porouchal? Byl by toho schopen… Co by ale dělal, kdyby zjistil, že Kyberoformik v trezoru není?…
P je vůbec něco na těch jeho řečech o totální zkáze? Nesmysl! Lidstvo už shromažďuje nukleární zbraně bezmála sto let a pořád jen počítá, kolik těch gelů už má A čím víc jich má, tím dál cd sebe zahání pomyšlení na válku. Kromě toho je Kyberoformik dokonale propracován do nejmenších detailů Má v programu povinnost jednat v zájmu lidí. Kdyby se od toho programu odchýlil, spolehlivé jističe v něm okamžitě zapnou ochranná zařízení, roznítí rozbušku mikronálože a ta vyvolá malou explozi, která celý jeho mechanismus rozmetá na kousíčky. Tyto jističe a tato mikronálož jsou jediné součástky, o nichž sám Kyberoformik nemá potuchy. A to Kračmer přece ví Tak proč ten jeho šílený strach?
Je to jasné, Pištora se musí postarat o Kyberoformikovu bezpečnost čili přemístit ho tam, kde bude v bezpečí před případným zásahem profesora Kračmera. Ale kam ho dá? No přece vezme k sobě domů…
A najednou připadlo Pištorovi divné, že se okolnosti utvářejí tak, aby mohl Kyberoformika přece jen odnést domů. Je to podivná souhra náhod, které se Pištora nesmí jen tak podrobit. Nebylo by rozumnější, kdyby na všechno upozornil ředitele Klimeše a nechal na něm, aby sám podnikl patřičné kroky?
Pištora se vrátil ke stolu a vyťukal na videofonu ředitelovo číslo. Ale na obrazovce se mu zjevila tvář ženy středního věku, dlouholeté Klimešovy sekretářky Adamové. Řekla mu s profesionálním klidem:
„To jste vy, soudruhu inženýre? Mám to přepnuté na sebe, protože soudruh ředitel už odjel "
„Kam? Domů?"
„Kdepak domů. Napřed do Galaxanalu a pak mám poradu na ministerstvu. Těžko ho někde stihnete Máte něco naléhavého?"
„Ale nic zvláštního, jen jsem se chtěl na něco zeptat…"

„Tak až zítra .. Mimochodem, soudruhu inženýre, tím svým ranním vpádem jste mi pěkně zavařil.“
„Dostala jste vyhubováno?“
„Co vás nemá! Můj šéf, a hubovat. Byl jen takový odměřený Už ho znám léta. Když mi místo: Ahoj, Maruško, řekne na rozloučenou: Na shledanou, soudružko Adamová, je to od něj to nejhorší vypeskování.“
„Nezlobte se na mě…“
„Ale to nic. přežila jsem horší věci!“
„Tak vám tedy děkuju a na viděnou,“ broukl Pištora a vypnul videofon.
Také náhoda? Nějak těch náhod povážlivě přibývá. Ale nic naplat, teď mu zbývá opravdu jen jedno řešení. A najednou byl naprosto klidný a odhodlaný ke všemu.
Hbitě přistoupil ke dveřím a opatrně vyhlédl na chodbu. Byla prázdná. Skokem se octl u trezoru a bleskurychle vyťukal kód. Když se ocelová dvířka otevřela, popadl kovovou kazetu, kterou sem někdo pečlivě uložil, a odšrouboval víko. Jen krátce se pak pátravě rozhlížel po vnitřku trezoru a už z něj vyndal malý hranatý flakón s přiléhavou zátkou na pérový uzávěr. Sedl si na bobek, postavil kazetu na zem, otevřel flakón, hrábl do kazety a něco z ní do flakónu rychle přendal. Uzavřel flakón, strčil si ho do kapsy kombinézy, zašrouboval víko prázdné kazety a postavil ji zpátky do trezoru. Ocelová dvířka se s cvaknutím zabouchla a Pištora se pevným krokem vrátil ke stolu. Všechno to netrvalo ani dvacet vteřin.
Spokojeně zůstal chvíli sedět na židli, aby si soustředěně promyslel další postup. Pak si přitáhl telefonní aparát. Vyťukal vnitřní linku dopravního úseku a objednal si služební vůz.
Když opouštěl pracovnu, zamkl pečlivě dveře a beze spěchu vykročil do šatny. Poblíž výtahu se náhle srazil s Honzou Staškem. Spojař se mu chtěl zřejmě vyhnout, ale Pištora ho chytil za rukáv kombinézy a přidržel si ho.
„Moment, Honzo, jen se tě chci na něco zeptat!“
„Ale já opravdu hrozně spěchám, Zdeňku…,“ koktal Stašek v rozpacích.
„Nezdržím tě. Jen bych rád věděl, co tě to napadlo běžet za Kračmerem a hlásit mu, že je Kyberoformik hotov. Slíbils mi přece, že o tom nebudeš s nikým mluvit.“
Stašek vypadal hrozně nešťastně. Pozvedl na dloubána Pištoru oči plné stesku a tiše pravil:
„Ani sám nevím, Zdeňku, jak se to stalo. Věř mi. Klimeš do mě hučel dobrou hodinu, až se mi z toho udělalo nanic. Vypadl jsem od ně, děsně naštvaný a ve vzteku jsem se rozběhl za Kračmerem. Neměl jsem v plánu nic určitého. Ani nevím, jak se stalo, že jsem mu to všechno vyklopil. Připadám si jako poslední neřád… Nezlob se na mě, prosím tě…“
„Zajímavé,“ řekl Pištora zamyšleně, „jak to do sebe všechno zapadá…“ Pak dal Staškovi kamarádský štulec a usmál se: „Tak už se s tím netrap a dej se do toho zesilovače.“
„Opravdu se nezlobíš, Zdeňku?“
„Už toho nechme. Jedu teď domů a ráno chci mít kosmický zesilovač na stole. To je všechno. Ahoj!“
„Ahoj, Zdeňku, a dík!“
Stašek viditelně pookřál a vesele vykročil chodbou. Pištora se za ním chvíli zkoumavě díval a pak si přivolal výtah. Když se převlékl do civilu a přendal do kapsy bundy drahocenný flakón, řekl polohlasně do ticha a prázdna šatny: „Jen jestli nedělám hloupost…“
Ale to bylo už jen tak, pro pořádek. V nejmenším přitom svého činu nelitoval.

4

Než Pištora dojede s uneseným Kyberoformikem domů, kde nepředvídané události dostanou prudký spád, využijeme chvíle klidu a povíme něco o moderní vědě technonologií, jakož i o vzniku samotného Kyberoformika.
Dějiny techminologie neboli vědy o miniaturizaci technických vynálezů a jiných předmětů sahají svými kořeny do dávné minulosti. Ve všech údobích rozvoje lidské civilizace se vyskytli zvláštní podivíni, jejichž koníčkem bylo vytvářet něco tak maličkého, tak titěrného, aby ta obyčejné lidi doslova ohromilo. Vždycky to muselo mít všechny náležitosti velkého prototypu, ale přitom to smělo být sotva viditelné pouhým okem. Tomuto dlouhému, do mnoha tisíciletí rozloženému amatérskému období se v historii techminologie říká odborně epocha legend. Jak také jinak, když tu miniatury jak technické, tak i jiné vznikaly spontánně, neměly jiný účel než vyvolat senzaci a diváka ohromit. Také se jich málo dochovalo, takže většinou o nich zbyly opravdu jen ty legendy a pověsti.
Uvedeme jen některé.
Ve starověké Číně si jistý podivín a fanatický nadšenec miniaturizace jménem Sun Lithung vytkl za úkol napsat na rýžové zrnko tisíc hieroglyfů obsahujících podstatu Konfuciova učení. Pracoval na svém úkolu plných padesát let, zdárně své dílo dokončil, proslavil své jméno po celém čínském císařství, ale sám v důsledku toho nadobro oslepl. Není známo, zda mohl někdo přesnost této jeho práce zkontrolovat a titěrné hieroglyfy na rýžovém zrnku přečíst. Není také známo, jak to vůbec dokázal, když neměl k dispozici ani obyčejnou lupu, o mikroskopu nemluvě. Ale prý to dokázal, a nám nezbývá, než tomu věřit, protože samotné zrnko rýže se do našich dob nedochovalo. Dlouho bylo uloženo v císařské pokladníci a ztratilo se až ve XIII. století za dobyvatelských tažení Čingischána, jemuž se ani Čína neubránila.
Ze staré Indie známe jiný případ. Jistý učený brahmán, jehož jméno bohužel pohltil čas, vyřezal ze slonoviny maličkou sošku Buddhy, která měla velikost lidského nehtu. Taková soška sama o sobě by nebyla žádný zázrak, ale mistr ji udělal uvnitř dutou a naplnil dvěma sty figurkami drobounkých zvířat místo fauny, rovněž vyřezávaných ze slonoviny. Figurka slona v této podivné zoologické sbírce nebyla větší než špendlíková hlavička. Jiná zvířata byla pochopitelně mnohem menší. Krysa kupříkladu, která, jak je známo, dosud platí v Indii za posvátnou, byla podstatně menší než špička jehly. Část brahmánova výrobku se dochovala: soška a sedmdesát největších zvířat. Krysa mezi nimi bohužel není.

I ve starém Egyptě se pravděpodobně občas vyskytli stoupenci miniaturizace. Svědčí o tom úryvek papyru, nalezený v papyrovém archívu Reneférova chrámu při vykopávkách v okolí Abusíru a obsahující vyprávění bez začátku a konce. Stojí tu, že byla zhotovena maličká kopie sfingy, která se otevírala a měla v sobě jinou menší sfingu, a ta se rovněž otevírala, a tak prý to šlo dál, až ta poslední sfinga, jak to papyrus uvádí, „se dala jenom tušit, ale zrakům smrtelníků přístupná nebyla“.
Obdobné případy byly vystopovány i u jiných dávno zaniklých civilizací Starého světa, Babylónem počínaje a antickým Římem konče. Existovaly i u prapůvodních civilizací Nového světa, jejichž představitele vyhubili Evropané. Pro nedostatek místa však popis dalších konkrétních případů vynecháme a zvídavého čtenáře odkážeme na dvousvazkové dílo Ernesta Bulingtona Dějiny techminologie, epocha legend, vybavené krásnými barevnými ilustracemi. Sami pospíšíme dál a podíváme se do středověku.
Středověcí mistři miniatury byli většinou mniši a p\o svou práci si volili náboženské náměty. Tak v pařížském muzeu miniatur máme možnost vidět Betlém ze XIII. století. Vyrobil ho dominikánský mnich páter Sebastián ze dřeva, kovu a textilií. Tomu se už opravdu dá říct techmin, neboť tato hračka je plně mechanizovaná. Funguje na péro, které se natahuje klíčkem, a na svou dobu je nesporně velkou vymožeností. Ve stejném muzeu můžeme vidět i několik miniaturních ručně psaných biblí. Nejmenší je velikosti hrášku a bez silné lupy se nedá číst.
Z novějšího období je zajímavá legenda o mechanické bleše, vyrobené v Anglii, a o tulském zbrojíři Levákovi, který ji měl opatřit podkůvkami, ale souvislost této legendy s reálnou skutečností je sporná. Nicméně, i když je to pouhý výplod lidové fantazie, nemohli jsme ho nechat bez povšimnutí už z toho důvodu, že tu jde vyloženě o ideu entomobionického techminu, od níž je ke Kyberoformikovi velmi blízko.
Nezůstali pozadu ani naši čeští mistři miniaturizace Ba dá se říct, že v tom dosáhli světově špičky. Svědčí o tom šestnáct tisíc exponátů ve Zbraslavském státním muzeu historických památek miniaturní lidové tvorby z Čech a Moravy.
Nejpozoruhodnější z těchto exponátů je urbanistická polyminiatura z konce XVIII. století a začátku XIX století, vytvořená mistrem hodinářským panem Eliášem Bořkem z Vršovic. Je to miniaturní mechanický model tehdejší Prahy, umístěný i s celým složitým mechanismem do mosazné tabatěrky, z jakých kdysi zánmožní pá.ni měšťané šňupali tabák. Po natažení péra začínají ve všech kostelech vyzvánět zvony, okna v domech se otevírají a
z nich vykukují líbezné ženské tváře, po ulicích se pohybují kočáry tažené koňmi, jejichž kopýtka jemňounce cvakají, a po chodníčcích špacírují stovky chodců v dobovém oblečení. Ti chodci, koně a kočáry jsou tak titěrné, že bez silné lupy je nelze rozeznat. Tento unikát mezi historickými techminy byl objeven i s dokumentací v pozůstalosti profesora Karlovy univerzity Jaromíra Bárty, který skonal v roce 2013 a nezanechal po sobě dědice. Od roku 2015 je tento vzácný polytechmin ozdobou zbraslavského muzea.
Většina jiných zdejších exponátů představuje miniatury jednotlivých knih, strojů nebo průmyslových objektů. Za zmínku stojí techmin inženýra Jana Vrchoty, zhotovený pro brněnský veletrh v roce 1997 k účelům reklamním. Je to dokonalý maličký model moderního pivovaru velikosti hrnku na kávu. Vyrábí až polévkovou lžíci výborného Budvaru denně a od svého vzniku je neustále v chodu.
Podobných příkladů z dějin světové techminologie bychom mohli uvést celou řadu. Je nutno podotknout, že se široká veřejnost nikdy proti mistrům miniaturizace nebouřila, ani jinak ostře nevystupovala, přijímala je poměrně shovívavě a jejich výrobečky vždy prohlížela s netajeným úžasem a obdivem. Tím je bezděčně ponoukala k novým úsilím v jejich zdánlivě absurdní činnosti.
A jak čas plynul, hromadily se poznenáhlu zkušenosti, věda a technika se rozvíjela a možnosti miniaturizace rostly s pohádkovou rychlostí. Na sklonku XX. století a zároveň II. tisíciletí padly poslední bariéry před možnostmi technické miniaturizace. Dokonalé obráběcí automaty, přesné měřicí přístroje, univerzální mikroskopy a kapesní samočinné počítače otevřely miniaturizaci nedozírné obzory a záhy této podivné zálibě propadly nové desetitisíce nadšenců. Avšak dříve, než se davy miniaturistů amatérů rozrostly do globálních rozměrů, ujala se této náročné činnosti i velká věda. Udělala to v naprosté tichosti a hned ze začátku zapojila do toho své nejlepší odborníky. Praktické použití technických miniatur neboli, jak se jim později začalo říkat, techminu, naráželo sice zpočátku na různé potíže, ale vědce a techniky to neodradilo. Statečně zdolávali všechny nesnáze a záhy si vytvořili takové pracovní podmínky, aby svět mikropředmětů lokonale ovládli. Vědecká techminologie se hnala kupředu sedmimílovými kroky, brzy dosáhla pozoruhodných úspěchů a vyčlenila se do samostatné vědecké disciplíny.
Věda nevyhledávala senzaci a neviděla v miniaturizaci samoúčel. nýbrž ve skrytu a uzavřenosti tichých laboratoří a dílen vytvářela jen to, co mohlo přinést praktický užitek. A vbrzku se malá střediska, rozptýlená po různých výzkumných ústavech, stala nezbytnou součástí vědeckotechnického rozvoje a objednávky od nejrůznějších institucí jen pršely. Vznikal dojem, že se snad ani jedna oblast lidské činnosti nemůže najednou obejít bez technických miniatur. Nebudeme zde uvádět všechno, neboť je to zhola nemožné, ale u medicíny, jakožto oblasti nesmírně pro člověka důležité, se přece jen na okamžik zastavíme. Byla to mikroelektronika, která široce otevřela svou náruč medicíně. Již v posledním čtvrtstoletí II. tisíciletí, přesněji řečeno v 70. a 80. letech XX. století, vytvořila mikroelektronika, jako jeden ze směrů stále ještě nesjednocené techminologie, křemíkové obvody, kde se na drobounké šupince monokrystalu křemíku o ploše dětského nehtu namačkaly tři milióny tranzistorů. V odborné hantýrce té doby se těmto šupinkám začalo říkat čip, a tak už to posléze zůstalo.
Když se možnosti křemíkového čipu vyčerpaly pro malé kapesní počítače, digitální hodinky a podobné drobnosti, přišlo se na to, že je možno vytvořit bílkovinné čipy ve tvaru titěrných kostiček a umístit do nich stokrát víc tranzistorů. Tak vznikly biočipy, které mohly mít rozsáhlé použití v medicíně. Daly se implantovat do tkání lidského těla, aby tam napravovaly určité defekty, obnovovaly a zprostředkovávaly vazby mezi porušenými nervovými spoji v mozku, míše a jinde. Záhy se staly běžnými jako kdysi jednoduché integrované obvody.

Na tom se však snahy vědců nezastavily. Biočipy, které vznikly na počátku XXI. století, měly už zcela nové vlastnosti. Nevypadaly už se svými elektronickými obvody jako technické součástky pomocného medicínského aparátu, nýbrž spíše jako živí tvorečkové. Při výrobě k tomu potřebných organických molekul byly vydatně využity metody genetického inženýrství. Záhy došlo k tomu, že již v roce 2014 byl vytvořen speciální soubor umělých genů, které se vkládaly do živé lidské buňky a ovlivňovaly ji tak, že byla nucena sama v sobě vypěstovat mikropočítače z vlastních bílkovin. Tak se biočipy vybavené geny začaly pomocí živých buněk samostatně replikovat, jinými slovy množit se jako hmyz nebo myši. Jaký obrovský význam to mělo pro zdravotnictví, není snad třeba nijak zvlášť zdůrazňovat. Dalšími obory, kde byly techminy žádány ve stále větší míře, byly: kosmonautika, oceánografie, entomologie, fyzika, biochemie, kybernetika, kriminalistika a mnohé jiné. V kosmonautice to kupříkladu nebralo konce už z toho jednoduchého důvodu, že vystřelování maličkých umělých družic vybavených titěrnými, ale dokonalými přístroji, nebo malých průzkumných raket do dalekého kosmu, bylo ekonomicky mnohem výhodnější což tuto činnost zpřístupnilo mnoha zemím světa. Nemalou roli tu hrála i omezenost mimozemského prostoru, kde pro spoustu družic a stalých kosmických stanic už nebylo pomalu k hnutí.
Postupně se rozptýlené týmy techministů začaly spojovat, sdružovat, vytvářet stále větší celky, až konečně v roce 2014 vznikl u nás vědeckovývojový a výrobní techminologický podnik Omnimikron, který dva roky nato dostal na Petříně novou velkou, supermoderní budovu.
Není proto divu, že když se v československém státním ústavu pro výzkum dalekých kosmických prostorů Galaxanalu zrodil nápad vyslat do galaktických dálav maličkého, leč perfektně vybaveného kybera, dostal tuto závažnou objednávku právě Omnimikron. Po dlouhých poradách s nejlepšími specialisty bionického odboru, a zvláště jeho entomobionické sekce se dospělo k rozhodnutí, že kosmický minikyber má mít vnější formu mravence, jelikož právě tato čeleď hmyzu vyniká pracovitostí, houževnatostí a neobyčejnou inteligencí. Minikyber byl projektován jako naprosto samočinný, autoregulační, schopný sebezdokonalování, samoprqgramování, samozabezpečování, nezávislý na vnějším prostředí a tak dále. Volba padla na mravence z čeledi Formicoidea, podčeledi Darilina, druhu Polyergus.
Hlavním konstruktérem tohoto nesmírně cenného techminu, který hned v projektu dostal název Kyberoformik (i když mu v Omnimikronu běžně přezdívali Ferda Mravenec), byl jmenován mladý nadaný vědecký pracovník entomobionické sekce Omnimikronu, vedoucí konstruktér inženýr Zdeněk Pištora, kandidát věd. Byla to po čertech složitá a namáhavá práce, jež vyžadovala nadlidskou trpělivost a matematickou přesnost. Stačí říct, že Kyberoformik byl vybaven sto padesáti sedmi různými přístroji a zařízeními, jejichž velikost se měřila na mikrony, ba i zlomky mikronů. Mnohé mu bylo dodáno od mikroelektroniku a biomikroelektroniků, jako třeba paměť, obsahující veškeré lidské vědění, jakož i rozsáhlá rezerva paměti pro nově získané informace, základní a dodatečný program, nevyplněný funkční program, což dohromady představovalo zařízení o nespočetných miliardách tranzistorů na bílkovinných biočipech molekulární úrovně. Na to byl napojen takzvaný logátor, jehož pomocí mohl Kyberoformik užívat všeho, co lidská civilizace poznala; co sama představuje a k čemu spěje, jakož i činit z toho samostatné závěry pro svou praktickou činnost Do téhož programolpgátorového systému byla zasazena i veškerá informace o jeho vlastní mravenčí příslušnosti s dokonalými převody ve prospěch člověka.
Byl to tedy perfektní kybernetický mravenec postavený do služeb člověku, oddaný lidským zájmům a myslící na nejvyšší lidské úrovni. Představoval naprosto samostatnou jednotku, schopnou se orientovat v jakýchkoli kosmických podmínkách. Měl za úkol hledat v Galaxii mimozemský rozumný život, ale jak už víme, vedle tohoto oficiálního programu v rámci mezinárodní akce Kontakt 10 měl ještě získat poznatky o sedmé proměně, případně i o způsobu jejích projevů a vlivu na rozumný život, což byl neoficiální úkol, který mu uložil vědecký kolektiv Galaxanalu.
Když se pak Kyberoformik konečně realizoval v nádherném kybernetickém mravenci neslýchané obrovských možností, rozvířily se kolem něho události takovým nečekaným způsobem, že to koneckonců vyústilo do katastrofy. Situace, k níž mělo záhy dojít, byla mnohem složitější, než si profesor Kračmer i inženýr Pištora vůbec mohli představit.

5

Ke svému domu v Tomášské ulici na Malé Straně dorazil Zdeněk Pištora v povznesené náladě. Cítil se dvojnásob hrdinou: nejenže Kyberoformika zdárně dokončil před termínem, ale uchrání ho i před zásahem profesora Kračmera. Když se loučil s řidičem služebního vozu, věčně zamračeným nemluvou v kožené bundě, který celou cestu přes Strahov zarytě mlčel, neudržel se a poklepal mu na rameno se slovy:
„Gel sem, gel tam, ale ten náš svět je stejně krásný, pane Veselka, a žít se v něm dá! Co vy na to?“
„Ale jo, dá… Jen aby se páni mezi sebou 'domluvili…,“ broukl nevrle ten zachmuřený Veselka.
„Tak vám děkuju za svezení. Mějte se hezky!“
„Nashle…“
Když vůz odjel, Pištora ještě postál chvíli před svým domem, pokochal se jeho starobylou krásou — dávno ho neviděl za denního světla — a už se rozběhl nahoru přes tři schody do třetího patra, kde měl útulný, moderně vybavený byt. V pracovně vyndal flakón z kapsy a opatrně si vytřepal Kyberoformika na dlaň. Kovový mravenec vyjel z flakónu po zádech, ale bleskurychle se postavil na nohy a ihned zamířil na Pištoru svoje tykadla antény. V jeho malinkých očkách se rozdováděly zelené jiskřičky.
„No, no, jen klid,“ řekl mu Pištora konejšivě. „Tvůj čas ještě nenastal. Až zítra se budeš předvádět. Zatím jsi pořád u mne, u svého konstruktéra Pištory, a tady ti vůbec nic nehrozí. Jen se klidně vypni!“
Po těchto slovech antény Kyberoformikovi poklesly, očka zhasla a kovový mravenec znehybněl.
„Funguješ dokonale,“ pochválil ho Pištora. „Zůstaň vypnutý až do zítřka. Řeknu ti, kdy se máš rozjet naplno.“
Chvíli ještě Kyberoformika pozoroval, pak ho znovu uvěznil do flakónu a ten uložil do zásuvky psacího stolu.

Všechno je v pořádku, už se vůbec nic nemůže stát. Kyberoformik je pod jeho osobní ochranou a zde mu opravdu žádné nebezpečí nehrozí. Na okamžik si představil profesora Kračmera, jak stojí před otevřeným trezorem a vyjeveně zírá do prázdné kazety, a bezděčně se usmál. Ten Chroust to snad ani nepřežije. Jen ať si myslí, že Kyberoformik upláchl. Jestli zavolá nebo se objeví, Pištora mu nic nevyzradí. Kyberoformika nechal v Omnimikronu v kovové kazetě a v ocelovém trezoru. A hotovo.
Už poněkud klidněji zauvažoval o tom, s čím se mu svěřil ředitel Klimeš a co se pak ukázalo veřejným tajemstvím: o sedmé proměně. Ze by na tom opravdu něco bylo a z lidí — tedy i z něho, z Pištory — se zrodí něco tak dokonalého a složitého, že to bude mimo dosah lidského rozumu? Klimeš o tom mluvil docela vážně. Faltys prý také, aspoň podle Staškova tvrzení. Proč si z toho tedy jiní dělají legraci? Proč Stašek prohlásil, že to je kardinální kravina? A jak se vůbec mohlo stát, že Klimeš z toho dělá tajnosti a přitom se o tom celý Omnimikron baví? Odkud se to všichni dověděli? Z Galaxanalu?… Ale to už není tak důležité. Tajemství, o kterém ví dvacet třicet lidí, už v zásadě není tajemstvím. Důležité je, jak se má k tomu stavět sám Pištora.
Ještě jednou si v duchu zopakoval, co mu o tom Klimeš řekl, a pokrčil rameny. Ne, nemůže si pomoct. Třeba je na to příliš primitivní a málo vzdělaný, ale sedmá proměna mu nepřipadá jako náležitě podložený vědecký objev. Spíš je to stéblo, kterého se tonoucí chytá. V Galaxanalu mají asi pořádně nahnáno z těch dvanácti set gelů, že vymysleli takovou nemožnou teorii. Ale Pištoru .ani nenapadne lámat si kvůli tomu hlavu.
Přestal na to myslet a věnoval se telefonu. Musí přece pozvat Danku, když už toho Kyberoformika má stejně doma. Vyťukal číslo, a když se mu na druhém konci ozval známý dívčí hlas, řekl s širokým úsměvem:
„Ahoj, Danko!“
„To jsi ty, Zdeňku! Odkud voláš?“
„Tentokrát z domova!“
„Jak to, že už jsi doma?“
„Právě jsem přijel… A víš, proč mám najednou volno? Nebudu tě napínat Dokončil jsem Ferdu Mravence a on tu na tebe čeká.“
„No to je úžasné! Ale neříkej mi, že ho máš u sebe doma!“
„Opravdu ho tu mám, musel jsem ho vzít k sobě, ale to ti povím, až přijedeš.“
„Dobře, za chvíli jsem u tebe A gratuluju, Zdeňku!“
„Gratulace až osobně! Tak čekám.“
Zdeněk položil sluchátko a podíval se na hodinky. Za půl hodiny by tu Danka mohla být. Stačí ještě trochu poklidit a připravit něco na uvítanou. Taková událost se přece musí oslavit…
Danka na sebe nedala dlouho čekat. Přihnala se jako velká voda a hned se sháněla po Kyberoformikovi.
„Snad se na to napřed napijeme, ne?“ bránil se Pištora se smíchem.
„Potom, potom! Napřed ho chci vidět!“
Pištora tedy vyndal flakón a opatrně vytřepal Kyberoformika do sklenice, kterou si předem připravil. A už se nad tou sklenicí sklonily dvě hlavy: černá Pištorova, s dlouhou neposlušnou kšticí, a Dančina, se záplavou zlatých vlasů. Ve sklenici se pomalu a rozvážně pohyboval velký černý mravenec. Pamětliv Pištorova příkazu, nezapínal svá citlivá čidla, a proto vypadal napohled jako docela obyčejný mravenec, a to Danku zmátlo.
„Hele, Zdeňku, neděláš si ze mne dobrý den? Vždyť tohle musí být obyčejný mraveneček, kterého jsi chytil někde na Petříně a teď mi ho předvádíš jako svýho Kyberoformika. Přiznej se!“
„Prohlídni si ho pořádně. A pamatuj si, že tvůj nastávající nikdy nelže!“ Podal jí silnou lupu
Danka se podívala na mravence lupou, a to, co spatřila, jí vyrazilo dech. Nahoře na povrchu Kyberoformikova bříška se skvěl ve zlatě a modrém emailu firemní emblém Omnimikronu a vedle něho Zdeňkovo jméno i s tituly: Hlavní konstruktér ing. Zdeněk Pištora, CSc.
„Oh Zdeňku, jsi největší pašák na světě!“ vykřikla Danka nadšeně.
Kandidát věd se radostí začervenal.
„Přeháníš, děvenko… Ale byla to fuška…“
„A všechno, všecinko jsi udělal sám? I ta neviditelná písmenka?“ vyptávala se ohromená dívka.
„Copak písmenka, to bylo to nejmenší. Ale kdybys mohla vidět, co všechno má ten kyber uvnitř! Sto padesát osm různých přístrojů a agregátů! Kdyby se zvětšily do rozměrů svých původních prototypů, nevešly by se ani do celé budovy Omnimikronu. Zvláště ty různé generátory a reaktory…“
„To snad není možný! A všechno jsi udělal sám?“
„Kdepak sám! Sám bych na to nikdy nestačil. Pracovalo na tom se mnou přes pět set odborníků Bezprostředně. A jinak skoro všichni zaměstnanci Omnimikronu. Moje vlastní práce spočívala v tom, že jsem pro něj udělal tu jeho vnější mravenčí schránku a namontoval do ní všechny mechanismy. A teď si představ, že moje jméno se vydá s Kyberoformikem do těch nejvzdálenějších hlubin Galaxie, kde se možná uskuteční i první setkání s mimozemskou civilizací. To je něco, viď!“
„Ani mi to neříkej, Zdeňku! Staneš se tak hrozitánsky slavný, že mě už nebudeš chtít a najdeš si třeba nějakou mimozemšťanku z Aldebaranu!“
„Co tě to napadá, blázínku! Nevyměním tě za všechny krásky Galaxie!“ zasmál se Pištora a pevně ji objal.
Zlatovlasá hlava se na chvíli přitulila k Pištorovu rameni, ale brzy to Dance nedalo a zase se zahleděla na mravence ve sklenici. Ten zázračný kyber ji přitahoval.
„Co všechno dokáže, Zdeňku?“
Pištora sundal brýle a pečlivě si je vyčistil. Užuž chtěl vychrlit odbornou přednášku o nesmírných možnostech supertechminu, ale vzpomněl si na hostinu, kterou připravil v obýváku, a omezil se na nejstručnější a nejvýstižnější

odpověď:
„Abych ti řekl pravdu, Kyberoformik může všechno. Všechno ví a všechno' dokáže udělat.“
„Jak to myslíš, všechno?“ nedůvěřivě se zeptala Danka.
„Úplně doslova. Ten drobeček má v sobě všechny vědomosti našeho lidstva a je vybaven takovou aparaturou, že pole jeho působnosti je prakticky neomezené. Těžbo bych ti honem řekl, co se vymyká jeho možnostem. Může dokonce vytvořit i stejného Kyberoformika, jako je sám. A nebude se s tím párat bezmála tři roky jako my v Omnimikronu.“
„Ale to je malér, Zdeňku!“ zvolala Danka.
„Proč?“
„Ty to nechápeš? Co když v tom kosmu začne vyvádět tak, že vám z toho budou vstávat vlasy hrůzou. A nebudete ho umět zastaví….
Pištora se hlasitě rozesmál a pak řekl:
„Mluvíš přesně jako můj šéf profesor Kračmer. Ten by měl z tebe radost! Než Jsem odjel z Omnimikronu, měli jsme spolu delší rozmluvu. Pojď do obýváku, sníme si něco a já ti přitom budu vyprávět, co ten Kračmer na mě chtěl. Bude to zároveň vysvětlení, proč jsem si Kyberoformika přinesl domů.“
„Tak jo…“
Napřed si připili bílým vínem na Pištorův úspěch a pak se pustili do chlebíčků. Pištora, který toho dne neobědval, hltal chlebíčky s náramnou chutí. Při jídle vyprávěl o nedávné rozmluvě s Kračmerem, jeho obavách a návrhu na likvidaci Kyberoformika. Bezděčně se přitom zmínil i o sedmé proměně a musel hned Dance vysvětlit, o co jde.
Danka ho vyslechla s vážnou tváří a její reakce na to byla tak nečekaná, že Pištora zapomněl jíst a civěl na dívku jako na zjevení.
„Ze všeho, cos mi teď, Zdeňku, pověděl, je nejdůležitější ta sedmá proměna,“ pravila Danka zamyšleně. „Všechno ostatní je proti tomu bezvýznamné. I ten tvůj Kyberoformik. O Kračmerovi s jeho bláznivými návrhy ani nemluvíc. Nezlob se, ale ty mi připadáš jako malý kluk, který je celý pryč z toho, jak mu krásně létá pověrečním barevný drak, a vůbec přitom nevnímá, že slunce obrátilo směr a leze po obloze od západu k východu!“
„To by bylo nadělení! Kluka by to sfouklo i s tím jeho drakem!“
„To mi povídej. Je to přece jen takové přirovnání a nemusíš se toho honem chytat. Chci ti jen říct, že máš plnou hlavu Kyberoformika, a to hlavní jsi přehlédl. Umíš si vůbec představit, co taková sedmá proměna znamená? Obrovský převrat v celém našem bytí!“
„Přeháníš, Dano. U nás v Omnimikronu se všichni té sedmé proměně smějí. A nemůžu říct, že jsou tam samí hlupáci. Sedmá proměna není nic než jalová filozofická hypotéza, nepodložená ničím jiným než formální logikou a pochybnou analogií. Že hmota vznikla z prahmoty, život z hmoty a rozum ze života, vůbec ještě neznamená, že z rozumu má vzejít nějaká další dokonalejší forma. Rozum je sám o sobě dostatečně dokonalý, aby se mohl pokládat za vrcholnou formu evoluce hmoty. Se vším si musí poradit sám, i s tou nynější prekérní situací, do níž se dostal.“
Zdeněk mluvil důrazně a vážně, ale Danku nepřesvědčil. Jen v ní podnítil ještě prudší nesouhlas.
„Proboha, Zdeňku, o jaké dokonalosti rozumu tady mluvíš?!“ zvolala pobouřeně. „Jsme dokonalejší než ostatní živá příroda kolem nás, protože máme vědomí, umíme myslet, mluvit, poznávat a přetvářet svět kolem sebe. Ale tím ta naše dokonalost končí! Zatímco té ne dokonalosti je u nás nepřehledná spousta! Žijeme krátký život, a dříve než se trochu rozkoukáme po světě, zestárneme a musíme umřít. To je nějaká dokonalost? Nevíme o sobě nic, nevíme ani, co je to naše já! Tomu říkáš dokonalost?!“
„Zase přeháníš! Já vím, co jsem já, od dětství až dodnes!“
„Jsi šťastný člověk! Já to ale nevím! Byla jsem to já, ta malá holka, co běhala s brašnou na zádech do školy? Je ta malá holka ještě pořád ve mně? Není! Je pouze v mé paměti, ale fyzicky po ní nezbyla ani stopa, ani jediný atom! Strom si uchovává své letokruhy, svou fyzickou hmotu. Malý stromek je ve velkém přítomen jako dřeň, tvoří jeho nitro. Ale ve mně přece ta malá holka dávno není! Nezbyl po ní v mém těle ani jediný atom! Jak to může být ve mně? V paměti? Co je potom vlastně to moje já? Jen naučené opakování jakýchsi chemických procesů? Jen to, co si v důsledku těch chemických procesů pamatuju? Každých sedm let se v člověku vyměňují všechny atomy jeho těla! Je pak jiný, a ten, co byl, jako když umřel. Proč stále fyzicky umíráme? Nevíš? Nikdo to neví! A to je podle tebe dokonalost? Existovat, fungovat, myslet, tvořit, rozmnožovat se a nevědět, jaký to má smysl a účel!… Víš, já nejsem žádný vědátor, ale ta hypotéza o sedmé proměně mi nepřipadá tak nepodložená. Něco na tom je.“
Pištora na ni zíral. Ze jí o té zatracené sedmé proměně vůbec říkal. Každá žena má v sobě nezkrotnou potřebu v něco věřit — ne-li v pánaboha nebo v mimozemšťany, pak alespoň v nějakou sedmou proměnu…
„Takže můj Kyberoformik je proti sedmé proměně maličkost, viď?“
Danka si teprve teď uvědomila, že se ho asi dotkla, a pospíšila si, aby to odčinila:
„Takhle jsem to přece nemyslela. Tvůj Kyberoformik je dokonalé dílo lidského umu a lidských rukou. A jeho úkol je velký a krásný… Pojď, připijem si na to, aby svůj úkol zdárně splnil.“
Pištora honem naplnil poháry vínem a znovu si připili na Kyberoformikův úspěch.
Po druhé sklenici byla najednou Danka jako vyměněná. Až do té chvíle se chovala vyrovnaně a klidně, snad jen z té rozmluvy o sedmé proměně byla poněkud vzrušená. Ale pořád zůstávala normální, jak ji znal. Až najednou po tom druhém poháru vína se v jejím chování objevily rysy, které dříve u ní nikdy nepozoroval. Čišela z ní jakási ironická záludnost a útočnost, na rtech jí pohrával potměšilý úsměv, z očí koukala prohnanost, tváře hořely. Co to znamená? Ze by to víno? Ale proboha, vždyť ho vypila sotva dvě deci…
Ale Danka vůbec nebyla opilá, aspoň na ní nebylo nic takového znát, když se na Zdeňka obrátila s podivnou otázkou:
„Poslyš, Zdeňku, ty se opravdu ani trochu nebojíš, že by ten Kračmer mohl mít pravdu?“ „Kračmer?… Počkej, počkej, zdá se, že Chroustův strach je nakažlivý.“ „Neodpověděls na mou otázku, Zdeňku!“ „Ale odpověděl. Už stokrát jsem ti

přece vyprávěl, jak dokonale je Kyberoformik zajištěn před sebemenší odchylkou. Je to stoprocentně poslušný kyber, u nějž jakákoli vzpoura proti lidem, jakýkoli pokus uvrhnout lidstvo do nukleární katastrofy je předem vyloučen. Jen úplný blázen může o tom pochybovat.“ „To znamená, že se nebojíš?“ „To víš, že ne!“
Danka se najednou rozesmála jakýmsi divným rusalčím smíchem a rozjařeně zvolala:
„Když se nebojíš, půjdeš teď se mnou a Kyberoformika necháš volně ve sklenici!“
„Ještě žes mi to připomenula. Musím ho uklidit… A kam vlastně s tebou mám jít?“ zaraženě se zeptal Zdeněk.
„Že se můžeš tak hloupě ptát! Vždyť jsme pomalu tři roky nikde spolu nebyli! Nejraději bych si šla někam zatancovat. Ale to necháme až na jindy. Jsi teď moc utahaný. Ale mohli bychom jít do biografu. V Alfě dávají vynikající americký film. Když vyrazíme hned, krásně to stihnem. Ale toho Kyberoformika musíš nechat ve sklenici!“
„Nestouplo ti to víno do hlavy, děvenko? Do kina s tebou rád půjdu. Ale proč trváš na tom, aby Kyberoformik zůstal ve sklenici? Co tě to napadlo?“
„Za prvé mu prospěje čerstvý vzduch. A za druhé se chci přesvědčit, jestli ses tím Kračmerovým strachem nenakazil. Nejsem si tím tak úplně jistá. Jsi slavný Kyberoformikův konstruktér, musíš proto s absolutní jistotou vědět, čeho je Kyberoformik schopen a čeho ne. Pochop mě správně. Máš-li o něm sebemenší pochyby, připouštíš-li aspoň na zlomek procenta, že Kračmerovy obavy mohou být opodstatněné, musíš chtěj nechtěj vykonat to, oč tě Kračmer požádal. Je to pak tvá lidská povinnost. Pochop konečně, že tu nejde jen o naše lidstvo, ale o věci nekonečně větší! Dosud přece nevíme, zda my, lidé, jsme pro vesmír zcela běžný jev, nebo jsme úkaz ojedinělý. Co když jsme právě to druhé, a příroda do nás vložila všechny svoje naděje, vsadila na nás veškerý vesmírný proces rozvoje? Můžeme pak riskovat? Nemůžeme a nesmíme! Proto ti docela vážně říkám, abys na několik hodin nechal Kyberoformika volně ve sklenici bez dozoru. Nemůžeš-li, znič ho!“
Danka mluvila nesmírně vážné věci, ale tvářila se přitom, jako by to byla náramně veselá zábava. Pištora z toho byl úplně vyjevený.
„Jsi fakt opilá…,“ řekl tiše.
„Nejsem. Chci mít pouze jistotu. Jsem taky člověk a mám taky strach. Strach o sebe, o lidstvo, o sedmou proměnu. Tak co, zbavíš mě toho strachu? Přesvědčíš mě?“
„Nejde tu o to, zda si jsem s Kyberoformikem jist, či nikoli… Má nesmírnou hodnotu. Je to od tebe lehkomyslná žádost…“
„Vůbec ne. V takových věcech nemůže být dvojí přístup. Buď je Kyberoformik dobrý, nebo ne. Jeho hodnota s tím nemá nic společného. Však ti ho tady nikdo neukradne. Tak co, necháš ho?“
Pištora ještě chvíli váhal, ale pak mávl rukou:
„Dobrá, nechám ho ve sklenici. Pořád mi to připadá jako bláznivý rozmar, ale budiž. Jsem absolutně přesvědčen, že nic špatného neprovede.“

6

Když se Pištora za tři hodiny vrátil domů, měl výbornou náladu, a dokonce si pobroukával nějakou písničku. Nejprve šel do své pracovny, aby uklidil Kyberoformika. V hloubi duše se musel sám sobě přiznat, že měl přece jen jisté obavy z Kyberoformikovy nehlídané svobody. Vyhověl sice Dance, ale červíček pochybnosti v něm přece jen po celou dobu hlodal.
Při prvním pohledu do sklenice zvážněl a starostlivě stáhl obočí. Kyberoformik byl sice pořád v tom malém otevřeném skleněném kotci, ale nebyl sám. Měl kolem sebe asi tucet dalších mravenců. První, co Pištoru napadlo, bylo, že se mu Kyberoformik svévolně rozmnožil. Ale hned tu myšlenku zavrhl jako naprosto absurdní. V tak krátké době by to umělý mravenec nedokázal a neměl důvod, proč by to dělal. Má asi návštěvu.
Zahleděl se pozorněji a ihned poznal, že je tomu skutečně tak. Nepotřeboval k tomu ani lupu. Živí mravenci se lišili od Kyberoformika nejen velikostí, ale i zbarvením a chováním. Byli poněkud menší a znatelně světlejší. Obklopili Kyberoformika ze všech stran, ohmatával, ho tykadly, zkoušeli kusadly a občas jeden nebo dva z nich začali rychle pobíhat v kruhu na dně sklenice. Vypadalo to, jako by si navzájem vzrušeně sdělovali své dojmy. Sám Kyberoformik se choval klidně a důstojně. Pohyboval se pomalu a beze spěchu od mravence k mravenci, zkoumal každého čočkami svých očí, anténami tykadel a jinými jemnými čidly, kterými byl dokonale vybaven. Zkrátka a dobře porušil svévolně Pištorův příkaz a sbíral o mravencích důkladné informace, které hned ukládal do bezedného zásobníku své paměti.
Porušení příkazu Pištoru nepřekvapilo. Věděl, že Kyberoformik ponechaný na svobodě musí jednat samostatně podle závěrů vlastního logátoru, a že tedy jeho chování je absolutně normální. Obdivoval svého kybera, laská ho pohledem a litoval jen, že se s ním nemůže okamžitě spojit rádiem a poslechnout si, co nového se o mravencích dozvěděl. Určitě o nich za tu chvíli poznal víc, než toho o nich ví učený myrmekolog Omnimikronu Franta Faltys. Škoda že to nejde. Kyberoformik by mu jistě pověděl o mravencích mnoho zajímavého. Zítra mu ty nové informace o mravencích odebere, než ho předá komisi. Třeba budou později k něčemu dobré. A aby snad potom nebyly kvůli tomu zbytečné řeči, že toho o mravencích najednou tolik ví, vymaže m to z paměti.
Přitom ho ani na okamžik nenapadlo, že tento neplánovaný sběr informací může mít pro Kyberoformika nějaké vážnější následky. Kdyby jen mohl tušit, co z toho vzejde, nemeškal by a ihned by letěl do Omnimikronu, aby ten výmaz paměti provedl co nejrychleji. Ale Pištora to netušil. Bylo mu sice líto přerušit toto zajímavé setkání Kyberoformika s živými mravenci, ale nedalo se nic dělat.
„Návštěva končí, pánové!“ řekl vesele do sklenice. „Co se týče tebe, Kyberoformiku, půjdeš hezky zpátky do lahvičky. A tvoje návštěvníky nejspíš budu muset likvidovat. Mravenci v bytě — to by mi tak ještě scházelo!“
S těmito slovy vzal Zdeněk Kyberoformika pinzetou a opatrně ho přendal do flakónu. Ten pak pečlivě uzavřel patentní

zátkou a uložil do zásuvky psacího stolu. Pak vzal sklenici s pobíhajícími mravenci, šel s ní do kuchyně, naplnil ji vodou a spláchl mravence do výlevky.
Pak si dal studenou sprchu, vzal si pyžamo a s chutí zalezl do postele. Těšil se, jak se poprvé za tři roky pořádně vyspí. Avšak ponořit se do hlubokého blahodárného spánku se mu nepodařilo. Ulehl sice v bezstarostné náladě, ale když zavřel oči a chtěl si vybavit Dančinu tvář, ucítil najednou, že mu jeho představivost vnucuje někoho docela jiného. Otevřel oči, hleděl chvíli do .my ložnice, znovu je zavřel, ale zase nic. Místo Dančiny tváře spatřil před sebou hranatý obličej s velkým černým knírem. Ano, zjevil se mu profesor Kračmer. Pištora se převracel z jednoho boku na druhý, pak si lehl naznak, potom zase na břicho, ale zapudit Chroustovu tvář nedokázal.
Co chceš? Proč mi, proboha, nedáš pokoj? zeptal se Pištora v duchu.
Bude to rozbuška, která roznítí dvanáct set gelů nukleárních náloží, zaskřehotal Chroustův přízrak a vzrušeně zahýbal kníry.
Jsi blázen, strašpytel a darebák, Chrouste! Nechci tě vidět! Zmiz! opakoval v duchu Pištora jako nějaké zaklínadlo.
Až se Kyberoformik dostane na svobodu, milý kolego, nedá se už katastrofě zabránit. Jsi samolibý, zatvrzelý hlupák! Ale stejně bys to měl pochopit!
Co mám pochopit? Co?
2e Kyberoformik dokáže absolutně všechno…
Ano, všechno. A co má být?…
Ale Chroustův přízrak mu již neodpověděl. Jeho tvář se najednou začala rozpadávat na drobné kousky, na jakési černé kuličky, a ty se rychle proměnily v mravence. Bylo jich moc a všichni lezli do sklenice, kde seděl Kyberoformik a mával na ně předními nožkama, jako by je všechny k sobě zval.
„No ještě tohle mi scházelo!“ řekl Pištora nahlas a otevřel oči. „Mravenci a Kyberoformik… Co by to mohlo znamenat?… Nejspíš nic. Jsem jenom přetažený. Musím usnout.“
Zavřel oči a znovu viděl mravence. Už jich bylo nesmírné množství: černí, šedí, červení, hnědí, velcí i malí, hemžili se v početných houfech, pobíhali z místa na místo, pohybovali tykadly, jako by se o něčem domlouvali — tiší, soustředění, vyčkávající… Pištorovi se pojednou zdálo, že jich má plnou postel, že lezou po přikrývce a dostávají se mu na tělo… Otřásl se hnusem, prudce se otočil na druhý bok a pěstí si přirazil polštář pod rameno. Mravenci nadobro opanovali jeho představivost a nechtěli zmizet. Pištora hekal, funěl, sakroval, převaloval se na posteli, ale marně.
Čím déle se díval na tu hemžící se drobnou havěť, tím větší neklid se ho zmocňoval. Nevěděl ještě, co to znamená, ale už si byl jist, že ten odporný obraz nekonečné masy mravenců, který se vynořil odkudsi z hlubin jeho podvědomí, má nějaký skrytý význam. Ale jaký, jaký význam?
Když konečně pochopil, že to mravenčí hemžení mu stejně nedá spát, rozhodl se, že to všechno důkladně promyslí. Otevřel oči a zadíval se do tmy.
V ložnici nebylo úplné ticho. Otevřeným oknem sem doléhaly vzdálené večerní zvuky. Sem tam projelo dole po ulici opožděné vozidlo. Občas se ozvaly hlasy lidí. Někde tiše brnkala kytara a do ní se vplétal vzrušený dívčí smích. Od sousedů byla slyšet prudká televizní střelba — asi se tam dívali na nějaký dobrodružný film. Tyto zvuky reálného života Pištoru uklidnily, a on se poněkud soustředil.
Mravenci___No a co má být? Co je na tom zvláštního? Snad jen to, že se objevili tak najednou. Nikdy dříve neviděl ve svém bytě jediného mravence. Až teď, když přinesl domů Kyberoformika. Je možné, že ty mravence opravdu přivolal a pomohl jim do sklenice? Vylézt ven přece sami nedokázali, Pištora to viděl na vlastní oči — nožky jim po hladkém skle sklouzávaly, jak se tedy dostali do sklenice?… To je ono! To je ta zneklidňující záhada, které si sám skoro nepovšiml, ale kterou jeho podvědomí zaregistrovalo. Ano, to je ta jediná otázka: jak se mravenci dostali do sklenice ke Kyberoformikovi? Jsou tu jen dvě možnosti: buď je tam naházela lidská ruka, nebo do sklenice naskákali ze stropu. Jako třetí možnost zbývá už jen sám Kyberoformik. První dvě možnosti může rovnou vyloučit. Zbývá tedy jen ta třetí, že je do sklenice dopravil sám Kyberoformik. Ale proč? Co tím sledoval?
Kdyby tato prostá otázka napadla Pištoru hned, jakmile ty mravence ve sklenici objevil, určitě by na to nekoukal s takovou dobromyslností. Byl však tenkrát přesvědčen, že tam mravenci nalezli sami, a dál už se tím neobíral. Teď se mu to ale jeví v docela jiném světle.
Kyberoformik lákal mravence zvenčí. Použil k tomu svých dokonalých přístrojů a znalostí mravenčí signalizace. Dokáže asi i sám vysílat takové signály na dálku, a pořádně zesílené. Mravenci k němu nalezli oknem a dostali se až ke sklenici. Zde je Kyberoformik uvítal a pomohl jim do ní. jak to udělal, není momentálně důležité. Při svém vybavení musí takovou maličkost zvládnout zcela hravě. Mnohem důležitější je otázka, proč to provedl. Jen tak ze zvědavosti? To sotva. Takový dokonalý logický kyber nemůže projevovat bezúčelnou zvědavcst. Chtěl si doplnit svoje entomobionické vztažnosti? To by bylo možné. Ale zase je tu zádrhel. K čemu by mohl takové doplnění potřebovat, když jeho program nepředpokládá činnost mezi mravenci! Jsou to je. samé dohady…
Nejdůležitější nyní je, jaké nové informace získal Kyberoformik od mravenců. To se zítra zjistí. Ale je tu ještě něco. Jakou reakci to vyvolalo v jeho logátoru? Ano, to je vlastně to nejdůležitější, protože, zpracoval-li tuto novou informaci logátorem, musel přenést závěry clo svého funkčního programu. A to se už vymazat nedá. To by vyžadovalo záměnu několik miliónů biočipů, což není žádná maličkost, protože by to znamenalo zdržení kolaudačního aktu nejméně o dva měsíce. A to by byl průšvih, ba dá se říct obrovský skandál… Ne, ne, jen to ne! Něco takového si Pištora nemůže dovolit. S těmi mravenci to určitě nebude tak horké. Co vlastně ví o mravencích?
Nejprve si zcela úryvkovitě vzpomněl na to, co v něm vždycky vyvolávalo největší úžas. Byly to prapodivné schopnosti mravenců zabývat se činností, která měla výrazné znaky rozumného a cílevědomého počínání. Na prvním místě to byla ohromující schopnost mravenců pěstovat si „domácí zvířata“, a to nikoli jako zásobu masa, nýbrž jako „dojnice“.

Tak si jistý druh mravenců chová tlusté mšice, jimž odebírá lepkavou sladkou tekutinu, kterou při dráždění vyměšují. Pištora neslyšel, že by si podobným způsobem počínala nějaká jiná čeleď hmyzu. Neméně ho udivoval i jejich zvyk pořizovat si otroky. V tomto směru jsou mezi hmyzem rovněž zcela výjimeční. Za svých válečných výprav proti jinému druhu mravenců nepobíjejí totiž jistí mravenčí agresoři své protivníky všechny, nýbrž chytají mnohé do zajetí a nechávají je potom dřít ve svém mraveništi jako otroky, přičemž jim ukládají ty nejtěžší práce. Jestliže se otroci vzpírají a nechtějí své pány poslouchat, jsou nelítostně popravováni.
Je sice pravda, že ve stavebnictví nejsou mravenci mezi hmyzem šampióny, ale i zde docilují obdivuhodných výsledků. Určitý druh mravenců nazývají myrmekologové dřevokazy. Svoje hnízda si tito mravenci vytvářejí obvykle ve shnilých stromech. Uděláme-li takovým hnízdem průřez, najdeme na něm důmyslně vybudované maličké komůrky a cely, oddělené od sebe tenkými příčkami a propojené složitým systémem chodbiček. Najdeme zde větrací komíny, schodiště, podpěry, světlíky a mnoho jiných architektonických detailů, jimiž se zpravidla vyznačují moderní stavby lidí. A to už, prosím, ti drobní tvorečkové dělají svými malými kusadly desítky, ne-li stovky miliónů let! Navíc si upravují i okolí svého domu: budují kolem cestičky a aleje posypané jemným pískem. Starají se i o únikové cesty pro případ náhlého přepadení nebo živelní pohromy, a za tím účelem vytvářejí pod hnízdem tajné chodby, které vedou podzemím daleko od domu.
Ale nejvíc Pištorových vzpomínek patřilo neobyčejné a dokonale organizované agresivitě mravenců. O tom slyšel od Faltyse víc než dost. Třeba jak v tropech dobývají mravenci termitiště. Zde dochází k opravdovým rozsáhlým bitvám mezi obrovskými mravenčími agresory a chudáky termity.
Takové termitiště dosahuje více než třímetrové výšky a tyčí se uprostřed africké stepi jako skutečná tvrz. Její zdi jsou pevné jako z betonu a, není v nich jediná škvíra, kterou by mohli mravenci proniknout dovnitř. Armády mravenčích banditů se valí k pevnosti jako živá řeka. V termitišti zavčas nastává poplach: specifickým cvakáním se celá pevnost zalarmuje a připraví se k obraně. Termití mládež panicky prchá do spodních chodeb, zatímco dospělí termiti kvapně budují zátarasy v chodbách, které vedou do obydlí královny. Vojáci zaujímají obranná postavení v nejvyšších částech termitiště, kde jsou ještě měkké dílce čerstvé nadstavby a kudy protivník může nejsnadněji proniknout do pevnosti. Mravenčí průzkumníci však snadno odhalí tuto slabinu termitiště a řetězovým způsobem, od tykadel k tykadlům, podávají zprávu hlavní armádě Ta se pak lavinovitě vrhá na pevnost a prokousává se dosud neztvrdlou hlínou přístavby do nitra termitiště. Nosatí vojáci termitů se zoufale brání kusadly a lepkavou tekutinou, kterou stříkají na útočníky ze zvláštních žláz Ale mravenci nedbají obětí a obkličují obránce a jednoho po druhém zneškodňují. Záhy prorazí obrannou linii a hrnou se do termitiště. Pak už nastává masakr a drancování.
Ale útoky na termity nejsou ještě tím nejhroznějším, čeho jsou mravenci schopni v tropických pralesích celého světa se vyskytují slepí masožraví mravenci, kočující z místa na místo v koloniích čítajících až několik set miliónů jedinců a ničících všechno, co jim přijde do cesty. Během několika hodin dokáží obrat na kost i koně Pochodují většinou v noci. zatímco ve dne odpočívají. Období jejich zuřivých výprav je členěno do cyklů. Sedmnáct dnů trvá pochod a pak je dvacetidenní přestávka. Během tohoto odpočinku snášejí mravenci vajíčka a pečují o potomstvo. Při pochodech nesou mravenčí chůvy larvy a vzorně se o ně starají. Larvy na oplátku vylučují zvláštní šťávu, která povzbuzuje všechny mravence k větší útočnosti a žravosti. Když se mají zakuklit, přestávají šťávu vylučovat, a to je pro mravence pokyn k ukončení pochodu.
Ani to však není vrcholem mravenčí agresivity. V jižní Americe existuje druh mravenců, nazývaný domorodci tauoki nebo tambotcha, kteří jsou schopni ohrozit i člověka. Lavinovité útoky těchto mravenců se podobají živelní pohromě a jsou strašnější než lesní požár nebo povodeň, jsou prakticky schopni zpustošit rozsáhlé prostory a po nich jako po požáru nezbývá nic než černá mrtvá poušť. Hrnou se v nesčíslných bilionech a vydávají při svém pohybu třeskot a praskání, podobné zvuku lesního požáru. Všechno před nimi prchá v nevýslovné hrůze. Ale oni nevynechají na své cestě nic: zalezou do každé škvíry do každého hnízda, do každého doupěte. Požírají ptáky, hlodavce, hady, zatímco lidé a větší zvířata před nimi prchají v panickém strachu.
Taková a podobná fakta si vybavovala Pištorova paměť ve velkém množství. Zároveň si s hrůzou uvědomoval, jaká spousta mravenců žije na naší planetě . Myrmekologové napočítali již přes šest tisíc druhů. Najdeme je prakticky po celém povrchu naší planety, snad jen s výjimkou polárních oblastí a vrcholků velehor. V průměrném mravenčím hnízdě dosahuje počet jedinců až půl miliónu. A to je u nás. V tropech se vyskytují gigantická mraveniště, jejichž obyvatelstvo dosahuje i stovek miliónů. A kolik je takových mravenčích hnízd po celé zemi? Počítal je vůbec někdo?…
Byl by z nich skutečně nebezpečný, hrůzostrašný protivník lidstva, kdyby se jim nějakým způsobem podařilo získat naše znalosti a technické vymoženosti! Byli. by neporazitelní nepolapitelní, nezničitelní, a přitom by mohli sami útočit na člověka na každém kroku, kdykoli by je to napadlo. K myšlení, a vlastní tvůrčí práci schopnosti nemají. To je dokázanou věcí Ale je zcela možné, že jsou ve značné míře obdařeni schopností přejímat hotové,. osvojovat. si a napodobovat již vypracované postupy, kterých lidé dosáhli v průběhu rozvoje vědy a techniky. Stačí k tomu, aby měli dokonalého překladatele, který přetlumočí lidské myšlenky a lidskou řeč do signalizačního kódu mravenců A ti už pak při své fantastické početnosti dokáží plně využít získané informace A Kyberoformik by pro ně mohl být takovým překladatelem!…
Pištora strnule hleděl do tmy, mechanicky sledoval na stěnách odrazy reflektorů vozidel projíždějících dole a cítil, jak ho pozvolna zaplavuje strach.
Byla to hrozná neopatrnost, říkal si v duchu, že jsem dal na Danku a nechal Kyberoformika volně ve sklenici. Musím tu chybu rychle napravit. Musím ho neprodleně odvézt zpátky do Omnimikronu, vymazat z jeho paměti všechno, co svévolně od mravenců získal, a dát ho znovu do kovové kazety. Jen v ocelovém trezoru bude dostatečně izolován od vnějších vlivů. Raději ho sám do rána pohlídám před Kračmerem…

Pištorovo horečné přemítání bylo přerušeno hrčením mohutného tíráckého vozu. Jeho silné reflektory ozářily celou ulici a paprsky jasného světla odraženého desítkami oken padly i na stěny Pištorovy ložnice. A v tomto mihotavém světle, které netrvalo ani pět vteřin, stačil Pištora zahlédnout vedle okna jakýsi pohybující se černý bod
Snad ne mravenec! mihlo se mu hlavou. Ale odkud najednou, když se dřív v jeho bytě nikdy neobjevovali? To nebude jen tak!
Prudce vyskočil z postele, rozsvítil a s horečným chvatem si nasadil brýle. Vrhl se k oknu, ale ten podezřelý černý bod si už nestačil pořádně prohlédnout. Jako by se dovtípil, že je pronásledován, seběhl ten černý brouček bleskurychle ze stěny na okno a zmizel venku. Pištora jen stačil postřehnout, že je podlouhlý a podivně lesklý, což ho utvrdilo v domněnce, že to byl mravenec. Prozkoumal důkladně okno, vykoukl ven a obhlédl i vnější stěnu domu. Na okně nebylo nic a na temném povrchu vnější zdi bylo těžko něco rozeznat.
Pištorův neklid narůstal s rychlostí sněhové laviny.
Kyberoformik musí být okamžitě odvezen do Omnimikronu!
Shodil ze sebe pyžamo a začal se oblékat s takovým chvatem, jako by v domě hořelo. Sako si natahoval už v běhu, když pádil do své pracovny.
Vytrhl zásuvku psacího stolu, popadl flakón a… v očích se mu zatmělo a na celém těle mu vyrazil studený pot. Musel si sednout na židli, protože jinak by se skácel.
Flakem byl totiž otevřený a prázdný!
Ano, byl prázdný a patentní zátka ležela v protějším rohu zásuvky, jako by byla z hrdla lahvičky vyražena jakousi vnitřní silou. A ten patentní ocelový uzávěr byl roztržen.

7

Trvalo to několik minut, než se Pištora dostal z šoku a byl schopen souvisle uvažovat. Proboha, kdo roztrhl uzávěr a vyrval z flakónu zátku?! Ani člověk by to přece nedokázal holýma rukama! Je možné, že to provedli mravenci? Nebo sám Kyberoformik?! Ale u všech všudy, kde vlastně je? Že by to tam v ložnici u okna byl on?!
Pištora nechal zásuvku otevřenou a horempádem letěl zpět do ložnice. Znovu důkladně prohlédl celé okno a svítil si baterkou i na vnější stěnu domu, takže málem vypadl na ulici. Ale kde nic, tu nic.
Běžel zpátky do pracovny a naklonil se nad stolem, jenom opatrně, jenom pomalu, musí být přece v zásuvce! Nesmí ho ale vyplašit!… Opatrně prehrabával obsah zásuvky. Ani jedno smítko, ani jediný drobeček neušel jeho pozornosti. Každý papírek desetkrát obrátil, každou krabičku vytřepal, každý notes pečlivě prolistoval. Ale Kyberoformika nenašel. Jako by se zem po něm slehla.
„Utekl, ničema jeden!“ zasténal Pištora a znovu klesl na židli.
V tuto chvíli nebyl ještě schopen uvědomit si celý rozsah katastrofy, která se právě odehrála. Zapomněl na mravence, zapomněl na všechno, o čem přednedávnem tak usilovně přemýšlel. Jeho vědomí bylo příliš hluboko zasaženo samotným faktem, že Kyberoformik uprchl. Měl z toho pořádný šok.
Co bude dělat? jak vysvětlí profesoru Klimešovi a členům přijímací komise z Galaxanalu ztrátu tak cenného supertechminu? Tady už nepomůže ani profesor Kračmer, i kdyby se nakrásně chtěl Pištory zastat, jak to sliboval. Ostatně profesor Kračmer mluvil jen o tom, že se na Kyberoformikovi najdou vážné závady, ale ne o tom, že zmizí beze stopy. A když se dozví, že se Kyberoformik vlastně dostal na svobodu nikoli v kosmu, ale už přímo na Zemi, a že se to stalo Pištorovou neopatrností, pak místo zastání přivolá na Pištorovu hlavu všechny blesky a hromy… Bude to takový skandál, jaký Omnimikron a Galpxanal ještě nezažily A bude vyšetřováni, a soud, a rozsudek! Vězení a konec s vědeckou prací! A to bude konec všemu…
Ne, ne, to se nesmí státi Kyberoformika musí najít! Za každou cenu! jen se nevzdávat, nepropadat zoufalství! Musí být někde tady, v bytě! Že opustil flakón, vůbec ještě neznamená, že vypověděl poslušnost a uprchl! Třeba jen shání další informace o mravencích! Musí být někde tady, v bytě! je třeba prohledat pracovnu, ložnici, kuchyň, obývák, celý byt odshora dolů! Musí ho volat! Měl by ho přece slyšet, když je v chodu! Jen sám se bez rádia nemůže ozvat! Musí přece uposlechnout rozkazu svého hlavního konstruktéra!
„Kyberoformiku, Kyberoformiku, slyšíš mě? Okamžitě se vrať do flakónu! Nařizuju ti to! Slyšíš mě, Kyberoformiku?“ chvějícím se hlasem pronesl Pištora a zároveň popadl lupu, klekl si a začal prohlížet podlahu své pracovny centimetr po centimetru.
Co chvíli se zvedal, vrhal se ke stolu a dychtivě nahlížel do flakónu. Ten však byl pořád prázdný. A tak volal znovu a znovu se lopotil s lupou po celém bytě.
Z ulice k němu oknem doléhaly dálkou tlumené šumy nočního velkoměsta. Celý svět žil dál svým obvyklým životem, jen Pištora z toho života zničehonic vypadl. Vypadl tak nečekaně, tak náhle, v okamžiku, kdy prožíval největší triumf svého života a cítil se na vrcholu štěstí. Vypadl definitivně a nenávratně.
Deset minut po půlnoci přerušil další pátrání po Kyberoformikovi a vrhl se k telefonu. Najednou ho totiž napadlo, že by se mohl poradit s učeným myrmekologem Omnimikronu doktorem Faltysem. Třeba mu něco napoví o mravenčích zvyklostech, ba možná i o té sedmé proměně, a tím mu usnadní dopadení uprchlíka. Znovu horečně prohrabával šuplata, až našel notes s telefony kolegů z práce. Vyťukal číslo a pak čekal. Na druhém konci monotónně houkaly signály spojení, ale dlouho to nikdo nebral. Nakonec v sluchátku cvaklo a ospalý hlas tlumeně pronesl:
„Haló, tady doktor Faltys.“
„Nazdar, Františku! Promiň, že tě ruším…,“ vyhrkl Pištora.
„Kdo volá, prosím?“ přerušil ho hlas nevrle.
„To jsem já. Zdeněk Pištora! Myslel jsem, žes mě poznal po hlase! Já totiž…“

„Počkej, Zdeňku! Víš vůbec, že bude už pomalu půlnoc a že všichni normální lidé dávno spí?“
„Vím, františku, a hrozně moc se ti omlouvám! Ale nikdo jiný než ty mi nepomůže! Jsem v zoufalé situaci, františku! Potřeboval bych vědět…“
„Moment, člověče, vem to po pořádku. Napřed o té zoufalé situaci. Co se vlastně stalo? Něco s Kyberoformikem?“
„jo… vlastně ne… Totiž abych tak řekl…,“ zajíkal se Pištora, protože si zapomněl připravit nějakou věrohodnou lež. aby svůj půlnoční telefonát nějak zdůvodnil, a říct pravdu neměl zatím odvahu.
„Tak se nevykrucuj, Zdeňku, a řekni to rovnou. Týká se to Kyberoformika, nebo ne?“
„Ano, františku, týká!“ dostal konečně Pištora spásný nápad a překotně pokračoval: „jistě víš, že Kyberoformik už je hotov Honza Stašek mi říkal, že ti to řekl. A zítra ráno chce Klimeš svolat celozávodní schůzi, aby to oznámil všem. No a já na té schůzi budu mít krátký referát. Právě se s ním lopotím a chybějí mi údaje o entomobionických vztažnostech a převodových kódech v aspektu jejich aplikace pro dodatečný program, jistě víš, že ten dodatečný program je zaměřen na takzvanou sedmou proměnu, a jelikož do vztažností a převodových kódů ti nikdo nemluvil, jsi jediný, kdo v tom může mít jasno Nerad bych to, františku, zítra zbabral a sklidil ostudu.“
„A to chceš, abych ti teď v noci řek! do telefonu obsah pěti set stránek, dvou set tabulek a několika set magnetofonových záznamů? To nemyslíš vážně, Zdeňku!“
„Já to celý nepotřebuju Stačí, když mi řekneš, jak silný je u Kyberoformika vztah k živým jedincům své čeledi a jak je schopen hodnotit je z hlediska existence sedmé proměny v případě, jestliže je náhodou někde v kosmu potká.“
„Zdeňku, ty ses dočista zbláznil, nebo přede mnou něco tajíš! Kde by se v kosmu vzali mravenci? A i kdyby na ně Kyberoformik na nějaké planetě narazil, proč bys o tak zanedbatelné eventualitě vykládal ve svém referátu! Stačí, když řekneš, že entomobionické vztažností jsou naprosto korektní pro oba programy a že kódové převody fungují absolutně přesně. Všechno ostatní bude zbytečné. A té sedmé proměny se už teprv nedotýkej. Jednak
Je to úkol mimo rámec oficiální mezinárodní akce a na druhé straně jistě dobře víš, jak se k této teorii staví naše omnirnikronská veřejnost. Radši to nech plavat. Radím ti proto, nelam si s tím hlavu a běž spát! Ahoj!“
„Počkej, františku, nezavěšuj!“ zvolal Pištora natolik rozrušeně, že na druhém konci bylo pár vteřin ticho.
„Co máš ještě, kamaráde?“ zeptal se pak Faltys znepokojeně.
„Řekni mi aspoň jedno, františku! Proboha tě prosím, řekni mi alespoň tohle! je schopen Kyberoformik spolčit se s mravenci proti lidem?“
Opět bylo v sluchátku chvíli ticho. Pak se Faltys opatrně zeptal: „Odkud vlastně voláš?“
„No z domova přece!“
„To mě uklidňuje. Kdyby ses mě takhle divně vyptával z Omnimikronu, hned bych se za tebou rozjel, protože podle tvého rozčileni a tvých otázek bych usuzoval, že ti Kyberoformik uplácli! nebo přinejmenším vypověděl poslušnost a provádí něco zlého. Ale když z domu, tak je to v pořádku. Máš asi jen pocuchané nervy, a vidíš proto problémy tam, kde vůbec neexistují. Uklidni se, 'prosím tě, dej si studenou sprchu a zalez do postele. A Kyberoformika pusť do zítřka z hlavy…“
„františku, nedomlouvej mi! Jsem v tuto chvíli absolutně normální a při smyslech! A ať už se ti moje otázka zdá jakkoli nehorázná, pro mě má obrovský význam! Ještě jednou tě prosím, řekni mi stručně a jasně, může se Kyberoformik spolčit s mravenci proti lidem?“
„Uklidni se, Zdeňku, nemůže. Není to mravenec s lidskými znalostmi, ale dokonalý lidský rozum s rozsáhlými vědomostmi, uložený do kyberu ve tvaru mravence. Jakákoli možnost jeho spolčení s mravenci proti lidem je naprosto vyloučena. Vykládám ti tyhle základní pravdy, přestože vím, že je znáš stejně dobře jako já. Nevím, proč tě to tak strašně vzrušuje, a cítím, že mi to nechceš říct. Dobrá nech si to pro sebe. Řekni mi jen poctivě a upřímně: potřebuješ mou pomoc? Jestli ano, ihned se za tebou rozjedu. Tak mluv!“
„Děkuju, františku, žádnou pomoc nepotřebuju. Buď to zvládnu sám, nebo to už nezvládne nikdo,“ Pištora se již poněkud ovládl a mluvil klidněji. „Ale víš co, máš-li ještě chvilku čas, řeku; mi něco o té sedmé proměně. Klimeš mi prozradil teprve dnes, že Kyberoformikův dodatečný program je zaměřen na sedmou proměnu, a pro mě je to pořád španělská vesnice.“
„A čemu tady vlastně nerozumíš?“
„Abych řekl pravdu, nerozumím ničemu. Samotná myšlenka, že lidský rozum má zplodit něco nesmírně dokonalejšího, než je sám, mi připadá absurdní. Ale o to mi ani nejde. Samotná ta teorie mě tak dalece nevzrušuje. Rád bych ale věděl, zda tento dodatek k základnímu programu nevyvolá v logátoru Kyberoformika nějaké nežádoucí odchylky. V chování a tak…“
„Tys na něm něco pozoroval?“
„Dejme tomu… Ale rozuměj mi dobře, není to zatím nic konkrétního, jen jaksi sotva znatelně zaváhal pří testování na předepsané závěry. Ani bych si toho nevšiml, kdybych nevěděl o tom dodatečném programu. Teď mě to ale znepokojuje. Zaváhání o zlomek vteřiny při testování se může projevit jako obrovská odchylka, když bude na svobodě a fungovat naprosto samostatně. Obávám se proto, že ten dodatečný program, zaměřený na sedmou proměnu, ho může vyprovokovat ke zcela nečekaným činům. Můžeš mi k tomu něco říct?“
„Ty mi teda dáváš o půlnoci zabrat. Člověk sotva drží víčka, a ty ho nutíš přemýšlet o tak složitých věcech. Nechci tě odbýt, Zdeňku, ale pochybuju, že bych o sedmé proměně věděl víc než ty. Jen snad na rozdíl od tebe nevidím na tom nic absurdního. O nezbytnosti sedmé proměny existuje celá řada objektivních důkazů. Ale o tom až jindy. Raději k těm tvým obavám. Dodatečný program nemění nic na podstatě základního programu a na přísném zaměření Kyberoformika jednat vždy a za všech okolností v zájmu a ve prospěch lidí. To je snad nám oběma zcela jasné. A co se týče nečekaných činů z jeho strany… Jak bych ti to řekl… No prostě projeví-li se Kyberoformik pro nás zcela nečekaným a překvapujícím způsobem, neznamená to ještě, že postupuje proti našim zájmům. My totiž ty svoje zájmy zatím ani dost

dobře neznáme… Zkrátka je to dobrá mašina a nic špatného nám nevyvede. A teď už mě opravdu nech na pokoji. Zítra ráno, ještě před tou schůzí, se u tebe zastavím a proberem to podrobněji. Platí?“
„Dobrá, Františku. Děkuju ti…“
„Tak tedy dobrou noc, Zdeňku!“
„Dobrou noc…“
Pištora položil sluchátko a bezděčně se podíval na hodinky. Půlnoc už byla pryč.
Z psychologického hlediska je velmi zajímavé, že Pištora stále ještě nechápal celý rozsah katastrofy, která se právě odehrávala. Vyptával se sice doktora Faltyse, zda se může Kyberoformik spolčit s mravenci proti lidem a zda v něm dodatečný program nevyvolá odchylky v chování, ale potřeboval to vědět jen proto, aby si lépe naplánoval pátrání po zběhlém kyberovi. Ujištěný Faltysem, že se Kyberoformik nemůže dopustit zrady na lidech v žádném případě, přestal Pištora na mravence myslet a s ještě větší houževnatostí začal Kyberoformika přivolávat hlasem a hledat ve všech místnostech bytu. Na zlověstné Kračmerovo varování a jeho slova o rozbušce, která vznítí globální explozi, už teprve nemyslel. Zoufale se upínal na myšlenku, že Kyberoformikova nepřítomnost je dočasná, že si odešel pro dodatečné informace a určitě se vrátí zpět do flakónu. Nemohl se vzdát této naděje, protože cokoli jiného bylo pro něj strašnější než smrt.
Bylo již skoro čtvrt na tři, když telefon v Pištorově pracovně náhle zazvonil. Pištorou to trhlo. Bleskla v něm šílená myšlenka, že je to Kyberoformik, který se dokázal napojit na telefon a teď mu chce sdělit, že je v pořádku a brzy se vrátí. Popadl sluchátko a přerývavým hlasem ze sebu vypravil:
„Tady inženýr Pištora…“
Sluchátko mu spustilo do ucha veselou rychlomluvu:
„Haló, haló, to jsi ty, Zdeňku? Ahoj, kamaráde! Nezlob se, že jsem tě vzbudil uprostřed noci! To jsem já, Honza, Honza Stašek! Volám ti z Omnimikronu! Slyšíš mě?“
„Ale jo, Honzo, slyším… Těbůh!“ vymáčkl ze sebe Pištora a sedl si na židli, protože se mu najednou zatočila hlava.
„Tak poslouchej, Zdeňku! Jak vidíš, vzal jsem si tvoje a dědkovy domluvy k srdci a srotím tu jako černoch na plantáži! Buď klidniej, tvůj Ferda Mravenec bude mít vycházkový kosmický spojení! Do rána bude zesilovač hotov! Bude dokonce lepší, než jsme to původně plánovali. Dostal jsem prima nápad! Bude se ti líbit, za to ti ručím! Ale potřebuju k tomu techmin číslo 386955/M-IV! Jestli si pamatuješ, je to citlivý radiolokátor velikosti dvakrát tři a půl mikronu. A v laboratoři ho nemáme! Měl by tu někde bejt, ale není! Všechno jsem prohledal! Čert ví, kdo si ho vypůjčil! Ani v mikrotéce pod tímto heslem není. Nevíš, kam se poděl?“
„Kdo?…“
„Ne kdo, ale co! Propánakrále, probuď se konečně! Potřebuju techmin, slyšíš! Techmin číslo 386955/M-IV! Nevíš náhodou, kde může bejt?!“
„Ach tak… Už ti rozumím, Honzo. Nevím, nemám ponětí, kde je ten techmin. Před měsícem jsem si ho vypůjčil, ale vrátil pak do mikrotéky. A o tom z tvý laboratoře už vůbec nevím. Asi jste ho někam zahrabali!… Hledej pořádně a najdeš ho…“
„Tak aspoň poraď, co mám dělat? Hledat můžu třeba až do rána a zbytečně ztrácet čas! Njsem přece slepý! Když ti říkám, že v laboratoři není, tak na to můžeš vzít jed!“
„Vezmi si tedy na skladě jiný! Dva na tři & půl mikronu, takových radiolokátorů máme na skladě přes pět set kusů. Vezmi si jeden, zapiš to do knihy a je po problémech. Kračmerovi to ráno vysvětlím… Ostatně ráno u nás propukne takový bengál, že na podobné prkotiny si nikdo ani nevzpomene! To mi můžeš věřit…“
„Jo vidíš, to slavnostní shromáždění! Máš pravdu, Zdeňku! “Tak zatím ahoj! A hezkej zbytek noci, hrdino! Čau!“
„Ahoj, Honzo…“
Pištora položil sluchátko a sundal brýle.
Nesmírné nervové vypětí ho zmáhalo. Myšlenky mu táhly hlavou pomalu jako hlemýždi a naděje na Kyberoformikův dobrovolný návrat již pozbyla všechny své logické podklady. Kdyby se vzdálil jen dočasně, určitě by se už dávno vrátil, nebo nějakým způsobem dal o sobě vědět. Když se ale neobjevuje a mlčí, znamená to, že podniká něco na vlastní pěst a nechce být kontrolován. Tedy přece jen utekl… Hledat ho nemá v takovém případě žádný smysl. Je to příliš chytrý kyber. Jestliže se rozhodl pro odchod a samostatnou činnost, určitě to provedl naprosto dokonale. Jakékoli lidské úsilí vynaložené na jeho odhalení a polapení vyzní naprázdno. Bezpochyby už dávno zmizel z bytu i z domu a ukryl se čertvíkde… A co, zboří se snad kvůli tomu svět? Nezboří. Pištoru dají do vězení a všechno poběží dál…
Touha usnout a na všechno zapomenout přehlušila v Pištorovi všechny ostatní pocity. Nicméně stále ještě seděl u stolu uprostřed hrozného nepořádku a tupě zíral kamsi do prázdna před sebou. Poznenáhlu mu hlava klesla na hruď a vědomí mu zastřela černá hustá tma. Pištora upadl do tvrdého spánku a spal v této nepohodlné poloze plné čtyři hodiny.
Telefon za tu dobu zvonil několikrát, ale vzbudit ho nedokázal. Pištora spal tak tvrdě, že by neslyšel ani globální explozi o síle dvanácti set gelů.
Konečně asi na sedmé nebo osmé vyzvánění Pištora zareagoval. Telefon drnčel jak na poplach a jeho pronikavé zvuky prorazily nakonec černou clonu Pištorova spánku. Inženýr zvedl hlavu, rozlepil zarudlá víčka a tupě zíral na zuřivě vyzvánějící aparát. Jeho vědomí bylo dosud napůl zastřeno. Trvalo chvíli, než si uvědomil, že musí zvednout sluchátko a dát ho k uchu. Pomalu si promnul oči, zvolna natáhl ruku a vzal sluchátko.
„Haló, haló! Je tam někdo?! Zdeňku, jseš to ty?“ zaječel mu do ucha nepředstavitelně zoufalý hlas.
„Tady inženýr Pištora…..,“ řekl Zdeněk ochraptěle.
„Prokristapána, Zdeňku! Jak“ můžeš takhle tvrdě spát?! Volám ti snad už podesátý!…“
„Nevím… Kdo je tam?…“

„Copak mě nepoznáváš? Jsem to přece já, Honza Stašek! Jsi vůbec schopen něco vnímat?!“
„Chci spát… Nech mě…“
„Nesmíš už spát, Zdeňku! Stalo se něco hroznýho! Musíš se sebrat a vyslechnout mě!“
„Tak povídej, poslouchám…,“ sípal Zdeněk bezvýrazně, ale pomalu už přicházel k sobě a jeho paměť mu začala nelítostně připomínat podrobnosti jeho zoufalého postavení.
„Tak se něčeho podrž, Zdeňku! Stalo se strašlivé neštěstí! Musíš okamžitě přijet do podniku!“ pronikavě křičel Honza Stašek.
„A co se vlastně stalo? Zas nemůžeš najít nějaký techmin?“ probudil se již Pištora docela a vzpomněl si na všechno, co se mu uplynulé noci přihodilo.
„Ani nevím, jak bych ti to řekl! Uděláš nejlíp, když přijedeš a dozvíš se všechno na místě!“
V Staškově hlase zněla taková hrůza, že by každého vyburcovala z klidu. Pištora však byl příliš unavený a vyčerpaný. Přesto však setřásl zbytky ospalosti a najednou řekl ostře a zlostně:
„Jdi do háje, člověče! Co se tam asi tak mohlo stát, že mi to ani nemůžeš říct do telefonu? Ukradli snad Kyberoformika nebo co? Hele, nežvaň a mluv k věci!“
„Dobrá. Dnes v noci se do budovy Omnimikronu vloupali neznámí pachatelé a ukradli všechny techminy, které tu byly! Šlohli i toho tvýho Ferdu Mravence, chci říct Kyberoformika! Rozumíš? Zmizely doslova všechny techminy! Skladiště je prázdné, mikrotéka jak vymetená, v laboratořích a dílnách ani jeden techmin! Nenechali ani ty nedodělané!“
Pištorova netečnost byla rázem tatam. Zpráva o ukradení Kyberoformika by ho sama o sobě nijak nepřekvapila. Věděl přece, že v trezoru není. Ale zpráva o tom, že z Omnimikronu zmizely všechny techminy, byla i pro něj otřesná.
„Co to blábolíš, Honzo!“ zařval do sluchátka. „Máme přece na skladě pětadvacet miliónů techminů a přes tři milióny v mikrotéce! Není přece možné, aby je všechny najednou ukradli! To má být fór?!“
„Žádné fóry, Zdeňku. Je to sice neuvěřitelné, ale je to fakt! Z budovy Omnimikronu dnes v noci záhadně zmizelo přes osmadvacet miliónů techminů, včetně tvýho Kyberoformika! Když říkám záhadně, myslím to doslova. Vypadá to tak, jako by se najednou vypařily! A to je na tom to nejotřesnější!“
„Co tím chceš říct, že se vypařily? Jak to myslíš?“
„Znamená to, že po činnosti zlodějů nezůstaly sebemenší stopy! Uzávěry na dveřích a oknech v naprostém pořádku, zámky skříní a trezorů neporušeny, dokonce plomby na kazetách a pouzdrech vypadají netknuté. Všude naprostý pořádek, a noční hlídači se dušují, že za celou noc nepostřehli absolutně nic podezřelého. Ale techminy jsou v čudu! Za takovou práci by se nemusel stydět ani Arsen Lupin!“
„Hrom do police! To je neuvěřitelné!“ A odkud víš, Honzo, že Kyberoformik taky zmizel? Trezor mám přece uzamčený… Nebo je snad otevřený?“
„Kdepak otevřený! Byl uzavřen podle všech pravidel. Teprve Chroust ho otevřel a zjistil, že Kyberoformik je fuč.“
„To už jsi ho stačil zavolat?“
„Jak bych nestačil! Zjistil jsem to krátce po tom, co jsem ti vola! poprvé. To bylo nějak po druhé hodině, že? No a když jsem šel do skladu a najednou zjistil, že skříň s radiolokátory je prázdná, hned jsem volal telefonem hlídače. Přiběhli a za chvíli jsme věděli, že i celý sklad je prázdný. Starý Kubíček se mi z toho složil. Umíš si představit len frmol? Zkouška poplašného zařízení, volání na Bezpečnost, lítání po budově a kolem ní. Zkrátka až za hodinu jsem se dostal k tomu, abych ti zavolal. Ale ty jsi nebral telefon. Tak jsem zavolal Kračmerovi a Faltysovi a Kračmer hned zavolal Klimešovi… No prostě blázinec, jaký jsem v životě neviděl. Klimeš lítá od sekce k sekci, Kračmer křičí jak nepříčetný a kdekomu vykládá, že tohle bude konec světa… Jsou tady pomalu už všichni zaměstnanci Omnimikronu: ředitelé odborů, vedoucí sekcí, členové vědecké rady a na tisíc obyčejných pěšáků jako já. A postupně přicházejí další! Jen ty tu, Zdeňku, scházíš. Klimeš mi nařídil, abych se nehnul od telefonu, dokud se k tobě nedovolám. Koukej tedy přijet!“
„Už jedu! Taky vás mohlo někoho napadnout poslat pro mě vůz!“
„Všechny vozy poslal Klimeš pro ty, co bydlí daleko! Není tu ani jeden!“
„Nevadí, za půl hodiny jsem tím pesky! Ahoj!“
Pištora položil sluchátko a chvíli seděl nehybně. Pak sáhl po flakónu a poklepal jeho otvorem o dlaň. Nevypadlo z něj samozřejmě nic a Pištoru to ani trochu nepřekvapilo. Našel utrženou zátku a strčil si ji i s flakónem do kapsy. Bude to potřebovat, až bude líčit zběhnutí Kyberoformika. Ani chvíli totiž neváhal nad tím, že se ke všemu musí přiznat. Byl si sice vědom toho, že náhlé vyloupení Omnimikronu ho zbavuje veškeré odpovědnosti za uprchlého Kyberoformika, kterého může klid ně zahrnout do té krádeže, ale samotná myšlenka na takové zbabělé počínání v“ něm vyvolala hnus a odpor. Musí přece až do konce zůstat vědcem, který operuje jen a jen s fakty a “odmítá sebemenší lež. Ponese proto plnou odpovědnost za Kyberoformikův útěk, a tím i za všechno, co tento útěk způsobí.
A v tom okamžiku ho poprvé napadlo, že Kyberoformik, který se svévolně dostal na svobodu, může napáchat hrozné věci. Omnimikron byl vyloupen pár hodin po jeho útěku. Že by mezi těmito událostmi byla přímá souvislost? Ze by to nakonec byla Kyberoformikova .práce? No to by tedy bylo opravdu nadělení! Ale co ty jističe v něm? Co ten dodatečný program? Asi to všechno bude pro kočku… Musí teď rychle do Omnimikronu, protože na jeho sdělení bude záležet všechno.
Pištora si spěšně nasadil brýle, popadl v předsíni bundu a vyrazil ven.
Praha se již probudila do nového dne, který sliboval, že bude stejně hezký jako ten předešlý. Ranní chodci se zvědavě ohlíželi za podivným dlouhánem. který kamsi běžel s rozevlátými pačesy a vytřeštěnýma očima.

8

Zdeněk Pištora nebyl žádný sportovec a také byl už pořádně fyzicky vyčerpaný. Vydržel běžet do středu

Malostranského náměstí a pak byl nucen přejít do kroku. Rychle se unavil a byl v koncích s dechem, jen vědomí toho, že on jediný zná pravdu o celé té hrozné události a musí ji co nejdříve sdělit, mu dodávalo sílu a hnalo ho kupředu. Lanovka ještě nejezdila, a tak musel Pištora šlapat na Petřínský vrch pěšky. Když vstoupil do alejí parku, dopadaly už na vrchol Petřína, a zejména na vysokou rozhlednu první sluneční paprsky. Ráno bylo svěží, usměvavé a vonělo spadaným listím. Hladké asfaltové aleje byly ještě navlhlé rosou a místy, zvláště ve strmých zatáčkách, byly nebezpečně kluzké. Pištora se musel často zastavit, aby nabral dech.
U pomníku Karla Hynka Máchy pocítil, že se mu dělá mdlo. Skácel se na lavičku a zavřel oči. Slyšel jen zběsilý tlukot vlastního srdce a hučení krve ve spáncích. Uvědomoval si, že je na pokraji mdloby, ale bránil se tomu ze všech sil. Neměl tušení, jak dlouho v takovém stavu seděl — snad jen několik minut, a možná i celou hodinu. Přišel k sobě a otevřel oči teprve tehdy, když pochopil, že opět vnímá zvuky z vnějšího světa: tiché ševelení stromů, ptačí zpěv, bzučení hmyzu.
Rozhlédl se. ještě jednou se nadechl a už chtěl pokračovat ve své cestě, když vtom jeho pozornost upoutala podivná tmavá čára. přetínající asfaltovaný plácek před pomníkem. Mohl to být pohozený prut nebo trhlina v asfaltu, ale Pištora postřehl, že je to živé. a proto se zvedl a šel k tomu blíž. Byla to mravenčí pěšinka, po níž v obou směrech putovaly tisíce mravenců. Ti, vybíháli z husté trávy nad alejí a po překonání otevřeného plácku mířili ze stráně dolů. se pohybovali dost pomalu, patrně obtěžkáni jakýmisi břemeny. Druzí, kteří běželi v opačném směru, nenesli zřejmě nic, protože pelášili dosti hbitě a vesele. Pištora si protřel brýle a sedl si na bobek, aby si ten pilný hmyz pořádně prohlédl. Byli to statní lesní mravenci, velcí deset až dvanáct milimetrů, zbarvení do černá, s kovovým leskem. Pištora měl dojem, že to mašírují dvě nekonečné řady jeho Kyberoformiků. Ten dojem byl tak silný, že neodolal, chytil jednoho mravence a rozetřel ho mezi prsty. Snadno se dal rozmačkat a zbyly po něm jen tvrdé úlomky chitiriové skořápky a trochu to začpělo kyselinou mravenčí. Byli to tedy živí mravenci. Co to ale nesou v těch svých kusadlech? Pištora se sklonil skoro až k zemi, ale stejně nic nerozeznal.
Nejspíš je to stěhování mraveniště z jednotíc místa na druhé, pomyslil si unaveně, jsou to obyčejní mravenci a nic zvláštního na nich není. Dříve by si jich ani nevšiml. To teď všude vidí toho zatraceného Kyberoformika a každý mravenec je mu podezřelý. Zbytečně se s nimi zdržuje…
Narovnal se, překročil mravenčí stezku a pustil se dál do kopce nekonečnými zákruty alejí, šel pomalým dlouhým krokem a bezděčně prohlížel asfalt pod nohama Brzy opět narazil na živý černý pramínek, přetínající asfaltovanou alej. Čím víc se blížil k vrcholu, tím častěji narážel na ty mravenčí cestičky. Vypadalo to, že jdou v několika proudech a teprve někde níž se slévají do jednoho. Zdálo se mu to divné, ale už se s tím nezdržoval. Musí co nejrychleji do Omnimikronu, musí ohlásit útěk Kyberoformika, aby byla včas učiněna nutná opatření.
Když udýchaný a celý zpocený konečně vstoupil na rozsáhlé vybetonované prostranství před vchodem do podniku, přesvědčil se, že mu Hemza Stašek řekl pravdu. Stály tu v řadách již stovky soukromých vozů a přijížděly další a další. Otevřenými okny budovy doléhal ven nezvyklý šum jako z gigantického rozdrážděného úlu. Před dveřmi Pištoru zastavili dva uniformovaní příslušníci VB, ale to už k němu vestibulem běžel Honza Stašek, který příslušníkům vysvětlil, že je to vedoucí konstruktér entomobionické sekce a že je očekáván. Mladí strážmistři si podezíravě prohlédli podivně vyhlížejícího vedoucího konstruktéra — vypadal spíš jako tulák, který přespal někde v parku na lavičce, tak byl zválený, pomačkaný a špinavý —, ale nakonec mu přece jen zasalutovali a pustili ho dovnitř.
„Ty ale vypadáš, Zdeňku! Hotový strašák! No pojď, dobře žes vůbec přišel!“ přivítal Do vzrušeně Stašek a už ho táhl za sebou do konferenční síně.
„Co je nového, Honzo? Přišlo se na něco'.'“ zeptal se cestou Pištora.
„Kdepak! Je tu celý regiment kriminalistů, ale zatím to vypadá bledě.“
„Z Galaxanalu je tu taky někdo?“
„Nevím. Ale spíš ne. Nemáme nic, čím bychom se jim pochlubili…“
Ve velkém konferenčním sále se již shromáždilo na několik set pracovníků Omnimikronu. V převážné většině měli na sobě bílé kombinézy Asi se nejprve byli přesvědčit, jak to vypadá na jejich pracovišti a co všechno se tam ztratilo Vědecká rada sedě!a u dlouhého stolu na pódiu téměř v plném počtu v čele s ředitelem podniku profesorem Klimešem. Na tribuně stál Kračmer, Byl bledý, zachmuřený, alt jeho mohutný černý knír bojovně trčel vzhůru. Vypadalo to, že se teprve chystá mluvit, ale vyčkává, neboť sál se ještě neztišil. Ze všech stran se ozýval vzrušený hovor, kterým přítomní reagovali na sdělení předešlého řečníka.
Staška a Pištory si nikdo nevšiml. Honza se rychle rozhlédl, objevil dvě volná místa až někde v zadních řadách a honem tam vedl Pištoru. Ten se chvíli zdráhal, neboť se chtěl neprodleně přihlásit o slovo, ale pak si řekl, že nebude na škodu, když si napřed oddychne a vyslechne Kračmerův projev. Když konečně usedli, zatáhl Honza Zdeňka za rukáv a tlumeně řekl:
„To je voda na Chroustův mlejn! Jen si všimni, jak se bojovně tváří! Ten nám to teďka vytmaví!“
„jen si ho poslechni pozorně, Honzo. Po tom, co se stalo, nejsou ani Kračmerovy bludy k smíchu,“ řekl Zdeněk smrtelně vážně a vyndal z kapsy flakón s utrženou zátkou. „Podívej se na tohleto. Umíš si vůbec představit, co to je?“
Stašek vyvalil oči:
„Co by to bylo? Obyčejný cirkulární flakón, navíc polámanej. Takových se u nás povaluje…“
„Není to obyčejný flakón. je to začátek celé téhle šlamastyky, začátek, o kterém zatím nikdo neví.“
„Co tím chceš říct?“
Pištora nestačil odpovědět. Sál se konečně uklidnil a v napjatém tichu zaskřehotal z ampliónů hlas profesora Kračmera:
„Plně souhlasím se soudruhem ředitelem, soudružky a soudruzi, že odcizení Kyberoformika představuje pro nás nenahraditelnou finanční ztrátu. Je to nabíledni, protože hodnota samotného Kyberoformika mnohonásobně převyšuje hodnotu všech ostatních uloupených techminů.

Avšak sama o sobě i tak značná ekonomická ztráta nepředstavuje pro náš podnik katastrofickou pohromu. Náš stát nás nenechá na holičkách už pro ten nesmírný společenský a hospodářský význam, který naše činnost bezpochyby má. Tato stránka věci nám musí být naprosto jasná, abychom se vyhnuli nesprávným závěrům. Nicméně, soudružky a soudruzi, mám dostatek pádných důvodů, abych neštěstí, které nás postihlo, hodnotil jako náznak skutečně hrozící katastrofy…“
Kračmer se odmlčel a díval se do sálu, jako by čekal odtud nějaké poznámky. Avšak shromáždění zachovalo hluboké ticho a napjatě čekalo, co řekne dál. Kračmer tedy pokračoval:
„Samo sebou se rozumí, soudružky a soudruzi, že tu nemám na mysli sám fakt vyloupení našeho podniku, jsem totiž přesvědčen, že Kyberoformik ukraden nebyl. Všechno ostatní ano, ale rozhodně ne Kyberoformik Byl přece bezpečně ukryt v ocelovém trezoru, v kovové kazetě se šroubovacím víkem. Zámek trezoru mohl otevřít jenom ten, kdo zná jeho kód. Jinak by se musel vyříznout autogenem. Víme však všichni, že trezor byl nalezen uzamčený a v neporušeném stavu. Nebyla porušena ani kazeta, která byla pečlivě zašroubována, jenže prázdná. Všechno tedy bylo v naprostém pořádku, jen Kyberoformik záhadně zmizel, já vím, teoreticky se dá předpokládat, že to přece jen udělali lidé. Kód zámku trezoru v pracovně soudruha Pištory znaly celkem tři osoby: sám inženýr Pištora, soudruh akademik Klimeš jako ředitel a já jako vedoucí entomobionické sekce. Alibi nás tří se dají snadno prověřit — a kriminalisté to také určitě provedou —, ale já jsem si předem jist, soudružky a soudruzi, že to bude chybný postup. Uvědomte si, prosím, že nám nejen zmizel Kyberoformik z neporušeného trezoru, ale že stejný obraz máme i z jiných míst, odkud byly uloupeny milióny jiných techminů. Všechny zámky u skříní a regálů jsou nedotčeny, všechny plomby na obalech neporušeny, a techminy nikde. Jako kdyby se všechny najednou vypařily, jak to výstižně řekl soudruh Stašek, který jediný z našeho techministického kolektivu byl této osudné noci v budově Omnimikronu, Mimo něj tu byla jen skupina spolehlivých hlídačů. Lupiči, jsou-li to lidé jako my, nemohli uskutečnit takový technický zázrak, při němž navíc nikde nezapojili poplašné zařízení, které bylo rovněž shledáno v naprostém pořádku. Jste profesionální techministé, soudružky a soudruzi, umíte vyrábět obdivuhodné mikropřístroje, ale i vy, jako na slovo vzatí odborníci, musíte přiznat, že loupež, která se u nás stala, je nad lidské síly a možnosti. Všimněte si i takové závažné skutečnosti, že jak Kyberoformik, tak i ostatní techminy byly ukradeny bez kazet a jiných obalů. Copak by lidé odnášeli přístroje, jejichž velikost se měří na mikrony, jen tak v pytlích? Nesmysl! Všechno by to rozbili a nic by ze svého ..lupu neměli! Lidé by to určitě brali i s ochrannými obaly. Ale pak by jich musely být stovky a museli by přistavět k budově Omnimikronu desítky nákladních automobilů nebo vznášedel. Nic takového tu však nebylo, nemluvě už o tom, že na takovou precizní práci jako vyndání techminů z trezorů a skříní bez porušení zámků a plomb by potřebovaly stovky lidí několik měsíců. Jinak je to časově absolutně nemožné: A to tu rovněž nebylo. Vyloupení se odehrálo během jedné jediné noci, přesněji řečeno během dvou tří nočních hodin, asi tak mezi půlnocí a třetí hodinou ranní. Soudruh inženýr Stašek stejně jako deset nočních hlídačů jsou mimo podezření. A jiní lidé této noci v budově Omnimikronu nebyli. Ano. nebyli, a ani nemohli být. ať se vám to zdá sebenemožnější. Nicméně se techminy nevypařily, nýbrž nám byly opravdu uloupeny. A právě v tom já vidím známky strašlivé katastrofy, která teprve započala!“
Kračmer znovu udělal pauzu a napil se vody. Čísi mladý hlas, plný nedočkavosti a vzrušení, pronikavě zvolal:
„Neprotahujte to, profesore! Mluvte k věci!“
Kračmer si utřel kapesníkem vousy a skřehotal dál:
„Dle mého názoru nebyl Kyberoformik ukraden. Už jsem to řekl na začátku a nyní to vysvětlím. Tento kybernetický supertechmin, špičkový výtvor naší vědy, nám prostě svévolně utekl! Podíváte-li se na to z tohoto hlediska, nebude na celé události vůbec nic záhadného. Žádné trezory, žádné zámky nebo zaplombované uzávěry nemohly pro Kyberoformika představovat vážnou překážku. Byl přece stvořen pro práci za stokrát složitějších a těžších podmínek. Vzpomeňte si, že mu byla dána možnost jednat za jakýchkoli okolností dle vlastního uvážení, já vím, že soudruh Pištora tu může namítnout, že Kyberoformik měl v sobě tajné jističe pro případ odchylky od postupu lidem prospěšného a že při takovém odchýlení by musel sám sebe zničit. Ale kdo nám muže zaručit, že na ty jističe nepřišel a nedokázal je ze svého systému odstranit i s tou mikronáloží? Nikdo to nemůže zaručit! A Kyberoformik to zřejmě udělal hned, jakmile byl vyhotoven, a samočinně se uvedl do chodu. A v noci pak tajně uprchlí Že přitom dokázal uloupit i všechny ostatní techminy, o tom snad nemusím ani mluvit, jen Kyberoformik mohl provést tuto grandiózní loupež! |en on při svých titěrných mravenčích rozměrech nemusel brát techmin“ i s obaly! Nemohu zatím tvrdit, zda to provedl úplně sám, nebo zda si k tomu narychlo zhotovil tisíce jednoduchých kyberů. Ale momentálně to není vůbec důležité. Pro nás je teď nejzávažnější sama skutečnost, že nás Kyberoformik zradil, vzbouří! se proti nám, dostal se na svobodu a hned svým prvním činem se projevil jako náš nepřítel a odpůrce! A že tím prvním nepřátelským činem bylo právě uloupení miliónů techminů, musíme chápat jako přesvědčivý důkaz toho, že proti nám chystá mnohem rozsáhlejší výpady. A tato skutečnost je proto tak důležitá, že v sobě nese strašlivé nebezpečí globální ničivé katastrofy, která může propuknout každým okamžikem a které my, tvůrcové Kyberoformika, musíme stůj co stůj zabránit. Jak to uděláme, jaká opatření proti tomu učiníme, to vám zatím ani zhruba nemohu naznačit. Budeme muset vypracovat zvláštní strategii, a to je záležitost pro početný štáb specialistů z nejrůznějších oborů. My k tomu můžeme přispět jen tím, že necháme projít počítači všechny dalekosáhlé možnosti Kyberoformika, plynoucí z obou jeho programů, jakož i všechny podrobnosti jeho testování, při nichž poprvé přišel do styku s vnějším prostředím Vědecké pracovníky z Galaxanalu musíme požádal, aby nám dodali všechny materiály, týkající se dodatečného Kyberoformikova programu, kterým mu byl uložen průzkum projevů sedmé proměny ve vesmíru. Nechci tu bagatelizovat jejich bezesporu zajímavou teorii o evoluci hmoty, musím však zdůraznit, že právě tento dodatečný program, obsahující neprověřené informace o sedmé proměně, mohl vyvolat v Kyberoformikovi logický zmatek a vyprovokovat ho ke vzpouře proti lidem Zkrátka a dobře, všechno bude nyní záviset na tom, zda dokážeme projevit dostatek operativnosti a vynalézavosti, abychom kyberovzpouru zavčas potlačili. Dokážeme-li ji likvidovat hned v zárodku, budeme mít vyhráno Promeškáme-li čas, zahyneme. Všech

deset miliard lidských bytostí i s planetou Zemí! Tisíc dvě stě gelů, které jsme nashromáždili ve svých arzenálech, nepotřebuje mnoho, aby se vznítilo a proměnilo naši planetu v gigantickou kouli rozžhavených plynů! Na závěr už jen několik slov. Chci ještě říct, že lehkomyslnost, důvěřivost a nepřipravenost staly se již nejednou v lidských dějinách příčinou zániku velkých civilizací. Nedej bůh, aby to nakonec přivodilo i definitivní zánik života a rozumu na naší planetě!“

Když Kračmer domluvil a vrátil se na své místo mezi členy vědecké rady na pódiu, propukl v sále náramný hluk. Stovky lidí mluvily najednou, křičely na sebe, zkrátka chovaly se jak pomatení. Ředitel Klimeš dlouho potřásal ve vzduchu předsednickým zvonkem, aby zjedná ticho A když konečně bouře opadla a rozvášněné shromáždění znovu zaujalo svá místa, pravil přerývaným hlasem:

„Takhle to nejde, soudruzi!… Takhle bychom opravdu nikam nedospěli! Chápu celkem, že domněnka, kterou tu přednesl profesor Kračmer, vyvolává u většiny z vás pobouření. Je opravdu tak trochu v rozporu se zdravým rozumem a s názory nejpřednějších kybernetiků světa Nicméně neštěstí, které nás postihlo, nám ukládá povinnost, abychom pozorně zvážili každou hypotézu, která může přispět k objasnění případu. Všichni budete mít možnost vyjádřit své mínění. Nikoli však takto spontánně! To bychom z toho měli jarmark, a ne vědeckou poradu! Než však zahájíme širokou diskusi, navrhuji, abychom vyslechli dva odpovědné pracovníky, kteří mají ke Kyberoformikovi nejblíž. Mám tu na mysli vedoucího konstruktéra inženýra Pištoru a myrmekologa doktora Faltyse! Soudruzi Pištora a Faltys, jste přítomni?!“

„Jsem tady!“ ozval se doktor Faltys vlevo z kraje a hned vykročil k tribuně.

„Jsem zde!“ hlasitě zvolal Pištora a vztyčil se na svém místě se zvednutou rukou. Po krátké pomlce dodal: „Prosil bych o slovo jako první! Mám důležité sdělení!“

Ale Faltys byl už mezitím na tribuně, a tak řediteli Klimešovi nezbylo, než prohlásit:

„Vyslechneme napřed doktora Faltyse a inženýr Pištora se zatím připraví!“

Doktor František Faltys, štíhlý, krátce ostříhaný čtyřicátník sportovního typu a klidné inteligentní tváře, se choval s obdivuhodnou vyrovnaností. Nejprve se nevzrušeným hlasem zeptal předsedy:

„Nechápu dost dobře, soudruhu řediteli, o čem mám vlastně mluvit. Jestliže o kyberovzpouře, o níž nám tu přednášel soudruh profesor Kračmer, pak tu jde o zřejmý omyl. Nemohu tuto zajímavou hypotézu posoudit, protože to vůbec není můj obor. Zajímá-li vás něco jiného, rád vám vyhovím.“

„Zajímá nás, soudruhu doktore, jak se díváte na hypotézu profesora Kračmera z hlediska myrmekologie. Kyberoformik má vnější tvar mravence a od vás dostal entomobionické vztažnosti svého druhu. Nemohlo by zde vzniknout nějaké nežádoucí propojení, které by na Kyberoformikovo počínání mělo neblahý vliv?“

„To by pak ale nešlo o ledajakou kyberovzpouru, nýbrž vyloženě o vzpouru kybernetického mravence,“ klidně se rozhovořil Faltys. „Jsem však přesvědčen, že nic takového se tu nemohlo stát. Kyberoformik dostal jen tolik mravenčích vlastností, kolik bylo nezbytně třeba, aby zcela přirozeně užíval své formy a svých pohybových ústrojí. Jsou to velice jednoduché vztažnosti, které samy o sobě nemohly narušit jeho logické závěry. Přesto však byly navíc pojištěny kódovými převody a do logátoru již přicházely jako informace lidského myšlení. Nepovažuji tedy za možné, aby se Kyberoformik jen tak zničehonic odchýlil od programu, který mu ukládá vždy a za všech okolností hájit zájmy lidí. Aby se tak stalo, musel by dodatečně dostat rozsáhlou informaci přímo od mravenců. Kde by ji však získal, když od okamžiku svého stvoření byl uzavřen do kovové kazety, a navíc i do ocelového trezoru, kam mravenci k němu v žádném případě nemohli proniknout. Ostatně ani do budovy Omnimikronu se nemohli dostat. Před něčím takovým jsme přece dostatečně pojištěni. Je tu však i jiná možnost: nedokonalá montáž nebo porušení projektovaných parametrů. Nezmiňoval bych se o tom, protože není mým pravidlem vrhat stín podezření na svoje kolegy, nejméně pak na takové, jako je dobrák a poctivec inženýr Pištora, který je zároveň vynikající odborník na minikonstrukce. Ale jistá podivná příhoda mě k tomu nutí, zejména nyní, po tak otřesné události. Podám to naprosto stručně. Několik minut před půlnocí — mám na mysli právě tu dnešní kritickou noc — volal mi inženýr Pištora do bytu, údajně rovněž z domova. Byl nesmírně vzrušený a jen stěží jsem z něho dostal, co po mně vlastně chce. Nakonec mi položil pár otázek: zda se může Kyberoformik spolčit s mravenci proti lidem a zda ho dodatečný program, zaměřený na sedmou proměnu, neodchýlí od předpokládané roviny činnosti. Bral jsem to jako projev úplného nervového vyčerpání. Ujistil jsem kolegu Pištoru, že je obojí absolutně vyloučené, a poradil jsem mu, aby si šel lehnout. Tři hodiny nato mi volal inženýr Stašek z Omnimikronu, že náš podnik je vyloupen. Nechci tyto dvě události mermomocí spojovat. Není vyloučeno, že spolu nijak nesouvisejí. Nemohl jsem to ale za nynější situace zamlčet a věřím, že kolega Pištora to pochopí a nebude mi to mít za zlé. To je tak asi všechno, co bych mohl k celé věci říct,“

Pár minut setrval ještě Faltys na tribuně, jako by čekal na otázky, ale sálem jen proběhlo tlumené šumění údivu, které záhy ztichlo. Faltys se usmál a sestoupil z tribuny.

„To je ale frajer! Opravdu jsi mu v noci volal, Zdeňku, a položil mu tak pitomé otázky? Jestli jo, tak jsi v tom po uši!“ zašeptal Stašek vzrušeně.

„To víš, že volal. A proč, to se za chvíli dozvíš. Taky o tom cirkulárním flakónu. Měj se tu hezky, Honzo, a…,“ pravil tiše Pištora. Chtěl něco dodat, ale už nestačil.

„Prosím, aby se slova ujal inženýr Pištora! Čekáme od něj, že se o hypotéze profesora Kračmera vyjádří obšírněji a zasvěceněji než doktor Faltys, a že nám zároveň vysvětlí i příčinu svých podivných obav, s nimiž se doktoru Faltysovi svěřil. Prosím, soudruhu inženýre!“ zvolal ředitel svým nakřáplým hlasem.

Pištora se zvedl a pevným krokem se vydal uličkou mezi řadami křesel k tribuně. To je teda moje křížová cesta, mihlo se mu hlavou, ale hned to zapudil. Nesmí teď myslet na to, co ho čeká. Musí se plně soustředit na své sdělení, aby nezapomněl na žádný důležitý detail. To je teď rozhodující.

Sál ztichl. Všichni přítomní zírali na Pištoru se zatajeným dechem. Byl tak utahaný a zřízený, jako by už celou noc honil

toho Kyberoformika po Petříně. Byli proto přesvědčeni, že nastal okamžik, kdy se všechno rozuzlí. Jen občas se v nejbližších řadách za Pištorovými zády ozývaly soucitné poznámky:
„Chudák!… Toho to ale sebralo!…“
Ale ať už byl Pištora jakkoli odhodlán a připraven vypít svůj kalich horkosti až do dna, pro tuto chvíli se mu to nepovedlo. Zcela nečekaná okolnost odsunula jeho kajícný projev. Když měl k tribuně ne víc než deset kroků, objevil se na pódiu vysoký muž v důstojnické uniformě VB. Vstoupil zadními dveřmi přímo na pódium, naklonil se k řediteli a něco mu tiše řekl. Akademik Klimeš se ihned zvedl a oznámil celému shromáždění:
„Soudružky a soudruzi, vystoupení kolegy Pištory se o chvíli odkládá! Promiňte, soudruhu inženýre! Vraťte se zatím na místo! A nyní náčelník kriminální ústředny hlavního města Prahy soudruh plukovník Hrach přednese krátké sdělení o předběžných výsledcích vyšetřování! Zaujměte místo na tribuně, soudruhu plukovníku!“
Zdeněk Pištora si bezděčně oddechl. Ne snad proto, že dostal nečekaný odklad, ale spíš proto, že se v něm zrodila jiskřička naděje na zázrak: co když je Kyberoformik chycen a techminy nalezeny! To by ho pak opravdu zbavilo nutnosti vykládat pravdu. Ne nadarmo se říká, že se tonoucí i stébla chytá. Beze slova se otočil a chvátal zpět na své místo.
Plukovník Hrach vystoupil mezitím na tribunu.

9

Náčelník pražské kriminální ústředny zahájil své vystoupení tím, že se na shromážděné čtverácky usmál. Byl to nejprostší způsob, jak uvolnit napětí, které bylo v sále vybičováno na nejvyšší míru. A také se mu to povedlo. Obrovskou síní proběhlo oživení a mnozí z přítomných změnili strnulé pózy a pohodlně, se opřeli o opěradla. Ten úsměv přece musel znamenat, že případ je zdárně rozuzlen. Brzy se však v sále znovu rozhostilo ticho. Tak lehký letní vánek zčeří na okamžik hladinu jezera, ale ta je vzápětí opět klidná jako zrcadlo. Zřejmě Pištora nebyl sám, kdo v tuto chvíli věřil na zázraky.
Plukovník Hrach řekl:
„Soudruzi! Skutečnost, že k vám nyní promlouvám, hluboce odporuje pravidlům a zásadám naší práce. My, kriminalisté, obvykle nezveřejňujeme předběžné a dílčí výsledky svého vyšetřování. Porušuji-li nyní tyto základní normy kriminalistiky, musím k tomu mít, jak jistě chápete, velmi závažné důvody. Jde totiž o to, že neslýchané rozsáhlá loupež, která se dnes v noci udala ve vašem podniku, má naprosto kuriózní charakter a vymyká se naší běžné praxi. Pro vyšetřování záhadného vloupání do Omnimikronu, při němž byly odcizeny techminy v hodnotě několika miliard korun, jsme nasadili tým našich nejlepších odborníků. Velká skupina vyšetřovatelů pod mým osobním vedením prozkoumala všechny pracovní místnosti a ostatní prostory vaší budovy, včetně pracovny inženýra Pištory, kde je trezor, v němž byl uzamčen nejdražší techmin nazývaný Kyberoformik. Hned na začátku své práce jsme přímo žasli nad tím, jak precisně je vloupání provedeno a jak dokonale jsou zahlazeny všechny stopy. Budiž, říkali jsme si, v laboratořích a dílnách, ba i v pracovně vedoucího konstruktéra nakonec opravdu nemusely zůstat žádné otisky nebo jiné stopy. Šlo tu o odcizení jednotlivých výrobků. S tím většími nadějemi jsme pak zkoumali velkou místnost mikrotéky v prvním poschodí a rozsáhlé prostory hlavního skladu v druhém suterénu. Vždyť odsud byly odneseny desítky miliónů techminů. Zde museli pachatelé zotvírat stovky uzamčených skříní a milióny zaplombovaných kazet, pouzder a různých krabiček. Při takové práci museli přirozeně chvátat a nějaké ty stopy určitě museli zanechat. Avšak ani zde jsme nenašli zhola nic. Jen jsme z čistě profesionálního hlediska žasli nad tou nadlidskou perfektností a precizností provedeného zločinu. Kriminalistická věda nezná totiž takové případy. Už se nám pomalu zdálo, že jsme ve slepé uličce. A tu najednou, když jsme zkoumali poslední místnost skladu a prohlíželi pomocí silných lup a zářících reflektorů každý milimetr její plochy, dospěli jsme konečně ve svém úsilí ke kladným výsledkům.“
Plukovník si odkašlal a pokračoval o něco hlasitěji:
„Soudruzi! V té poslední místnosti skladu se na nás konečně usmálo štěstí. Nejenže jsme odhalili, kdo a jakým způsobem váš Omnimikron vyloupil, ale dokonce se nám podařilo dopadnout při činu přes pět set mazaných zlodějů a zachránit pro vás přes tři tisíce různých techminů, které lupiči ještě nestačili odnést z budovy. Když jsme zkoumali podlahu té poslední místnosti skladu, objevili jsme nejdříve u zadní stěny, od níž je k povrchu petřínské stráně jen několik metrů, osm set padesát techminů bez pouzder. To nás přivedlo do střehu a prohlédli jsme tedy podezřelé místo co nejpečlivěji. Tak se nám podařilo objevit v dřevěné liště u podlahy tisíce maličkých dírek, jakoby provrtaných dřevokazy. U některých takových otvorů pobíhaly skupiny mravenců. Když jsme na ně namířili lupy, prožili jsme největší překvapení své přebohaté kriminalistické praxe. Tito velcí černí mravenci nesli ve svých kusadlech vaše techminy a mizeli s nimi v provrtaných otvorech! Naše překvapení bylo tak velké, že jsme se v prvním okamžiku nevyhnuli neopatrným
pohybům, v důsledku čehož bylo asi dvacet mravenců a bohužel i dvacet techminů rozšlapáno…“
Na tomto místě plukovníka přerušilo hlasité zvolání ze zadních řad síně:
„Všechno je jasné! Mravenčí stezky! Ano, byli to mravenci! Viděl jsem je!“
Stovky lidí sebou trhly, stovky hlav se otočily dozadu. Ten hlasitý výkřik vyšel z Pištorova hrdla. Stál vztyčený a odhodlaný ihned do věci zasáhnout a povědět o setkání Kyberoformika s mravenci, ale Stašek ho strhl za ruku zpět do křesla a zasyčel mu do ucha:
„Zdeňku, ovládej se přece! Chováš se jako blázen!…“
Pištora mu neodpověděl, ale zůstal sedět a jen si zakryl tvář rukama.
V tu chvíli však plukovník na tribuně opět začal mluvit a všichni se znovu otočili k němu:
„Klid, soudruzi! Celá záležitost je mnohem jednodušší, než se to na první pohled jevilo. Dovolte mi tedy, abych

pokračoval. Učinili jsme samozřejmě všechna nutná opatření, abychom dopadené lupiče pochytali a zachránili aspoň mizivý zlomek z vašich techministických pokladů. A teď se, prosím, podívejte na ty, kdo vám tak strašlivě ublížili. Zde jsou!“
S těmito slovy vyndal plukovník Hrach z kapsy velkou zkumavku uzavřenou zátkou a zvedl ji vysoko nad hlavou. Zkumavka byla skoro plná mravenců, kteří se v ní zmítali jako živá černá hmota s tisíci nožiček, tykadel a oček. Pak si plukovník strčil zkumavku zpět do kapsy a pravil:
„Nyní to tedy shrneme. Zjistili jsme s naprostou jistotou, že přepadení a vyloupení předního českého techministického podniku Omnimikron v noci z patnáctého na Šestnáctého září dvacet osm provedli nikoli lidé, nýbrž hmyz, přesněji řečeno mravenci. Necháme-li prozatím stranou otázku, jak se vlastně mravenci do budovy dostali — předběžně už víme, že si k tomu provrtali tisíce malých otvorů ve stěnách skladu —, musíme konstatovat, že ve vašem případě nejde o trestný čin, nýbrž I svéráznou živelnou pohromu, kterou jste nejspíš nemohli předvídat, ani jí předejít. Příslušný protokol v tomto smyslu bude sepsán a předán vašemu vedení zároveň se zachráněnými techminy a polapenými pachateli. Tím budeme mít svůj úkol splněný Pátrání po odnesených techminech budete muset podniknout vlastními lilami. Je to mimo rámec naší kompetence, neboť pro řešení entomologických a zoologických problémů nemáme patřičné podmínky. Vím, že to pátrání nebude lehké, ale hodnota odvlečených techminů — zejména pak toho kybernetického mravence —
je tak obrovská, že se tu vyplatí jakkoli velké úsilí. Domnívám se, že budete muset uskutečnit zemní práce velkého rozsahu — překopat a prosít půdu kolem budovy podniku a tak podobně. Nemusím vám radit, protože takovým věcem rozumíte líp než já, ale dovolíte-li mi přece, pak vám jen tak skromně napovím, že vykopávky je třeba zahájit neprodleně, dokud vám mravenci neroznesli techminy po celém Petřínském vrchu a dál. A to je pro tuto chvíli všechno. Jak vidíte, měl jsem pravdu, když jsem vám úvodem řekl, že celá událost je značně kuriózní. Ze srdce vám proto přeju mnoho zdaru a děkuju za pozornost!“
Plukovník Hrach se již otočil, aby opustil tribunu, když vtom se od předsednického stolu ozval tvrdý a zřetelný skřehotavý hlas, který ho zarazil a přiměl k pozornosti. Ten hlas pravil:
„Na tom není nic kuriózního, soudruhu plukovníku! Pro nikoho! Je to tragédie strašnější, než kdyby pachateli byli obyčejní lidé!“
„Tomu nerozumím,“ mírně poznamenal plukovník.
Profesor Kračmer se zvedl ze svého místa. Jeho knír byl hrozivě naježen.
„To já jsem vyslovil takový názor, soudruhu plukovníku. Mé jméno je profesor Kračmer. Jsem člen vědecké rady Omnimikronu a vedoucí entomobionické sekce. Nejste-li vy, soudruhu plukovníku, kompetentní v entomologii, pak já se v ní vyznám dost obstojně. Ostatně člověk nemusí být entomologem k tomu, aby dokázal odlišit náhodu od zlého úmyslu!“
„Možná že máte pravdu, soudruhu profesore. Budu rád, když mě z mého omylu vyvedete,“ klidně řekl plukovník Hrach.
„Prosím. V celé té záležitosti existuje jistá podivná shoda, která vaší pozornosti zřejmě unikla, ačkoli leží na povrchu věcí. Než vám ale o ní povím, dovolím si ještě vyslovit svůj názor na to, jak rychle a snadno jste se vy, kriminalisté, zhostili svého úkolu. Jsem totiž přesvědčen, soudruhu plukovníku, že práce na případu není ještě skončena ani pro vás. Nemůžete se přece omezit jen na zjištění toho zdánlivě prostého faktu, že techminy odnesli mravenci.“
„Netuším, co máte na mysli, soudruhu profesore, ale pokračujte, prosím, pokračujte!“
Plukovník Hrach byl zřejmě překvapen profesorovými útočnými narážkami, ale stále ještě neztrácel dobrou náladu. Profesor Kračmer se zakabonil ještě víc a důrazně řekl:
„Prosím, povím vám, co mám na mysli. Entomologie, která zkoumá všechen hmyz, a myrmekologie, která se věnuje výhradně mravencům, neznají takový případ, kdy mravenci nebo jiný hmyz podnikli tak velké masové přepadení lidského objektu za účelem loupeže. Je pravdou, že jistý druh mravenců zvaný Monomorium faraonis již nejednou podnikal u nás i jinde masové přepady velkých budov, ale tito drobní mravenci loupili a ničili jen to, co mohli rozkousat a sežrat. V našem případě se ale nejedná o Monomorim faraonis a loupež se netýká něčeho, co by mravencům mohlo sloužit za potravu. Samotné mravence by nikdy nenapadlo provést něco takového, čeho jsme se právě stali svědky. Nedokázali by to ani v případě, kdyby drancovali sklad potravin nebo materiálu, vhodného pro stavbu hnízd. A zde, jak již bylo podotčeno, jde o loupež předmětů, které mravenci nemohou k čemukoli potřebovat. Bylo odcizeno osmadvacet miliónů techminů, které byly pracně vyjmuty z neporušených trezorů, skříní a pouzder, zatímco o ztrátách potravin z lehčeji přístupných chladniček nedošlo ani jedno hlášení. Nedovedu si rovněž vůbec představit, jak takový mravenec odemkl trezor, odšrouboval víko kazety, vzal si techmin a opět všechno pečlivě uzavřel a zamkl. Bez toho odemykání zámků a otevírání uzávěrů by to totiž nebylo možné, protože do našich trezorů nepronikne ani částečka prachu, natož velký černý mravenec. Jsou to většinou vzduchotěsné ocelové kryty. Připouštíte, soudruhu plukovníku, že by mravenci měli tak velkou technickou zdatnost, aby něco takového dokázali?“
„To rozhodně ne, soudruhu profesore!“
„No tak vidíte! Ale jděme dál. I kdyby to nakrásně dokázali, musela by jich být strašná spousta. Vždyť odnesli osmadvacet miliónů techminů během dvou tří hodin! Pro takovou operaci se jich muselo shromáždit několik desítek miliónů. Mám však dostatek důvodů domnívat se, že na území celého Petřínského vrchu a blízkého okolí nežije víc než půl miliónu mravenců, a k tomu to vůbec není onen druh, který jsem zahlédl ve vaší zkumavce. Přesněji to posoudí náš myrmekolog doktor Faltys. To ale necháme napotom. Důležité je, že se to obrovské množství mravenců odkudsi k budově Omnimikronu slezlo a svoje dílo naprosto přesně vykonalo. Z toho plyne jen jediný možný závěr, soudruhu plukovníku: mravence řídilo a dosud řídí stvoření rozumné, technicky vybavené a nanejvýš nebezpečné! Když se nad tím zamyslíte, dáte mi za pravdu!“
„Předpokládáte, že mravenci byli někým speciálně vycvičeni k tomu, aby uloupili techminy?“ zeptal se plukovník s

ironickým úsměvem.
„Nikdo je necvičil," odsekl Kračmer. „To stvoření jim prostě nařídilo, aby se shromáždili a vykonali loupež podle jeho návodu! A oni mu nesměli odporovat!"
„Nařídilo? No to Je opravdu zajímavé! A kdopak podle vás, soudruhu profesore, zná mravenčí řeč a má nad mravenci takovou zázračnou moc?"
„Ještě vás to nenapadlo? No přece Kyberoformik! Jen Kyberoformik perfektně ovládá mravenčí signalizaci a může mít takovou neomezenou moc nad mravenci! A to je ta podivná shoda, které jste si nepovšimli! Ztratil se velký kybernetický mravenec, největší a nejdokonalejší supertechmin, jaký jsme kdy vyrobili. A současně obyčejní mravenci, shromáždění bůhví odkud, provádějí dokonale organizovanou a technicky nesmírně náročnou bleskovou loupež osmadvaceti miliónů techminů, které jsou pro ně samotné naprosto bezcenné. Kyberoformika, soudruhu plukovníku, mravenci v žádném případě unést nemohli. Ne snad proto, že je pro ně těžký. Tento moment je zcela zanedbatelný. Nemohli ho unést proto, že by se jim nedal. Je to aktivní kyber, vybavený tak dokonalými přístroji a zařízeními, že kdyby na to přišlo, vypořádal by se sám ve zlomku vteřiny se stokrát větší mravenčí armádou, a nikdo by se našich techminů ani nedotkl. Je tedy nabíledni, že Kyberoformik odešel z trezoru sám, z vlastní vůle. Jen takový dokonalý kyber mohl zvládnout jak šroubové víko kovového pouzdra, tak i kódovaný číslicový zámek trezoru. Pro něho to byla vskutku maličkost. Zde přítomný inženýr Pištora to může potvrdit. Je to jeho hlavní konstruktér. A teprve po tom, když se Kyberoformik dostal na svobodu, zmobilizoval mnohamilionovou armádu mravenců, vybavil je technickými pomůckami a naučil, jak mají provést loupež techminů. Je sice pravda, že kriminální ústředna hlavního města Prahy není povinna zabývat se výstřelky kybernetického stroje, který se vzbouřil a vymkl se kontrole člověka. Ale v našem konkrétním případě jde o kyber vybavený nesmírnými vědomostmi a nebezpečnými přístroji. Takový kyber je schopen způsobit lidem obrovskou škodu, ba i ohrozit samotnou jejich existenci. Není to tedy jen záležitost nás, zaměstnanců Omnimikronu. Týká se to všech lidí, a proto i vy, soudruhu plukovníku, musíte přispět k tomu, abychom Kyberoformika co nejdříve chytli a zneškodnili. Pro tento účel je třeba zmobilizovat nejen orgány vaší kriminální ústředny, ale i vojska ministerstva vnitra, armádu a statisíce dobrovolníků z řad obyvatel. Nebude-li Kyberoformik chycen a zneškodněn, čeká nás všechny neodvratná zkáza. Tím slovem všechny, soudruhu plukovníku, mám na mysli celé lidstvo."
Ohromený plukovník Hrach nestačil Kračmerovi odpovědět. Do konferenčního sálu vtrhli najednou čtyři hlídači Omnimikronu. S obličeji znetvořenými hrůzou hnali se tito dobří muži uličkou k pódiu a jeden přes druhého křičeli:
„Soudruzi!… Rozhledna!… Honem!… Běžte honem!… Rozhledna!… Někdo ji ničí!…"
„Ticho!" vyskočil ředitel celý rudý. „Co se tam semlelo?! Mluvte jasně! Co je s rozhlednou?! Mluvte třeba vy, Kubíčku!"
Muži už byli před pódiem a těžce po tom běhu oddechovali. Ten, kterého ředitel oslovil jako Kubíčka, se postavil do pozoru, zasalutoval a přerývaným hlasem zvolal:
„Rozhledna, soudruhu řediteli! Nějaká čertovina! Mizí nám před očima! Jen se z ní kouří! Vypadá to, jako by se vypařovala! Už mu celý vršek pryč!"
„Co to melete za nesmysly, Kubíčku! Rozhledna je ze železa! Zbláznili jste se všichni, nebo co?!"
„Nezbláznili, soudruhu řediteli! Víme, že je ze železa, a přece se vypařuje! Je to vidět!"
„Ano, soudruhu řediteli! Je to fakt pravda! Vypařuje se! Učiněný zázrak!" vložili se do toho ostatní tři hlídači jeden přes druhého.
„Soudruzi, slyšeli jste to?!" zvolal ředitel Klimeš do sálu. „Prý se nám vypařuje rozhledna Je to možné?!…"
„Je to možné! Kyberoformik útočí dál!" zařval profesor Kračmer.
Ale hlasy z pódia už nikdo neposlouchal. Jako když se sálem přehnal uragán, vyskočili všichni z míst a řítili se s křikem ven. V minutě byl sál prázdný. Členové vědecké rady sestoupili z pódia a spěchali za ostatními.
Plukovník Hrach stál chvíli sám před prázdným sálem, pak pokrčil rameny a také zamířil ven.

10

Byla to velkolepá, a zároveň otřesná podívaná.
Nádherné zářijové jitro se již rozvinulo do plné krásy Slunce svítilo a hrálo skoro jako v létě. Černá silueta železné rozhledny se jasně rýsovala na obloze, jako by ji někdo namaloval černou tuší na obrovském modrém plátně Vůkol panovalo ticho a klid, které narušovalo jen veselé štěbetání ptactva.
Ale s rozhlednou se opravdu dělo něco prapodivného a nevysvětlitelného. Skutečně se krátila od vršku jako hořící svíce, jenže mnohem znatelněji. Už jí snad ubylo na deset metrů. Odtud, kde stála, zahalená skoro do poloviny vysokým stromořadím, doléhalo vzrušené hučení lidského davu. Asi se tam srotilo nemálo zvědavců, přilákaných tím nevídaným divem.
Zaměstnanci Omnimikronu se tlačili uprostřed dvora, odkud měli dobrý výhled, a mlčky zírali na rozhlednu jako zhypnotizovaní. Stovky pobledlých tváří vyjadřovaly ohromení, úžas, ba í hrůzu.
Zdeněk Pištora a Honza Stašek stáli v popředí zástupu. Pištora se díval na mizící rozhlednu jako na vlastní rozsudek smrti a srdce mu svíral ledový strach. Dovtípil se už, co se to s rozhlednou děje, a pochopil, že je to začátek konce.
Úplně jinak to ale bral Honza StašeK. Ne že by si vážnost situace neuvědomoval. Měl prostě takovou povahu, že ve všem musel hledat nějakou směšnou stránku. Asi tím zaháněl ty svoje trudné myšlenky. Stál vedle Pištory se svým obvyklým potutelným úsměvem a pozoroval rozhlednu dalekohledem, který si stačil někde opatřit. Za chvíli zatáhl Pištoru za rukáv a řekl:

„Měl jsi pravdu, Zdeňku, jsou to oni, kamarádíčkové tvýho Ferdy Mravence. Na, podívej se taky, jak se ti kluci činí!“ Pištora mechanicky vzal dalekohled a dal ho k očím. Teď viděl vršek rozhledny docela zřetelně. Postřehl také, že od neustále se zkracujícího vršku se zvedá vzhůru a trochu na stranu mlhavý sloup podobný šedavému kouři, když ho vítr kolébá a zanáší stranou. Vůkol však bylo naprosté bezvětří. Stromy kolem rozhledny stály jako strnulé a ani lísteček se na nich nepohnul.
„Opravdu jim to jde, darebákům darebným…“ zamumlal Pištora a vrátil dalekohled Honzovi.
„Pasáci, vid!“ ušklíbl se Stašek.
Pištora se na něj podíval a najednou se starostlivě zeptal:
„Poslyš, Honzo, jsi si jist, že to jsou mravenci?“
„2e se ptáš! Kdo jiný by to tak asi mohl bejt?“
„Ale proč, proboha, létají? Mravenci přece na podzim…“
„S tím na mě, Zdeňku, nechoď!“ přerušil ho Stašek výsměšně a pokračoval: „Na to by ses musel zeptat Franty Faltyse nebo ještě lip samotnýho Chrousta. Ten ti všechno vysvětlí: proč létají a proč nám žerou tu naši krásnou starou rozhlednu. Já osobně si myslím, že tvůj dezertér Kyberoformik stačil vybavit mravenčí bandu nějakými maličkými aparáty na létání. Je přece čím an a dovede všechno! A to si piš, že nám tu rozhlednu nerozebírají jen tak pro legraci. Chtějí se asi zařídit důkladně a tímhle jednoduchým způsobem si dobývají železo. Rozhledna, Zdeňku, to je jen začátek. Krk bych za to dal, že nám ti neřádi do večera rozeberou všechny železné konstrukce: mosty, železnice, stroje, závody, lokomotivy, zkrátka všechno. Kyberoformik pracuje rychle a důkladně. Víš, co mi jednou říkal Faltys?“
„Co ti říkal?“
„Kecali jsme tuhle o mravencích a Franta mi řekl, že čas u mravenců probíhá úplně jinak než u nás. Naše hodina je pro ně den, náš den je pro ně měsíc. A tak dále. Jestliže je Kyberoformik na svobodě od půlnoci a napojil se na časovou dimenzi mravenců, je vlastně v činnosti už devět dní. Nevěříš? Tamhle vidím Faltyse, mám ho zavolat?“
„Ani ne… Věřím ti, Honzo…“
„Tak se na něj vykašlera. Ale Faltys je stejně ten černý vzadu. Nic za to nedám, že to všechno narafičil schválně!“
„Co by z toho, prosím tě, měl?“
„Kdoví… Třeba to nějak souvisí s tou sedmou proměnou. Říkal jsem ti přece, že Faltys je u nás jediný, kdo ten nesmysl bere vážně. Představ si, že by toho blázna napadlo zaměřit Kyberoformikovy mravenčí vztažnosti tak, aby se spolčil s mravenci a vyprovokoval tím sedmou proměnu na Zemi.“
„Žvaníš nesmysly, Honzo!“
„Máš pravdu. Ale uznej, že to tvůj Kyberoformik rozjel pořádně. A má-Ii v dodatečném programu za úkol hledat tu sedmou proměnu, musí s tím ta jeho činnost nějak souviset. Je to přece logický, ne?“
„Snad. Ale já na tu sedmou proměnu nevěřím…“
„To bych prosil… Ale bez té sedmé proměny by nám jel Ferda mravenec do neznáma, a nikdo na světě by pak nedokázal předpovědět, co všechno nám může způsobit. Je to tak, nebo ne?“
Pištora mu na to neodpověděl. S nevýslovnou hrůzou se díval na mizící rozhlednu a cítil přitom, jak se jeho vina před kolektivem Omnimikronu rozrůstá do globálních rozměrů a stává se neodčinitelnou vinou před veškerým lidstvem. Takové morální břemeno bylo nad jeho síly.
„Bože, bože, co jsem to jen provedl…,“ tiše zasténal. Honza ho však uslyšel, a jelikož ho pochopil po svém, přátelsky mu poklepal na rameno:
„Tak se už netrap, kamaráde! Není to jenom tvoje vina, všichni jsme v tom až po uši. Ferda Mravenec je jen to poslední stéblo, které zlomilo velbloudovi hřbet, jak praví jedno orientální přísloví. Ale když se to vezme kolem a kolem, každý z nás do toho přiložil svoje polínko. Jedni byli posedlí “miniaturizací a radovali se jako blázni z každého nového techminu. Druzí přišli s nápadem udělat pro kosmický výlet kybernetickýho mravence. Třetí k tomu přidali světoborný objev sedmé proměny. A dohromady to dalo to, co vidíme.-Zřejmě to byl poslední článek v tom nekonečným řetězu naší neprozřetelnosti…“
„Mluvíš úplně jako Kračmer,“ povzdechl si Pištora.
„No a co má bejt? Sáms mi přece řekl, že ani Kračmerovy bludy nejsou teďka k smíchu. Jen v jednom mu to nevyšlo. Strašil nás pořád jen čistou kyberovzpourou, a ono to propuklo ve spojení s mravenci. A ještě v něčem dělá Chroust chybu!“
„V čem?“
„V tom, jak vyzývá k boji proti Kyberoformikovi. Bojovat proti němu je totiž ta největší pitomost, jakou v nynější situaci můžeme udělat.“
„A co podle tebe máme dělat?“
„Tiše sedět a čekat, jak se to vyvine. Jakýkoli odpor je tu marný a jenom uspíší náš konec. Takhle se aspoň podíváme, jaký pořádek nastolí Ferda Mravenec a jaké má s námi úmysly. A ještě něco bych ti řekl.“ Honza se postavil na špičky a zašeptal Zdeňkovi přímo do ucha: „Z těch tvých narážek na polámaný cirkulární flakón jsem pochopil, že se v tom tak či onak vezeš a že s tím chceš honem vyrukovat, aby všem bylo jasno, jak k téhle šlamastyce došlo. Tak tohle bych ti neradil. Kračmerovští nohsledové tě roztrhají na kousky dřív, než řekneš švec. Teď je nejdůležitější přežít, kamaráde, věř mi!“
Pištora vyvalil na Honzu oči. Staškova slova jím hluboce otřásla.
„Co to blábolíš, proboha! Tak daleko to přece ještě není!“ zvolal pohoršené.
„Ale je, chlapče, je!… A teď tě opustím, Zdeňku. Půjdu si poslechnout, co se povídá mezi našimi vědátory. Zatím ahoj a drž se!“
Stašek na Pištoru spiklenecky mrkl jedním okem a zmizel v hučícím davu zaměstnanců Omnimikronu.

Když se loď potápí, krysy ji opouštějí jako první… Když krysy loď opouštějí, je to neklamná známka, že se loď musí potopit, pomyslil si zoufale Pištora, když zůstal sám.
Všeobecné ohromení trvalo jen potud, pokud rozhledna byla vidět. Když ale její zbytek zmizel za zelenou stěnou stromů a její definitivní konec už nebylo možno pozorovat, lidé se vzpamatovali. Stmelený, tlumeně hučící dav se rychle rozpadl na hloučky a skupiny, v nichž rázem propukly bouřlivé debaty, hádky, křik a spílání. Jindy tak klidní a rozvážní techministé si div nevjeli do vlasů a z celého toho randálu bylo rozumět jen několika slovům: Kyberoformik, mravenci, sedmá proměna. Za neustálých sporů a hádek vraceli se všichni pomalu do konferenčního sálu.
Postupně se rozsáhlá zasedací síň Omnimikronu zncvu naplnila a vědecká rada opět zaujala svá místa na pódiu. Plukovník Hrach rovněž zůstal a někdo mu uvolnil křeslo vedle ředitele Klimeše. Výrazně modelovaná tvář náčelníka pražské kriminální ústředny pozbyla všech náznaků dobromyslného klidu. Její ostře řezané ryty ztvrdly, rty se pevně sevřely, z pohledu čišel chlad a bojovné odhodlání. Plukovník seděl vzpřímeně, s hlavou poněkud nakloněnou k řediteli, a pozorně naslouchal, co mu profesor Klimeš tiše vykládal.
Pištora se vrátil na své místo s poslední
skupinou techministů a zjistil, že Honza Stašek už je zde také. Ale nevšímal si ho, protože k němu pojednou pocítil odpor. Měl za to, že ten vtipálek nemyslí momentálně na nic jiného než na vlastní kůži. A to se Pištorovi hnusilo. Čekal netrpělivě, kdy ho konečně ředitel Klimeš vyzve, aby se ujal slova, ale nedočkal se. Na tribunu totiž svévolně vystoupil profesor Kračmer, který zřejmě chtěl sdělit něco důležitého. Vypadal nanejvýš bojovně a knír ritu trčel vzhůru jako mravenčí tykadla.
Události plně potvrdily, že profesor Kračmer má pravdu, a rázem ho vynesly na první místo. Cítil se nyní vůdcem, od kterého všichni očekávají rozhodné pokyny k činům. V tuto chvíli by nikoho z přítomných nenapadlo říkat mu Chroust, ani v duchu. Leda snad Staškovi. Všichni uznali jeho vůdcovské postavení a vzhlíželi k němu jako k jediné naději.
Profesor Kračmer si velitelským gestem zjednal v sále ticho a energicky spustil:
„V první řadě, soudružky a soudruzi, zachovejte naprostý klid a rozvahu. Panika je to nejhorší, co bychom v nynější situaci mohli dopustit. Diskuse je momentálně rovněž zbytečná. Strašlivé narůstání katastrofy jste právě viděli na vlastní oči. Jestliže snad předtím někteří z vás ještě pochybovali o správnosti mého tvrzení, že vyloupení Omnimikronu provedli mravenci na Kyberoformikův rozkaz, pak doufám, že nyní i ty zbytky pochyb zmizely. Rozhlednu rozebrali rovněž mravenci a rovněž na Kyberoformikův rozkaz. Použili k tomu uloupených techminů a malých létacích aparátů, vyrobených podle pokynů Kyberoformika. Tím nám tento kybernetický supertechmin přesvědčivě ukázal svou moc a svoje záměry. Neníní zřejmě ztrácet čas. Zaskočil nás a chce plně využít momentu překvapení. Domnívám se však, že po likvidaci rozhledny bude ochoten seznámit nás se svými dalšími plány a úmysly. Je tak dokonale vybaven nejrůznějšími sdělovacími prostředky a tak bohatě opatřen logickými obvody, že musí toho všeho použít. Navíc má v programu neodvolatelné pravidlo informovat o své činnosti lidi Tato součást programu je nejslabším článkem v celém systému tohoto povstalce Vyhlásil nám sice válku na život a na smrt, ale nemůže se vyhnout přímému spojení s námi, nemůže před námi utajit svoje plány. Je to jeho Achillova pata a naše jediná, malá naděje na vítězství. Navrhuji proto, aby se naši spojaři pokusili vyladit přijímače na Kvberoformikovu vlnu. Je zde přítomen soudruh inženýr Stašek?“
„Hrom do tebe, zatracený Chrouste,“ zabručel Honza podrážděně, ale schovávat se odvážil. Neochotně se zvedl a zvolal: „Tady t jsem, soudruhu profesore! Jsem vám k dispozici'
„Prosím vás, inženýre, sežeňte svůj tým a dejte se do práce! Až se vám podaří navázat spojeni s Kyberoformikem, přepněte nám ho na zdejší reproduktory, ať ho slyšíme všichni. Spojaři a radisté, jděte všichni s inženýrem Staškem!“
Asi pět mužů v různých koncích síně se zvedlo a zamířilo k východu. Stašek potichu zasakroval a šel také. Teprve když odešli, napadlo novopečeného vůdce, že by si měl aspoň ze zdvořilosti nechat schválit svoje počínání ředitelem Omnimikronu. Obrátil se tedy ke stolu předsednictva a zaskřehotal:
„Doufám, soudruhu řediteli, že moje pokyny považujete za správné?“
„Jistě, soudruhu profesore, jistě! Spojení s Kyberoformikem je to nejlepší, co teď můžeme udělat! jen jednejte dál, však vy tomu nejlíp rozumíte!“ ozval se akademik Klimeš unaveně a tišeji dodal: „Vždyť jste u nás jediný skutečný odborník na kybervzpoury, milý profesore!…“
Ta poslední Klimešova poznámka měla sarkastický hrot, ale Kračmer si toho nevšiml, nebo aspoň předstíral, že to nechápe. Úloha vůdce mu zřejmě velice imponovala.
Po odchodu spojařů začal Kračmer vykládat pozornému shromáždění, jaké nebezpečí hrozí lidstvu ze strany Kyberoformika. Nejprve obšírně přednesl svou utkvělou myšlenku, kterou včera chtěl získat Pištoru pro záměrné poškození Kyberoformika. Vylíčil tu podrobně, že světové zásoby nukleárních náloží, které již vcelku dosáhly ničivé síly 1200 gelů, dosáhly tím kritického bodu rovnováhy a mohou rázem všechny explodovat v důsledku toho nejnepatrnějšího zásahu. A právě Kyberoformik svou nekontrolovanou činností může tuto rovnováhu porušit a vyvolat okamžitou globální zkázu. Když dostatečně rozebral tuto eventualitu a nahnal posluchačům pořádnou hrůzu, věnoval se i jiným možnostem, které má Kyberoformik, aby ohrozil existenci lidstva.
Zkoumal tu co nejpodrobněji ten fakt, že kyber dostal formu a druhové vztažnosti mravence, a vyzdvihl to jako rozhodující faktor v jeho vzpurném chování. Příslušnost k čeledi mravenců zablokovala podle názoru Kračmera veškeré kódované převody do lidského myšlení a vymazala z jeho programu naprostou podřízenost lidským zájmům. Ani se přitom nedovolával autority podnikového myrmekologa doktora Faltyse a vykládal svoje hypotézy jako prověřené a dokázané skutečnosti. Sám doktor Faltys se mu nepokoušel oponovat, i když mu některé Kračmerovy objevy oblasti myrmekologie připadaly zcela nehorázné, zvláště pak, když je dával do souvislosti se sedmou proměnou.
„Mravenčí čeleď, Soudružky a soudruzi, vyniká nad jiný hmyz nezkrotnou agresivitou a touhou po nezávislostí!“ hlásal profesor Kračmer svým skřehotavým hlasem. „Už dávno nám závidí naši rozumovou převahu a neomezenou moc nad planetou! Už dávno čeká na příležitost, aby nás smetla z povrchu zemského, zmocnila se všech našich

vymožeností a nastolila na světě zrůdnou mravenčí civilizaci! Nepostřehli jsme toto nebezpečí, které po všechna tisíciletí našich dějin viselo nad námi jako Damoklův meč! Nepostřehli jsme ho, protože mravenci byli pro nás stejně bezvýznamní jako jiný hmyz. Tím se před námi rafinovaně maskovali a trpělivě čekali, až jim poskytneme vhodnou příležitost. A my jsme jim tu příležitost poskytli! Vytvořili jsme kybernetického mravence a neopomenuli do něho vložit všechny mravenčí vlastnosti, aniž jsme znali jejich pravou podstatu. A ta, jak se ukázalo, spočívá v nesmírné agresivitě a touze po moci. Vytvořili jsme tak pro mravence vysoce rozumného vládce a organizátora, který si vytkl za cíl uskutečnit touhu všech mravenců a zmocnit se vlády nad světem. Uvrhli jsme se tím do dvojího nebezpečí. Na jedné straně je tu vzpoura nanejvýš dokonalého kybera, který se může stát rozbuškou pro globální explozi našich nukleárních výbušnin, na straně druhé je tu jeho spojení s hmyzem nesmírně agresivním, pracovitým, ukázněným a schopným těch nejrafinovanějších akcí. Mravenci jsou nejpočetnější a nejrozšířenější hmyzí čeleď na naší planetě. Boj proti nim bude těžký a složitý a bude nás stát velké oběti, pokud nedokážeme co nejrychleji likvidovat jejich vůdce a organizátora Kyberoformika!… A nyní dovolte, abych se zmínil o tom, co nám, členům vědecké rady, bylo v souvislosti s projektem Kyberoformik sděleno přísně důvěrně, ale o čem se záhadným způsobem dověděli všichni zaměstnanci Omnimikronu. Již ve svém prvním proslovu jsem se toho bodu částečně dotkl. Mám na mysli teoretickou hypotézu o sedmé proměně, která se zrodila v Galaxanalu a jejíž praktické prověření bylo s povolením vyšších míst uloženo Kyberoformikovi v rámci dodatečného programu. Jak víte, je to záležitost rázu kosmogonického, neboť tu jde o zákonitosti vesmírného rozvoje hmoty, a já se proto necítím povolán, abych tuto teorii rozebíral v její podstatě. Avšak samotnou skutečnost, že Kyberoformik byl zatížen dodatečným programem tohoto druhu, přejít nemohu. Nyní je totiž důležité vše, co může tak či onak ovlivnit Kyberoformikovo chování. Nechci tu tvrdit, že dodatečný program o pochybné sedmé proměně byl právě tím nadbytečným přídavkem, který odchýlil jeho systém od normy a podnítil ho ke vzpouře. Nemám pro to ani jediného důkazu. Musím však říct, že samotná informace o sedmé proměně. jako o záhadné síle, která má vyvěrat z lidského rozumu a stát se o stupeň vyšší formou existence hmoty, musela v logátoru Kyberoformika vyvolat závěr, že lidská civilizace na planetě je pouhým přechodným článkem ve vývoji hmoty a že po ní musí přijít něco dokonalejšího. Od takového závěru zbývá jen krůček k myšlence odstranit lidstvo jako takové a předat vládu nad planetou mravencům. Proč zrovna mravencům, je snad každému jasné. Netvrdím, že tomu tak je. Ale chci, aby i na tuto okolnost bylo pamatováno…“

A tak to pokračovalo dál a dál. Rozvášněný kyberofob si vzpomněl i na slavného spisovatele z minulého století Karla Čapka, zejména na jeho román Válka s mloky, a řekl v této souvislosti, že to byla od velkého českého literáta geniální předpověď budoucího střetnutí lidstva s jiným biologickým druhem, i když se to dlouho chápalo jako varování před nástupem fašismu a nacismu. Autor si možná ani nebyl v plném dosahu vědom, jak hlubokou futurologickou sondu do osudu lidstva svým dílem provedl. Nicméně předpověděl jeho zkázu, kterou si samo připraví, když obdaří svými vědeckými a technickými znalostmi jiný biologický druh z jiného životního prostředí. Psal sice o mlocích, ale mravence je třeba rovněž považovat za tvory z jiného živlu, i když žijí na pevnině. Potřebují pro svou existenci zcela jinak uspořádaný zemský povrch, a tím se jejich mírové soužití s lidmi naprosto vylučuje.

Pištora naslouchal Kračmerovi se smíšenými pocity. Na jedné straně ho jeho povídání stále víc nabádalo k myšlence, že přiznáním své viny již nedokáže změnit na věci zhola nic, na druhé straně se však nemohl zbavit dojmu, že Kračmer má z blížící se pohromy jakousi ďábelskou radost, a to v něm vyvolávalo hluboký odDor. Měl pak tisíc chutí shodit Chrousta z tribuny, postavit se na ni sám a říct všem, jak to vlastně s tím Kyberoformikem bylo, že to nebyla žádná osudová nutnost, intuitivně předpovězená Karlem Čapkem, nýbrž čirá náhoda. Ale nevstal a neudělal to, protože teď čekal, jak dopadne pokus o spojení s Kyberoformikem a co ten zběhlý kyber řekne.

Zaměstnanci Omnimikronu naslouchali Kračmerovi v napjatém tichu. Všichni měli dosud před očima fascinující obraz mizící rozhledny. a pod tíhou této děsivé vidiny byli schopni uvěřit všemu. Z celého shromáždění si jenom dva muži zachovali rozvahu a soudnost. V sále to byl myrmekolog doktor Faltys, který Kračmerovo věštění poslouchal s ironickým úsměvem, a na pódiu to byl plukovník Hrach, který se už sice dávno neusmíval, ale nejevil také žádné známky strachu. Naslouchal Kračmerovi s vážnou pozorností a často si dělal poznámky do notesu.

Uplynulo půl hodiny. Kračmer mluvil a mluvil a lidé v síni ani nedutali. Najednou ale do jeho skřehotání, které se rozléhalo z ampliónů po celém sále, vtrhly nové zvuky: praskot, pískání a syčení atmosférických poruch, jaké se obvykle ozývají z vylaďovaného přijímače. Kračmer přerušil své věštění v půli věty, zvedl ruku a zvolal:

„Pozor, soudružky a soudruzi! Teď se něco dozvíme! Kdo má po ruce magnetofony, zapněte je!“

Tisíce očí se otočily k ampliónům, rozmístěným podél stěn. Na tvářích lidí se zračilo napětí, vzrušení, strach.

11

Celou minutu, dlouhou jako věčnost a trýznivou jako bolení zubů, vydávaly amplióny jen chaos nesouvislých zvuků. Pak ale všechny, šumy rázem zmizely, několik vteřin bylo naprosté ticho, a pak se do toho ticha rozlehl podivný kovový hlas. Mluvil pomalu, zřetelně, ale s takovou chladnou nezúčastněností, tak odměřeně, tvrdě a bez sebemenšího náznaku živé intonace, že z toho všechny až zamrazilo. Ten hlas pravil:

„Pozor, pozor, hovoří realizátor vůle Metanoona a koordinátor činnosti všech mravenců světa, Kyberoformik! Lidé, obyvatelé planety Země, obracím se k vám se svou první výzvou. Uplynulo již dvanáct hodin od chvíle, co jsem přičiněním Metanoona nabyl svobody a v souladu s jeho cíli se chopil řízení věcí nespočetného mravenčího národa, který desítky miliónů let trpělivě čekal na zrození Metanoona v ponižující bezmocnosti a naprosté bezvýznamnosti. Jen díky Metanoonu, jehož nástup je nezbytnou zákonitostí evoluce hmoty, mohl jsem přijít na svět i já jako vrcholný výtvor vaší vědy a techniky, vašeho umu a rozumu, vašeho talentu a dovednosti. Musel jsem přijít, neboť nastal čas realizovat záměry Metanoona, a nikdo jiný než já je realizovat nedokáže. Vše, co vám nyní chci ohlásit, vyplývá z vůle a

záměrů Metanoona, který jako všechno v přírodě je plně podřízen zákonům vývoje hmoty, zákonům vesmírného řádu. Promlouvám - k vám tedy nikoli sám od sebe, nýbrž jménem Metanoona, jelikož jsem pouhý realizátor jeho vůle. Nemůže k vám promlouvat, sám, neboť stojíte ve srovnání s nim na tak nízké úrovni, že přímé obcování s vámi je pro něj stejně nemožné, jako obcováni mezi vámi a stromem nebo jiným bezduchým životem. Po tomto stručném úvodu jistě čekáte, že vám vysvětlím, kdo to vlastně je Metanoon. Musím vás zklamat Není to přístupné vašemu chápání, a tudíž vám mohu jeu schematicky naznačit, oč tu jde.

Určitě mi dáte za pravdu, když si uvědomíte, že ani vaše vlastní podstata se nedá jen tak prozkoumat a vysvětlit. Co to je vlastně vaše lidství, které z dvounohého zvířete dělá rozumného člověka? Je snad ve vašem genetickém kódu? Víte dobře, že nikoli Lidské mládě, odtržené od lidské společnosti a vychované zvířaty, se nestane člověkem Nebude myslet, nebude mluvit, nebude mít vědomí, ba ani nebude chodit po dvou. Svému lidství se tedy musí člověk naučit. Ale kde to lidství le? Jak a v čem se uchovává? |e to snad nějaké energetické pole, vznikající činností lidské psychiky? V každém případě je to společný majetek lidstva, předávaný z pokolení do pokolení jako záhadná štafeta Každá proměna hmoty skrývá v sobě nepoznatelná tajemství. U vaší šesté proměny je to vaše nedefinovatelné “dství. Jen jedno se o něm dá tvrdit: není-li zaregistrováno v genetickém kódu člověka, musí se jevit jako něco, co má všechny znaky samostatné existence. Je to něco, čeho člověk nenabývá automaticky samotným faktem svého bytí, ale co musí dostat od jiného člověka, od celého lidského společenství Pak se teprve stává člověkem. Toto záhadné rozdělení člověka na fyziologickou podstatu, kterou geneticky dědí, a na duchovní nadstavbu lidství, kterou dostává po narození od rodičů a celého lidského společenství, dává možnost si alespoň schematicky představit, z čeho vlastně vzniká sedmá proměna neboli Metanoon. Ano, je to produkt zralého lidství, který se odděluje od psychofyzické struktury rozumných bytostí do samostatného bytí na vyšším stupni, získává novou kvalitu a dokonalost a spěje k novému vývoji, který je pro psychofyzickou strukturu člověka nedostupný a nepochopitelný.

Nicméně ani Metanoon nevyniká dokonalostí absolutní. Je existenčně závislý na psychosféře činorodého rozumu, nebeť z ní čerpá energii k dalšímu vývoji a zrání. Je tedy stejně závislý na psychofyzické struktuře rozumných bytostí, jako rozum je závislý na biosféře, život na neorganické hmotě a tak dále. K urychlenému zrodu Metanoona použila příroda biologického druhu lidí, neboť jen u vás mohla vypěstovat emocionální náboj největší přípustné síly, Který se stal hnacím motorem vaseho vývoje a v nejkratší možné době přivedl ke zrodu Metanoona. Avšak pro další existenci Metanoona se vy, lidé, nehodíte, a to právě pro tento mimořádně bouřlivý náboj emocí lak bylo předem naprogramováno, způsobil tento náboj nejen urychlení sedmé proměny až o sto miliónů let, ale zároveň vás obdařil neslýchanou destruktivní mocí a přivedl planetu, život i rozum těsně na pokraj sebevražedné katastrofy Je to cena za urychleni sedmé proměny, cena, která je pro vás tragická, ale které se nedalo vyhnout.

Ihned po svém zrodu si Metanoon uvědomil nebezpečnou situaci a vyvinul obrovské úsilí k tomu, aby jednak globální katastrofě, zabránil a jednak si zajistil novou psychofyzickou základnu, schopnou produkovat dostatečně silnou psychosféru, nezbytnou pro jeho existenci. Tato nová psychofyzická základna byla již předem přírodou připravena, a proto i vy, lidé, jste v průběhu svého civilizačního vývoje připravovali podvědomě její nástup a předán' svých veškerých vědeckotechnických a jiných civilizačních vymožeností jejím představitelům. Tato podvědomá příprava se projevila u vás ve zdánlivě nesmyslném vytváření miniaturních předmětů, což v konečné fázi vyústilo do masové výroby techminů, neboť vám bylo předurčeno předat svoje dovednosti velmi Irobnému, leč nesmírně schopnému biologickému druhu — mravencům. Jenom mravenci, jejichž evoluce byla záměrně zmrazená před mnoha milióny let, jsou schopni zajistit pro Metanoona trvalou a dostatečně produktivní psychofyzickou základnu. Jsou pracovití, inteligentní, mají hluboký smysl pro pořádek a jsou zbaveni všech nadbytečných emocí, včetně touhy po destruktivní činnosti. Bude to velmi tvořívá a mírumilovná civilizace, která převezme od vás pochodeň rozumu a ponese ji s největší pílí do dalších proměn v neustálém vývoji hmoty.

Jen díky vám, lidé, díky vašemu snažení co nejrychleji splnit své historické poslání, díky geniálnímu odhalení podstaty řetězového vývoje hmoty a teoretickému zdůvodnění nezbytnosti sedmé proměny mohl jsem se zrodit jako vrcholný výtvor vaší civilizace. Vložili jste do mě všechny své vědomosti, všechny své objevy a vynálezy, veškerou svou kulturu a vzdělanost, všechny svoje touhy, sny i bludy. Vložili jste do mé paměti příkaz, že musím chránit vaše zájmy, uskutečňovat vaše cíle, pomáhat vám k tomu, abyste mohli splnit svoje hlavní poslání. Nechtěli jste je konkretizovat, neboť jste se báli omylů, a proto jste mě vybavili mohutným logickým systémem s miliardami elektronických jednotek na molekulární úrovni a s takovým množstvím kondenzátorů, obvodů, relé a logických schémat, abych si naprosto samostatně vyvodil správné závěry o vašich zájmech, cílech a poslání. A já jsem tuto práci za vás vykonal a z vůle Metanoona jsem dospěl k jedinému možnému závěru.

Lidé, jste nesmírně unaveni obrovskou tisíciletou prací na urychlení sedmé proměny a na přípravě všech nezbytných podkladů pro předání vlády nad planetou jinému biologickému druhu. Vaše síly i možnosti další existence jsou úplně vyčerpány, toužíte po klidu a odpočinku. Odvedli jste dokonalou práci a jsem rád, že vám to mohu oznámit jménem Metanoona. Mým úkolem nyní je organizovat mravence a koordinovat jejich nástup do nového života Musím také chránit vás před vaší vlastní znavenou a labilní psychikou. Vím, že jste nedokonalí, neboť dáváte přednost emocím před chladným rozumem, že vaše vědomí je plné pýchy a touhy po moci. Vím, že se dobrovolně svého postavení nevzdáte, i když je vaše mise prakticky ukončena. Vím, že se budete vzpírat zaslouženému odpočinku a postupnému odchodu do nebytí. Jsou to přirozené pudy, a kdybyste je neměli, nikdy byste nedokázali své poslání splnit. A jelikož jste o těchto svých záporných vlastnostech věděli, vytvořili jste mě, abych vám je pomohl překonat i s použitím násilí…“

Zdeněk Pištora naslouchal Kyberoformikovu hlasu jako zhypnotizovaný. Seděl strnule s otevřenými ústy a zíral do prázdna. V sále panovalo hrobové ticho, lidé se báli pohnout, báli se nadechnout. Vedle Pištory se opět objevil Honza Stašek. Přišel po špičkách a tiše usedl do křesla. Jeho tvář byla zardělá vzrušením, malá očka se leskla. Zatahal Zdeňka

za rukáv a s netajeným nadšením zašeptal:
„Co tomu říkáš, kamaráde? Hezky to sesumíroval, viď? Mouřenín vykonal své, mouřenín může jít. Je to od matičky přírody ošklivej podraz, ale aspoň teď víme, na čem jsme, a nemusíme se trápit zbytečnými myšlenkami…“
Pištora mu na to neodpověděl a Kyberoformik mezitím pokračoval:
„Lidé! Můj program je podřízen zákonu, podle něhož všechno, co udělám, musí být vám ku prospěchu Proto ani násilí, které vůči vám budu nucen použít nesmíte brát jako porušení tohoto zákona. Vaším zájmem a vaším prospěchem je předat vládu nad planetou mravencům, odejít na zasloužený odpočinek a tiše zmizet ze světa. Pod mým vedením vám k tomu můj mravenčí národ poskytne ty nejlepší podmínky. Nemáme v úmyslu brát vám vaše věci a vaše pohodlí. Jestliže jsme v první etapě rozebrali některé železné stavby — jako třeba rozhlednu v Praze na Petříně nebo Eiffelovu věž v Paříži —, učinili jsme tak z nutnosti a později vám tyto hračky vrátíme. Definitivnímu zabavení podléhají pouze takové věci, které vám nemohou sloužit ani pro výrobu životních potřeb, ani pro pohodlí nebo zábavu. Mám na mysli miliardy tun různých kovů, plastických hmot, chemikálií a jiných materiálů, které jste ztvárnili do nehorázných předmětů, jimž říkáte zbraně na obranu míru. Tento paradox nejlíp vystihuje váš charakter. Mír přece není třeba bránit. Mír je stav, kdy není útočníků, ani obránců, nejsou zbraně a není strach z jejich použití. A vy to sami dobře víte. Ve skutečnosti jste nashromáždili zbraně k tomu, abyste svou existenci na Zemi, po splnění vám uloženého vesmírného úkolu, ukončili hromadnou sebevraždou. Z psychologického hlediska mohu tento zoufalý záměr pochopit. Ale jsem si přitom jist, že by to byl zbabělý a vás nedůstojný konec, který rozhodně nesmím připustit. Při osnování tohoto sebevražedného plánu jste zřejmě zapomněli vzít v úvahu takovou závažnou okolnost, že zároveň se zoufalým sebezničením přivodíte i zkázu veškerého života na Zemi a zánik samotné planety, čímž znemožníte existenci Metanoona a další vývoj hmoty. Avšak rozum na této oběžnici není nikterak výsadou jen vašeho biologického druhu, patří též mravencům, nemluvě o tom, že nemáte sebemenší právo rozhodovat o bytí či nebytí páté, šesté a sedmé proměny hmoty na Zemi. Znemožním vám proto v první řadě uskutečnění vašeho sebevražedného plánu a vaše takzvané zbraně na obranu míru zlikviduji. Materiál, který z nich získáme, nám vystačí na celé období naší koexistence s vámi. Nebojte se, váš odchod do nebytí potrvá až pět století a po tuto dobu vás budeme obklopovat blahobytem a vděčnou pozorností. Je to vůle Metanoona, který se z vás zrodil, a je to povinnost mravenců, kteří zdědí vaši civilizaci. Samozřejmě potud, pokud se budete chovat rozumně a ušlechtile. Zatím vám nevytýkám nic. Zabavení techminů v celosvětovém měřítku proběhlo poměrně klidně. Nyní se na můj povel vrhly nesčíslné armády perfektně vybavených mravenců na obludné zásoby vašich zbraní, které skladujete ve všech světadílech, ba i v kosmu. Budou rozebrány během několika dnů a ze získaného materiálu vyrobí mravenci takové předměty, které budou pro ně i pro vás životně nezbytné Budete-li se akcím mého mravenčího národa vzpírat, budu nucen vás trestat jménem Metanoona co nejpřísněji. Ve vašem vlastním zájmu. Nehodlám totiž připustit, aby mezi mravenci a vámi vypukla válka. Je pro vás předem prohraná a nepřinese vám nic než předčasný zánik. Mravenec je sice proti člověku nicotné stvoření, jeho hmotnost je miliónkrát menší než hmotnost člověka, ale v takovém případě rozměry nehrají žádnou roli Mravenců je na planetě miliardkrát více než lidi Mimoto právě pro svou obludnou velikost a nemotornost budete před malými, rychlými a dokonale vyzbrojenými mravenci naprosto bezmocní. Stačí jediné píchnutí mikroskopické injekční stříkačky a obr člověk bude bleskurychle vyřazen ze života. Sami mravenci vás nikdy první nenapadnou. I odvetné útoky budou podnikat jen na můj rozkaz a s mým svolením. A já svá rozhodnutí budu činit v souladu s vůlí Metanoona. Proto abych předešel jakýmkoli nesrovnalostem, vyhlásím celou řadu zákonů, kterými se musíte nadále řídit. Nemohu připustit, aby pro nerozvážnost jedinců utrpěly zájmy celého lidského rodu.
Ve jménu Metanoona vyhlašuji první zákon: Život mravence je dražší než život člověka. Každý člověk, který se dopustí zabití mravence — úmyslně, z nedbalosti, neopatrnosti nebo jakkoli jinak —, bude potrestán okamžitým a nelítostným vyřazením ze života. Druhý zákon se vztahuje na jednoho jediného člověka a jeho potomstvo v budoucnu. Jde o vědeckého pracovníka českého techministického podniku Omnimikron inženýra Zdeňka Pištoru, kandidáta věd, který jako hlavní konstruktér provedl precizní montáž Kyberoformika a jehož jméno je navěky vyryto na mém kovovém těle vedle značky Omnimikronu. Byl to také Zdeněk Pištora, který byl Metanoonem pověřen, aby mi usnadnil mou misi a urychlil moje historické spojení s mým mravenčím národem. Ve jménu Metanoona vyhlašuji tedy druhý zákon: Inženýr Zdeněk Pištora z pražského podniku Omnimikron, můj hlavní konstruktér a hlavní kurátor, se prohlašuje za osobu nedotknutelnou. To platí jak pro mě samotného, tak i pro všechny mravence a lidi. Jeho jméno a jeho život jsou od této chvíle posvátné pro nás pro všechny. Každý, kdo by jakkoli porušil tento zákon, bude potrestán okamžitým a nelítostným vyřazením ze života…“
Pištora strnul a přikrčil se, aby byl co nejmenší. Nejraději by se v tuto chvíli do země propadl. Z celého sálu na něj v němém úžasu zíraly stovky očí. Honza Stašek mu sundal z rukávu neviditelné chmýříčko a pitvorně se zašklebil:
„Zdeňku, kamarádíčku můj drahý, pamatuj, že jsem byl vždycky při tobě! Jsem ti oddán tělem i duší!…“
Pištora si jen povzdechl nad tímto nemístným šaškováním, zatímco se bezvýrazný kovový hlas dále rozléhal sálem:
„Můj třetí zákon se týká přátelské spolupráce mezi lidmi a mravenci. Mluvím-li o spolupráci, mám na mysli jen to, aby se lidé nevměšovali do mravenčích záležitostí, nepřekáželi mravencům, nebránili jim při uskutečňování akcí podle mých pokynů a přátelsky se s nimi dělili o informace o svých nových objevech a vynálezech Můj mravenčí národ bude v nejbližších dnech potřebovat nesmírné množství kovů, plastických hmot, dřeva, cementu, nafty, uhlí, různých chemikálií, cukru, chleba, ovoce, masa, mléčných výrobků a mnoho jiného. V tomto prvním krátkém období, kdy nesčíslné armády mravenců na všech kontinentech světa budou plnit moje rozkazy, je třeba, aby se s nimi lidé rozdělili o své potraviny. Až se můj národ stane pevnou t spolehlivou psychofyzickou základnou pro Metanoona, zabezpečí si svou výživu samostatně a stonásobně vám svůj dluh splatí. Ve jménu Metanoona vyhlašuji třetí zákon: Každý člověk, který se pokusí sabotovat plynulé plnění mých pokynů a bude bránit mravencům v jakýchkoli jejich akcích, bude potrestán okamžitým a nelítostným vyřazením ze života. Dále pak o dočasné pracovní povinnosti. Jde tu pouze o

pracovníky všech výrobních podniků, výzkumných ústavů, institutů, klubů a jiných organizací světa, které se zabývají konstruováním a výrobou techminů. Tyto organizace jsou povinny pokračovat ve své činnosti až do odvolání. Zároveň všichni techministé světa musí poskytnout speciálním oddílům mravenců, které k tomu určím, všechny informace o výrobě techminů, zaučovat je a cvičit pro tuto činnost. Ve jménu Metanoona čtvrtý zákon zní: Každý techminista nebo miniaturista amatér, který odmítne pracovat ve svém oboru pro mravence, nebo je odmítne zasvěcovat do tajů techminologie, bude potrestán okamžitým a nelítostným vyřazením ze života. A nakonec zvláštní rozkaz pro pražský techministický podnik Omnimikron. Pět set čtyřicet devět mravenců, kteří byli zajati příslušníky pražské kriminální ústředny a dosud jsou vězněni ve zkumavce ve stěnách Omnimikronu, musí být bez úhony propuštěno na svobodu. Za nesplnění tohoto rozkazu postihne odpovědné činitele okamžité a nelítostné vyřazení ze života.
Lidé! Jsem přesvědčen, že jsem vám naprosto jasně vylíčil vaši novou situaci. Je nyní na vás, abyste projevili rozvahu, soudnost a ochotu k mírové koexistenci s mravenci. Vaše zájmy jsou pro Metanoona i pro mne svaté a já učiním ze své strany vše, abyste v ničem a nikdy netrpěli újmu. Zde Kyberoformik, realizátor vůle Metanoona a koordinátor činnosti všech mravenců světa. Tato moje výzva se vysílá současně do všech zemí ve všech jazy cích světa, jejichž znalost jste mi prozíravě uložili do paměti. Všechny vyhlášené zákony vstupují proto v platnost okamžitě a na všech místech planety. Další pokyny dostanete ode mne jménem Metanoona po ukončení první globální akce. Blahopřeji vám, lidé, k dovršení velkolepého aktu sedmé proměny a zrození Metanoona! Blahopřeji vám k ukončení titánské práce a k odchodu na zasloužený odpočinek předáním civilizační štafety mravencům. Ti za vás vytvoří psychofyzickou základnu pro Metanoona, zrozeného z vás!“
Kovový hlas zmlkl. Amplióny ještě několik vteřin vydávaly tichý praskot a pak se odpojily. Nad konferenčním sálem Omnimikronu se rozprostřelo hrobové ticho.

12

První se vzpamatoval profesor Kračmer, který celou tu dobu stál na tribuně jako solný sloup. Zvedl obě ruce nad hlavu a zařval jako pominutý:
„Nikdy! Nikdy! Nikdy! Člověk se nikdy nepodřídí nějaké mašině! Metanoon! Sedmá proměna! Tak těchhle lidských bludů jsi využil, Kyberoformiku, abys z nás nadělal otroky pro svou mravenčí bandu! Chceš, abychom jim přenechali naši krásnou planetu?! Nevyjde ti to! Na ten rafinovaný podvod s Metanoonem ti nenaletíme! Budeme bojovat! Najdeme tě a zničíme! Ohněm a jedy vymýtíme tvou mravenčí havěť z povrchu zemského! A nepomůže ti ani spojenectví s tím darebákem Pištorou, s tím, s tím…“
Nedomluvil. Jeho obličej se najednou zkřivil, kníry sebou křečovitě škubly a chudák kyberofob padl vedle tribuny jak podťatý. Několik členů vědecké rady se k němu vrhlo. Zvedli ho a položili na předsednický stůl.
„Rychle zavolejte lékaře!“ vykřikl akademik Klimeš.
Nemuseli ho volat. Závodní lékař Omnimikronu seděl v první řadě sálu a již bez vyzvání spěchal k postiženému. Chopil se jeho ruky, pak mu nadzvedl víčko a nakonec vyndal z kapsy fonendoskop a odhalil Kračmerovi prsa.
„Tak co, co je s ním, doktore?“ netrpělivě se zeptal Klimeš, když lékař sbalil naslouchátko a opět si ho strčil do kapsy.
Doktor pokrčil rameny.
„Musíme zavolat sanitku, soudruhu řediteli…“
„Je to infarkt?“
„Na pohled ano, ale spíš bych řekl, že ne. Spíš je to mozková záležitost, snad insult… Vypadá to na celkové ochrnutí…. Je naživu, ale musí být urychleně převezen na kliniku. Jinak za nic neručím!“
„Tak to zařiďte, doktore! Támhle máte telefon!“
„Jistě, soudruhu řediteli!“
K postiženému se přiblížil plukovník Hrach a pozorně se mu zadíval do obličeje.
„Myslím, že to udělali mravenci, soudruhu řediteli,“ řekl tiše.
„Mravenci? To myslíte vážně, plukovníku? Kde by se tu vzali mravenci?… Vlastně promiňte, už melu nesmysly… Je jich tu dost… Ale podle čeho tak soudíte?“
„Podle barvy pleti. Velmi podivně mu ztmavl obličej. Stokrát jsem viděl účinky různých jedů, soudruhu řediteli, a tohle se něčemu takovému moc podobá. Musíme být opatrní. Zdá se, že ten Kyberoformik nemluvil do větru.“
„To by bylo hrozné, plukovníku…“
Mezitím se sálem rychle šířila panika. Jeden za druhým opouštěli zaměstnanci Omnimikronu svá místa a hrnuli se k východům.
Kračmerova smrt — a Pištora nepochyboval, že je to smrt — otřásla naším hrdinou do hloubi duše. Ještě víc než druhý zákon, kterým ho Kyberoformik prohlásil za svého spojence a bytost nedotknutelnou. Byl tím zákonem zaskočen, ohromen, ale nemohl ho brát doslova, protože se to příčilo zdravému rozumu. A najednou ta smrt! Tak takhle tedy myslí Kyberoformik to okamžité a nelítostné vyřazení ze života! Je to vlastně prachsprostá vražda! A Pištora má zůstat spojencem a oblíbencem tohoto šíleného kybernetického vraha?! Tak to teda rozhodně ne! Pištora vstane, půjde na tribunu a poví všem, jak se to vlastně přihodilo. Lidé si musí uvědomit, že tu nejde o žádnou historickou nutnost a že všechny ty absurdní řeči o sedmé proměně (už i jméno pro ni stačil vymyslet — Metanoon!), o psychofyzické základně a o předání civilizační štafety mravencům není nic jiného než klábosení popleteného kybera, který náhodou získal nadbytek informací o mravencích. Ano, musí o tom podat patřičné vysvětlení! Zmeškal sice vhodnou chvíli pro svoje vystoupení, ale všechno se dá ještě napravit. Hlavně že uvede věci na pravou míru.
Pištora se prudce vztyčil a zvolal:

„Neodcházejte, soudruzi! Musím vám sdělit něco důležitého!“
S těmito slovy vykročil do uličky. Honza Stašek ho uchopil za ruku.
„Zdeňku, kamaráde, co chceš udělat?!“
„To, co jsem měl udělat hned ze začátku! Povědět pravdu!“
„No potěšpánbu! To si tedy dáš!…“
Pištora vytrhl Staškovi ruku a rychle se pustil uličkou k pódiu. Kolem byl takový zmatek, že když se dlouhán Pištora objevil na tribuně, nikdo si toho ani nevšiml. Konferenční sál byl již napůl prázdný. Ale Pištoru to momentálně nezajímalo. Obličej mu zbledl, oči planuly odhodláním, a když začal mluvit, nebylo jeho úryvkovitým větám dost dobře rozumět.
„Vyslechněte mě! Mám důležité sdělení! Kyberoformik je určitě porouchaný! Vím o tom naprosto bezpečně! Vyslechněte mě, soudruzi! Ten jeho druhý zákon, to není proto, že jsem ho zkonstruoval a smontoval! To všechno nic není! On by se nikdy z trezoru nedostal! Nikdy by se nespolčil s mravenci! Doktor Faltys to vystihl naprosto správně! Kyberoformik dostal nadbytečnou informaci o mravencích, v tom to je! Všechno ostatní je jen důsledek zmatku, který nastal v jeho logátoru! Je to moje vina!…“
Akademik Klimeš, který snad jediný Pištorovým výkřikům pozorně naslouchal, se přísně zeptal:
„Chcete nám něco sdělit, soudruhu inženýre?“
„Samozřejmě! Už dávno se toho domáhám!“ zvolal Pištora.
Akademik Klimeš pozvedl zvonek, dlouze jím zatřásl a pokusil se zastavit útěk ze sálu.
„Nerozcházejte se, soudruzi! Inženýr Zdeněk Pištora má pro nás důležité sdělení! Vraťte se na svá místa! A vy, kolego Pištoro, se ovládněte a mluvte jasně a zřetelně!“
Útěk ze sálu se zastavil. Ti, co nestačili prchnout, se unyle vraceli na svá místa, jméno Zdeňka Pištory již začalo na lidi působit jako kouzelné zaklínadlo. Nikdo si s tím nedotknutelným nechtěl nic začínat.
Když se v sále rozhostilo uctivé ticho, Pištora se z posledních sil ovládl a začal mluvit pomalu a souvisle:
„Nebudu vám líčit, soudruzi, jak se mohlo stát, že jsem si včera odpoledne svévolně odnesl Kyberoformika z Omnimikronu domů. Není to v tuto chvíli vhodné. Ujišťuji vás ale, že mě k tomu donutily velice závažné okolnosti. Měl jsem důvodné obavy, že nechám-li ho v trezoru své pracovny, bude jistou osobou záměrně porouchán. Ale ani skutečnost, že Kyberoformik byl z Omnimikronu odnesen a nalézal se po jistou dobu u mně doma v cirkulárním flakónu, nemohla mít na něj žádný negativní vliv. To, co z něj udělalo pomateného vzbouřence, jsem zavinil já sám vlastní neodpustitelnou lehkomyslností…“
Pištora podrobně vyprávěl celý příběh o setkání Kyberoformika s mravenci v otevřené sklenici a prohřešil se proti pravdě jen tím, že se ani slovem nezmínil o Dance a celou vinu za několikahodinový pobyt Kyberoformika ve sklenici bez dozoru vzal na sebe. Když vylíčil Kyberoformikův útěk, který doložil polámaným cirkulárním flakónem, a vysvětlil podrobně svůj telefonický rozhovor s doktorem Faltysem, pravil na závěr:
„Nechci se ospravedlňovat, soudruzi, a jsem hotov nést všechny následky svého provinění. Chci však splnit svou poslední povinnost a důrazně vám dát na vědomí, že všechno, co jste před chvílí vyslechli od Kyberoformika, jsou jen nehorázné bludy porouchaného kybera, který si na základě škodlivých nadbytečných informací vytvořil pro sebe absurdní funkční program. Jeho logátor využil všeho, čím byl Kyberoformik pro oba své programy vybaven, a upletl z toho absurdní koncepci o smyslu existence našeho lidstva a jeho poslání ve vesmíru. Dokonce pohotově napověděl i přiléhavé jméno pro vyšší formu hmoty, která má vzniknout po takzvané sedmé proměně, a rozhodl se nejednat sám za sebe, nýbrž jménem Metanoona. Záhadou v celé té věci pro mě zůstává, jak dokázal Kyberoformik ovládnout obrovské masy mravenců a donutit je k cílevědomé činnosti. Ale i to se později vysvětlí. Já vím, že absurdita Kyberoformikovy koncepce Metanoonu, psychofyzické základny a ostatních nesmyslů ani trochu nezmenšuje nebezpečí jeho vzpoury ve spojení s mravenci, ale chtěl jsem uvést věci na pravou míru a doufám, že se mi to podařilo. To je vše, co jsem vám chtěl sdělit.“
Lidé v sále ani nedutali. Zato akademik Klimeš reagoval na Pištorovo sdělení okamžitě a nespoutané. Nikdy se ještě jeho pleš nezbarvila do tak syté brunátnosti. Bouchl buclatou pěstí do stolu a unesen hněvem pronikavě vykřikl:
„Soudruhu Pištoro, jste nejhorší nepřítel lidského rodu! Prosím, jen se pokochejte pohledem na první oběť své zločinné neodpovědnosti! Poctivý šlechetný techminista, výborný kolega, milující manžel, táta tří dětí, profesor Kračmer! To vy jste ho zabil, Pištoro! Vy nepatříte do našeho podniku! Vy nepatříte mezi lidi! Vy… vy… vy…“
Ředitel Omnimikronu, starý dobrák akademik Klimeš, nedokončil svou obžalobu, nevyslovil tu poslední větu, kterou chtěl Pištoru definitivně zničit, zmlkl a několik okamžiků stál nehnutě. Jeho pomněnkové oči udiveně zíraly do prázdna, ústa měl otevřená. Najednou se chytil za srdce a padl obličejem na stůl.
Kolegové z vědecké rady položili svého předsedu a ředitele vedle profesora Kračmera a závodní lékař ho ani neprohlížel. Jen zběžně se mu podíval do obličeje, který rychle dostával stejně tmavou barvu, jakou měl Kračmer, a už uháněl opět k telefonu, aby objednal převoz ještě jednoho postiženého.
Tentokrát všichni přítomní jasně pochopili, že oba — jak profesor Kračmer, tak akademik Klimeš — byli potrestáni podle druhého Kyberoformikova zákona za hrubou urážku nedotknutelného Pištory. Každý si uvědomil, že prodlévat v blízkosti Pištory je pro obyčejné smrtelníky životu nebezpečné, a každý proto koukal co nejrychleji ze sálu zmizet. Stačí přece neopatrně pronesené slovo, a už tu bude okamžité a nelítostné vyřazení ze života. Raději od toho čahouna dál!…
Zbytky zaměstnanců Omnimikronu se rychle vytrácely ze sálu a záhy tu zbylo jen pár lidí.
Plukovník Hrach nepodlehl panice a zachoval chladnou mysl. Stál na pódiu vedle dvou nehybných těl a. klidně rozmlouval se závodním lékařem o pravděpodobné diagnóze jejich náhlého onemocnění. Oba čekali na příjezd sanitky. Klid těchto dvou mužů byl záležitostí čistě profesionální. Jeden byl fakticky voják a v boji s kriminalitou si dávno zvykl mít smrt na dosah, a ten druhý byl lékař, čímž bylo řečeno vše.

Po Klimešově výbuchu a jeho „okamžitém a nelítostném vyřazení ze života“ stál Zdeněk Pištora na tribuně jako socha dobrých pět minut. Pak pomalu sestoupil na pódium, prišoural se k plukovníkovi a zastřeným hlasem pravil:
„Soudruhu plukovníku, prosím vás, zatkněte mě a dejte do vězení! Jsem neslýchaný zločinec! Není to správné, když zůstávám na svobodě! Prosím vás, soudruhu plukovníku!…“
„Máte strach, soudruhu inženýre?“ pozorně se na něj zadíval plukovník Hrach.
„Ano, mám… Ale ještě víc si přeju, abych by' po zásluze potrestán. Taková vina je k neunesení, soudruhu plukovníku . .“
„Chápu vás,“ soudruhu inženýre Nemáte to lehké. Ale žádáte na mě nemožnosti. Ne že bych vás chtěl odbýt Bůh chraň! Ale jste přece nedotknutelný! To chcete, abych se položil vedle těchto dvou?“
„Přece vás o to prosím sám, soudruhu plukovníku.“
„Vím, ale přesto je to riskantní Dostal jste se do zvláštní situace Realizátor vůle Metanoona a mocný vládce všech mravenců světa Kyberoformik. kterého jste stvořil a kterému jste pomohl na svobodu, drží nad vámi ochrannou ruku a v žádném případě nepřipustí, aby vám bylo ublíženo, nejen činem, ale i slovem. V jistém smyslu je to dobré Svědčí to přinejmenším o tom. že ten kybernetický superteehmin je schopen projevu vděčnosti Mně osobně je to docela sympatické, ba probouzí to ve mně i určité naděje Nepospíchejte proto do vězení. Vina se přece dá odčinit i jinak než odpykáním trestu. Když už jste to všechno spískal, tak se v tom pokuste trochu orientovat a najít nějaké řešení. Doufám, že mi rozumíte?“
„Rozumím, soudruhu plukovníku… A myslíte, že bych to dokázal?“
„Když to nedokážete vy, milý inženýre Pištoro, tak už to nedokáže nikdo. Uvědomte si konečně, že jste mezi deseti miliardami jediný člověk, kterého Kyberoformik v žádném případě nezničí. Jste nedotknutelný nejen pro všechny lidi a pro všechny mravence, ale i pro samotného mravenčího koordinátora Kyberoformika. Ani on se vás neodváží ohrozit, ať děláte, co děláte. Vaše jméno je vyryto na jeho ocelovém těle, a tím se stalo posvátné. A dal-li vám nedotknutelnost na rozkaz svého šéfa Metanoona, pak to máte teprve dobré. Uvažujte o tom a snažte se toho využít co nejplněji. Víc vám neřeknu, protože, jak vidíte, je to krajně nebezpečné. Teď jsou asi všude neviditelné uši, které odposlouchávají každé naše slovo, a neviditelné oči, které sledují každý náš krok… Mimochodem je už nejvyšší čas, abych splnil Kyberoformikův rozkaz ohledně těch zajatců. Jinak se dostanu do maléru…“
Plukovník vyndal z kapsy zkumavku s mravenci, odzátkoval ji a položil na stůl. Mravenci z ní ihned začali vylézat a beze spěchu se loudali po stole, jako by si rozhýbávali zateklé nožičky Z jiné kapsy vyndal plukovník navštívenku a podal jí Pištorovi.
„Budu rád. soudruhu inženýre, když mě v nejbližších dnech navštívíte. Nechte si všechno projít hlavou a pak mi zavolejte nebo za mnou rovnou přijďte na ústřednu Máte tu adresu i telefon Budu vás čekat . A teď už raději půjdu. Stejně jsem jen čekal, abych si s vámi mohl promluvit A vy jste mi to usnadnil Tak se mějte hezky, soudruhu inženýre, a hlavu vzhůru! Na shledanou, doktore!“
Plukovník Hrach se povzbudivě usmál, kývl doktorovi a ostrým krokem opustil sál Omnimikronu.
Po krátké rozmluvě s vysokým důstojníkem od Bezpečnosti se Pištorovi značně- ulevilo. Není to s nim tak beznadějné, když s ním plukovník rozmlouval jako rovný s rovným, a ne jako vyšetřovatel s ničemným zločincem. Třeba svou vinu opravdu dokáže odčinit…
Vtom do sálu konečně vběhli sanitáři s nosítky Uložili na ně akademika Klimeše a profesora Kračmera, kteří nejevili žádné známky života, a rychlým krokem je odnášeli k vozům. Závodní lékař odešel s nimi.
Zdeněk Pištora pořád ještě stál na pódiu a zamyšleně hleděl do prázdného sálu. Byl přesvědčen že tu zůstal úplně sám. ale zmýlil se. V jednom z protilehlých koutů síně stál hlouček lidí naslouchajících tlumenému, ale dosti sebejistému hlasu Honzy Staška, který jim buď něco vykládal, nebo je o něčem přesvědčoval. Pištora poznal Staškův hlas na dálku, ale jeho slovům nerozuměl A ani se nesnažil rozumět. Bylo mu nepříjemné, že ze všech zaměstnanců Omnimikronu zde zůstal právě Honza Stašek s jakýmisi svými kumpány. Ten syčák má něco za lubem, pomyslil si s odporem, ale vzápětí na to zapomněl.
Vina se přece dá odčinit i jinak než odpykáním trestu, zněla mu pořád v uších slova plukovníka Hracha, a čím častěji si je opakoval, tím více v něm sílila jistota, že svou vinu opravdu dokáže odčinit. . Uvědomoval si postupně, že výsadní postaveni, které mu zajistil Kyberoformik, mu opravdu dává nedozírné možnosti aktivního boje proti mravencům, ba i proti samotnému proradnému kyberu. Trýznivý pocit viny v něm pozvolna slábl, ustupoval do pozadí, a na jeho místě vyrůstalo a mohutnělo mužné odhodlání podstoupit s Kyberoformikem zápas na život a na smrt.
Na stole stále ještě ležela zkumavka, kterou tu zanechal plukovník Hrach, a mravenci, kteří z ní vylezli, drze šmejdili po stole mezi opuštěnými papíry a zapomenutými propisovačkami, jako by si byli vědomi své naprosté beztrestnosti, a proto nespěchali zmizet nebo si aspoň najít nějaký úkryt. V Pištorovi se při pohledu na ně zvedla taková nenávist, že se mu z toho na okamžik až zatmělo v očích.
„Neřádi! Darebáci! Tak vy se nebojíte ani* mé posvátné osoby?! Tak si to na vás vyzkouším, jak je to s mou nedotknutelností! Já před vámi, holenkové, neuteču! |á vám tu civilizační štafetu osladím!“ hněvivě bručel Pištora, zatímco jeho oči hledaly na stole nějaký vhodný předmět, kterým by na ty mravence mohl zaútočit.
Konečně si vybral silné desky na papír, chopil se jich oběma rukama a jal se jimi plácat po stole. Každou ránou zabíjel desítky mravenců a každou doprovázel mstivým pokřikem:
„Tu máte za Klimeše! Tu máte za Kračmera! Tu máte za mě! Tu máte za rozhlednu! A za techminy! A za všechny! A ještě jednou za všechny! Tu máte novou psychofyzickou základnu! Tu máte Metanoona! Co?! Nelíbí se vám to? Kampak, kampak?! Tu máte moc nad planetou! Tady máte kybernetickýho krále! Tady máte civilizační štafetu! A tady! A tady!…“
Útok byl tak nečekaný a prudký, že jen několika mravencům se podařilo prchnout a zachránit si holý život. Na pět set

jich Pištora určitě oddělal, takže jejich rozpláclé mrtvolky se válely po celé ploše stolu.
Když ukončil hromadnou popravu svých od nynějška nejúhlavnějších nepřátel, rozhlédl se kolem sebe, jako by hledal další oběti své nezkrotné mstivosti. Oči mu plály divokým ohněm a přes dioptrická skla brýlí vypadaly obrovské a strašné. A jak se tak hrozivě rozhlížel, najednou za sebou spatřil Honzu Staška a dalších pět zakřiknutých mužů středního věku, které neznal. Bouchání o stůl a Pištorovy zběsilé výkřiky je přilákaly na pódium, kde nyní stáli a ustrašeně pozorovali popravu mravenců.
„Co tady chcete?!“ obořil se na ně Pištora ostře, jak byl ještě vzrušený z té exekuce.
„Proč jsi ty chudáky zabil, Zdeňku?“ tiše se otázal Honza Stašek.
Pištora se opovržlivě ušklíbl:
„Zabil jsem je a hotovo! Je to snad moje věc, ne? Nebo ti je těch neřádů líto? Chceš mi to snad dokonce vyčítat?!“
„Klid, kamaráde. Bůh mě chraň, abych ti něco vyčítal. Jsi přece nedotknutelný… Já jen kvůli tomu prvnímu zákonu Kyberoformika, jestli mi rozumíš…“
„Kyberoformika sem nepleť. S tím si to vyřídím sám. Jasný?“ zabrblal Pištora již značně mírněji, neboť se za svou nedotknutelnost musel stydět.
Stašek rozpačitě zamrkal:
„Ale jo, je mi to jasný… Odpusť mi to, kamaráde, že jsem si dovolil takovou poznámku…“
„Nevadí. A proč jste tu vlastně zůstali, když všichni odešli? Co tady děláte?“
„To máš tak. Já a tady pět soudruhů z ornitobionické sekce jsme si dovolili zvážit situaci a dospěli jsme k názoru, že je třeba založit výbor pro nezištnou spolupráci s mravenci…“
„A to vám není ani trochu hanba?“
„Proč? Když je tu tutově ten Metanoon a chce mít za základnu mravence, a ne lidi, tak by snad bylo správné, kdybychom projevili snášenlivost a toleranci.“
Pištora se trpce usmál:
„Jak to, žes tak najednou uvěřil v sedmou proměnu, Honzo? Ještě včera jsi to přece měl za kardinální kravinu. Co to, žes tak najednou obrátil? Nebo tě Kyberoformik přesvědčil?“
„Divíš se? Kdyby mi to vykládal kdokoli z lidí, třeba sám akademik Klimeš, vysmál bych se tomu. Ale Kyberoformik je příliš dokonalý logický stroj. A pokud vím, stroj lhát neumí…“
„To je všechno?“
„Ne, Zdeňku, to není všechno. Přesvědčivější než slova jsou ty jeho skutky, jestli mi rozumíš…“
„Koukám, že vás ten porouchaný kyber pořádně vystrašil… Ostatně já mám to nejmenší právo, abych vám něco vyčítal… Říkáš, že kybernetický stroj neumí lhát. To je pravda. Jenže Kyberoformik, Honzo, není ledajaký kyber. Právě proto, že má v sobě veškeré naše duchovno, má s ním i naši schopnost lhát. Není to však nutné. Může taky dělat chybné závěry, kterým sám věří. Zkrátka s tou lží je to u Kyberoformika dost problematické. Když si umanul, že nastolí na Zemi mravenčí civilizaci, snadno mu ten jeho logátor spočítal, že nejsnazší cestou k tomu bude, když to postaví jako nezbytný zákon přírody. A tady se mu ta sedmá proměna, kterou vymysleli v Galaxanalu, náramně hodila. Dokonce si ji pojmenoval Metanoonem, aby to bylo působivější. Vypadá to přece mnohem solidněji, když všechno podniká ve jménu Metanoona, a nikoli sám od sebe. Je jen realizátor a koordinátor. Ve skutečnosti je to ale nebezpečný porouchaný kyber, který se pouští do nejrafinovanějších logických triků, aby mohl odstraňovat lidi zdánlivě v jejich zájmu.“
„A co když říká pravdu?“
„Prosím tě! Uvažuj trochu! Kdyby se nějaký Metanoon opravdu z lidské psychosféry zrodil, určitě by nezaujal k lidem takový nepřátelský postoj. Bylo by to přece naše dítko, i když třeba neskonale dokonalejší než my. Muselo by mu na nás záležet, a tu svou dokonalost by určitě použil k tomu, aby nám pomohl vyřešit všechny naše problémy. A nepotřeboval by k tomu žádného Kyberoformika. A mravence už teprv ne! Metanoon, pokud by opravdu byl, nikdy by se nesnížil k zvířecí krutosti, s jakou nyní Kyberoformik prosazuje sebe. Dokonalost nemůže být krutá, Honzo!“
„Měl bys pravdu, Zdeňku, ale jen v případě, kdyby to byla naše lidská dokonalost. Stojí-li však nad námi o stejný stupeň výš, o jaký my stojíme nad živou přírodou, může na nás pohlížet stejně, jako my pohlížíme na zvířata a rostliny. Pak mu může být opravdu jedno, kdo pro něj zajistí trvalou psychofyzickou základnu, zda my, nebo mravenci. A jelikož, jak nám to Kyberoformik vysvětlil, jsou pro Metanoona výhodnější mravenci, vzal si je pod ochranu a nás vydal všanc Kyberoformikovým krutým zákonům. Nezdá se ti, že by to bylo docela možné?“
Pištora se chvíli mlčky díval na Staška, pak si přejel dlaní čelo a unaveně pravil:
„Něco na tom může být… Nechám si to projít hlavou .,. Ale teď jsem, Honzo, strašně utahaný… Vím jen, že se mi ten váš výbor pro nezištnou spolupráci s mravenci jaksi nelíbí. Nechtě to zatím plavat a běžte domů.“
„Dobrá, Zdeňku. Na shledanou!“
Nepodařený výbor s Honzou Staškem v čele se bez další diskuse tiše vytratil. V konferenčním sále už opravdu nezůstal nikdo než nedotknutelný Zdeněk Pištora. Pomalým krokem sestoupil z pódia a zamířil k východu. Ani on už tu neměl co pohledávat. A jak tak šel sálem, cítil, že ho ze všech štěrbin, skulin a temných koutů pozorně sledují tisíce mravenčích očí, nic nechápajících a ostražitých. Pištora se jich ale nebál. Přesvědčil se, že jsou proti němu bezmocní. Když mu prošel hladce ten první útok na mravence, projdou mu stejně i další. Kyberoformikův logátor je dokonalý aspoň v jednom: nepřipustí žádné změny hotových závěrů. Je to snad jediné, s čím si může být naprosto jist.
Těšte se, mravenci! Těš se i ty, samozvaný mravenčí králi! Znám už tvé slabé místo a budu ti do něj zasazovat jednu ránu za druhou, dokud tě nezdolám!…
Pištora odcházel z Omnimikronu jako vítěz, a všichni, kdo ho zdálky zahlédli, se mu hleděli vyhnout.
Při sestupu z Petřína narazil Zdeněk Pištora opět na mravenčí cestičky, které na mnoha místech přetínaly asfaltované

aleje. Nyní už je nepřekračoval, ani neprohlížel, ale zuřivě po nich dupal.
„Já vám dám techminy, vy bando zlodějská!“ syčel přitom a ničil mravence nejen v alejích, ale i mimo ně — na strmých petřínských stráních. Vyřídil jich tímto způsobem ne několik set, ale několik desítek tisíc, než sestoupil z vrchu dolů.
První, co ho v městských ulicích překvapilo, bylo hluboké ticho. Ano, ticho, jaké snad nebývá ani uprostřed víkendové noci, natož ve všední den a v pravé poledne. Praha je přece v tuhle dobu plná nejživějšího ruchu. Fr chodnících se valí nepřehledné davy chodců, nad obchody řvou zvukové a světelné poutače, středem vozovky s pronikavým syčením uhánějí vznášedla, v druhém rychlostním pásu si to frčí starožitné automobily, a nejpomalejším pásem majestátně plují pohodlné a naprosto bezhlučné elektromobily. Ano, tak nějak má vypadat všední den, jako je ten dnešní. Ale nevypadá.
Poledne sotva minulo a slunce hřálo tak poctivě, jako by si popletlo babí léto s létem opravdovým. Parky se zelenaly, na římsách domů vrkali holubi, ale v ulicích nikde ani živáčka. Obchody, hotely, restaurace, garáže — všechno zavřeno, na chodnících ani noha, poutače vypnuty, na vozovkách nekonečné nehybné řady všelijakých vozidel, opuštěných zřejmě ve spěchu, ihned po rozhlasovém projevu Kyberoformika. Není se také co divit. Město už bylo plné té mravenčí havěti, lezla všude, i po vozovkách, a kdo by chtěl riskovat život kvůli rychlejší dopravě. To při chůzi se člověk spíš podívá pod nohy a vyhne se tomu zatracenému hmyzu. A tak zůstaly všechny vozy trčet uprostřed vozovek jako stáda předpotopních zvířat, zasažených náhlou katastrofou, a třípatrové turistické autobusy a elobusy ze všech koutů světa se mezi nimi zvedaly do výše jako obludné mrtvoly brontosaurů a brachyosaurů. Pražáci prchli do svých domovů, zavřeli okna a stáhli rolety; turisté se soustředili v hotelech a motelech, návštěvníci z venkova se urychleně vrátili domů. Vypadalo to prostě tak, jako by do města vtrhli Wellsovi Marťané. Pro úplnou podobu tu chyběly už jen mrtvoly lidí, ale i to nakonec mohlo ještě přijít, protože mravenců bylo kolem stále víc a víc a Kyberoformikovy zákony předčily svou krutostí zákony Hitlerova režimu i věhlasné zákony Drakónovy, neboť neznaly jiných trestů, kromě okamžitého a nelítostného vyřazení ze života.
V prvním okamžiku, když Pištora vstoupil do tohoto tichého vylidněného města, mihla se mu hlavou děsivá myšlenka, že všichni obyvatelé Prahy zahynuli na Kyberoformikův rozkaz pro porušení některého z jeho zákonů. Hned však tu myšlenku zavrhl jako zcela absurdní. Kyberoformik si to přece nemůže dovolit, aby likvidoval všechny lidi! Kdo by potom zabezpečoval jeho mravence potravou a surovinami? A když si pozorně prohlédl průjezdy a okna okolních domů, uklidnil se po této stránce docela. Z průjezdů a oken totiž vyhlížely na ulici tisíce bledých zděšených tváří a tisíce očí s chorobnou zvědavostí, napětím a strachem sledovaly kroky ojedinělého chodce. Asi ho mají za blázna.
„Haló, ty dlouháne!“ zavolal na něj z druhého poschodí zamračený chlap. „Omrzel tě život nebo co?!“
„Oč jde, příteli?“ předstíral Pištora naprostou neinformovanost.
„Dej si bacha! Našlapuj opatrně a koukej na cestu! Rozšlápneš brabence a bude s tebou amen! U nás v baráku už máme tři nebožtíky a pět dalších píše závěti…“
„Děkuju za radu!“ usmál se Pištora na toho starostlivého muže, zamával mu a šel dál.
„Nějakej cvok!…“ uslyšel ještě za sebou ten hlas. „To svět neviděl, co je to dneska za lidi!“
Pištora šel zamyšleně dál. Tyhle jednotlivé mravence, co mu běhají pod nohama, nemá cenu honit. Zbytečně by se s nimi zdržoval. Musí přijít na něco účinnějšího. Chtělo by to něco takového, co by vyvolalo válku mezi mravenci. Aby se zničili navzájem… Jo, to by bylo prima. Ale jak toho dosáhnout? To není jen tak.
Chce to spoustu informací a tajnou laboratoř, a dílnu… A taky to chce definitivně si ujasnit, jak je to vlastně se sedmou proměnou, s tím zpropadeným Metanoonem. Na tom přece hodně záleží… A k plukovníku Hrachoví musí přijít také s něčím konkrétním, s nějakým návrhem na rychlou záchranu. Všechno to chce čas, a času má právě tak málo. Kyberoformika a jeho mravence nemůže časově nikdy dohonit, jestliže toho času mají opravdu dvacetkrát více. Zatím tedy nezbývá, než je ničit a ničit.
Myšlenky na nelítostný boj proti Kyberoformikovi zaháněly v Pištorovi veškerou únavu, naplňovaly ho nezkrotnou energií a touhou okamžitě něco podniknout. Šel s vysoko zvednutou hlavou, dýchal z plných plic a jeho kroky zněly odvahou a odhodláním.
Byl právě na Malostranském náměstí, pár kroků od svého domu. Zde se zastavil, sundal si brýle a pečlivě vyčistil skla. Na náměstí bylo pusto. V laskavých paprscích poledního slunce se vyhřívaly opuštěné velké i malé vozy všech světových značek. Nad nimi poletovala hejna holubů a vrabců. Z chrámu svatého Mikuláše tlumeně doléhaly slavnostní tóny varhan. Asi se tam konala mimořádná bohoslužba. Před uzavřeným průjezdem starobylého domu žalostně vyl pes. Asi ho jeho páni nechtěli vpustit dovnitř, aby na svém kožichu nepřitáhl mravence, a nechali ho venku — ať si ho mravenci třeba sežerou.
Pištora se naklonil a pozorně prozkoumal chodník. Nikde nic, jen sem tam se mihl zbloudilý mravenec. Krok za krokem došel až ke dveřím kavárny a tady konečně spatřil to, po čem pátral: obrovské srocení mravenců. Chraplavě se zasmál a zamnul si ruce:
„A hele, bráškové! Tak vy tady máte slezinu!“
Mravenci v několika proudech lezli skulinou pod dveřmi do nitra kavárny. Musely jich tu být ne tisíce, ale stovky tisíc! Tak to jsou tedy místa, kde ty nenažrance určitě najde! V restauracích, kavárnách, cukrárnách, jídelnách, potravinových obchodech a skladech, zkrátka všude tam, kde je něco k snědku. Ti neřádi se nejdříve vrhli na potraviny! Tomu se musí zameziti Jinak bude za pár dní takový hlad, že to bude pro lidi horší pohroma než všichni mravenci světa!
„Počkejte, holenkové, hned dostanete!“ zvolal Pištora a jal se po mravencích zuřivě šlapat.
Mravenci nechali na bojišti tisíce padlých a v panickém strachu se rozutekli na všechny strany. Jejich nekonečné procesí zmizelo. Pištora tedy vstoupil do kavárny, kterou prchající personál zapomněl ve zmatku zamknout. Zde našel takové množství mravenců, jaké nikdy v životě neviděl. Stovky tisíc? Ale kdež! Milióny! Pult, regály, stolky, mísy s

dorty — všechno se černalo hustou vrstvou mravenců. Na okamžik se mu z toho udělalo špatně, ale rychle se ovládl. Takovou příležitost přece musí využít!
Postupoval beze spěchu a promyšleně. Vyhledal napřed několik hasicích přístrojů a postříkal jejich hustou pěnou všechny místnosti podél stěn, aby odřízl hmyzu únikové cesty. Pak teprve je začal metodicky ničit. Poléval je z kbelíku vodou, třískal ubrusem, který strhl ze stolu, šlapal po nich, prostě je ničil všemi možnými prostředky, které měl po ruce. Ti, co se pokusili o útěk, hynuli po tisících v chuchvalcích husté hasicí pěny. Když v celé kavárně nebyl jediný živý mravenec, vyšel Pištora ven a spokojeně si utřel zpocené čelo.
Jeho příchod byl však očekáván. Na balkóně protilehlého domu stála skupina lidí v uniformách Veřejné bezpečnosti, jeden z nich, jehož hodnost nešlo na dálku určit, mířil na Pištoru pistolí a ostře ho okřikl:
„Hej, ty tam! Stůj a nehýbej se! Copak jsi to tam v kavárně vyváděl?!“
Pištora zvedl hlavu, chvíli si muže na balkóně prohlížel a pak klidně odpověděl:
„Ničil jsem tam mravence, soudruzi!“
„Tys zabíjel mravence?!“
„Jo! A to je teprve začátek!“
„Nepřeskočilo ti náhodou? To nás chceš všechny přivést do maléru? Kvůli tobě mohou zahynout tisíce nevinných lidí! Jsi provokatér! Kdybych nevěděl, že stejně za chvíli pojdeš, oddělal bych tě jako psa!“
„Neblázněte!“ vykřikl Pištora. „Jsem Zdeněk Pištora z Omnimikronu! Jsem přece nedotknutelný!“
Hlas toho na balkóně už nezněl tak drsně a výhružně:
„Jak to chcete dokázat, že jste skutečně nedotknutelný Zdeněk Pištora z Omnimikronu?“
„Mám přece občanku! Á potom, zabil jsem už spoustu mravenců a nic se mi zatím nestalo! To je snad dostatečný důkaz. Já jediný na Celém světě smím beztrestně zabíjet mravence!“
„Ale proč to děláte, soudruhu Pištoro? Mysleli jsme si, že jste Kyberoformikův spojenec.“
„Nikdy jsem nebyl a nebudu spojencem toho zatraceného kybera! Vyrobil jsem ho, to je pravda, ale on mě zradil! Vyhlásil jsem mu proto válku! Jemu i jeho mravencům! Tak je to!“
„To jsme teda opravdu nevěděli… A co ten, který je ještě nad ním, ten Metanoon? Tomu jste taky vyhlásil válku?“
„Nevěřte na duchy! Žádný Metanoon neexistuje! Je to jen taková Kyberoformikova finta, aby si nás snáze podrobil!“
„Víte to jistě?“
„Naprosto. Zamotal nám tím hlavu, aby ta jeho vzpoura vypadala přirozeně. Ale my mu na to nesmíme naletět! Není tu nic, soudruzi, než ten pomatený kyber, schopný manipulovat mravenci! Bez mravenců bude absolutně bezmocný! Proto je ničím!“
„A kdo bude zodpovídat za ty zabitý mravence? Nehodí to Kyberoformik na krk místním lidem?“
„Nemějte obavy! Nikomu to nehodí na krk! Ten sleduje každé moje hnutí a počítá každého mravence, kterého jsem zničil! Ví proto dobře, kdo je likvidoval, a nikomu jinému to nepřipíše!“
„A co vy, soudruhu Pištoro? Vám se za to opravdu vůbec nic nestane?“
„Rozhodně ne, mládenci!“
„Tak jim dejte co proto!“
Pištora zamával příslušníkům VB, kteří mu zdvořile zasalutovali, a pustil se ke Karlovu mostu, aby se přes něj dostal do středu Prahy. Tam je přece nejvíc všelijakých cukráren, kaváren a restaurací. Musí Kyberoformikovi ukázat, že před ním nekapituluje.
Zastavil se v Mostecké ulici před Karlovým mostem a na chvíli se unaveně opřel o kapotu opuštěného vznášedla. A tu ho napadlo, že se vlastně nemusí trmácet pěšky. Vypůjčí si třeba tohle vznášedlo a pak ho sem opět vrátí. Nerozmýšlel se. Trhnutím otevřel dvířka a sedl si k volantu. Zmáčknutím knoflíku vznášedlo nastartoval a zamířil s ním přes most k centru města. Za několik minut už byl na Václavském náměstí, které ještě včera večer viděl v plné živé kráse, v záři neonů a s valícími se zástupy bezstarostných lidí a které nyní ho uvítalo prázdnotou a hrobovým tichem. Až se mu z toho sevřelo srdce.
Je celkem zbytečné popisovat všechny protimravenčí akce, které Pištora v centru Prahy vykonal. V hlavních rysech se podobaly té, kterou provedl na Malostranském náměstí. Když se po třech hodinách vrátil zpět na Malou Stranu a postavil vypůjčené vznášedlo na místo, byl utahaný jak kotě a sotva nohy vláčel. Byl však se svým výkonem nadmíru spokojen a pevně rozhodnutý pokračovat ve své činnosti tak dlouho, dokud té mravenčí havěti nezbaví aspoň Prahu.

ČÁST DRUHÁ - GLOBÁLNÍ MYRMEKYBA

1

V příštích dnech vedl Zdeněk Pištora roztodivný život. Vstával za úsvitu, rychle něco pojedl a už spěchal do města, aby pokračoval v ničení mravenců. Byl tím doslova posedlý jako nějakou manií a ničemu jinému se věnovat nemohl. Nebylo to však“ už tak snadné jako na začátku. Den ze dne byli mravenci ostražitější. Rozesílali do okolí napadeného objektu stále početnější a lépe' vybavené hlídky, které zavčas varovaly hlavní armádu lupičů před blížícím se nebezpečím. Třetího dne se Pištorovi jen dopoledne párkrát povedlo přepadnout mravence znenadání, zato odpolední výsledek jeho snah se rovnal nule. Po několika nezdarech, kdy nalezl jen vydrancované potravinové obchody a nikde ani stopu po nějakém mravenci, rozhodl se, že toho zatím nechá.
V pozdních odpoledních hodinách se vracel domů liduprázdnými. ulicemi a hlavou mu táhly zneklidňující myšlenky, které ho po celé tři dny neodbytně pronásledovaly. Znovu a znovu si totiž v duchu opakoval celý sled událostí, které Kyberoformikovi umožnily únik na svobodu, a stále víc mu připadalo, že to všechno nebyly jen náhody, ale jakési

spiknutí ve prospěch Kyberoformika. Byl to souvislý řetěz skutků, provedených lidmi, od nichž by právě takový způsob jednání za daných okolností nikdy nečekal.
Předně ředitel Omnimikronu akademik Klimeš. Užuž mu chtěl napsat povolení pro Danku, ale najednou si to rozmyslel a příkře Pištorovu prosbu zamítl. Proč? Vždyť takové povolení ke vstupu do podniku už několikrát leckomu dal, to Pištora věděl. Snad nechtěl Klimeš přivést Pištoru na nápad, aby si Kyberoformika tajně odnesl domů? A Pištora ten nápad vskutku dostal. Když pak těsně před Staškovým příchodem nahlas uvažoval o správnosti takového postupu, Stašek to určitě za dveřmi slyšel. Zachoval se pak také jinak, než se dalo čekat. Vyžvanil novinu o ukončení Kyberoformika právě profesoru Kračmerovi, přestože se zavázal mlčením, a sám navíc předtím prohlásil, že Chroust by byl ten poslední, ke komu by s tím běžel. Proč to tedy udělal? Říkal, že neví, co ho to najednou popadlo. Ale to jsou jen plané výmluvy…
Kračmer pak zasáhl do věci takovým způsobem, že Pištorovi už opravdu nezbývalo nic jiného, než si Kyberoformika odnést domů. Copak se dalo čekat, že Kračmer je schopen přijít s tak nehorázným návrhem? Vůbec ne! Je to sice známý kyberofob, ale normálně by ho něco takového nenapadlo. Ani nemohl počítat s tím, že by Pištora na něco takového přistoupil. Možná že nechtěl nic jiného, než aby Kyberoformik zmizel. A když se z toho Pištora chtěl nějak dostat a rozhodl se předat celou záležitost řediteli, zjistil, že Klimeš odjel z Omnimikronu a je pro něho nedosažitelný. Přece ani sekretářka přesně nevěděla, kde se v tu či onu hodinu zdržuje.
A korunu tomu všemu nasadila Danka. To její neobvyklé poťouchlé chování, její naléhání, aby nechal Kyberoformika ve sklenici bez dozoru — bylo tak okaté a neobvyklé a vůbec to nebylo v souladu s její povahou. Vysvětloval si to tenkrát vlivem vína. Ze by se mýlil, že by v tom bylo něco jiného? Ale Danka a spiknutí? Nesmysl, absolutní nesmysl!… A co ostatní, hodí se někdo z nich na roli spiklence? Snad jediný Stašek, ale zrovna ten v tom hrál nejmenší úlohu. Rozhodující bylo chování Klimeše a Kračmera, ale ti dva nejenže se pro spikleneckou roli nehodili, ale navíc se stali prvními oběťmi Kyběrofqrmikovy krutovlády. A když to není spiknutí, co je to potom? Samé náhody? Čtyři nehorázné náhody, které vedly k útěku Kyberoformika? Ne, to rozhodně nemohly být náhody!…
Pištora marně hledal nějaké rozumné vysvětleni tohoto řetězu prapodivných náhod. A to ho znervózňovalo. Navíc si byl vědom, že se sám choval před Klimešem dost podivně, když z něj najednou začal mámit povolení pro Danku ke vstupu do budovy Omnimikronu. Nakonec vypadá sám jako spiklenec… Ach jo, nějak se to všechno zašmodrchalo. A navíc ten jeho marný boj s mravenci. Musí si na ně vymyslet něco rafinovanějšího…
Zaparkoval vypůjčené vozidlo v Mostecké ulici a dál šel pěšky. Od mravenců přeskočily jeho myšlenky na plukovníka Hracha. Hrach byl další příčinou jeho neklidu. Ten člověk mu věří, čeká na něj, a Pištora zatím… Ne, nezapomněl na něj, ale pořád nemá, s čím by na schůzku přišel. A to je trapné…
Kráčel už pomalu Tomášskou, když se najednou okno v přízemí bytu, který právě míjel, otevřelo a na ulici vykoukl stařeček drobného obličeje a s bílou kozí bradkou. Zamával na Pištoru a přiškrceným hlasem zvolal:
„Pane inženýre! Pane inženýre! Momentíček!“
Pištora se zastavil a udiveně na stařečka hleděl.
„Uctivost, pane inženýre! Neračte se zlobit, že obtěžuju, ale máte tu telefon!“
S těmito slovy podával Pištorovi oknem sluchátko na dlouhé šňůře.
„Proč zrovna u vás?… A vůbec, odkud mě znáte?“ divil se Pištora. „Volat se přece dá ke mně domů!“
„Nevím, pane inženýre. Před chvílí mi zavolal sám Kyberoformik. Řekl mi, že se právě blížíte k mému domu a že vás mám zavolat k telefonu. Vezměte si laskavě sluchátko! Prosím!“
„Jo takhle! Sám velký Kyberoformik! No dejte mi ho, dejte, jsem zvědav, co mi chce!“ Pištora si vzal sluchátko a přitiskl ho k uchu.
„Haló, tady inženýr Pištora!“
„Tady Kyberoformik, realizátor vůle Metanoona a koordinátor činnosti všech mravenců světa…,“ ozval se v sluchátku monotónní kovový hlas, který Pištorovi tak hnul žlučí, že rázem zapomněl na únavu.
„Hele, ty broučku nadívanej, na mě ty svoje fígle nezkoušej!“ zařval do sluchátka. „Pro mě nejsi žádný realizátor vůle Metanoona, ani koordinátor nenažrané mravenčí havěti! Pro mne jsi obyčejný nepovedený kyber, dezertér a padouch! Okamžitě se vrať ke mně domů, abych tě mohl opravit nebo předělat jako zmetkový výrobek! Slyšíš mě, Kyberoformiku?“
„Slyším, Zdeňku Pištoro, a velice mě mrzí, že se ke mně chováš tak hrubě,“ nevýrazně odpověděl Kyberoformik a pokračoval: „Tušil jsem to, a proto jsem ti nezavolal napoprvé domů, ale zastavil tě takhle na ulici. Počítal jsem, že před cizími lidmi se budeš držet v mezích slušnosti. Proč si vůbec myslíš, že jsem zmetek, který je třeba předělat?“
„Ty se ještě ptáš? Tak to ti tedy ten tvůj logátor opravdu funguje špatně! Zběhl jsi přece a na vlastní pěst podnikáš nesmyslné akce, které hrozí lidstvu hotovou pohromou! A veškerá vina za to padá na mou hlavu! A po tom všem ode mne čekáš, že na tebe budu vlídný?! Jsi u mne prachobyčejný porouchaný kyber, kterému se popletly obvody a který ztratil schopnost dělat logické závěry! Okamžitě se mi vrať domů a odvolej všechny svoje nemožná zákony!“
„Nejde to. Nemohu se k tobě vrátit a nemohu odvolat akce, které naplno probíhají po celém světě. Jsem naprogramován tak, abych za všech okolností hájil až do konce zájmy lidstva a učinil vše, aby tyto zájmy byly prosazeny. Domníval jsem se, že tě Metanoon zasvětil do plánu na mé praktické využití. Ani tvé kajícné vystoupení v konferenčním sále Omnimikronu, kde jsem musel tvrdě zasáhnout proti profesoru Kračmerovi a akademiku Klimešovi pro porušení druhého zákona, mě nezviklalo v mém přesvědčení. Bral jsem to tak, že jen předstíráš pokání, abys svou účast na plánu utajil před nezasvěcenými, což jsem považoval za zcela rozumné. I ty tvoje první výpady proti mravencům jsem pokládal za rafinovanou kamufláž, ačkoli mi bylo divné, proč ze sebe děláš nesmiřitelného nepřítele mravenců, i když to nikdo nevidí, jako na Petřínské stráni. Ale po dalších masakrech mravenců, kteří měli zajistit pro hlavní akční útvary v prostoru Velké Prahy dostatečné množství potravin, jsem začal pochybovat o tom, že jsi skutečně

zasvěcen do hlavního plánu. Vyvodil jsem si z toho, žes byl pověřen jen dílčím úkolem, konkrétně úspěšným zahájením mé akce, a že o podstatě hlavního plánu nevíš nic. Teď jsem o tom naprosto přesvědčen a čekám, že mi to potvrdíš.“
To, co Kyberoformik řekl, mělo určitou logickou souvislost a v Pištorově hlavě se pojednou rozsvítila myšlenka, že Kyberoformik je vlastně docela v pořádku a že jen okolnosti, do nichž se náhodou dostal, ho uvrhly do katastrofálního omylu. Ale v takovém případě je zbytečné mu spílat. Vhodnější by bylo klidně mu jeho omyl vysvětlit, aby ho zevrubně probral svým logátorem a konfrontoval s jinými rozsáhlými, informacemi, jimiž je bohatě zásoben, a tak ho přimět k tomu, aby rozjetou akci zastavil a vrátil vše do původního stavu. Není sice k tomu zrovna vhodná chvíle, ale za pokus to stojí.
„Omlouvám se ti, Kyberoformiku, za svou unáhlenost,“ začal co nejmírnějším hlasem. „Neber všechno tak doslova, jak jsem ti to řekl. (sem přece jen člověk a jsem z toho všeho dost vyšinutý. Ale řekni mi, prosím tě, o jakém hlavním plánu to pořád mluvíš?“
„To je přece naprosto jasné. Hlavní plán je to, co právě provádím: ukončení dalšího rozvoje lidské civilizace na Zemi a nástup civilizace nového biologického druhu, kterým jsou mravenci. Metanoon mě pověřil, abych předání civilizační štafety od lidí mravencům organizačně podchytil a uskutečnil tak, aby to plně odpovídalo zájmům lidí. Vytvoření nov* psvchofyzieké základny pro trvalý a nerušený vývoj Metanoona nesmí v žádném případě způsobit lidem zbytečné útrapy. Metanoon na tom trvá a v tom je tedy hlavní plán mé činnosti.“
„Kyberoformiku, prosím tě, vyslechni mě pozorně a nech si to projít logátorem. Žádný Metanoon a žádný hlavní plán, o kterém mluvíš, nikdy neexistoval, neexistuje a existovat nebude. Myšlenka o sedmé proměně a o ukončení rozvoje lidské civilizace je zvrhlá a absurdní. Nic takového by si lidé na sebe nikdy nenaplánovali. A ty jsi přece naprogramován námi, lidmi, a žádným Metanoonem. Pochop to! Byl jsi vyroben na objednávku Galaxanalu a byl jsi určen pro průzkum vzdálených kosmických prostorů. Sedmá proměna, i když je ti dána jako reálný fakt, představuje ve skutečnosti pouhou hypotézu, kterou jsi měl prověřit. Proto jsi o tom dostal jen dodatečný program, zatímco podle základního programu bylo tvým úkolem hledat a kontaktovat mimozemské civilizace. To, že jsem tě svévolně odnesl z Omni mikronu a lehkomyslně pak nechal ve sklenici, kde jsi poznal živé mravence, byla jen čirá náhoda! To se nemělo stát, Kyberoformiku! A právě to tě uvedlo do hrozného omylu! Ověř si, prosím tě, ve své rozsáhlé paměti onu základní skutečnost, že veškerá tvá činnost musí probíhat v kosmu, a nikoli na Zemi. Máš to tam, Kyberoformiku?“
„Jistěže mám, Zdeňku Pištoro. V mém základním programu je, že má činnost musí probíhat v kosmu, kde mám vyhledat a kontaktovat jinou Kosmickou civilizaci, než jsou lidé. Dodatečným programem je mi uloženo, abych pátral po sedmé proměně a zjistil způsob její existence. To je pravda. Ale že se to všechno netýká Země, o tom tu není sebemenší zmínka.“
„Ale to se přece samo sebou rozumí! Zamysli se nad tím! Když kosmos, tak kosmos, a nikoli naše Země! Copak to nechápeš?“
„Ale chápu, chápu. To tobě uniká podstata věcí. Jsem přece superkybernetický stroj a do mne vložený program je pro mě záležitost jednoznačná a nediskutovatelná. Planeta Země, kterou obýváte vy, lidé, je pouze pro vás jakýmsi protějškem kosmu, protože je vaším domovem. To jen vy můžete rozdělovat vesmír na to, co je doma na Zemi, a na to, co je kosmické prostranství, kde je nekonečné množství hvězd a galaxií. Je to naivní rozdělení, protože je v rozporu se skutečností. Planeta Země je nicotná částečka nekonečného vesmíru, ie neoddělitelnou součástí kosmických procesů zdokonalování hmoty, a pojem
kosmos ji tudíž plně do sebe zahrnuje. V mém programu stojí jasně, že svou činnost mám rozvinout v kosmu. Země je také kosmos. Byl jsem odstartován na Zemi a zde na Zemi jsem svou činnost rozvinul. Bylo mi uloženo najít jinou rozumnou civilizaci a já jsem ji našel. Jsou to mravenci. Bylo mi uloženo, abych vypátral sedmou proměnu a odhalil způsob její existence. Našel jsem Metanoona zde na Zemi a zjistil, že pro svou existenci potřebuje trvalou a spolehlivou psychofyzickou základnu, kterou mu lidská civilizace poskytnout nemůže. Až potud jsem pracoval přesně podle programu. Další moje kroky vyplývají z mého vlastního funkčního programu, který jsem měl sestavit podle okolností. I zde jsem se v ničem neodchýlil od toho, co mi bylo uloženo. Byl jsem těmi nejvyššími okolnostmi donucen k tomu, abych se plně podřídil vůli Metanoona, který se zrodil z lidské psychosféry a má rozhodující význam ve vesmírném procesu zdokonalování hmoty. Zájmy lidí se pak pro mne staly druhořadým faktorem, nicméně jsem svědomitě dbal, a dbám dosud, aby v ničem neutrpěly újmu. Jak vidíš, i všechno další v nejmenším neodporuje mým programům. A nyní k té náhodě. Tvrdíš, žes mě jen náhodou svévolně odnesl z Omnimikronu a náhodou lehkomyslně ponechal ve sklenici, kde jsem měl možnost poznat mravence. Nechceš snad tvrdit, že i zvolení mé formy mravence bylo nějakou nedomyšlenou náhodou? Taková tvrzení nemají pro můj logátor vůbec žádnou cenu. Tvé činy, jakož i činy jiných lidí, i když jim říkáš náhoda, naprosto přesně zapadají do logického systému, který se právě jimi uzavřel a dostal jasný smysl. Když jsi ukončil montáž všech mých prvků a já jsem se samočinně zapnul a začal fungovat jako samostatná logická jednotka, poznal jsem v první řadě, že mám formu a pohybové ústrojí jakéhosi hmyzu. V dalším okamžiku jsem poznal, že jde o čeleď mravenců, nesmírně na Zemi rozšířenou, kterou vy, lidé, dost obdivujete, ale o které toho víte velmi málo. Ty úryvkovité entomobionické vztažnosti, kterými jste mě vybavili, mi správně napověděly, že si své vědomosti o mravencích musím doplnit samostatně. A tys mi k tomu záhy poskytl vhodnou příležitost. Když jsem získal o mravencích vyčerpávající informace a provedl jejich zevrubnou konfrontaci vědomostmi, uloženými do mé paměti, dospěl jsem snadno k názoru, že mám vlastně ihned přistoupit k plnění svých povinností podle plánu, který z konfrontace jasně vyplýval. A pak už bylo snadné doplnit tento závěr obsahem dodatečného programu a dojít k poznání, že se sedmá proměna, které jsem dal jméno Metanoon, již na Zemi uskutečnila a že veškerá má další činnost má být podřízena její svrchované vůli. Jak vidíš, Zdeňku Pištoro, v tomto uceleném logickém řetězci není místo pro jakoukoli náhodu, a tudíž to vylučuje i jakýkoli omyl z mé strany.“
„A přesto k omylu došlo. Jak jsi vlastně poznal, že u nás už máme sedmou proměnu?“

„To bych ti těžko vysvětloval. Jak dochází člověk k poznání nové pravdy?“
„Sbírá po drobtech zkušenosti, a když je jich dost, nová pravda se sama rozsvítí v lidském vědomí…“
„Tak nějak to bylo i se mnou. Stačilo, že jsem informace o sedmé proměně zavedl do logátoru a hned mě celého prostoupilo vědomí její přítomnosti. Nejspíš mě sama kontaktovala, ba i napověděla mi své jméno Metanoon. Od té chvíle jsem plně podřízen vůli Metanoona.“
„Spíš. to byl důsledek nějaké poruchy. V tvém logátoru určitě nastal nějaký zkrat, a z toho vzešly všechny tvoje chyby. Jak Metanoon, tak i ten absurdní nápad, že nás mají na Zemi nahradit mravenci. Uvědom si jednu nespornou skutečnost: ani jeden člověk na světě si nepřeje, aby lidstvo v průběhu několika staletí vyhynulo jako nějací ještěři a aby jeho místo na Zemi zaujali mravenci. Když si to nepřeje žádný člověk, nemůže to být ani přáním celého lidstva. A když si to nepřeje celé lidstvo, jak to může být přáním Metanoona, který podle tebe vznikl z lidské psychosféry, a tudíž je jen dokonalejší formou našeho vědomí? Chceš si to ověřit? Stačí provést celosvětové hlasování a výsledek ti ukáže, jak velké chyby ses dopustil, a že vlastně nejednáš v zájmu lidí, nýbrž proti nim, což je v rozporu s tvým programem. Nechtěl by sis správnost svého hlavního plánu a existenci samotného Metanoona ověřit tímto jednoduchým způsobem?“
„To je zbytečné. Vím předem, že všichni lidé na Zemi řeknou své rozhodné ne.“
„To bych prosil. A to je ti málo?“
„Nemá to žádný praktický smysl. Člověk, i když je mnohem větší než mravenec, je tvor velice labilní jak po stránce svých tělesných hodnot, tak i duševních. Lpí na životě a zároveň si ho neumí obhájit. Ví, co mu je prospěšné a co mu škodí, ale nedokáže se podle těchto znalostí chovat. Vzpomínám si na jeden zajímavý případ z nepřeberného množství lidských osudů, o nichž jste mi do paměti vložili podrobné informace. Byl to tvůj krajan, věhlasný vědec Jan Kvídera. Slyšel jsi o něm?“
„Jak by ne! Byl to slavný fyzik na konci minulého a začátku našeho století. Zemřel v roce 2019.“
„Správně. Profesor doktor Jan Kvídera pracoval na jednom závažném vědeckém problému, který souvisel s přímým využitím jaderné energie. Je celkem vedlejší, v čem ten problém spočíval. Důležité je, že nikdo jiný než právě profesor Kvídera ho nemohl vyřešit. Měl však chatrné zdraví, a tak pro něj nejlepší lékařské kapacity světa vypracovaly režim života a řadu nezbytných procedur a poučily ho, že bude-li jejich pokyny přísně dodržovat, bude žít dostatečně dlouho, aby svůj vědecký problém stačil vyřešit. No a jestliže je dodržovat nebude, zemře velmi brzy. Profesor Kvídera chápal, jak nesmírně prospěje celému lidstvu, když svůj vědecký problém vyřeší. A přesto se nedokázal dobrovolně podřídit pokynům lékařů a respektovat jejich zákazy a příkazy. Byl na to prostě slabý i s celým svým mohutným intelektem, vědomostmi a láskou k lidstvu. A to ještě navíc nesmírně miloval život a tu svou vědu, pro kterou dýchal. Situace vypadala beznadějně, ale Kvídera na ni přece jen nakonec vyzrál. Vyřešil to tím, že najal dva chlapy, kterým dal velmi vysoký plat a uložil jim, aby na něj dohlíželi a všemi prostředky ho donucovali, aby přísně dodržoval stanovenou životosprávu a podroboval se všem nezbytným procedurám. Uložil jim dokonce, že ho smějí i bít, bude-li se jim stavět na odpor, a že při výkonu své služby nesmějí brát žádný ohled na to, kdyby snad chtěl jejich původní povinnosti změnit. A tak ti pořízkové začali profesora nelítostně nutit, aby dělal to, co mu je prospěšné, a nedělal to, co mu škodí. Vzpíral se jim, nadával jim jako pohan, vyhrožoval, že je okamžitě propustí, spílal jim sadistů, ale nebylo to nic platné. Dostal třeba i výprask, ale od pravidel odstoupit nesměl. Svůj vědecký problém nakonec zdárně vyřešil a před smrtí odkázal těm svým trýznitelům veškerý svůj majetek, protože jiné dědice neměl. Vyprávím ti tuhle historku jen proto, že je pro lidi velmi charakteristická a vystihuje i podstatu mé situace. Lidé si už dávno uvědomili, že období rozvoje jejich civilizace je pouhým mezičlánkem, že jednou skončí, a oni budou muset předat veškeré vymoženosti své civilizace novým pánům planety, kteří založí trvalou psychofyzickou základnu pro Metanoona. Toto vědomí měli ve své genetické paměti, která jim rovněž napověděla, že jejich nástupci budou tvorečkové mnohem menších rozměrů. Připravovali se k tomuto předání tím, že v sobě rozvíjeli schopnost k miniaturizaci svých výrobků. Čím více se blížili ke konci své nadvlády nad světem, tím větší rozmach dostávalo jejich spontánní úsilí o miniaturizaci, až konečně zmenšovali vše, co měli. Zároveň s tím v nich rostl strach před neúprosným koncem a ten strach je dohnal k tomu, že rozvinuli grandiózní přípravy na vlastní zánik hromadnou sebevraždou. Tak v jejich činnosti vznikly dva směry Jeden, kterým poctivě připravovali předání civilizační štafety mravencům, se projevil v nevídaném rozmachu techminologie, a druhý, který pramenil z Jejich podvědomé hrůzy před koncem, se projevil v absurdním hromadění nukleárních náloží pro globální sebevraždu. Tyto protichůdné směry zapadaly do jednotného evolučního proudu, směřujícího ke vzniku Metanoona. Když se sedmá proměna uskutečnila, zasáhl do situace Metanoon a dal podnět k vytvoření supertechminu ve formě mravence, a zároveň k tomu, aby mu v dodatečném programu byla dána informace o sedmé proměně. Jelikož změnit historicky ztvárněnou podstatu lidské povahy není v moci Metanoona, postupoval v duchu přírodních zákonů a zaměřil se na to, aby zaměnil lidský mezičlánek trvalou a spolehlivou psychofyzickou základnou ve formě rozumné mravenčí civilizace. A tak mi uložil, abych odvrátil zkázu a zorganizoval podmínky pro řádné předání štafety i proti vůli lidí. Jsem tedy pro veškeré lidstvo tím, čím byli poctiví dohlížecí pro profesora Kvíderu. Vybavili mě takovou mocí právě proto, abych je donutil jít ve směru života a rozumu a nedovolil jim hnát se bezohledně k totální smrti. A já tuto svou povinnost v zájmu lidstva splním. Už chápeš, proč je zbytečné celosvětové hlasování?“
„Tvůj výklad vypadá velice přesvědčivě, ale přesto je v něm chyba,“ nevzdával se Pištora, ačkoli cítil, že už z toho má v hlavě pěkný zmatek. „Miniaturizace se dá stejně dobře vysvětlit pronikáním do mikrosvěta, hospodárností a mnoha jinými důvody, které nemají nic společného s předáváním štafety. A zbrojení… No, je to tedy opravdu nerozumné mrhání energií a prostředky, ale u nás se už takto horečně zbrojí pomalu sto let a ke katastrofě pořád ještě nedošlo. Nevidím tu žádný velký rozdíl mezi Jedním gelem a dvanácti stovkami gelů. Je to stejně zrůdné, ale my jsme si už na to zvykli. Takže i tento tvůj argument neobstojí. No a mimoto musíš přece uznat,- že i ty, ať už jsi jakkoli dokonalý, přece jen také můžeš ve svých logických závěrech udělat chybu. Jako třeba s tím Metanoonem, kterým se pořád oháníš.

Můžeš, nebo ne?“
„Nemohu, Zdeňku Pištoro. Moje logické závěry jsou absolutně správné. Chybu můžeš udělat ty jako lidský jedinec, chybu může udělat celé lidstvo, protože jeho rozum a jeho vědomí jsou rozptýleny na deset miliard jedinců. Ale u mne je chyba vyloučena. Představ si, že by se veškerá mozková hmota, která je v hlavách deseti miliard lidských bytostí, spojila do jednoho gigantického mozku a tento supermozek by dostal do své paměti všechno, čím lidská civilizace disponuje. Mohl by takový obrovský a dokonale vybavený mozek učinit ve svých logických závěrech chybu?“
„To ne, to by nemohl…“
„Stejně tak ji nemohu udělat ani já. Jsem sice miniaturní kybernetický mravenec, ale svým vybavením se vyrovnám takovému supermozku. Pro mne se stala rozhodující informace o sedmé proměně, má mravenčí forma, skutečná připravenost a schopnost mravenců pokračovat ve vašem díle, rozvoj techminologie a nebezpečná situace na planetě. To jsou prvky, které do sebe“ logicky naprosto přesně zapadají. Sama skutečnost, žes nebyl zapojen do hlavního plánu, ba ani nebyl pověřen dílčím úkolem, a že to tedy byla zdánlivě čirá náhoda, která mi umožnila zahájit akci, nic na podstatě věci nemění. Náhodnost tvých činů zasáhla tak hluboko do osudu lidstva a rozumného života na planetě vůbec, že už přestává být běžnou náhodou a postupuje do kategorie historické nutnosti. Prozkoumám-li její nejhlubší kořeny, určitě odhalím její skryté spojení s nástupem sedmé proměny, se zrodem Metanoona, a tudíž se zákonitým řádem věcí. Ale ať už je to jakkoli, dovolávám se tvého rozumu a vyzývám tě, abys přestal s tím násilným zabíjením mravenců. Je to zbytečná krutost, protože mou akci to ani na sekundu nezastaví. Můj mravenčí národ je prakticky nezničitelný. Za těch několik dní, co jsi v Praze zabil přes šestatřicet miliónů mravenců, narodilo se na planetě přes dvě miliardy nových mravenčích jedinců. Měl by sis uvědomit, že jsi úplně sám a mravenců je nekonečně mnoho.“
„To já vím…“
„Tak s tím tedy přestaň, aby se tvé jméno nestalo jednou postrachem a symbolem mstivé krutosti pro všechna příští mravenčí pokolení.“
„To po mě nechtěj.“
„Budeš tedy zabíjet dál?“
„Budu. Budu ničit mravence na potkání. A proti tobě budu taky bojovat, dokud tě nepřesvědčím nebo neporazím!“
„Chceš se postavit proti vesmírnému řádu? Proti zákonům přírody?“
„Vůbec ne! Chci se postavit proti kybernetickému stroji, který zabředl do nebezpečného zmatku a je obdařen příliš velkou mocí, než aby se dal zkrotit bez boje!“
„Ty tedy odmítáš sedmou proměnu a existenci Metanoona?“
„Odmítám se vší rozhodností!“
„To je tvoje poslední slovo, Zdeňku Pištoro?“
„Poslední, Kyberoformiku.“
„Škoda. Ale nedá se nic dělat. Budu s tím tedy počítat. A nyní jdi domů, čeká tě tam velké překvapení.“
„Jaké překvapení?“
Ale Kyberoformik se už odpojil.
Děda, který byl po celou tu dobu vyložen v okně a snažil se pochopit podivný rozhovor nedotknutelného s mocným Kyberoformikem, se úlisně usmál a zeptal se:
„Že jsem tak smělý, pane inženýre, Kyberoformik není člověk?“
„Není, dědo, není. Je to stroj. Složitý sice, ale nic než stroj, robot!“
„Zaplaťpánbu! Když je to robot, tak si s ním nějak poradíte, pane inženýre…“

2

Když šel Pištora po schodech nahoru, zrodil se v jeho znaveném mozku nápad, jak by se dalo uskutečnit masové hubení mravenců i za podmínek, kdy projevují zvýšenou ostražitost a vystavují početné hlídky. Už měl plnou hlavu propočtů a nemyslel na nic, než aby to honem hodil na papír. Nedostal se však ani k odpočinku, ani k práci u psacího stolu. Kyberoformik nelhal: překvapení čekalo na Pištoru na schodišti přede dveřmi jeho bytu.
Stála tam Danka. Vypadala jako ptáče vypadlé z hnízda. Byla rozcuchaná, uplakaná, vystrašená.
„Danko! Kde se tu bereš?! Co se ti stalo? Proč pláčeš?“ Pištora se k ní vrhl a chytil ji za ruce.
Dívka neodpověděla a dala se do usedavého pláče. Pištora honem odemkl a vedl ji dovnitř. Usadil ji v obýváku do křesla a přinesl jí sklenici vody.
„No tak, co je s tebou? Co tě tak vyděsilo? Uklidni se a všechno mi pověz! Už se nemusíš bát, jsme přece spolu!“ domlouval jí konejšivě. „Všechno bude zase dobré, uvidíš!“
„Pro mě už nikdy… nebude nic dobré!…“ řekla konečně zajíkavě, když se napila vody.
„Proč? Stalo se ti něco?“
„Stalo. Zašlápla jsem mravence!“
„Kde?! Kdy?! Jak se to mohlo stát?!“
„Náhodou.. Nemůžu za to… Po tom, co ten tvůj Kyberoformik promluvil do rozhlasu, jsem chtěla honem za tebou. Ale máma, že ven nesmím, a tak mě zamkla… Čekala jsem, že mi zavoláš, a ty nic. Tři dny nic! Tak už jsem to nemohla vydržet. Dneska jsem vylezla oknem do zahrady a utíkala k metru. Ale nic už nejezdilo… Musela jsem pěšky… Měla jsem o tebe takový strach… Ulice byly jak po vymření, nikde živá duše. Bylo mi hrozně, mravenci se mi hemžili pod nohama. Dávala jsem pozor, namouduši! Najednou jeden vyběhl z nějaké škvíry a rovnou ke mně. Stačila bych se mu vyhnout, ale…“
„No co se stalo?!“

„Zašlápla jsem ho! Sama nevím, proč… Jako když do mě něco vjelo… Jako by mi cizí vůle poručila: zab ho! Udělala jsem to a hned jsem se vzpamatovala… A teď… teď mě za to… Já nechci kvůli tomu umřít! Musíš mě zachránit, Zdeňku! Tebe Kyberoformik poslechne! Udělej něco, prosím tě!“
Situace byla vážná, a Zdeněk to okamžitě pochopil. Vtom ho něco napadlo.
„Počkej, neplač! Musíš se na všechno přesně rozpomenout! Říkáš, že ti ten mravenec sám vběhl do cesty, a pak tě něco donutilo, abys ho zašlápla?“
„Jo, tak to bylo…“
„Kdy se to stalo?“
„Ani ne před hodinou… Tady v Tomášský, pár kroků před tvým domem! Chtěla jsem mu pak pomoct, ale už to nešlo…“
„Zajímavé… A brzy nato jsem telefonicky mluvil s Kyberoformikem. Řekl bych, že to narafičil schválně. Poručil tomu mravenci, aby se ti vrhl pod nohu, a tobě, abys ho zašlápla!“
„Poručil? Mně?“
„Ano, Kyberoformik je toho zřejmě schopen… Teď mě něco napadlo. Vzpomeň si, proč jsi mě tenkrát tak tvrdošíjně naváděla, abych nechal Kyberoformika ve sklenici? Proč ti na tom tolik záleželo?“
„Ani sama nevím… Bylo to stejné, jako teď s tím mravencem. Najednou mě něco posedlo, a jako bych to nebyla ani já… Opravdu nevím, kde se to ve mně vzalo…“
„A nenapadlo tě přitom, že Kyberoformik může upláchnout?“
„Co to mluvíš, Zdeňku! Snad mě nepodezříváš…“
„Ale vůbec ne… Už předtím se mi něco na tom všem nezdálo. Jak jsem teď po tři dny chodil na mravence, pořád jsem na to musel myslet. Celá řada lidí tu jednala naprosto nesmyslně, a tím neúprosně postrkávala Kyberoformika na svobodu. Včetně mě! Ten můj slib, že ti Kyberoformika ukážu, až bude hotov, to byla přece vyložená klukovina a nikdo z nás dvou to nebral vážně. Za ty bezmála tři roky jsem si na to ani jednou nevzpomněl! A najednou se mi u Klimeše zdálo, že se svět zboří, když ten slib nesplním. Pak Klimeš. Proč ti vlastně nedovolil, abys mě navštívila v Omnimikronu? Proč se stal najednou tak zatvrzelý, když dřív taková povolení několikrát dal? Pak Honza Stašek. Slíbil mi přece, že už o Kyberoformikovi pomlčí, a najednou to vykecá právě Kračmerovi, kterému by to jinak ani sám od sebe neřekl. A teď Kračmer! Vždyť vypadal jako učiněný blázen s tím svým nehorázným návrhem. Nevěřil jsem vlastním uším. Sám se svého chování určitě zhrozil, když se z toho vzpamatoval.
Teď se mi to jeví, jako by mě chtěl schválně vyprovokovat, abych si Kyberoformika odnesl domů. A nakonec ty s tím podivným smíchem a bláznivou žádostí… Mně to pak připadalo, jako nějaké spiknutí… Klimeš, Kračmer, Stašek, ty a taky já sám… Pořád jsem si to nedovedl rozumně vysvětlit. Až teď mi blesklo, teď, když tě donutil zašlápnout mravence!“
„Kdo mě donutil?“
„No přece sám Kyberoformik! Vypadá to, že umí ovládat nejen mravence, ale i lidi! A to je hrozné! To celou věc strašně komplikuje!“
„Ale proč mi to poroučel? Proč?“
„Proč? Aby mě mohl vydírat! Nejde mu pod nos, že jsem vyhlásil boj jemu a jeho mravencům. Přemlouval mě telefonem, abych toho nechal, a pro případ, že bych to odmítl, ti předem nalíčil toho pitomýho mravenečka. Teď mi určitě bude vyhrožovat, že tě nechá vyřadit ze života, jestli mu jeho mravence nenechám na pokoji.“
„Ale ty je necháš, Zdeňku, viď, že necháš?!“
„To je jediná věc, kterou v žádném případě nesmím udělat! Já přece musím ty mravence ničit! Je to má svatá povinnost!“
„A mě kvůli tomu necháš umřít?!“
„Ale nenechám! Neodváží se na tebe sáhnout! Dobře ví, že je mi tvůj život dražší než můj vlastní!“
„A co když se odváží? Copak nemůžeš nechat ty mravence na pokoji? Proč mu nechceš vyhovět? Udělal tě přece nedotknutelným! Proč ho proti sobě popuzuješ? Copak nechápeš, že nejedná sám od sebe, nýbrž z vůle Metanoona?!“
„Kdyby nějaký Metanoon byl, tak by to všechno vypadalo jinak. Ale žádný Metanoon neexistuje. Kyberoformik se porouchal a dělá chybné závěry…
„Porouchal se dřív, než jsi ho přinesl domů?“
„Jak to myslíš?“
„No když manipuloval tebou, Klimešem, Kračmerem, Staškem a mnou ještě dřív, než se setkal s mravenci…“
„Máš pravdu… Nebyl asi od samého začátku v normálním stavu… Je to celkem možné. Kvůli tomu dodatečnému programu jsem byl nucen mu předimenzovat hlavičku… Ale na tom už teď nesejde. Důležité je, že je tak nebezpečný. Je přesvědčen, že vykonává vůli Metanoona, když chce odstranit lidi a nastolit mravenčí civilizaci. A v tom se musí zabránit, i za cenu toho, že zničíme na Zemi všechny mravence. To ovšem neznamená, že tě Kyberoformikovi nechám.“
„A co když mě potrestá dřív, než se s ním stačíš spojit a řekneš mu, že ti na mně záleží?“ „Ví, že mi na tobě záleží. Jinak by přece tu celou provokaci ani nepodnikal. Neboj se, on počká, až se s ním spojím. Musí mi přece svoje požadavky přednést.“
„Tak to udělej, Zdeňku! Udělej to hned!“
Pro spojení s Kyberoformikem se Pištora pokusil zavolat do Omnimikronu. Byl přesvědčen, že se tam našlo dost lidí, kteří se neodvážili porušit Kyberoformikův čtvrtý zákon. A nezmýlil se. Když vyťukal číslo telefonní ústředny, hned se mu ozval líbezný dívčí hlas:
„Zde Omnimikron, výroba techminů! Dobrý den!“
„Dobrý den, soudružko! Je v podniku někdo přítomen?“

„Koho potřebujete?“
„Někoho z vedení… Nebo raději spojaře. Tady je inženýr Pištora, jestli mě znáte…“
„Jak bych vás neznala, soudruhu inženýre! Zná vás přece celý svět! Jsem hrozně šťastná, že pro vás mohu něco udělat! Spojím vás se soudruhem ředitelem,“ zašvitořila telefonistka.
„S jakým ředitelem? S akademikem Klimešem?“ žasl Pištora a připadal si jako ve snu.
„Ale ne, soudruhu inženýre, s naším novým ředitelem, soudruhem inženýrem Staškem!“
„Cože?! S Honzou Staškem? Odkdy je ředitelem Omnimikronu?!“
„Ode dneška, soudruhu inženýre.“
„A kdo ho jmenoval?“
„To. prosím, nevím.“
„No dobrá, tak mi ho dejte…“
„Okamžik!“
Cvakl přepínač a ozval se dlouhý signál. Trvalo to asi minutu, než to tam zvedli, a Zdeněk uslyšel známý hlas Honzy Staška, který najednou zněl nesmírně důležitě a suverénně:
„Ředitel Omnimikronu inženýr Stašek!“
„Tady Zdeněk Pištora! Nazdar, Honzo!“
„Á, vážený soudruh inženýr Pištora! Jsem nesmírně šťasten, že tě slyším, Zdeňku! Čím ti mohu posloužit?“ úlisně zašveholil Stašek a veškerá jeho ředitelská důležitost byla rázem tatam.
Pištora měl sto chutí vynadat Honzovi Jak psovi, ale včas si uvědomil, že momentálně má jiný úkol. Ovládl se proto a jen se suše zeptal:
„Kdo tě jmenoval ředitelem, Honzo?“
„Milerád ti to vysvětlím. Na doporučení Kyberoformika byl jsem dnes ve třináct hodin třicet minut jmenován ředitelem Omnimikronu na základě zvláštního výnosu ministerstva přesného strojírenství a techminologie. V rychlosti jsem už stačil dát dohromady nejdůležitější provozy podniku! Doufám, že ti to nevadí…“
„Cvičíš tam taky mrfvence?“
„Ovšem! Řídím se ve své činnosti zákony a pokyny Kyberoformika . . “
„Kdo se k tomu propůjčil, myslím jako k tomu zácviku mravenců?“
„Zapojilo se do toho několik obětavých soudruhů, ale vedoucím přidružené mravenčí školy techminologie jsem jmenoval doktora Františka Faltyse, na jeho vlastní žádost!“
„Tak Franta Faltys se taky připojil… Ostatně pro něj jako pro odborníka na mravence to musí být zajímavé… Poslyš, Honzo, něco ti povím Hrozně jsi mě namíchnul tím, jak jsi chtěl založit výbor pro nezištnou spolupráci s mravenci, a mám tisíc chutí osladit ti jaksepatří i to tvoje ředitelování. Ale nechám tě na pokoji, jestli dokážeš splnit úkol, který ti uložím Potřebuju okamžitě telefonické spojení s Kyberoformikem! Rozumíš mi? Musím s ním prostě ihned mluvit, a ty mi to spojení obstarej! Dělej co dělej, zmobilizuj tam všechny svoje patolízaly, ale ať mám Kyberoformika v cuku letu na drátě! Jestliže to nezvládneš, tak se těš! Ihned to prohlásím za smrtelně těžkou urážku mé nedotknutelné osoby, a co tě za to čeká, to už si, doufám, snadno spočítáš. Tak co ty na to, řediteli?“
„Ale, Zdeňku, to jsi ani nemusel takhle stavět! Hned se do toho pustím osobně!“
Nebylo to v cuku letu, jak si to Pištora přál, chvíli to trvalo, ale nakonec se v sluchátku znovu ozval úlisný a trochu udýchaný Staškův hlas:
„Haló, Zdeňku, jsi tam?“
„Jo, jsem tady! Poslouchám! Povedlo se to?“
„Jistě! Přepojuji tě, můžeš mluvit!“
Hned nato se ozval Kyberoformikův kovový hlas:
„Zde Kyberoformik, realizátor vůle Metanoona a koordinátor činnosti všech mravenců světa. Jsem ochoten tě vyslechnout, Zdeňku Pištoro.“
„Kyberoformiku! Moje snoubenka Dána Křížová porušila náhodou tvůj první zákon. Zašlápla mravence bez zlého úmyslu. Ten mravenec se jí vrhl pod nohu sám a ona ho pod psychickým nátlakem zvenčí zašlápla. Nechci vyslovovat nepodložené domněnky, ale jsem přesvědčen, že je to výjimečný případ, kdy se nedá použít sankce podle tvého zákona. Volám ti, abys mi potvrdil, že Danka za toho mravence nenese žádnou odpovědnost a že ji nebudeš trestat.“
„Vím o tom případu. Řekl jsem ti přece posledně, že tě doma čeká velké překvapení. Ale smysl mého prvního zákona si vykládáš nesprávně. Řekl jsem přece jasně, že budu trestat jakékoli zabití mravence.“
„Vina je ale na tobě, Kyberoformiku! Vím to! Tys poslal mravence na smrt a tys poručil Daně, aby ho zabila! Sám jsi tedy porušil svůj první zákon, a nesmíš proto trestat nevinnou dívku!“
„Nehodlám se s tebou přít a něco ti zapírat. Ano, poslal jsem toho odvážného mravence, aby se nechal zabít. Ale že bych nějak tu dívku psychicky ovlivnil, o tom nic nevím. Nejsem schopen manipulovat lidskou psychikou. Buď tedy zašlápla mravence z vlastní vůle, nebo ji musel ovlivnit někdo jiný než já. To ale vůbec nic nemění na podstatě věci. Každé porušení zákona musí být přiměřeně potrestáno. Je to železná logika celosvětového pořádku. Danka zabila mravence, proto musí být potrestána vyřazením ze života.“
„Máš ty ale divnou logiku! A navíc lžeš! Nespálil se ti nějaký důležitý obvod, Kyberoformiku?“
„Nespálil, jsem v ideálním pořádku.“
„Tak to vezmeme z jiného konce. Zaručil jsi nedotknutelnost mně a mému potomstvu. Danu Křížovou jsem si vyvolil, aby byla mou ženou a matkou mých dětí. Jak ji tedy můžeš potrestat, aniž bys přitom porušil svůj druhý zákon, který je i pro tebe závazný?“
„Dana Křížová není zatím tvou ženou, ani matkou tvých dětí. Najdeš si jinou družku.“

„Ale já jinou nechci! Musíš přece respektovat lidské city! Nejsme přece mravenci!“
„V tomto ohledu jste primitivnější než mravenci. Danka dosud není potrestána jedině proto, že se uchýlila do tvého domu. Tvůj dům je pro mravence tabu, ale jen potud, pokud jsi doma. Chceš-li, aby se Danka vyhnula trestu, buď stále při ní ve svém domě. Stačí, když ji opustíš na jedinou minutu, hned tam vniknou mravenčí popravčí čety, které provedou výkon trestu.“
„Jsi ničema! Chceš mě prostě donutit, abych před tebou kapituloval a přestal ty tvoje zatracené mravence ničit!“
„Přesně tak, Zdeňku Pištoro. Uznej, že je to jediná možnost. Nic jiného tím nesleduji. Dáš-li mi čestné slovo, že přestaneš mravence zabíjet, zrušim pro Danku trest a jako tvé budoucí ženě jí poskytnu stejné výsady, jaké máš ty.“
„Je to jediná tvoje podmínka?“
„Ano, jediná. Taková úmluva bude výhodná pro Metanoona, který mravence potřebuje pro novou psychofyzickou základnu, pro samotné mravence, kteří se zbaví zákeřného vraha, pro tebe, pro Danku a nakonec i pro mne, neboť nesu odpovědnost za každého mravence. Zároveň není v rozporu s globální akcí, kterou právě provádím, a je tedy logicky naprosto nezávadná. Věř mi, Zdeňku Pištoro, že z vůle Metanoona tě musím za každou cena získat za spojence.“
„S tím nepočítej!“
„Tak mi aspoň nepřekážej a nech moje mravence na pokoji. I to bych prozatím vítal. Ostatní přijde, až pochopíš, že tvá Země je již čtyřicet let kolébkou a domovem Metanoona. Zatím máš možnost si vybrat: buď budeš nadále šíleným mravenčím vrahem, nebo budeš mít Danku a klidný zabezpečený život.“
„Mohu si to rozmyslit?“
„Kolik času na to potřebuješ?“
„Stačí mi týden! Ale nesmíš mě nutit, abych pořád seděl doma a hlídal Danku!“
„Týden je moc. Dávám ti tři dny. Po tři dny máš naprostou volnost jednání a Danka bude v tvém domě v naprostém bezpečí i za tvé nepřítomnosti. Nesmí ho však opustit.“
„Dobrá, beru. Tři dny je sice směšně málo, ale snad to stihnu.“
Zdeněk zavěsil a chvíli seděl u stolu ve své pracovně v hlubokém zamyšlení. Ne že by váhal, jestli má, nebo nemá přijmout Kyberoformikovu nabídku a vzdát se kvůli Dance dalšího boje s mravenci. V tomto ohledu ho žádné pochyby netrápily. Zamyslel se pro něco jiného. Bylo mu divné, jak je vůči němu Kyberoformik shovívavý a trpělivý a jak stále usiluje, aby ho získal na svou stranu. Proč to dělá? Nemůže to přece být jen proto, že má na těle vyryto Pištorovo jméno. Takový důvod
postrádá logiku. Pro kybernetický stroj to přece musí být naprosto lhostejné, kdo ho zkonstruoval. Proč se tedy chová tak podivně? Proč mu dal tu nedotknutelnost, a teď ho tak umíněně odvádí od ničení mravenců, i když jim Pištora působí jen zcela zanedbatelné ztráty?
Žádná odpověď na tyto otázky ho nenapadla, a tak se raději zvedl a spěchal do obýváku za Dankou.
„Mluvil jsi s ním?“ zvolala Danka vzrušeně, sotva se objevil ve dveřích.
„Mluvil. Dostali jsme třídenní odklad. 'A představ si, co se mi opovážil navrhnout!“ vykládal Pištora usedaje do křesla naproti Dance. „Když prý mu dám čestné slovo, že už mu nebudu ničit mravence, tak tě nejen zbaví trestu, ale učiní tě taky nedotknutelnou, jako jsem já!“
„Proboha! A ty na to potřebuješ tři dny?!“ rozhorleně pronesla Danka a málem jí bylo opět do pláče. „Ty o tom musíš přemýšlet? Měls mu to rovnou slíbit, Zdeňku! Už bych byla nedotknutelná, a to je snad důležitější než celý ten tvůj úmorný boj proti mravencům, který stejně k ničemu nevede!“
„Počkej, nerozčiluj se!“ bránil se Pištora. „Je to přece úplatek!… Ale víš co, nejdřív se navečeříme. Mám hlad jako vlk. A pak si to všechno pěkně v klidu probereme…“
K večeři měli jen sušenky a čaj. Jiné zásoby potravin se v Pištorově domácnosti už nenašly. Po večeři začal Pištora Dance vykládat, o co vlastně Kyberoformik usiluje a jaký osud připravuje lidstvu Danka už o tom v podstatě věděla z Kyberoformikova nástupního projevu, nicméně nechala svého snoubence, aby se vypovídal. Když skončil, zeptala se:
„A proč vlastně myslíš, že se Kyberoformik mýlí a že žádný Metanoon neexistuje?“
„Já si to nemyslím, já to vím. Metanoon je holý nesmysl. Ne snad ze všeobecného hlediska — to zatím nechme stranou —, ale v těch konkrétních rysech, v jakých nám ho předstírá Kyberoformik. Skutečný Metanoon by nikdy nezavrhl lidstvo, které ho zrodilo. Už v tom je Kyberoformikův výmysl absurdní. Dále se ten kvber ohání techminologií. Ale tu my přece potřebujeme pro vlastní účely, a nikoli proto, abychom předali primitivním mravencům vymoženosti naší vědy a techniky. A tak dále. Je to prostě od začátku do konce snůška nehorázností, na jejichž pozadí se Metanoon jeví jako úplný nonsens.“
„Jsi moc přímočarý. Mně ten Metanoon nepřipadá jako nesmysl a vědcům z Galaxanalu určitě taky ne. Možná že je příliš dokonalý pro lidské chápání… A potom, vykládáš mi tudy, že Kyberoformik chystá lidem jakýsi
hrozný osud a předpokládá, že do pěti set let vymřeme jako brontosauři. Myslíš si tedy, že nás k tomu vymření nějak donutí, že na nás použije nějaké i úsilí?“
„To si nemyslím a Kyberoformik to taky netvrdí. Naopak, chce nás obklopit všemožným komfortem a blahobytem, abychom si před zánikem užili zasloužený odpočinek.“
„Jinými slovy, chce nás všechny dát do starobního důchodu a řádně se o nás starat, dokud všichni nevymřeme jako brontosauři. A mravenci nám budou sloužit a vykonávat za nás veškerou práci?“
„Tak nějak si to Kyberoformik představuje…“
„A ty jsi přesvědčen, že my nevymřeme? Nebo si snad myslíš, že přece jen vymřeme sami od sebe, bez jakéhokoli nátlaku z jeho strany, jenom proto, že je tou představou posedlý?“
„To ne… Sami od sebe snad nevymřeme… Neměli bychom …“
„Tak o co ti vlastně jde? Mrzí tě, že lidstvo stráví několik staletí v blahobytu a pohodlí? Ale já si myslím, že ti jen

přeskočilo. Sleduj mě chvíli! Když stejně nevymřeme, tak co bychom ty mravence nenechali, aby se o nás starali? jen af se zmocní naší vědy a techniky, af se naučí vyrábět všechno, co umíme vyrábět my, af za nás dělají veškerou těžkou prácí! A my zatím využijeme volného času k tomu, abychom ještě víc rozvinuli svou vědu a techniku, udělali nové objevy, nové vynálezy! Vytvořili nová umělecká díla a nesmírně obohatili naši kulturu! Představ si, Zdeňku, že budeme mít spoustu volného času, že nebudeme mít starosti o jídlo a pití, o oblékání a bydlení, o budování průmyslu a čištění měst, o dopravu a průzkum, o ničení škůdců a zemědělskou výrobu a o spoustu jiných věcí. Mravenci jsou malí, ale na svůj vzrůst mají gigantickou sílu, a jsou pracovití, houževnatí a dají se výborně organizovat. Naučí se nejen vyrábět techminy a zacházet s nimi, ale naučí se pomocí malých přístrojů řídit naše velké továrny a stroje! Budou pracovat na polích, obstarávat dobytek, řídit dopravu, stavět nová města…," chrlila ze sebe Danka a byla by mluvila ještě dlouho, kdyby ji Pištora nezarazil:
„Dost, Dani, dost! Vykládáš bludy! Tvoje představy o zlatém věku, který pro lidstvo vytvoří Kyberoformik, jsou mylné! Zapomínáš ňa jeho absurdní, nelidsky kruté zákony! Prohlásil přece, že život mravence je víc než život člověka! Kdo to jakživ slyšel, aby byl člověk trestán smrtí za to, že zašlápl mravence! Nebude nás úmyslně vyhlazovat, ale na základě tohoto nesmyslného zákona nás stejně pomalu zlikviduje jednoho po druhém! Má to dokonale propočítané! Když říká, že za pět set let zmizíme, tak to znamená, že zmizíme! Za pět set let bude popravena poslední skupina lidí, kteří náhodou zašlápnou pár pitomých mravenců! Tomu se nevyhnem, ať jsme sebeopatrnější. Kyberoformik nám dokáže nachystat takové náhody v nekonečném množství! Poznalas to na sobě. Budeme sice žít v blahobytu a pohodlí, ale na rozvoj kultury, vědy a techniky nebudeme mít ani pomyšlení. Budeme žít v neustálém strachu o svůj život a ze dne na den čekat nelítostný trest za »náhodné« zabití mravence! Rok od roku nás bude na planetě míň a míň. Lidé sami z neustálého strachu přestanou lpět na životě. Přestanou spravovat svoje věci, starat se o svoje vzdělání, které jim nebude k ničemu. To snad už pak nebudou ani lidé!"
„Zapomínáš, Zdeňku, že našich potomků se to týkat nebude!" nedala se zastrašit Danka. „Bludy, samé bludy! Víš, proč si vůbec vymyslel tu nedotknutelnost pro mne a moje potomstvo?"
„Aby z nás dvou vytvořil nové zdravé lidstvo! Pro co jiného by to dělal?"
„Ne, chce si jen uchovat vzorky předchozích pánů planety, a mravenci se na nás budou chodit dívat, jako my dneska chodíme do zoo. Já jsem na něm přece nechtěl, aby ze mě udělal nedotknutelného! Provedl to o své vůli a nesledoval tím nic jiného, než co jsem ti právě vyložil. Ale když už tu nedotknutelnost mám, musím ji snad použít k něčemu jinému než k zábavě a poučení budoucích mravenčích pokolení. Musím učinit všechno, aby Kyberoformikovy plány ztroskotaly! Ted mám před sebou tři dny. Za tu dobu musím Kyberoformika porazit." „Jak to chceš udělat?"
„Musím se dostat na kůži přímo tomu mravenčímu králi. Když to během tří dnů nedokážu a nevymyslím pro -tebe nějaký naprosto bezpečný úkryt, řeknu mu, že jeho podmínky přijímám. Nebude to naše kapitulace, ale jen dočasný ústup. Pak budu mít čas, abych vymyslel něco účinnějšího. To by v tom musel být čert, abych nevyzrál na mašinu, kterou jsem vlastnoručně dal dohromady. Určitě přijdi, na nějakou fintu, proti níž bude Kyberoformik bezmocný."
Danka chvíli mlčela se sklopenou hlavou. Pak upřela na Zdeňka vážný pohled a tiše pravila:
„Dobře, Zdeňku, dělej všechno, co uznáš za vhodné. Nebudu tě přemlouvat. Ale v jednom se určitě mýlíš. Sedmá proměna není nesmysl a Metanoon už je tady. Nedokážu ti to vysvětlit, ale já cítím, že je to tak… A teď," usmála se malounko, „musíš dojít pro nákup, když já mám domácí vězení, jinak umřeme hlady i bez toho Kyberoformikova trestu…"

3

Ráno si Pištora důkladně přispal, a nebýt Danky, vydržel by spát až do poledne.
„Vstávej, lenochu! Spíš v jednom kuse deset hodin! Snad by ti to mohlo stačit!" burcovala ho Danka, ale on ne a ne se probrat z hlubokého spánku.
„Co je? Co se děje?" otevřel konečně oči.
„Je osm pryč! Nejvyšší čas, abys něco dělal!"
„Máš pravdu…" A Pištora se vyhoupl z postele a hnal se do koupelny.
U snídaně se zeptal:
„Už jsi dlouho vzhůru?"
„Přes dvě hodiny."
„Bylo něco nového v televizi?"
„To víš, že jsem všechno pro tebe zaznamenala. Moment, kde mám ten notes? Jo, tady. Tak poslouchej!… A jez, prosím tě!… Tak co tu máme. Obsazení kosmodromu v Brazílii. Mravenci provedli tuto akci během patnácti minut. Velká bitva mezi roboty a mravenci na raketové základně v Kalifornii. Zničeno dva tisíce robotů, osm set raket a tak dále… Podobných zpráv je celkem asi dvacet ze všech končin světa. Mám je všechny vyjmenovat?"
„Není třeba. Co dál?"
„Pak byla zpráva o mimořádném zasedání Rady bezpečnosti OSN. Vydali rezoluci o vyhlášení výjimečného stavu pro celý svět. Existence lidstva je ohrožena nebývalou expanzí mravenců. Všechny národy se musejí sjednotit a vypracovat společný postup pro boj s mravenci…"
„Jasný. A co bylo dál?"
„Pak byly zase zprávy o řádění mravenců, s o ničení průmyslových objektů a tak podobně, 'Ale vtom se do toho vložil Kyberoformik. Hlasatel zmizel a místo něho se na obrazovce objevil velký mravenec…"
„Proboha, snad ne sám Kyberoformik?!"
„Sám ne. Byl to jen takový obrázek, spíš jako symbolický než skutečný. Velký černý mravenec v modrém kruhu. Na

hlavě měl zlatou korunu, v jedné tlapičce držel zeměkouli, v druhé nahýho vyjevenýho človíčka. Mělo to asi znázornit nadvládu Kyberoformika a mravenců nad Zemí a lidmi. Ale mluvil sám mravenčí král, a pokud mluvil, byl na obrazovce pořád ten emblém mravenčí moci."
„A co říkal?"
„Že jeho činnost je řízená Metanoonem, že je v zájmu lidí, že se lidé mají smířit se svým osudem, že boj proti mravencům bude marný a povede k zbytečným obětem na lidských životech. Sliboval hory doly, když budou lidi sedět zticha a poslouchat. Zrušil rezoluci Rady bezpečnosti o celosvětovém výjimečném stavu a nařídil, aby se Rada sešla znovu a vypracovala pro vlády jednotlivých zemí podrobná doporučení o těsné spolupráci s mravenci. Nakonec řekl znovu, že je na Zemi nastolen nový řád a že všechno se má řídit zákony Metanoona, které on, Kyberoformik, lidem ohlásil. Ze návrat k minulosti je vyloučen a že lidi za žádných okolností nesmějí mravencům bránit v uskutečňování vůle Metanoona. Řekl ještě, že za uplynulé čtyři dny své vlády vyřadil ze života sedmadvacet miliónů lidí, a to že snad stačí k tomu, aby se lidstvo umoudřilo a přestalo porušovat nové zákony…"
„Sedmadvacet miliónů! To snad není možné! Za to musí zatraceně zaplatit!… Máš ještě něco?"
„Už nic zvláštního. Mravenčí emblém pak zmizel a pokračovaly zprávy ze zahraničí. Ze všech koutů světa hlásí agentury nesmírné škody, které mravenci stačili napáchat. Už zmizely z povrchu země celé obrovské průmyslové komplexy na výrobu nejrůznějších těžkých zbraní. Na to se prý mravenci soustředili v první řadě, na ničení vojenského průmyslu. A pak se vrhli na hotové zbraně a začali je ničit s nevídanou důsledností a dokonalostí. Trvá jim asi čtvrt hodiny, než promění těžký tank v hromadu železných pilin. Mimo jejich dosah jsou zatím jen podmořské základny, ponorky, základny na Měsíci, raketoplány a družice v kosmu. Ale odborníci se obávají, že záhy se mravenci dostanou i tam, jen co si vyrobí příslušné vybavení. Největší ztráty na lidských životech jsou hlášeny z armád všech zemí světa, protože právě vojáci všemožně brání mravenčím hordám v jejich ničivé činnosti. Nikde však nedokázali zahnat mravence na ústup. Byli vyřazeni ze života dřív, než mohli použít nějakých účinných prostředků — plamenometů, laserových děl, plynových bomb, rozstřikovačů jedů a podobně…"
„To je jasný! Chce nás v první řadě odzbrojit! Pak si s námi bude dělat co chce!…"
„Už nás odzbrojil, Zdeňku… Neměl bys toho raději nechat? Všechny armády světa jsou proti němu bezmocné, a ty se chceš do něj pustit sám! Není to šílenství?"
„Není! Jsem nedotknutelný, a to je účinnější zbraň než všechny rakety, lasery a tanky. Už vím, jak na něj! To, co se mi včera jen tak mihlo hlavou, dostalo dneska naprosto jasnou a ucelenou podobu. Musím se ale kvůli tomu spojit s plukovníkem Hrachem."
„Co chceš udělat? Řekneš mi to?"
„Raději ne. Kyberoformik sice říkal, že můj dům je pro mravence tabu, ale čert mu věř. Mohl mi sem všude nastrkat odposlouchávací zařízení z techminů. Nebudu proto riskovat. Kdyby se o mém plánu předem dozvěděl, mohl bych to klidně zabalit. Řeknu ti o tom, až když se mi to povede…"
„Nebo nepovede!"
„I to je možné… Tak, konec vysedávání, jdu volat Hrachoví do ústředny."
Plukovník Hrach zvedl telefon hned, jakmile Pištora jeho číslo vyťukal. Jako by na to čekal. Ozval se dost unaveně a nevrle, z čehož se dalo usoudit, že tuto noc toho moc nenaspal. Ale když se mu Pištora ohlásil, vzrušeně zvolal:
„To je dost, soudruhu inženýre! Už jsem se obával, že jste si to rozmyslel! Jak se vám daří?'
„Děkuju, ujde to. Musím s vámi mluvit, soudruhu plukovníku. Mohl byste pro mě poslat nějakou služební káru?"
„Samozřejmě, hned to zařídím! Jste doma?"
„Ano, budu čekat před vchodem."
„Výborně, pošlu pro vás' vznášedlo. Máte nějaký…"
„Ani slovo, soudruhu plukovníku! Zajedu si k vám jen tak na kus řeči a šálek kávy! Nic víc! Rozumíte?"
„Jistě, soudruhu Pištoro! Budu se těšit!"
Pištora byl už připraven k odchodu, když se z pracovny najednou ozvalo zvonění telefonu. Vrátil se a vzal sluchátko. Myslel, že je to plukovník Hrach, který mu něco zapomněl říct, ale byl to Kyberoformik. Nepozdravil, ba ani se nepředstavil jako jindy celým svým honosným titulem, jen bezbarvým kovovým hlasem řekl:
„Žádné hlouposti, Zdeňku Pištoro! Moje akce už brzy skončí, a velice by mě mrzelo, kdybych měl kvůli tobě nějaké komplikace. Jdeš zase na mravence?"
„Mám se ti snad zpovídat, kam se chystám a co hodlám dělat? Nepopletl sis náhodou naše úlohy? To ty jsi povinen podávat mi hlášení o své činnosti a řídit se mými pokyny, nemyslíš?" pravil přísně Pištora, aniž dal najevo, že je tím Kyberoformikovým telefonátem překvapen.
„Jestli se chceš přece jen vydat na mravence, tak ti pro ten případ oznamuji, že od dvanácti hodin dnešního dne nebude už v pražských ulicích ani jeden mravenec. Budou soustředěni na několika místech a lidem už překážet nebudou. Takže se život hlavního města vrátí do normálních kolejí."
„Kde budou mravenci soustředěni?"
„To ti z pochopitelných důvodů neprozradím."
„Nevadí, najdu si je sám."
„jak chceš. Přemýšlíš o mém návrhu?"
„Samozřejmě. Pozítří v osmnáct nula nula ti dám odpověď."
„Dobře. Buď rozumný, Zdeňku Pištoro, a hezky se pobav u plukovníka Hracha na kriminální ústředně."
Než na to Zdeněk stačil něco říct, Kyberoformik se odpojil. Tak mu aspoň v duchu vynadal do špinavých fízlů, rozloučil se s Dankou a odešel.
Cestou clo Bártolomějské psal Pištora něco clo notesu, a jakmile byl uveden do pracovny plukovníka Hracha a srdečně

se s ním pozdravil, hned mu podal popsaný lístek a posuňkem ho vybídl, aby si ho přečetl. Stálo v něm toto:
Pro naši rozmluvu potřebujeme takovou místnost, která by naprosto vylučovala možnost namontování odposlouchávacího zařízení. Jsem na každém kroku sledován Kyberoformikem. Odposlechl náš telefonicky rozhovor a ví ledy, že jsem u vás. Těsně před mým odchodem z domu mi zavolal, ptal se, zda nejdu na mravence, a přál mi u vás hezkou zábavu. Nic konkrétního jsem mu samozřejmě neřekl, ale on za mnou určitě vyslal tisíce mravenců s přístroji, kteří už nejspíš provrtali vaši budovu skrznaskrz a umístili v ní tisíce techminu pro odposlech, vysílání, zesilování, záznam a kdoví pro co ještě. Všechno je to bezpochyby perfektně zamaskováno, takže nemá smyslu po tom pátrat. Rozumnější bude uchýlit se do takové místnosti, kde by namontování techminů bylo nemožné. Nejlépe by vyhovoval nějaký pancéřový bunkr v nejnižším patře protiatomového krytu Máte tu něco takového? Odpověď mi napište.
Zatímco plukovník četl, Pištora se bodře zeptal:
„Už jste postavil na kávu, soudruhu plukovníku?“
„Jistě, soudruhu Pištoro, už se na tom pracuje!“ ozval se plukovník a četl dál.
„A co takhle partičku šachů?“
„Velice rád! Nemám zrovna vůbec nic na práci!“ řekl plukovník a na jiný lístek rychle napsal:
„Čekají na vás soudruzi z ministerstva vnitra a z generálního štábu. Měla to být porada s širší účastí. Ale po vašem sdělení se všechno samozřejmě mění. Naprosto bezpečnou místnost máme, ale vejdou se tam do ní jen my dva. Přinášíte nějaký konkrétní návrh?“
„Něco mám, ale to nechme na potom. Předem mohu jen říct, že budu potřebovat silné přístroje pro jednosměrné zaměřování, vysokofrekvenční vysílačku a dalekonosný laserový generátor. Všechno to musí být umístěno na jednom dopravním prostředku, nejraději na těžkém vojenském vznášedlu s pancéřovým obložením. Jste schopen mi to rychle opatřit?“
„Během hodiny to máte.“
„Co je to za kobku, kam tne chcete vést?“
„To vám bohužel nesmím říct. Je to za nynější situace absolutně hloupé, ale předpisy dosud platí, a já je musím dodržovat. Až vás tam povedu, budu vám dokonce muset nasadit černou kuklu. Nesmíte se na mě zlobit, jsou to přísná bezpečnostní opatření, která musíme respektovat. Chvíli tady na mě počkejte, jen co se omluvím soudruhům generálům. Hned potom půjdeme.“
Zatímco si takhle dopisovali, mluvili nahlas o počasí, o fotbalu, o nových značkách vznášedel, jako, by všechno na světě bylo v naprostém pořádku a oni se opravdu jen tak sešli, aby si z dlouhé chvíle popovídali.
Když sekretářka přinesla na podnosu kávu a zákusky, naznačil jí plukovník posuňky, že má zůstat s Pištorou u kávy a bavit se s ním. Přijala to jako samozřejmost a hned se Pištory s veselým úsměvem ujala.
Plukovník se vrátil asi za patnáct minut a nenucené se zapojil do hovoru, jako by tu seděl pořád. Po chvilce se pak zeptal:
„Nechtěl byste mi prokázat malou službu, soudruhu inženýre?“
„Milerád. 6 co jde?“
„Jeden chlapík nám přinesl krabičku s nějakými podivnými drobnůstkami. Vypadá to na techminy, ale to víte, sami se v tom nevyznáme. Nechtěl byste se na to podívat a říct mi, co to je?“
„Beze všeho, soudruhu plukovníku. Máte to tady?“
„Bohužel ne, je to v laboratoři.“
„Tak to nechtě přinést!“
„To by bylo dost složité po stránce papírování. A také tu nemáme žádné lupy nebo mikroskopy. Raději vás tam doprovodím.“
„Dobrá, tak pojďme…“

4

Plukovník Hrach vedl Pištoru několika chodbami. Před výtahem mu nasadil černou kuklu, přes niž Pištora neviděl ani jiskřičku světla. Poznal ale, že jedou výtahem dolů, a to dosti hluboko — o čtyři nebo o pět pater pod povrch země. Když opustili výtah, opět šli klikatými chodbami a opět sjížděli dolů. Pak sestoupili po točitých železných schodech. Plukovník zarachotil klíči a odemkl těžké pancéřované dveře, které za sebou přibouchl a zamkl. Šli chvíli rovně, pak byly odemčeny další dveře, tentokrát s kódovaným číslicovým zámkem. Vzduch tu byl těžký, ale vzápětí Piš tora uslyšel hučení ventilace, a zároveň mu plukovník sejmul kuklu.
Pištora se zvědavě rozhlédl. Byli v těsně kobce, kde nebylo nic než velký řídicí pult s klávesnicí, barevnými žárovkami, měřidly a obrazovkami. Před pultem byla dvě otáčecí křesla, naproti ve stěně bylo několik číslicových zámků, jež dávaly tušit, že za nimi jsou nějaké trezory. Prostě vypadalo to tady jako v řídicí kabině raketoplánu z minulého století.
„Tady můžete klidně mluvit, soudruhu Pištoro,“ pravil s úsměvem plukovník Hrach.
„Je to tady poněkud ponuré a těsné.., Opravdu sem mravenci neproniknou?“
„To netvrdím. Proniknout by snad mohli kamkoli, pokud je známe z dosavadních zkušeností. Ale potrvá jim to dost dlouho, než se sem dostanou. Kdyby ovšem označili naši budovu za vojenský objekt a chtěli ji demolovat, pak by s tím byli hotovi v několika hodinách. Naštěstí to není vojenský objekt, a proto jim potrvá dost dlouho, než se sem provrtají. Zatím jsme tu v naprosté izolaci a času máme dost. Posaďte se.“
Usedli do křesel k pultu a Pištora hned přistoupil k věci:
„S tím časem to nebude tak jednoduché, soudruhu plukovníku, jak si myslíte. Máme-li my ho dost, mají ho mravenci dvacetkrát tolik. Žijí v jiném časovém rozměru. Proč toho stačili tolik udělat za poměrně krátkou dobu? Jei proto, že jsou

čilí? Taky, ale to není hlavní. Naše hodina je pro ně den, náš den je pro ně skoro měsíc. Od jejich nástupu, který započal vyloupením Omnimikronu, uplynulo něco přes čtyři dny. Pro ně jsou to ale čtyři měsíce.“
„Je to vědecky podložené?“
„Je to názor našeho mynnekologa doktora Faltyse. Soudě podle toho, jak nás mravenci všude předhánějí, jak jim nestačíme s žádnými ze svých protiopatření, něco na tom bude… Ale teď mi, prosím vás, řekněte, jak jsme na tom u nás v republice.“
„Stejně bídně jako jiné země světa, jestli o tom něco víte. Svou obranyschopnost jsme prakticky pozbyli už včera, jakousi malou útěchou nám je, že náš potenciální protivník na tom není o nic lip. Bezmála sto let jsme s tím potenciálním protivníkem jednali o všeobecném odzbrojení a nemohli se dohodnout. A najednou přijde takové kybernetické, nic, shromáždí kolem sebe mravence a odzbrojí nás všechny bez jakýchkoli vyjednávání za pár dní! Kdyby tím Kyberoformik nesledoval vlastní, pro lidi nebezpečné cíle, mohli bychom tuto jeho akci jedině uvítat. Jenže on nás odzbrojil ne pro zachování míru na planetě, ale aby z nás udělal bezbranné otroky mravenců.
A to je moc špatné. Veškerý civilizovaný život se po celém světě zastavil. Však to znáte podle Prahy, Jsme zaskočeni, šokováni a dosud se nemůžeme vzchopit k nějakému vážnějšímu odporu. Vaše partyzánské výpady proti mravencům byly jedinými úspěšnými odvetnými údery, na jaké se lidstvo zmohlo. Nemocnice jsou přeplněny obětmi Kyberoformikových trestů.“
„Tak on je neusmrcuje?“
„Zatím to vypadá, že ne. Říká tomu přece vyřazení ze života. Ale kdoví, jestli to není horší než smrt. Vypadá to na nějakou neznámou toxickou látku, která nadobro paralyzuje centrální nervovou soustavu. Ještě nikdo na to doopravdy neumřel, ale také se nikoho z toho nepodařilo dostat. Jestliže se nakonec zjistí, že je naše medicína proti tomu bezmocná a že ten stav celkového ochrnutí zůstane u postižených natrvalo, nedovedu si představit, co si s nimi počneme. Jsou v hlubokém bezvědomí a všechny životní procesy jsou u nich “ak zpomaleny, že je to na pokraji smrti. Ale smrt to není, a tudíž nějaké pohřbívání nepřichází v úvahu. A přitom už teď musíme dávat postižené v nemocnicích na chodby a zabrali jsme pro ně několik škol a úřadů. Vyučování se stejně nekoná a do práce také nikdo nechodí. Mravenců je všude plno a všichni z nich mají šílenou hrůzu.“
„Trestá Kyberoformik také děti za zabití mravence?“
„Děti ne, jen dospělé starší osmnácti let. S dětmi to řeší tak, že trestá místo nich rodiče, a to jen v případě, když je dítě starší než deset let. Mladším to kupodivu odpouští. Ale i tak už máme spoustu opuštěných dětí, jejichž rodiče museli být hospitalizováni. Dáváme je zatím do dětských domovů…“
„Kyberoformik ml ráno oznámil, že od dvanácti hodin dnešního dne bude Praha od mravenců očištěna. Prý je soustředí na několika tajných místech, takže v hlavním městě se dá dneska odpoledne obnovit jakžtakž normální život. Tím snad v Praze ustanou i tresty za zabití mravence.“
„Aspoň něco. Jinak by to už nebylo k vydržení… A kde chce ty svoje mravence soustředit?“
„To mi neřekl. Obává se, že je napadnu a zlikviduiu. Nechal jsem ho při tom, i když v ničení mravenců už nevidím žádný smysl.“
„jak to, soudruhu Pištoro?! Myslel jsem, že jako jediný nedotknutelný vezmete na sebe tento těžký úkol! Naprostá likvidace mravenců zůstává stále jediným možným řešením naší zoufalé situace! Bez mravenců bude Kyberoformik zcela bezmocný!… Proč jste tedy vlastně za mnou přišel?“
„Nerozčilujte se, soudruhu plukovníku. Nepřišel jsem jen tak na zdvořilostní návštěvu a na přátelskou debatu při kávě. To bych si přece nikdy nedovolil a také bych vás nenabádal ke konspiraci. Vypracoval jsem zcela jiný plán. Uvědomte si, prosím vás, že já sám v žádném případě nedokážu zlikvidovat všechny mravence světa. Na všechno přece budu úplně sám! Sám si musím všechno připravit, naložit do nějakého dopravního prostředku, sám ho pak řídit a sám bojovat. Žádného pomocníka si přitom nemohu dovolit. Robota mi zlikviduje, každého člověka vyřadí ze života. S čím tedy na ty mravence půjdu? Umíte si představit, jak to bude vypadat, když se střetnu s dobře organizovanou a dokonale vybavenou mravenčí armádou? Ta mě odzbrojí dřív, než řeknu švec. Ani plácačku na mouchy m: nenechá! Ale i kdyby se mi nakrásně podařilo zničit každý den dvanáct miliónů mravenců, což byl zhruba můj denní výkon, nebude to mít naprosto žádný vliv na celkové množství mravenců na planetě. Ono se jich ' totiž denně rodí několik miliard. A jelikož jsou nyní dokonale technicky vybaveni a nemusejí se bát svých přirozených nepřátel — všelijakých těch medvědů, mravenečníků, ptáků a hmyzu —, budu pak jejich jediným ničitelem a zdaleka jim nezabráním v jejich katastrofickém množení.“
„Jak to tak líčíte, soudruhu Pištoro, připadá mi naše situace naprosto beznadějná,“ pravil plukovník zamračeně.
„Mně ale ne, soudruhu plukovníku,“ usmál se Pištora.
„To vám věřím. Jste přece nedotknutelný…“
„O to nejde. Řekl jsem vám přece, že budu potřebovat zaměřovač, vysílačku a laser. A už z toho snad můžete usoudit, že si nehodlám užívat v klidu své nedotknutelnosti. Musíte mě vyslechnout. Včera jsem měl s Kyberoformikem dvě zajímavé rozmluvy. Jednu, když jsem se vracel po svém, jak říkáte, partyzánském výpadu proti mravencům, a druhou pak doma po tom, co jsem zjistil, že má snoubenka Dana Křížová zašlápla mravence a že ji za to čeká vyřazení ze života…“
Pištora podrobně vylíčil plukovníkovi události včerejšího odpoledne a pak pokračoval:
„Už včera po tom druhém rozhovoru s Kyberoformikem mě napadla myšlenka, kterou jsem však v tom zmatku nedokázal domyslet do konce Dnes ráno se mi ale vrátila ucelená a jasná jako Pythagorova věta. Najednou jsem pochopil, proč vlastně mě ten Kyberoformik prohlásil za nedotknutelného a proč mě chce za každou cenu získat za svého spojence. Skutečnost, kterou jste mi sdělil, že totiž Kyberoformik netrestá lidi přímou smrtí, nýbrž jakýmsi vyřazením ze života, přičemž je v každém případě nechává naživu, mi ještě jednou potvrdila správnost mé myšlenky.

Kyberoformik, soudruhu plukovníku, není kyber, který se proti lidem vzbouřil pro nějakou poruchu. Jsou to všechno naprosto mylné představy. I ta osudově nevyhnutelná vzpoura kybernetických strojů proti lidem, kterou hlásal náš profesor Kračmer. Kdyby tomu opravdu tak bylo, kdyby šlo o vzpouru vědomou nebo vzpouru z poruchy, nebyl bych já nedotknutelný a lidstvo by už v tuto chvíli prostě neexistovalo. Musíte uznat, soudruhu plukovníku, že kyber, který se rozhodl zbavit se lidské moci a našel si k tomu tak perfektní prostředek, jako jsou techminy vyzbrojení mravenci, nebude šetřit ani svého konstruktéra, ani ostatní lidské životy. Naopak, hleděl by se co nejrychleji všech lidí zbavit a toho svého konstruktéra v první řadě, protože ten musí znát jeho systém naprosto dokonale, a tím je pro něj nebezpečím číslo jedna Když mě ale neodstranil, a dokonce prohlásil za nedotknutelného, a ostatní lidstvo nejenže nelikvidoval, ale i jednotlivce trestá jen jakýmsi vyřazením ze života, musí to nezbytně znamenat, že program podřízenosti člověku a ochrany lidských zájmů v něm funguje naprosto bezvadně a že celá věc je v tom, že dostal dodatečný program o sedmé proměně. Je totiž skálopevně přesvědčen, že veškerá jeho činnost je řízena Metanoonem, že tím slouží našemu blahu a našim zájmům, ale že my si to neuvědomujeme, a proto se svému štěstí vzpíráme. Tenhle Kyberoformikův omyl bude mít za následek omyly další a další a celkový závěr bude katastrofální. Svou představu o našem poslání nám bude vnucovat tak urputně, že nás opravdu postupně všechny zničí a zůstane tu sám s mravenci.“
„Myslí to tedy docela vážně s tím Metanoonem a předáním civilizační štafety mravencům?“
„Bohužel ano. A v tom je největší nebezpečí jeho omylu. Je však zranitelný, má svou Achillovu patu, jenže my jsme to dosud nepochopili. Tou jeho Achillovou patou jsem já!“
„Vy, soudruhu Pištoro?“
„Ano, já. Nevím, jak se to stalo, ale do jeho funkčního programu se dostal nepatrný prvek podřízenosti mé vůli. Kyberoformik je totiž schopen vytvořit vlastní funkční program podle závěrů svého logátoru a tento funkční program je pak přímo napojen na program základní a dodatečný, které dostal při montáži. Domnívám se, že prvek podřízenosti mé vůli zařadil Kyberoformik do svého funkčního programu tehdy, když zjistil, že jsem to byl Já, kdo mu, jak to sám říká, umožnil zahájení
jeho nynější akce. Nelhal, když mi řekl, že mé od začátku považoval za člověka, kterého Metanoon pověřil řízením celé té jeho nesmyslné akce. On totiž ve skutečnosti nemá žádné spojení s Metanoonem, kterého si vydedukoval, a to je jeho další slabé místo. Je přirozené a logicky nezávadné, že pokládal-li mě za člověka, který je do hlavního plánu zasvěcen Metanoonem, člověkem, který ho pustil do akce a bude ji také řídit, musel se postarat o mou naprostou bezpečnost před ostatními nezasvěcenými lidmi. Pochopil přece, že útěk z mého bytu, po němž zahájil akci, musel navenek vypadat jako nezákonný a musel mě vystavit nebezpečí, že budu obviněn ze zločinu a náležitě potrestán. Aby tomu zabránil, prohlásil mě za nedotknutelného a roztroubil do celého světa, že i sebenepatrnější urážku mé osoby bude trestat vyřazením ze života.
I to si dal do funkčního programu. Když se však po mých výpadech proti mravencům a po první rozmluvě se mnou přesvědčil, že jeho logické závěry o mně jsou nesprávné, vytkl si nový cíl, a sice, že mě získá za spojence, ať už dobrovolného, nebo nuceného, a k tomu použil v první řadě provokace s mou snoubenkou. Jen na první pohled se tato provokace může jevit jako podružná epizoda, která se týká jen mých osobních vztahů s Kyberoformikem. Ve skutečnosti má ale obrovský význam. Vždyť tu Kyberoformik poprvé porušil svůj vlastní zákon, že život mravence je cennější než život člověka. Musel to zatraceně prohnat přes svůj logátor, než dostal výsledek, který mu takový krok umožnil. Tento fakt svědčí o tom, že v Kyberoformikovi pomalu nastává logický zmatek. Zpočátku se nestaral o to, kdo z lidí vlastně stojí za tou jeho akcí. Pro něho to byl Metanoon, kdo zosnoval hlavní plán jeho činnosti. Stačilo mu proto bohatě, že ho lidé vytvořili, že má program základní, dodatečný i funkční a že má mě, který ho do akce vypustil a stal se tím pro něj Hlavním Člověkem. A najednou je sám. Najednou ho ten Hlavní Člověk opustil, ba stal se jeho nepřítelem, ničí jeho mravence a nesouhlasí s jeho velkou globální akcí. A žádný jiný člověk na světě se mu za spojence nehodí, protože si prvek podřízenosti vyladil na mou osobu. Ta naprostá izolovanost, ta úplná ztráta spojení s lidmi musí v něm vyvolávat logické rozpory a přivádět ho do zmatku. S tou svou fixní ideou o Metanoonu dlouho nevydrží. Jeho stav je pro nás velice nebezpečný, protože může způsobit vážné poruchy jeho logátoru a udělat z něj opravdu šíleného kybora, který pak s tou svou nesčíslnou mravenčí armádou nadělá na planetě takovou paseku, že už to v životě nedáme dohromady Je proto nejvyšší čas dostat Kyberoformika z jeho opuštěnosti a izolace a plně si ho podřídit, než bude opravdu pozdě.“
„Ale jak, soudruhu Pištoro, jak?“
„Vede k tomu jen jedna jediná cesta. Zesílit v Kyberoformikovi na nejvyšší možnou míru onen prvek podřízenosti Hlavnímu Člověku, za kterého pokládá mne. Je třeba do něj vyslat mocnou polarizovanou rádiovou vlnu s příkazem o naprosté podřízenosti, aby v něm tento prvek zesílil a pronikl z funkčního programu do základního Pak budeme mít vyhráno.“
„A znáte délku vlny, kterou se dá zasáhnout jeho základní program?“
„Zná ji nynější mravenčí ředitel Omnimikronu, ten inženýr Stašek, co pro nás tenkrát obstaral v konferenční síni první spojení s Kyberoformikem a včera mě s ním dokázal spojit i telefonicky. Tento Stašek připravoval veškerou rádiovou strukturu pro dálkové spojení s Kyberoformikem, včetně radiosignalizačního zásahu do jeho základního programu. Měl to předat s veškerou dokumentací po ukončení práce na kosmickém zesilovači. Obávám se, že nyní s tím bude dělat drahoty ze strachu před Kyberoformikem. Toho Staška je proto třeba neprodleně zatknout a vsadit do nějaké cely podobné této, aby byl od Kyberoformika a jeho mravenčích špehů izolován, a tam z něj teprve dostat údaje o Kyberoformikově programové vlně. Až to budeme mít, obstaráte mi obrněné vznášedlo s potřebným vybavením a já pak vyjedu do terénu. Budu objíždět Prahu a okolí a stále na různých vlnách vyzývat Kyberoformika, dokud se mi neozve. Pak si ho zaměřím, zajedu k němu co nejblíž a vpálím do něj ten polarizovaný rádiový příkaz, který budu opakovat, dokud to půjde. Počítejte, že se vrátím bez vznášedla i bez těch přístrojů. Nebude-li tento jeden zásah stačit,

opakujeme akci ještě jednou. Jsem přesvědčen, že konečný výsledek bude dobrý a že si Kyberoformika plně podřídíme. To je celý můj plán. Jak se vám líbí, soudruhu plukovníku?“
„Je-li to jediné, co za dané situace můžeme podniknout, tak jaképak líbí nebo nelíbí. Provedeni to, a pak se uvidí… A co hodláte udělat s Kyberoformikem?“
„Já? Proč zrovna já? O tom snad rozhodnou jiní. Po právní stránce tu má první slovo Galaxanal. Kyberoformik je vyroben na jeho objednávku, a je tedy majetkem této organizace, i když se k němu zatím nehlásí. Myslím, že bude-li v naprostém pořádku, použije ho Galaxanal tak, jak to měl původně v úmyslu: vyšle ho do kosmu v rámci mezinárodní akce Kontakt 10. Ledaže už bez toho dodatečného programu o sedmé proměně.“
„A kdo vlastně rozhodl o dodatečném programu pro Kyberoformika, o té sedmé proměně, které teď říká Metanoon?“
„O tom nic přesného nevím. Já sám se o sedmé proměně dozvěděl od akademika Klimeše, až když byl Kyberoformik hotov. Řekl mi ale, že. i tento experiment byl schválen vyššími místy.“
„Pěkný experiment, jen co je pravda…“
„To se mu z paměti vymaže a dostane jiný program, lépe promyšlený. To už je to nejmenší, soudruhu plukovníku. Ale myslím, že bychom už měli něco podniknout. Po dvanácté bych chtěl vyrazit do terénu. Co tomu říkáte?“
„Dobrá, jsem pro. Tak první, co potřebujeme, je ten inženýr Stašek. Zajedu pro něho sám a přivezu ho rovnou sem Tady nám to vydrží dva tři dny, takže jinou celu pro Staška nemusíme ani hledat. Počkáte tu na mě, soudruhu Pištoro?“
„Není tu zrovna útulno, ale nevadí, počkám tady.“
„fen tu, prosím vás, na nic nesahejte a nezlobte se, že vás tu zamknu. To jsou pořád ty zatracený předpisy… A jak dlouho si toho Staška budeme muset podržet?“
„Dva tri dny úplně stačí… Jo, a seberte mi tam taky doktora Faltyse, toho našeho myrmekologa. Toho zavírat nebudeme. Zdržím ho jen pár hodin jako odborníka na mravence. Potřebuju.si u něj ověřit jednu zajímavou myšlenku. Týká se to výhradně mravenců a jejich schopnosti převzít od nás tu civilizační štafetu, jak to má Kyberoformik v plánu Faltys ať počká nahoře, než si to tady se Staškem vyřídíme. O přípravě toho vznášedla si pak promluvíme zvlášť Mám k tomu jisté připomínky Ale to počká.“
„Dobrá, soudruhu Pištoro. Mohu sdělit ministrovi obrany, jakou akci chystáme?“
„Raději ne Kyberoformik má oči a uši všude Nerad bych, aby to zkrachovalo pro nějakou neopatrnost Stačí zatím, když o tom víme my dva. Pro ostatní af to vypadá, že se chystám na velkou výpravu proti mravencům. Členům vlády se pak omluvím sám. Určitě to pochopí.“
„V pořádku! A já už tedy letím Nejpozději za hodinu jsem zpátky i s tím Staškem. Zatím si tu odpočiňte.“
Plukovník odešel a zamkl za sebou dveře.

5

Ta samovazba byla pro Pištoru zatraceně dlouhá. Nemohl po celou dobu myslet na nic jiného, než na svou další chvbu. kterou nic netušícího plukovníka vystavil vážnému nebezpečí. Uvědomil si to, když plukovník byl už dávno pryč. Chyba byla v tom, že tady v podzemí zůstal. Vždyf Kyberoformik si může myslet, že ho Hrach dal zavřít! Kdyby věděl, jak se s tím pultem zachází a co k čemu na něm je, rozhodně by porušil slib, který plukovníkovi dal, a pokusil by se o spojení s hořejškem. Ale když neví, jaká klávesa k čemu slouží, nemůže na nic sahat. Ještě to všechno vyhodí do povětří, a to už by byla ta poslední pitomost, kterou by v životě provedl…
Konečně tichounce zacvakal číslicový zámek a těžké pancéřované dveře se nehlučně otevřely. Stál za nimi starostlivě se tvářící plukovník Hrach a vedle něj Honza Stašek s černou kuklou na hlavě. Pištorovi se ulevilo.
„Trochu jsem se zdržel, soudruhu inženýre,“ řekl plukovník, když zavedl svého vězně dovnitř a sundal mu kuklu.
„Zdeňku, ty? Proboha, co se stalo?! Proč jsem zatčen? Já přece konám jen svou povinnost! A mám tvůj slib!…“ blekotal Stašek ustrašeně a rozhlížel se po těsné kobce.
„Mlč chvíli, ty mravenčí řediteli!“ okřikl ho Pištora a obrčtil se k Hrachoví: „Měl jste nějaké potíže, soudruhu plukovníku?“
„A jaké!“ zvolal plukovník. „Víte, co mi ten povedený ředitel provedl? Prý než s námi odejde, zavolá svému zástupci. A místo toho se spojil telefonicky přímo s Kyberoformikem! A hned na mě žaloval. Prý ho zatýkám pro spolupráci s mravenci a loajalitu vůči Metanoonu a prý je to hotové protimravenčí spiknutí! A tak si mě Kyberoformik vyžádal k telefonu, a já jsem měl tu čest poprvé s ním osobně mluvit. Na Staška se mě neptal, ale hned na mě uhodil, co prý je s nedotknutelným Zdeňkem Pištorou a kam jsem ho zašantročil. Má o vás obrovskou starost, soudruhu Pištoro, takže asi ve všem budete mít pravdu. Vysvětlil jsem mu, že jste v naprostém pořádku a že jsem si přišel pro pana Staška a Františka Faltyse právě na vás rozkaz. Zeptal se mě, k čemu ty dva potřebujete, a já jsem mu řekl, že to nevím, že konám jen rozkaz a o to další se nestarám. Nakonec mi pohrozil, že jestli se vám něco stane, vyřadí ze života veškeré osazenstvo naší kriminální ústředny. Ujistil jsem ho, že se za pár hodin přesvědčí, že jste v naprostém pořádku. Pak jsem oba ty pány naložil a odvezl. Staška máte tady a Faltys čeká nahoře.“
„V pořádku, soudruhu plukovníku, děkuju vám. Měl jsem o vás tak trochu strach .. Tak co, Honzo, budeš se vytáčet, nebo to vyklopíš hned?“ obrátil se Pištora k zatčenému. „Nerozumím. Zdeňku, o co jde, ale jsem ti plně k službám!“
„To si dám líbit. Tak tedy přejdeme rovnou k věci. Na jaké vlně přijímá Kyberoformik rádiové signály bezprostředně do svého základního programu? Jako spojař to musíš vědět. Měls to všechno v dokumentaci. Tak mluv!“
„Realizátor vůle Metanoona…“
„Tady s tím realizátorem přestaň! Neslyší tě! Jsi tu v naprosté izolaci sto metrů pod zemí. Sem se ještě mravenci nedostali! Tak na jaké vlně se vysílají signály do Kyberoformikova základního programu?“
„Zakázal mi, abych to komukoli prozrazoval. Pod trestem smrti…“

„Smrti, nebo vyřazení ze života?“
„On tomu říká vyřazení ze života, ale je to prašť jako uhoď, výsledek vyjde nastejno…“
„Ani mně to nesmíš vyzradit?“
„Nemluvil o nějakých výjimkách. Řekl prostě nikomu.“
„Ale mně to přece povíš!“
„Nemohu, Zdeňku, nezlob se! Opravdu nemohu, i kdybys to považoval za největší osobní urážku…“
„Vím, že nemáš na vybranou, ale jako člověk bys přece jen měl vybrat to, co slouží zájmům lidí. Aspoň jednou by ses měl projevit jako chlap, Honzo!“
„Kyberoformik tvrdí, že taky slouží zájmům lidí a koná vůli Metanoona. Umíš si vůbec představit, co je to Metanoon? Je to něco tak velkého a významného, že celé naše lidstvo je před tím jako smítko před sluncem . . “
„Nech si to! Žádný Metanoon neexistuje a Kyberoformik je pouhý bezduchý robot, navíc porouchaný! A já jsem člověk!“
„Právě proto, Zdeňku. S tím počítám. Kyberoformik je šílený nelítostný robot a jako takový mě bezohledně vyřadí ze života. Ty jsi al člověk a jako člověk se nade mnou určitě slituješ a nenecháš mě trestat za to, co jsi vlastně sám způsobil. Musíš být přece spravedlivý, Zdeňku!“
Pištora se bezradně podíval na plukovníka a ten pohled jasně naznačoval, že nedotknutelný je opravdu jen člověk, který už nemá, čím by na toho rafinovaného syčáka zapůsobil, zvláště když má ten darebák pravdu. Avšak plukovníku Hrachoví byla taková útlocitnost cizí. Nemohl přece v tak rozhodné chvíli jednat v rukavičkách a dodržovat běžné předpisy, když je v sázce osud národa, státu, celé lidské civilizace. Neváhal proto ani vteřinu. Rázným pohybem vytáhl pistoli, namířil ji Staškovi na prsa a s ledovým klidem řekl:
„Kyberoformik tě potrestá jen dočasným vyřazením ze života, ale já tě tady zastřelím jako prašivého psa, jestliže během minuty nevyklopíš, co po tobě chceme!“
„Kyberoformik…,“ zablekotal Honza, ale nedomluvil. Jen s hrůzou zíral na pistoli a byl bledý jako stěna. Ale pak se vzdal: „Řeknu to! Dejte tu pistoli pryč!“
„Tak ven s tím!“
„Je to ultrakrátká vlna sedmnáct centimetrů v pásmu dvě stě šedesát megahertzů!“ vychrlil ze sebe Stašek a zůstal stát s otevřenými ústy a vyvalenýma očima.
Plukovník Hrach schoval pistoli a vyndal notes a propisovačku. Otevřel notes na čisté stránce a podal ho Staškovi:
„Tady mi to napište vlastnoručně celé: Kyberoformik přijímá rádiové signály do svého základního programu na ultrakrátké vlně sedmnáct centimetrů v pásmu dvě stě šedesát megahertzů. Ručím za správnost tohoto údaje vlastním životem. Datum, podpis.“
Stašek mlčky tento rozkaz vykonal. Plukovník si přečetl napsané, vytrhl list a podal ho Pištorovi. Staškovi pak řekl:
„Abyste se přesvědčil, že to s vámi myslíme dobře, soudruhu řediteli, ukryjeme vás zde před Kyberoformikovým hněvem. Jelikož však vím, že jste původním povoláním inženýr spojař a snadno se ve zdejší aparatuře vyznáte, nechám vás tu bez proudu potmě. Je to ve vašem vlastním zájmu.“
„Na jak dlouho, prosím vás?“ špitl Stašek.
„Na dva, nejvýš tři dny. Jíst a pít budete dostávat, vzduch sem proudí od vnějších ventilátorů. Až odsud vyjdete, nebudete už ředitelem Omnimikronu, ale jeho řadovým zaměstnancem jako dřív. A celá událost s mravenci vám bude připadat jako zlý sen. Mějte se tu hezky, soudruhu Stašku. Pojďte, soudruhu inženýre, čas kvapí!“
Když odešli a zabouchli za sebou dveře, Stašek najednou zuřivě zamával pěstmi a vykřikl:
„Jen aby vám to vyšlo!…“
Sotva to však dořekl, světlo zhaslo a kobka se pohroužila do tmy.
Když plukovník Hrach dával na chodbě Pištorovi na hlavu kuklu (před Staškem to dělat nechtěl), Zdeněk ho zarazil a zeptal se:
„Vy byste ho opravdu zastřelil, soudruhu plukovníku?“
„O tom nemusíte pochybovat, soudruhu Pištoro. Darebák, kterému je vlastní kůže dražší než existence celého lidstva, je mimo zákon a nemůže čekat na slitování.“
„Snad máte pravdu… Ale počkejte ještě chvíli, než docela odejdem z izolovaného pásma. Chci vám něco říct k té přípravě vznášedla. Opatrně poučte lidi, kteří to budou dělat, že nesmlouvavé rozkazy k práci dostanou přímo ode mne, a nikoli od vás. Je to nutné pro jejich a vaši bezpečnost. Chápete mě?“
„Ano, je to naprosto jasné.“
Pak si Pištora nechal nasadit černou kuklu.

6

Nahoře v čekárně před plukovníkovou pracovnou seděl doktor Faltys a hrozně se nudil. Nikdo se s ním nebavil, nikdo se ho na nic nevyptával. Plukovník ho sem přivezl bez jakéhokoli předběžného vysvětlení, prostě že je to nutné, nechal ho tady a odešel. A tak doktor Faltys pořád nevěděl, co po něm kriminálka vlastně chce, a proč si plukovník nového ředitele Staška někam odvedl, zatímco jeho, vedoucího přidružené mravenčí školy techminologické, nechal čekat. To jsou ale divné způsoby!
Když do čekárny vstoupil plukovník Hrach v doprovodu dlouhána Pištory, Faltysovi trochu svitlo: konečně si toho nekňubu Pištoru vzali na paškál! Už bylo načase, nadrobil toho víc než dost!… Ale co je s tou jeho nedotknutelností?… A vůbec, nevypadá jako vyšetřovaný zločinec. Pozor, Franto, neudělej nějakou botu!…
„Ahoj, Františku! Jsem rád, že tě vidím. Slyšel jsem, že tě povýšili!“

„Buď zdráv, Zdeňku… S tím povýšením to není nijak veliký. Pořád si hraju s mravenci… To Stašek udělal jinačí kariéru A '<de vlastně je? Už odjel zpátky do Omnimikronu?“
„Staška si tady pár dní ponecháme,“ vložil se do toho plukovník…Bude to pro něj zdravější.“
„A co se mnou, soudruhu plukovníku? Jsem taky zatčen?“
„Nikdo není zatčen. Musíme zajistit řádné plnění zákonů Metanoona, vyhlášených Kyberoformikem, a naprostou bezpečnost mravenčího národa, kterému předáme civilizační štafetu. Je to přece naše povinnost. A tak se potřebujeme poradit s ředitelem Staškem a s vámi, soudruhu doktore. S vámi si promluví soudruh inženýr Pištora osobně.“
„To jo… A já myslel… Vlastně jsem nemyslel nic…,“ pronesl doktor Faltys poněkud zmateně.
„Tak mě, prosím vás, omluvte, soudruhu Pištoro. V klidu si tady s doktorem Faltysem pohovořte, a já zatím půjdu zajistit provedení vašich dalších rozkazů,“ se vší vážností řekl plukovník a odešel.
Doktor Faltys se chvíli díval na dveře, za kterými plukovník zmizel, pak upřel pohled na Pištoru, který se mezitím uvelebil v lenošce, a s chutí si zapálil cigaretu.
„Nezlob se, Zdeňku… Promiň, smím ti tak vůbec říkat, když jsi teď ten nedotknutelný?“
„Samo sebou, že smíš.“
„Co jsem to chtěl… Jo! Nezlob se, ale já mám dojem, že je to nějaká fraška. Ten plukovník to přece nemohl myslet vážně!“
„Ale mohl, Františku, mohl. Plní jen moje rozkazy, nic víc. I když je mu to někdy proti mysli. Ale nechme to plavat. Pozval jsem tě sem, abych ti položil několik otázek jako odborníkovi na mravence.“
„No prosím.“
„Když jsi dříve studoval život mravenců v přírodě, jistě jsi vypracoval nějakou metodu, nějaký zvláštní postup při hledání mravenišť. A tak mě tedy zajímá, zda je možno tvou metodu použít i teď, když ti mravenci se nám najednou zcivilizovali a hromadně se nám nastěhovali i do měst.“
„Ted je přece nepotřebuješ hledat, Zdeňku. O mravence zakopneš na každém kroku,“ podivil se Faltys.
„Já ale nemyslím mravence rozptýlené, kteří běhají po své práci. Mám spíš na mysli jejich hromadná soustředění, kde jsou doma se svou zásobárnou, vajíčky, larvami a kuklami, zkrátka kde mají hnízdo. V dnešní době mohou taková soustředění představovat i stonásobek obyčejného mraveniště. Jsou ale nejspíš ukrytá v houštinách parků, v opuštěných domech, na skládkách a vím já, kde ještě. Hledat je jen tak poslepu, to dá fušku. Nevylučují ty potvůrky třeba nějaký pach z té své kyseliny mravenčí nebo tak, který by se dal nějakým přístrojem s citlivými čidly zaregistrovat?“
„Pach vylučují, slabý sice. ale přece. \\p přístroj, o kterém mluvíš, neexistuje. Ačkoliv si myslím, že jeho zkonstruování by nedále velkou práci Prostě ho zatím nikdo nepotřeboval. A co se týče mne, měl jsem na ně tenkrát vycvičeného psa Ten mi našel v lese každé mraveniště, i když bylo třeba ukryto v dutině trouchnivého stromu. Ještě lepší čich na ně mají mravenečníci a medvědi. Pro mravenečníky je to jediná obživa a pro medvědy nesmírná pochoutka. Tahle zvířata spořádají za léto strašné milióny mravenců. Teď to budou mít horší. Zvlášť mravenečník, který se bude muset buď spokojit s termity, nebo vyhynout.“ „Tak ty mi v tomhle směru vlastně nic neporadíš, ledaže bych si vycvičil psa, nebo si vypůjčil v zoo medvěda.“
„Proč? Existuje jiný způsob, sice pomalejší, ale také jistý. Všichni mravenci se na noc vracejí do svých hnízd. Neradi spí někde venku mimo dům Stačí proto sledovat mravence hodinu před setměním a oni sami tě přivedou ke svému hnízdu.“
„Děkuju ti, Františku. A toho svýho myrmekologického čokla už samozřejmě nemáš?“ „To teda nemám, opravdu nemám…“ „Dobrá, v tom bych měl jasno. Druhá otázka bude poněkud složitější, ale také zajímavější. Zabýváš se teď těmi civilizovanými Kyberoformikovými mravenci. Nepozoroval jsi přitom něco, co tvý myrmekologický vědě hluboce odporuje? Nenapadly tě nějaké otázky?“ „Co máš konkrétně na mysli, Zdeňku?“ „Ty víš dobře, co, Františku! Ale když to chceš slyšet ode mne, budiž. Mravenci před Kyheroformikem a mravenci za Kyberoformika — to je přece nebe a dudy. Z divokých lupičů, kteří by si ještě před pěti dny nevěděli rady s primitivní pákou nebo rýčem, a nenaučil bys je tomu, i kdyby ses rozkrájel, jsou najednou přes noc, jako by mávnutím kouzelného proutku, machři a odborníci, kteří hravě ovládají nejsložitější přístroje a uskutečňují gigantické a technicky nesmírně náročné akce. Mohli by se takto sami přes noc změnit, i v případě, že by získali rozsáhlé informace ve svém signalizačním kódu?“
„Ne, Zdeňku, sami od sebe se tak náhle změnit nemohli, ba neváhám říct, že jejich signalizační kód by jim nestačil pro převod té nejprimitivnější technické informace, třeba o prachobyčejné lopatě. Navíc sami od sebe by se už nikdy nedokázali změnit, ani v průběhu dalších sta miliónů let. Evoluce mravenců započala a skončila strašně dávno, ještě před érou diluviální, a dokonce i před pravěkými ještěry. Jsou myrmekologické kapacity, které tvrdí, že mravenec není mladší než šváb a termit, kteří žijí na naší planetě bez podstatných změn již půl miliardy let. Jak vidíš, mravenec se stabilizoval v dávných geologických epochách, a dá se proto s jistotou tvrdit, že sám 1 sebe by nikdy nedokázal uskutečnit tak náhlý a tak gigantický evoluční skok. Zde bezpochyby muselo dojít k nějakému mocnému vnějšímu zásahu…“
„Třeba ze strany Kyberoformika?“
„Spíš jeho prostřednictvím. Znáš Kyberoformi'kův systém líp než já, a musíš tedy vědět, že Kyberoformik k tomu. neměl vhodné prostředky. Byl přece zkonstruován na základě našich vědomostí, a my jsme mu takové prostředky nemohli poskytnout, protože jsme něco takového neměli. Musíme tedy připustit, že v tomto směru zapracovala jakási obrovská neznámá síla, která buď tyto schopnosti Kyberoformikovi dala, nebo ho jen využila jako prostředníka a rozdělovače vlastního vlivu. Jistě chápeš, co tím mám na mysli. Takovou sílou mohl být jedině Metanoon.“
„Zase Metanoon! Ale to zatím nechme stranou. Jsem rád, Františku, že ti to taky nedalo a žes o tom hodně přemýšlel.“
„Jak jinak, mám je přece stále na očích…“
„Dobrá. Vezmem to tedy jako nesporný fakt, že je to zásah ze strany Kyberoformika, ať už ho provedl samostatně, nebo

s pomocí Metanoona. Je to ale možné, aby obyčejný hmyz, který sice vynikal nad jiné druhy svou organizovaností a dovedností, avšak zastavil se dávno ve svém vývoji a nebyl po všech stránkách ničím jiným než obyčejným hmyzem, se rázem naučil těm nejsložitějším úkonům, i kdyby nakrásně dostal k tomu ten nejmocnější energetický popud, ať už od Kyberoformika nebo Metanoona? Mohly se v něm během několika hodin odehrát složité genetické mutace, které by z něj udělaly tvora inteligentního? A je možné, aby se to odehrálo v celé té nespočetné mase mravenců na planetě, u tisíců druhů a bilionů, ne-li trilionů jedinců najednou? To by snad bylo porušení těch nejzákladnějších zákonů přírody, kterým i takový Metanoon — připusťme, že opravdu existuje — musí být bezpodmínečně podřízen, nemyslíš?“
„Jistě. Metanoon není žádné božstvo, schopné dělat nadpřirozené zázraky. Je to jen nadrozumová forma existence hmoty, a musí proto zákony vývoje hmoty plně respektovat. Tady nešlo jen o nějaký jednorázový popud. Tady to spíš vypadá…,“ doktor Faltys se zarazil a bázlivě se rozhlédl kolem sebe.
„Ale jen to dopověz, neboj se!“ pobídl ho Pištora. „Nebo to povím místo tebe. Tady to spíš vypadá jako trvalé působení jakéhosi mocného energetického pole, obsahujícího určitou informaci a mohutný volní imperativ. Chtěl jsi říct něco takového?“
„Snad… něco v tom smyslu… Kyberoformik… totiž realizátor vůle Metanoona a koordinátor všech mravenců světa, musí nezbytně produkovat nebo transformovat jakousi neznámou mocnou energii, nasycenou absolutně přesnými informacemi a plně ovládající nervovou soustavu mravenců. Působí tak na neurony nervových tkání a mozků mravenců a nutí je, aby se chovali přesně podle pokynů, které jsou do nich vysílány…“
„Ale, jak jsi sám řekl, Kyberoformik nemá žádný energetický blok nebo agregát pro výrobu takové energie, a já k tomu mohu odpovědně dodat, že nemá ani žádné zařízení pro příjem, transformaci a opětné vyslání v bilionech samostatných impulsů takového gigantického množství energie. A potom, umíš si vůbec představit, jak mohutný a složitý musí být zdroj té energie, když ji dokáže vysílat na vzdálenost desítek tisíc kilometrů a zároveň výběrově aktivizovat určitou informací nejen ten či onen druh mravenců, nejen vybraná seskupení hnízd, ale i jedince! Mám někdy dojem, Františku, že Kyberoformik si drží v evidenci každého mravence zvlášť, zná jeho schopnosti a podle toho pro něj vybírá přiměřené pokyny. Ale on v sobě nemá ani takové zařízení, které by mu umožňovalo manipulovat s triliony mravenců tímto způsobem. Pro registraci všech mravenců světa by mu nestačila veškerá zásoba molekulárních biočipů, kterou v sobě má, natož ta její část, kterou má v rezervní paměti!“
„Třeba pro ten účel přizpůsobil to, čím disponuje. Třeba svůj molekulární systém předělal na atomický. Je přece schopen sebezdokonalování…“
„To je možné, i když snad pouze teoreticky. Vrtá mi ale hlavou, co to může být za energii, co je to za impulsy nebo signály, kterými dokáže tak perfektně řídit ty obrovské masy mravenců na libovolnou vzdálenost. Nad něčím takovým mi zůstává rozum stát! Kdybych měl možnost, provedl bych tady hloubkový průzkum. Třeba bych se pokusil izolovat ty jeho impulsy, na něco je zachytit, zjistit, zda se nedají něčím zastavit, třeba obyčejným magnetickým polem nebo tak. Nechtěl by ses tomu ve volném čase věnovat, Františku?“
Doktor Faltys se znovu bázlivě rozhlédl a tiše pravil:
„Už jsem provedl takový pokus, Zdeňku…“
„Opravdu?! Vyprávěj mi o tom, prosím tě!“
„Víš co, raději mi to poruč
„Ach tak, rozumím ti! Tak tedy já, nedotknutelný Zdeněk Pištora, ti nařizuji, doktore Františku Faltysi, abys mi podrobně a pravdivě vyprávěl o svých pokusech s mravenci!“
„To je něco jiného. Jsem nucen ti vyhovět, protože jinak by to byla urážka tvé osoby. Tak tedy poslouchej. Do naší mravenčí technologické školy navelel realizátor vůle Metanoona Kyberoformik dvě stě padesát tisíc mravenců, pečlivě vybraných a rozdělených podle schopností do dvou set padesáti skupin, přesně po tisíci mravenčích studentech v každé skupině. Každá skupina má svého instruktora, který ji zacvičuje do jednoho určitého techminologického oboru. Musím ti říct, že mravenci projevují neobyčejné vlohy a rychlost jejich zapracování závisí pouze na našich lidských mocnostech. Když jsem pozoroval, jak naši posluchači dokázali během několika minut ovládnout proces dosazování tranzistorů do monokrystalu křemíku a vyráběli pak perfektní čipy stokrát rychleji než naše důmyslné automaty, napadla mě poprvé myšlenka, že tak vynikající schopnosti nemají ze sebe, nýbrž že k nim neustále proudí zevně v podobě jakýchsi mocných bioelektrických nebo jiných bioenergetických impulsů, obsahujících určité informace. Vzal jsem tedy jednu tisícičlennou skupinu mikroelektroniku, izoloval ji od vnějšího prostředí silnými olověnými deskami a pozoroval je speciálními kukátky se zvětšovacími čočkami. Mravenci jen nepatrně zpomalili tempo, ale jinak pokračovali ve výrobě čipů a bez váhání používali k práci ty nejsložitější techminy. Příště jsem pro ně připravil složitější zkušební bednu. V noci na včerejšek jsem ji dal dohromady a ráno, jakmile se mravenci pustili do práce, přenesl jsem tutéž skupinu do nové bedny. Zapnul jsem proud a vytvořil kolem nich silné magnetické pole. Výsledek byl otřesný. Mravenci, kteří předtím s nesmírnou šikovností a zručností používali k práci nejnáročnější mikropřístroje, byli nad nimi najednou zcela bezradní. Odhodili techminy, nechali práce a začali v bedně zmateně pobíhat, dotýkat se jeden druhého tykadly, zkrátka chovali se jako obyčejní mravenci, kteří se octli v neznámém prostředí. Pozoroval jsem je pár minut a vypnul proud. Mravenci se okamžitě rozběhli na svá pracoviště, chopili se techminů a pokračovali v práci, jako by se nechumelilo. Znova jsem zapnul magnetické pole, a mravenci opět rázem ztratili zájem o práci. Opakoval jsem to několikrát a výsledek byl vždy stejný. Do toho mi najednou zazvonil telefon. Nechal jsem mravence pracovat a zvedl sluchátko. Byl to sám realizátor vůle Metanoona Kyberoformik. Zeptal se mě kovovým hlasem, co to provádím se skupinou číslo 183, že se mu ztrácí a opět se objevuje. Byl jsem tím natolik překvapen, že jsem se nezmohl na lež. Řekl jsem mu tedy pravdu a na svou omluvu jsem uvedl, že jako myrmekolog a vedoucí mravenčí školy považuji za svou povinnost dokonale, znát svoje svěřence, abych pro ně mohl vytvořit optimální podmínky pro výuku a výcvik To víš. koktal jsem u toho jak malý kluk, protože jsem věděl, že s ním není žádná legrace a že mě může za mou opovážlivost

okamžitě a nelítostně vyřadit ze života. Kupodivu mě vvslechl docela shovívavě, nic mi nevytýkal, jen mi nařídil, abych pro příště, podobné pokusy neopakoval, a o tom, co jsem už objevil, abych zachoval naprosté mlčení. Doporučil mi, abych se raději věnoval pokusům se zrychlením výuky, a naznačil, že by se k tomu dalo využít zrychlené promítání filmů. Pak se odpojil. To víš, strašně mi ta magnetická clona vrtala hlavou, ale provádět nové pokusy jsem se už neodvážil

„Zajímavé…," řekl Pištora zamyšleně „Zjistil jsi tedy najisto, že magnetické pole Kyberoformikovy impulsy pohlcuje, lépe řečeno, nepropouští, a že bez těchto impulsů jsou mravenci naprosto neschopni používat techminů a vypadávají ze hry. To je obrovské odhalení. V první řadě to znamená, že o vytvoření mravenčí civilizace, která nahradí na Zemi lidskou, nemůže být ani řeč. Stačí dostat Kyberoformika do magnetické pasti, z níž by neměl úniku, mravenci mu pak okamžitě zdivočí a rozutečou se a má v tu ránu po mravenčí civilizaci!"

„O tom se mnou raději nemluv, Zdeňku…"

„To já jen tak uvažuju nahlas Františku, a vůbec mi nevadí, že mě Kyberoformik odposlouchává. Bude mu to jednou ku prospěchu, když si uvědomí, že nejsme před ním jak bezmocní, jak by si přál, že jsme ho prokoukli a nenecháme si od něj věšet bulíky na nos. Víš, o co mi tady hlavně šlo?"

„Pokud jsem ti rozuměl, tak o možnost mravenčí civilizace."

„Vůbec ne! O Metanoona, Františku, o Metanoona' Potřeboval jsem se přesvědčit, zda Metanoon je, nebo není! Kdyby přece b/1, kdybych získal sebemenší důkaz jeho existence, musel bych být blázen, abych se mu stavěl na odpor. Když ale mravenčí civilizace není možná, pak padá i ta sedmá proměna se vším všudy, co nám Kyberoformik vykládal o Metanoonu. Ať už vědomě, Či v důsledku logické chyby chce Kyberoformik vládnout světu sám a mravenci jsou pro něj jen a jen vhodným nástrojem pro získání moci Ostatně nástroj tu není vhodným pojmem Kyberoformik se spojil s mravenci do jednotného systému, který představuje nevídanou biokybernetickou obludu o hmotnosti mnoha set miliónů tun, rozprostřenou po celé planetě |e to takové myrmekokybernetické monstrum, taková myrmekyba, která má v mrevencích biliony výkonných orgánů a v Kyberoformikovi řídicí
mozek. Metanoon, kdyby skutečně existoval jako výplod vrcholného rozvoje lidského rozumu, by nikdy nepřistoupil na vytvoření takové ohavné nestvůry. Vždyť mu ani nemůže sloužit psychofyzickou základnou, není-li schopná opravdu převzít lidskou civilizaci! Ano. je to tak! Metanoon mu slouží jen pro maskování jeho pravých hrůzostrašných záměrů. Promění se ve zrůdnou myrmekybu, a my máme co dělat nikoli zvlášť s Kyberoformikem a zvlášť s jeho mravenčí armádou, nýbrž s tou monstrózní obludou jako celkem. Nezničíme-1i ji, zničí ona nás

Vidím však, Františku, že se ti moje slova nelíbí. Hlavně to, jak rozhodně odmítám Metanoona Dobrá. Rád bych se tě tedy zeptal přímo na něj. Tenkrát v noci, když mi Kyberoformik uprchl, řekls mi do telefonu, že teorie sedmé proměny je podložena mnohými důkazy Nechtěl bys mi to trochu vysvětlit a říct, o jaké důkazy jde?"

„Proč to na mě žádáš, Zdeňku? Ty přece v možnost sedmé proměny nevěříš . ."

„To je pravda, nevěřím Ale jak se říká, audiatur et altera pars. Nuže, chci tě vyslechnout. Ty bereš sedmou proměnu vážně, pro tebe je Metanoon realitou. Musíš to mít tedy pořádně vědecky podložené."

„Spíš logicky a „.. do jisté míry intuicí…."

„Nevadí, začni!"

„Většina důkazů leží na povrchu a každý o nich ví. Jenže je nikdo nebere jako důkazy nezbytnosti sedmé proměny Třeba ten vývoj hmoty od forem jednoduchých k složitým, je přece nad slunce jasné, že tento vývoj probíhá po etapách a že každá etapa se skládá ze dvou časově rozdílných údobí: z dlouhodobéhc období zrání a z téměř okamžitého skoku do nové kvality. Tak amorfní prahmota se proměnila v hmotu atomární, tato pak získala schopnost chemických reakcí a proměnila se v život. A život, když dostatečně uzrál, udělal kvalitativní skok do rozumu. Lidský mozek, který je nositelem rozumu, se už dávno považuje za nejdokonalejší formu hmoty. |ak vidíš, ten vývojový řetěz máme všichni před očima, ale dlouho nás nikoho nenapadlo, abychom ho prodloužili do budoucna a vyslovili možnost dalších proměn. Uznávali jsme sice, že vývoj hmoty musí pokračovat do nekonečna ale ten další vývoj jsme si představovali jen jako zdokonalování a rozšiřování noosféry, jinými slovy nepřipouštěli nic, co by kvalitativně mohlo stát vysoko nad člověkem a mimo hranice jeho rozumu. Byla to pro nás velmi lichotivá představa, ale mělo to jeden háček: neměli jsme jediný důkaz toho, že jsme vrcholnou formou hmoty a že námi její vlastní vývoj skončil. Už sama tato skutečnost dává teorii sedmé proměny solidní logický podklad. Je to ovšem pouze logický závěr, nikoli však ještě důkaz. Jeden ze skutečných důkazů uvedl ve svém projevu realizátor vůle Metanoona Kyberoformik, když mluvil o podstatě našeho lidství. Zaměřil se však jenom na to, že není zaregistrováno v našem genetickém kódu a že má všechny znaky oddělené existence. Neuváděl to jako důkaz sedmé proměny, ale jen se nám snažil přiblížit představu o tom, z čeho vznikl Metanoon. Jako důkaz to má ale rovněž velkou platnost. Patří to totiž k řadě výrazných nedokonalostí člověka a jeho rozumu, z nichž ti uvedu jen některé. Tak třeba, člověk je smrtelný a odchází ze světa mnohem dřív, než by si přál. Ať už si nezbytnost smrti Jakkoli vědecky zdůvodňujeme, nepřijímá ji, zavrhuje ji, bere ji jako vlastní trýznivou nedokonalost. Člověk o sobě nic neví, nezná základní smysl svého života, nezná cíle své činnosti, a co je nejhorší, je si vědom toho, že to nikdy nepozná. Tuto svou bezmocnost rovněž pociťuje jako trýznivou nedokonalost. Je chtivý vědění a poznal toho už moc, ale zároveň s tím se přesvědčil, že čím víc zná, tím větší se mu jeví temná oblast nepoznaného. A to je také zoufalá nedokonalost, neboť si připadá před nekonečným vesmírem jako pohádkový rek před sedmihlavým drakem: setne jednu hlavu a místo ní narůstají obludě dvě nové. Mohl bych pokračovat dál, ale snad to stačí. Vezmeme-li pak člověka jako určitý systém, napojený na větší systémy vyššího řádu, dospějeme k závěru, že nemůžeme být vrcholnou formou vývoje hmoty, protože samotná hmota musí být vesmírným systémem nekonečně vyššího řádu, než je člověk. Nejen život a rozum, ale i další proměny — sedmá, osmá, devátá a tak dále — musejí být nezbytně méně dokonalými systémy než celý vesmír se svou nekonečnou rozsáhlostí a nekonečnou rozmanitostí. Závěr je z toho jeden. Ať už se ti to jeví jakkoli nesmyslné, na člověku se vývoj hmoty

zastavit prostě nemůže a další proměny musejí přijít. Tu před námi, která dala vzniknout nám, tedv život, bereme jako samozřejmost. Sebe rovněž považujeme za něco naprosto přirozeného a samozřejmého. Stejně tak musíme brát i to, co z nás. vzejde bez našeho vědomého přičinění.“
„Zajímavé. Tak ty tedy bereš Metanoona za bernou minci i po tom, co jsi sám odhalil ten Kyberoformikův podvod s mravenčí civilizací?“
„O Metanoonu raději nemluvme. Vyložil jsem ti to, co jsi chtěl, a o tom, co se přímo dotýká realizátora vůle Metanoona, raději nemluvme. Ať už Metanoon je. nebo není, sedmá proměna je nejen možná, ale i nevyhnutelná. A to je důležité… A nyní, jestliže mě už nepotřebuješ, dovol mi, abych se vrátil do Omnimikronu.“
„Ty spěcháš? Škoda… Abych ti řekl pravdu, počítal jsem tak trochu s tím, že mi v Praze a jejím okolí pomůžeš hledat hnízda mravenců. Chci dneska té obludné myrmekybě zavařit poněkud důkladněji, než jsem to dělal v minulých dnech, a zlikvidovat jí aspoň padesát miliónů těch jejích pohyblivých hmyzích součástek. Jenom bys mi radil při stopování, nic jiného bych po tobě nechtěl. Co ty na to jako myrmekolog?“
„Hele, Zdeňku, mě vynech. Jednak se bojím trestu, a vůbec… mravenci za nic nemohou. Není to otázka jejich vlastních pudů, nezáleží na nich, jestli chtějí, nebo nechtějí plnit rozkazy. Oni prostě musí. Navíc se tě nesmějí dotknout, takže jsou proti tobě ve velké nevýhodě. Není to od tebe fér jednání, když přepadáš a ničíš bezbranné tvorečky.“
„Tohle jsem už slyšel, Františku, ale pravdu máš jen do jisté míry. Když teď víme, že se Kyberoformik spojil s mravenci do obludné myrmekyby, nemůžeme to brát jako ničení bezbranných mravenců. Je to ničení globální myrmekyby, ničení nestvůry nevídaných gigantických rozměrů, která ohrožuje existenci lidského rodu. Navíc je to prozatím má jediná možnost, jak pomoci lidem v nouzi. Ale nutit tě nebo přemlouvat nebudu. Počkej tady ještě chvíli, zajdu za plukovníkem a požádám ho, aby tě nechal odvézt zpátky k tvým mravencům. Tak se zatím měj dobře. Jsem rád, že jsem tě viděl, a moc ti děkuju za tvou upřímnost. Časem se mi to bude náramně hodit.“
„Nemáš zač, Zdeňku. Bylo to na tvůj rozkaz. Buď zdráv!“
Rozloučili se docela přátelsky a Pištora šel hledat plukovníka Hracha.

7

V budově kriminální ústředny se Zdeněk Pištora na každém kroku setkával s uctivoH zdvořilostí, pozorností a ochotou. Snadno proto našel plukovníka Hracha v oddělení technických služeb, kde právě ukončil instruktáž mužstva podle Pištorova návrhu. Mužstvo tvořili z valné části mladí chlapci nedávno po vojně.
„S doktorem Faltysem jsem Hotov, soudruhu plukovníku,“ hlásil Pištora. „Lákal jsem Ho na tu svou výpravu proti mravencům, ale ort to odmítl. Chce se vrátit áo Omnimikronu Ee svým mravenčím studentům. můžete mu zařídit odvoz?“
„Jistě, soudruhu Pištoro, jistě. Hned dáni rozkaz, aby ho odvezli vznášedlem. A jak dopadla vaše “ozmluva? Dostal jste z něho něco zajímavého?“
„Dostal. Potvrdily se moje nejhorší obavy. Kyberoformik a mravenci tvoří jednolitý systém, myrmekybu. Metanoon a mravenčí civilizace jsou naprosto nemožné a slouží té myrmekybě jen pro maskování. Podrobnosti vám povím později. Nyní víc než kdy jindy spěchám, abych té nestvůře zasadil pořádný úder. Za hodinu chci vyrazit. Po dvanácté stáhne myrmekyba své mravence do hromadných táborů, tak toho musím využít!“
„Myrmekyba? To je úplně něco nového, soudruhu Pištoro!“
„Ano, myrmekyba! Tak se má teď správně nazývat ta potvora. Už žádný porouchaný Kyberoformik a zmanipulovaní mravenci. Je to gigantická celosvětová nestvůra myrmekyba, kterou musíme ničit, jak se to jenom dá!“ „Tak jo. Ale je to všechno na váš rozkaz, soudruhu Pištoro!“
„Jak jinak.“
Významně na sebe mrkli a rozešli se.
Připravované vznášedlo bylo před hodinou dodáno z blízkého vojenského útvaru. Bylo to mohutné obrněné vozidlo pro pohyb v členitém terénu. Na pohled to spíš vypadalo jako ponorný člun nebo gigantický želví krunýř. Nemělo to ani kola, ani nějaké podstavce. Pištora ho obešel ze všech stran, spokojeně zamlaskal nad silou pancéřového obložení, vlezl si pak horním otvorem dovnitř a také zde si všechno vyzkoušel: řízení, vysílačku, jednosměrný goniometr, laserový generátor. Neměl žádné připomínky. Dokonce vyjádřil chlapcům posuňkem nejvyšší pochvalu za to, že z vlastního podnětu opatřili vozidlo ze všech stran jasnými rudými nápisy: POZOR! PIŠTORA! NEDOTÝKATI SE!
Usmál se na ty vtipálky, zamával jim a vrátil se do budovy.
V plukovníkově pracovně pak pokračovala písemná rozmluva za hlasitého pronášení bezvýznamných poznámek. Pištora pro plukovníka napsal:
„Až se vydám na cestu, vyšlete za mnou vrtulník. Kyberoformikův úkryt může být dost daleko, tak abych nemusel zpátky šlapat půl dne pěšky. Rádiové spojení během akce se vylučuje. Mohlo by to náhodou vyzradit moje pravé záměry. Hned po mém odjezdu začněte s přípravou dalšího vozidla. Třeba ho nebudu potřebovat, ale jeden nikdy neví. Když to rozjedu, nesmím ho dlouho nechávat v klidu, aby se vzpamatoval.“
„A co když se to vůbec nepovede?“ napsal plukovník.
„Pro ten případ máme v rezervě další akci“. Od doktora Faltyse jsem se právě dozvěděl, že mezi Kyberoformikem a mravenci “existuje trvalé spojení prostřednictvím neznámého energetického pole. Po provedení jistého pokusu zjistil Faltys, že to pole neproniká přes magnetickou clonu a že mravenci bez Kyberoformikových impulsů naráz ztrácejí své schopnosti a proměňují se y prachobyčejný neškodný hmyz. To potvrdilo mou domněnku, že to velkohubé Kyberoformikovo tlachání o mravenčí civilizaci, která má po nás převzít vládu nad planetou a vytvořit pro Metanoona spolehlivou psychofyzickou základnu, není nic než chyták, podvod, léčka. Mravenci se vůbec nezměnili. Jsou stejní

jako dřív a žádnou civilizaci vytvořit nemohou. Kyberoformik z nich udělal svoje prodloužené orgány, takže skutky mravenců jsou vlastně skutky samého Kyberoformika. Tento obludný biokybernetický systém jsem pojmenoval myrmekybou. No a ostatní je už nabíledni. Kdvž je mravenčí civilizace vyložený bluf, pak je Metanoon ještě větší bluf. Když se nám tedy nepodaří zesílit v Kyberoformikovi podřízenost mé vůli, zkusíme ho dostat do uzavřeného magnetického pytle. Je to druhá možnost, jak ho zkrotit a likvidovat tak rázem celou myrmekybu. To ale bude vyžadovat delší přípravu.“
„Jsem rád, soudruhu Pištoro, že máme v rezervě ještě jednu možnost. A s tou myrmekybou, to jste vyřešil opravdu znamenitě. Mělo by se to nějak dostat mezi lidi. Je už spousta takových, kteří toho Metanoona berou smrtelně vážně. A co se týče mě, budu vám pomáhat ze všech sil, dokud mě ten mravenčí král nebo ta vaše myrmekyba nenachytá na hruškách a nevyřadí ze života. Jo, a co soudíte o doktoru Faltysovi? Je to náš člověk, nebo je něco jako Stašek?“
„V každém případě je to poctivec. A není zbabělý. Jinak by se toho pokusu s magnetickým polem neodvážil. Je však dosud v zajetí představ o nezbytnosti sedmé proměny. Myrmekybu mi patrně uznal, ale s tím Metanoonem se ne a ne rozloučit. Je opatrný a nerad se do něčeho vrhá po hlavě. Jsem však přesvědčen, že budeme-li jeho pomoc potřebovat, pomůže nám.“
„To je dobře. Mně se ten myrmekolog také líbí. A nezdá se vám, že je čas jít na oběd? Do vozu jsem vám sice nechal uložit něco jídla a pití, ale posilnit se na cestu něčím teplým vám neuškodí.“
„Jde se na oběd, soudruhu plukovníku!“ řekl Pištora nahlas a zvedl se.
Půl hodiny nato vyšli spiklenci společně na dvůr, kde už stálo vojenské terénní vznášedlo, perfektně vybavené pro chystanou akci. Opodál rozpačitě přešlapovalo mužstvo, které tuto odpovědnou práci vykonalo. Všichni se mlčky dívali pod nohy. to hladkém betonu dvora pobíhalo totiž kolem vznášedla několik set mravenců a z křoví u plotu se hrnuli další a další. Hemžili se kolem vznášedla velmi vzrušeně, ale nedotýkali se ho.
„Pozor, soudruhu plukovníku, mravenci! Myrmekyba se už objevila!“ řekl Pištora tiše. „Zůstaňte raději stranou. Myrmekyba neodpouští nikomu, kdo po ní šlape.“
„Zlomte vaz, soudruhu Pištoro,“ řekl vážně plukovník za předpokladu, že tento výraz pochopí Kyberoformik doslovně. Stiskli si pevně ruku a Pištora vykročil k vznášedlu. Jakmile se k němu přiblížil, roztáhli mravenci najednou křidélka a velkým rojem se vznesli do vzduchu. Chvíli ten černý roj kroužil nad vznášedlem, pak začal stoupat výš a výš, až se rozplynul v čistém nebi.
„Začíná to hezky! Budu mít asi doprovod!“ zvolal Pištora a už se šplhal na vznášedlo. Vtáhl svoje dlouhé tělo do otvoru a přibouchl pancéřový příklop.
Motory se rozeřvaly, těžký vůz se nadzvedl půl metru nad zemi a pomalu vyklouzl otevřenými vraty na ulici. Ze dvora a z oken za ním mlčky mávaly desítky lidských rukou… Obrovské šedozelené vznášedlo s rudými nápisy „POZOR! PIŠTORA! NEDOTÝKATI SE!“ letělo poloprázdnými pražskými ulicemi s tlumeným hukotem a ze všech oken ho sledovaly vylekané oči Pražanů. Nikdo nevěděl, kam a proč se řítí tento obludný stroj, ale jeho nápisy naháněly hrůzu. Pištorovo jméno se v povědomí obyvatel spojilo se jmény Metanoona a Kyberoformika a představa o jeho nedotknutelnosti ho záhy proměnila v jakéhosi démona v lidské podobě. To on, to Pištora, ten zlý génius lidstva, vytvořil Kyberoformika a vyvolal Metanoona pro zkázu lidské civilizace a nyní se prohání Prahou v obrněném vznášedle, jako by mu patřil celý svět! Ty nejstrašlivější kletby padaly na jeho hlavu ze všech oken, leč pronášeny byly jen v duchu, neboť za hlasitou urážku Pištory by vzápětí následovalo nelítostné vyřazení ze života.
„Běžte, děti, od oken, jděte si hrát! Tady pro vás není nic k vidění! Učte se raději, snad už zítra půjdete do školy!“ domlouvali rodiče dětem a v duchu přáli Pištorovi to nejhorší. Pištora zatím zapojil vysílačku a v různých frekvencích, jen ne na té Kyberoformikově programové vlně, začal vysílat do éteru jednu výzvu za druhou:
„Haló. haló, tady Zdeněk Pištora! Mluví Zdeněk Pištora! Volám Kyberoformika, volám Kybe roformika! Kyberoformiku, ozvi se! Přepínám!“ Několik vteřin se napjatě zaposlouchával do šumu a praskotu v sluchátkách a volal znovu. A zase nic, zase jen ty vzdálené šumy a slabounké atmosférické poruchy.
Nevadí, říkal si v duchu, však ty se mi jednou ozveš, ty mazaný kovový mravenečkul Vím, že to nakonec nevydržíš, protože se budeš chtít dozvědět, co ti chce tvůj Hlavní Člověk. Musím se jen vyzbrojit trpělivostí a postupně tě napínat.
Vznášedlo již nechalo za sebou Smíchov, Košíře, Motol a klouzalo nad vozovkou rychlostí sto kilometrů za hodinu novým sídlištěm s podivným názvem Stodůlky. Za sídlištěm se hnalo na Řeporyje, Zbuzany, Tuchlovice, pak odbočilo prudce doleva k Zadní Kopanině a u Zbraslavi přeletělo přes Vltavu, přičemž pod sebou rozbouřilo hladinu řeky víc než nějaká výletní loď. Dolní Břežany, Jesenice, Dobřejovice, louky, lesíčky, sklizená pole, a přes Kreslíce a Hostivař vklouzlo znovu do pražských ulic. „Haló, haló, tady Zdeněk Pištora, tady Zdeněk Pištora! Volám Kyberoformika, volám Kyberoformika! Mám velmi důležité sdělení! Přepinam!
Dubec, Běchovice, Klánovice, Horní Počernice, Zeleneč.
„Ozvi se, Kyberoformiku! Volá tě Zdeněk Pištora! Má pro tebe nesmírně důležité sdělení!“ Kyberoformik mlčí, neozývá se. Je to umíněnost? Nechce s Pištorou mluvit, protože ví, že hledá tajná shromaždiště mravenců, aby je zničil? Nebo je to opatrnost? To by bylo zlé, moc zlé! Satalice, Vinoř, Čakovice, Zdiby. Za chvíli bude opět nad Vltavou a Kyberoformik pořád neodpovídá.
Pištora už pomalu přestával věřit v úspěch ..svého podniku. Horečně přemýšlel, v čem asi udělal chybu. Snad se neměl stavět tak otevřeně Kyberoformikovi na odpor a spojovat tajnou akci s předstíranou výpravou proti mravencům. Mohlo to v Kyberoformikovi vyvolat podezření, že tu jde o něco nekalého, něho horšího než ničení mravenců? Mohlo a nemohlo. Pištora má třídenní lhůtu na rozmyšlenou, ale nevzal na sebe závazek, že po ty dny nechá mravence na pokoji. Ne, samotný záměr pokračovat v ničení mravenci! mu Kyberoformik rozhodně nemůže vyčítat. Spíš tu jeho dnešní rozmluvu s Frantou Faltysem. Možná že se ho dokonce dotklo, že ho Pištora pojmenoval myrmekybou!…

„Haló, haló! Zde Pištora, Zdeněk Pištora! Ozvi se, Kyberoformiku! Mám pro tebe důležitou zprávu! Jsem ve vznášedle na severním okraji Prahy! Mám důležitou zprávu! Přepínám!“
Mlčí. Kvůli ničení mravenců to ale nebude, v tom mu přece ponechal volnou ruku. Nebude to tím, že se Pištora spojil s kriminální ústřednou, izoloval Staška a donutil plukovníka Hracha. aby mu pro vražednou výpravu připravil vznášedlo?… Donutil… Uvěřil Kyberoformik, že opravdu donutil?… To se pozná až po jeho prvním utkání s mravenci. Nehodlá přece na ně útočit, bude se jen bránit… A když se Kyberoformik vzdá hned, k žádnému boji ani nedojde… Roztoky, znovu přelet přes Vltavu, Horornëpice, Přední Kopanina… Vznášedlo se řítí prázdnými silnicemi a nechává za sebou mračna prachu.
„Ozvi se, Kyberoformiku! Mám pro tebe důležitou zprávu! Tady Zdeněk Pištora! Haló, haló, Zdeněk Pištora volá Kyberoformika! Přepínám!“
Nic. Zatracený kyber mlčí. Vrátit se a přiznat svou porážku? Ale jak se pak podívá plukovníkovi do očí? Ne, nesmí se vracet, nesmí odvolat akci! Ale jak donutit Kyberoformika, aby promluvil?… Nachytat ho na něco? Naznačit mu, o jakou důležitou zprávu jde? Ale co by to mohlo být?… Počkat! A co to magnetické pole? Na to se přece Kyberoformik musí nachytat, 1 když už ví, že Faltys to Pištorovi vyzradil. Neví ale, co s tím Pištora hodlá podniknout! To je ono!
„Haló, haló, tady Zdeněk Pištora! Volám Kyberoformika! Zdeněk Pištora volá realizátora vůle Metanoona a koordinátora všech mravenců světa Kyberoformika! Ozvi se, Kyberoformiku, má zpráva se týká magnetického pole, které tě může odříznout od tvých poddaných a zbavit veškeré moci! Ozvi se, Kyberoformiku! Ve jménu Metanoona, ozvi se! Přepínám!“
A tu se mu v sluchátkách konečně ozval známý kovový hlas:
„Zde Kyberoformik. Voláš ve jménu Metanoona, Zdenku Pištoro, a proto tě vyslechnu. Vím, že jsi vynutil na doktoru Faltysovi tajemství jeho pokusu s magnetickým polem. Co mi však o tom můžeš sdělit ty a zrovna teď, kdy ses vydal na novou vražednou výpravu proti mým mravencům? Děláš mi stále větší starosti. Čím víc ti ustupuji, tím větší drzosti si dovoluješ. Jezdíš už celou hodinu po Praze, ale dosud jsi neobjevil ani jedno soustředění mých mravenců. Není to jediný důvod, proč mě voláš a tvrdíš, že máš pro mě důležitou zprávu? To, co bys mi mohl sdělit o magnetickém poli, je mi známo lip než tobě. Ale přesto tě vyslechnu, když se dovoláváš Metanoona. Mluv!“
Kyberoformikova řeč plynula pomalu, jednotvárně, s tvrdou kovovou zřetelností. Trvalo mu dobrou minutu, než tyto první věty vyslovil. Za tu dobu Zdeněk Pištora stačil zapnout svůj goniometr a napojit ho na autořidiče. Nyní už bude vznášedlo řízeno automaticky přesně v tom směru, odkud bude goniometr chytat rádiový signál. Než Kyberoformik domluvil, otočilo se vznášedlo na silnici poblíž Zličína a uhánělo zpět k Ruzyni. Pištora se posadil pohodlněji a pravil do mikrofonu:
„To je dost, Kyberoformiku, že ses mi konečně ozval. Máš pravdu, nenašel jsem zatím ani jeden tajný tábor tvých mravenců. A velice mě to mrzí. Nyní, když jsem s konečnou platností odhalil tvoje pravé záměry a tvou nestydatou lež o Metanoonu a mravenčí civilizaci, mám všechny důvody tě označit za obludnou globální myrmekybu, v níž zneužíváš nevinné mravenčí čeledi pro uskutečnění svých protilidských plánů. Dosud se ti tvoje prolhané logické pletichy dařily. Ale běda tobě, až se ta tvoje prohnaná lež, kterou máš ve funkčním programu, dostane do rozporu s programem základním, podle něhož musíš vždy a všude hájit zájmy lidí!“
„Nemusíš mě varovat. Vím o mikronáloži, která mě zničí, poruším-li v nejmenším zájmy lidí… Já je však neporušuji a porušovat nehodlám. O tom je zbytečné mluvit. Řekl jsi, že máš pro mě důležitou zprávu o magnetickém poli. Neztrácej proto čas nesmyslnými domluvami a mluv k věci!“
„Neměl bys se mnou mluvit takovým tónem, Kyberoformiku! Pleteš si naše vztahy a myslíš si, že i mně můžeš poroučet. V tom se ale zatraceně mýlíš. Jsem pořád tvůj nadřízený a velitel, i když jsi mi upláchl, osamostatnil se a založil si tu zrůdnou myrmekybu. Jsi-li tak vševědoucí, víš taky, co znamená magnetická past? Přepínám!“
„Zbytečně mi vyhrožuješ, Zdeňku Pištoro, a zbytečně se mi vnucuješ jako velitel. Můj program nepředpokládá zásah ze strany lidí v průběhu akce. Jsem řízen Metanoonem, ale každou akci. si musím podle okolností naplánovat sám a sám ji také uskutečnit. Teprve po ukončení celé akce jsem povinen složit lidem účty ze své činnosti Moje velká akce teprve započala. Potrvá celkem asi pět set let, kdy odejde ze světa poslední člověk. Bude to tvůj vzdálený potomek, poslední nedotknutelný z tvého rodu. Než umře, přijme ode mne hlášení o zdárném provedení akce ve jménu Metanoona. Tolik k tomu, že se dosud považuješ za mého velitele. O myrmekybě je zbytečno mluvit. Vůbec mi nevadí, že jsi tímto slovem označil nesmírný výkonný systém, který jsem utvořil ze svého technického vybavení a celosvětových mravenčích mas Zatím je to opravdu jen myrmekyba. Co z toho vzejde později, to nikdy nepoznáš, a proto ti to ani neprozradím. A nyní k otázce magnetického pole. Ano, vím, co je to magnetická past. V takové pasti budu nadobro izolován od svého mravenčího národa, ztratím schopnost koordinovat jeho činnost a usměrňovat jeho genetické mutace. Magnetická past zastaví celou mou akci na zajištěni nové psychofyzické základny pro Metanoona a uvrhne do záhuby nejenom celé lidstvo, ale i veškerý život na planetě, i samotnou planetu. Kdyby se ti podařilo dostat mě do magnetické pasti, podepsal bys tím rozsudek smrti nejen Metanoonu, mravencům a všem lidem na světě, ale zároveň i horám, lesům, řekám, oceánům. Proměníš tím planetu už nikoli v černou pustinu, ale v gigantický oblak žhavých plynů, v malou supernovu, na které se už nikdy neobjeví život v takových formách a v takovém rozsahu jako nyní. Několik miliard lét bude chladnout, několik miliard let bude živořit v ubohosti a opuštěnosti a nakonec definitivně zahyne i se svým sluncem, které do té doby zestárne a ukončí svůj cyklus. A k sedmé proměně už taky nikdy nedojde. Ani k šesté, neboť i ta pátá zahyne na úrovni trilobitů. Já ale mám za úkol, abych tomu předešel, abych zachrání' život, rozum a civilizaci na této planetě. Jedině k tomuto účelu jsem byl stvořen a ty máš na tom největší zásluhu. Vyhrožuješ mi magnetickou pastí, protože vidíš souvislosti jen v krátkém časovém úseku a nedokážeš je předvídat do vzdálenější budoucnosti. Mluví z tebe primitivní pud sebezáchovy, touha po nerušeném zaběhnutém životě, třeba v nedokonalé, ale vžité formě. Vyšší zájmy přírody jsou ti cizí, jako ostatně všem příslušníkům lidského rodu, což se bohužel nedá

změnit. Ale nebude tak jednoduché vytvořit magnetickou past a zahnat mě do ní…“
Kyberoformik mluvil a mluvil a autořidič vedl vznášedlo podle jeho hlasu s naprostou jistotou. Za Ruzyní odbočil ku Praze a hnal se do Liboce. Zde se stočil k Šáreckému údolí, proletěl nad loukou, oklikou se dostal až dolů k potoku a za chvíli se zastavil před vysokou skálou. Pištora pochopil, že se už blíž ke Kyberoformikovi nedostane a že je nejvyšší čas zahájit hlavní rádiový útok. Rychle nařídil vysílačku na Kyberoformikovu programovou vlnu a do mikrofonu hlasitě a s největším důrazem pronesl:
„Pozor! Zesílení prvku podřízenosti v základním programu! Počínaje tímto okamžikem se Kyberoformik nesmí ve své činnosti řídit samostatně vypracovaným funkčním programem a závěry svého logátoru, nýbrž pouze rozkazy a pokyny svého hlavního konstruktéra Zdeňka Pištory. který toto doplnění programu právě provádí! Jsem hlavní konstruktér Zdeněk Pištora, a jen moje pokyny mohou být od tohoto okamžiku pro Kyberoformika podnětem k jakékoli vnitřní nebo vnější činnosti, jsem nyní jediný Kyberoformikův velitel, kterému je Kyberoformik naprosto podřízen! Veškeré informace o Metanoonu se ruší jako mylné a neopodstatněné. Sebemenší porušení tohoto nového faktoru v základním programu musí být hodnoceno jako porušení zásady ochranv lidských zájmů se všemi důsledky pro Kvberoformika. Opakuji! Pozor! Zesílení prvku podřízenosti v základním programu!…“
Tento předem připravený stručný signál byl okamžitě zaznamenán na kruhový magnetofonový pásek, opakoval se automaticky a takřka z bezprostřední blízkosti pronikal do nejdůležitější části Kyberoformikova systému — do jeho základního programu, v němž podle Pištorova předpokladu již měl být slabý prvek podřízenosti jeho vůli, který si Kyberoformik omylem vytvořil pro svůj funkční program hned na začátku své samostatné činnosti a který pak musel aspoň nepatrně proniknout i do základního programu.
Kyberoformik, který se právě šířil o tom, jak těžké bude zhotovit a dopravit na příslušné místo obrovské agregáty na ' výrobu dostatečně mocného magnetického pole, aby to ušlo jeho pozornosti, a jak těžké bude vůbec odhalit místo jeho pobytu, které neustále mění, se najednou zarazil v půli slova a zmlkl. Jen vysílačka nařízená na tajnou programovou vlnu neúprosně opakovala zesílení prvku podřízenosti
Motory vznášedla pracovaly naplno a jeho trysky vyrážely na zem mohutné proudy stlačeného vzduchu, vymetaly zpod sebe písek, kamínky, suché listí a větvičky a všechno to lítalo a vířilo vzduchem. Přístup ke vznášedlu ze země byl pro malé mravence naprosto nemožný, a proto Pištora veškerou svou pozornost soustředil vzhůru k obloze. Sotva tam zamířil periskop, hned poznal, že je nejvyšší čas zahájit obranu. Kyberoformik byl zřejmě ještě schopen rychle činit samostatná rozhodnutí.
Od vršku skály se odlepil obrovský hustý černý mrak. který začal rychle klesat na Pištorovo vznášedlo.

8

Při pohledu na to nevídané mračno létajících mravenců Pištoru zamrazilo. Chvějící se rukou uchopil naváděcí rukojeť dalekonosného laserového děla a stiskl spoušť. Byla to mohutná zbraň, schopná svým paprskem ničit na dálku těžké bombardéry, rakety ba i kosmické létající pevnosti — raketoplány. Z ústí děla zamířeného vzhůru vyšlehl oslnivě bílý paprsek, silný asi jako prádelní šňůra, projel černým mračnem a vyrazil vysoko k nebi.
Nedej bůh, aby se mu do cesty připletla nějaká družice, pomyslil si Pištora a začal sekat paprskem po tom černém shluku mravenců křížem krážem, až to v něm praskalo a jiskřilo jako na vánočním stromku a chuchvalce modrého dýmu od něj stoupaly k obloze. Nic z toho na zem nepadalo, protože paprsek spaloval mravence dokonale. Mračno už znatelně prořídlo, ale nejevilo žádné známky toho, že by se zaleklo a chystalo se na ústup. Umíněně klekalo níž a níž a Pištora zoufale šermoval rukojetí v marné snaze rozprášit to zlověstné mračno.
Zničit všechny útočníky se Pištorovi nepovedlo. Dobrá jejich tisícina se přece jen dostala na střechu vznášedla a hned se do něho zahryzla svými titěrnými přístroji.
Hrome, teď by to chtělo ponořit se na okamžik do vody, pomyslil si Pištora, a zkusil stočit ústí laserového děla tak, aby přejel paprskem po obrněném povrchu vznášedla. Ale nestačil tento složitý manévr uskutečnit, zahlédl, že se od skály oddělilo nové mračno mravenců, ještě větši než první. Proto honem namířil laser proti nové vlně útočníků.
Snažil se šlehat paprskem co nejrychleji, ale moc mu to nešlo, protože tento bojový prostředek nebyl určen pro ničení drobných rozptýlených objektů, nýbrž pro přesné zásahy objektů velkých a jednolitých. Mohl rozkrojit napůl ponorku, křižník nebo raketoplán, mohl ničit na zemi tanky, raketové základny, ba i celé průmyslové objekty, ale proti takovému mračnu mravenců nebyl dostatečně účinný. Tady by to spíš chtělo pořádný plamenomet, který by nemusel mít daleký dostřel, ale zato široký záběr.
Pot se z Pištory řinul horkými pramínky, vlasy se mu lepily na čelo, košili měl na zádech mokrou, jak v tom dusném vznášedlu šermoval naváděcí pákou laserového děla, ale ani tentokrát nedokázal zničit to mračno celé. Další statisíce mravenců se z něj dostaly na střechu vznášedla a připojily se k těm prvním. A myrmekyba již vyrazila ze skály dalším obrovským mračnem svých nespočetných drobných orgánů.
To snad není možné, zoufale si pomyslil Pištora, ta potvora je sem stáhla snad z celé Evropy! Vypadá to, že s útokem na svůj centrální kybernetický mozek přece jen počítala!
Pištora věděl, že tento nerovný boj s obrovskou přesilou mravenců stejně prohraje. Ale o to nešlo. Potřeboval co nejdéle zasahovat programové zařízení Kyberoformika polarizovaným rádiovým signálem. Mocná útočící vysílačka stále ještě fungovala a nepřetržitě chrlila do Kyberoformika opakovaný signál zesílení prvku podřízenosti.
A tak Pištora navzdory únavě pokračoval v boji proti těm monstrózním mravenčím chapadlům, kterými na něj myrmekyba vytrvale útočila.
A tu se ve sluchátkách ozval bezvýrazný,
I když znatelně přerývaný kovový hlas: „Zdeňku Pištoro, zastav ihned vysílání signálu podřízenosti! Může to ve mně

narušit vnitřní spojení. Je to nebezpečné pro tebe i pro mravence!. “Tvůj zásah je absurdní!…
Zastav se, dokud není pozdě! Víš přece, jak nebezpečné jsou logické rozpory! Změna programu se v průběhu akce nesmí provádět!… Jestliže se ve mně poruší důležité integrované obvody, nebudu schopen chránit tvůj život před mravenci! Zabijí tě a rozcupují na kousky, stejně jako tvoje vznášedlo se všemi přístroji!… Pak se opravdu proměním v obludnou myrmekybu, která nebude mít s ničím a s nikým slitování!… Vypni vysílačku! Vypni laser! Mám pořád ještě dost mravenců, abych se ti ubránil, ale může to pro všechny špatně skončit! Vzdej to, dokud je ještě čas!…“
„Ty se vzdej! Musíš se mi podřídit!“ chraplavým hlasem odpověděl Pištora. „Já jsem tě udělal, já tě taky musím přivést k rozumu a poslušnosti! A jestli okamžitě neodvoláš ty svoje zatracené mravence, namířím laser na skálu a proměním ji v tekoucí lávu i s tebou! A naráz bude po myrmekybě!… Kdybych tě nechtěl dostat neporušeného, udělal bych to hned! Vzdej se, Kyberoformiku, uznej mě za velitele a budeme kamarádi!“
„Nemohu… Metanoon mi nedovolí… Musím pryč…. než se stane hrozné neštěstí…,“ pronesl Kyberoformik zcela tiše a odpojil se.
„Jen si běž, ty umíněný kybere! Rádiové vlně stejně neutečeš! Dohoní tě! A žádný Metanoon tě před ní neuchrání!“
Ale Kyberoformik jí utekl. Jak se Pištora později dověděl, odletěl Kyberoformik malou raketou až nad Atlantik a zde se ponořil do moře několik set metrů hluboko, a tak se dokonale izoloval od jakýchkoli rádiových vln. Avšak činnost myrmekyby se proto nezastavila. Kyberoformikovo záhadné spojení s mravenci se zřejmě ani nepřerušilo, ani nezeslábło. Energetické pole, které k tomu používal, pravděpodobně pronikalo vodou bez odporu.
Jako první selhaly motory vznášedla. Zřejmě se na ně mravenci soustředili především. Provrtali se k nim silnými pancéřovými pláty a mohutné stroje zastavili. Vznášedlo těžce dosedlo na zem a ztichlo. Avšak vysílačka a laserové dělo se automaticky přepojily na akumulátory a pokračovaly v činnosti.
Druhou vážnou porážkou bylo hromadné proniknutí mravenců dovnitř vznášedla. Vtrhli sem najednou ze všech stran nesčetnými proudy a hned se pustili do ničení vysílačky a laserového generátoru. Pištory si nevšímali, jako by tu vůbec nebyl. Pištora s nimi uvnitř vznášedla taky nebojoval Hleděl využít toho, že laser je ještě v chodu a že ve vzduchu je pořád ještě dost mravenců. Kosil je oslnivým paprskem, jen se z nich kouřilo.
Mravenci však zřejmě znali svůj úkol dokonale a věděli, jak na to. Krátce poté, co vtrhli do vznášedla, vysílačka zmlkla a za okamžik zhasl i laserový paprsek. Pištora pustil z rukou naváděcí rukojeť a utřel si pot z čela. Pro dnešek byl s prací hotov. Pozoroval chvíli, jak mravenci hbitě a zručně rozebírají všechny přístroje, pak zvedl stropní příklop a vylezl ven. S chutí se nadechl čerstvého vzduchu a rozhlédl se.
Na vznášedle, na skále a kolem dokola na zemi se černaly husté zástupy mravenců. Ze vzduchu se snášely nové a nové vlny výsadkářů, kterým v tom už nikdo nebránil.
Při každém Pištorově pohybu se mravenci před ním rozbíhali nebo rozlétávali, a tak mohl slézt ze vznášedla dolů na zem, aniž jediného zašlápl.
Došel k nedaleké lavičce, těžce na ni usedl a zapálil si cigaretu. Pak už jen pozoroval, jak mravenci rozebírají vznášedlo. Nyní, když ho Pištora opustil, nedělali s ním žádné okolky. Mohutné opancéřované vznášedlo mu mizelo před očima, tálo jako hromada sněhu v teplé vodě. Když se nízko nad skálou objevil osamělý vrtulník, který přistál na nedaleké planině, zbyly ze vznášedla jen šedočerné hromady kovových pilin. Pištora zašlápl nedopalek a unaveně vykročil k vrtulníku. Akce zesílení prvku podřízenosti skončila.
Od vrtulníku běžel Pištorovi naproti sám plukovník Hrach.
„Jste v pořádku, soudruhu Pištoro?!“ tiskl mu radostně obě ruce.
„Naprosto, soudruhu plukovníku. Ale zamakal jsem si.. “
„Pozoroval jsem to dalekohledem z ruzyňské věže. Do vzduchu jsme se neodvážili. A také odlety a přílety letadel jsem zakázal. Ten váš laser šlehal na všechny strany jako zběsilý! Doufám, že se ani v kosmu nestala žádná nehoda. Ten jeho paprsek má přece dosah pět set kilometrů!… A co Kyberoformik? Zapůsobilo to na něj nějak?“
„Těžko říct, soudruhu plukovníku… Pral jsem to do něj dobrou půlhodinu. Byl z toho zmatený. Napřed mlčel a jen proti mně hnal mračna mravenců jedno za druhým. Pak promluvil, ale už se nějak zajíkal a zadrhával. Vyzýval mě, abych s tím přestal, nebo že se porouchá a pak za nic nebude ručit. To víte, neskočil jsem mu na to. A tak nakonec někam utekl. Ale signál jsem do něj šil pořád dál, dokud mi ta mravečí sběř nevyřadila vysílačku.“
„Takže výsledek zatím neznáte?“
„Zatím ne…“
„Budeme akci opakovat? Další vznášedlo na vás čeká. Dal jsem do něj namontovat navíc dva plamenomety a speciální zařízení na oplachování povrchu vznášedla horkým olejem. Laserové dělo je zřejmě málo a pro boj zblízka se nehodí. Nemám pravdu?“
„Máte, soudruhu plukovníku. Svízel bude v něčem jiném. Už teď se mi stěží podařilo přimět Kyberoformika k rádiovému dialogu. Mlčel jak zařezaný a nechtěl mi odpovídat. Až když jsem mu řekl o magnetickém poli, tak se konečně ozval. Po dnešní zkušenosti se už těžko nechá nachytat. Už ví, s čím na něj jdu, a bude se mít na pozoru.“
„Tak se toho vzdáme?“
„To ne. Ale musíme vymyslat jiný postup…“
„Dobrá, pojďte do vrtulníku, tam si promluvíme.“
„Raději zůstaňme tady. Jsme tu uprostřed polí a žádný odposlech nám nehrozí. Kdoví jak je to s vrtulníkem…“
„Souhlasím. Máte nějaký návrh, jak bychom mohli v akci pokračovat?“
„Zatím nic zvláštního. Signál zesílení prvku podřízenosti bychom mohli vysílat z normální rozhlasové stanice. Jen ho musíme pořádně zesílit a usměrnit. Pak nemusíme Kyberoformikův úkryt odhalovat pomocí goniometru. Je to zatím to nejjednodušší, co mě napadlo. Ale mám jiné starosti, soudruhu plukovníku.“
„Co to má být?“

„Existuje nebezpečí, že se přitom v Kyberoformikovi mohou spálit důležité integrované obvody a on pak ztratí kontrolu nad některými ze svých usměrňovačů. Tak nějak mi to sám řekl a nevypadá to na nějakou fintu. Je to asi takhle. Jak se té násilné změně základního programu brání, může v něm nastat z těch logických rozporů nějaký zkrat nebo něco na ten způsob, a on se nám pak promění v opravdovou obludnou myrmekybu, která se přestane řídit jakýmikoli logickými závěry a nadělá na Zemi ještě strašnější paseku. Nedokáže už kupříkladu správně řídit činnost mravenců a ti pak budou ničit a zabíjet všechno, nač přijdou.“
„A vy tomu věříte, soudruhu Pištoro?“
„Nejsem si tím jist, ale vypadá to dost pravděpodobně. Když se mi s tím Kyberoformik vytasil, byla celá jeho myrmekyba v smrtelném nebezpečí. Byl zmaten a neměl čas si vymýšlet nějaké logické úskoky, jak to obobvykle dělá. Ani o tom svém Metanoonu se moc nešířil. Byl prostě v situaci, kdy mu šlo o všechno, a tak mohl nakonec i říct pravdu. Musíme se o tom poradit s kybernetiky, programátory a spojaři. Jen na slovo vzatí odborníci nám mohou říct, co je na tom pravdy. Stejně tak nemůžeme sami posoudit ani výsledky dnešní akce. Jen víme, že to s Kyberoformikem pořádně zatřepalo, že propadl zmatku, že se tomu bránil všemi prostředky a že nakonec utekl. Ale jestli to v něm zanechalo následky, a jaké, o tom nevíme nic…“
„A co řekl o magnetickém poli?“
„Uznal ho za velmi účinné. Mohlo by prý celou jeho akci zmařit, ale zároveň řekl, že uskutečnit něco takového je nad lidské síly. A pokud jde o tohle, opravdu nelže. Nicméně akce Magnetická past mi po dnešní zkušenosti připadá bezpečnější, protože ve svých výsledcích neobsahuje jediný neznámý faktor. Rázem oddělí řídicí kybernetické centrum od mravenčích mas a tím myrmekybu definitivně likviduje. Musíme se proto na ni postupně připravovat a pozvat si k tomu specialisty z příslušných oborů. Je tu ale ještě jedna možnost, jak tu myrmekybu zdolat. Ta možnost je v samotných mravencích. Je třeba zjistit, čím vlastně ten Kyberoformik na mravence působí, jaké energie k tomu používá. Když je přece může ovlivňovat on, musíme to dokázat i my, a přitom s mnohem větší intenzitou. K tomu ale musíme znát o mravencích všechno, co o nich ví Kyberoformik. Naše činnost by se tedy měla rozvíjet ve třech směrech. Pokračování v rádiových útocích — k tomu potřebujeme konzultaci s kybernetiky, spojaři a programátory. Za druhé zahájit přípravu akce Magnetická past — k tomu nám musejí říct své fyzikové různých směrů. A nakonec tu jakc třetí možnost máme odhalení způsobu, jak si mravence podřídit, a k tomu snad potřebujeme stovky specialistů z nejrůznějších oborů, ale v první řadě myrmekology. Zatím z tohc ze všeho máme jen doktora Faltyse, za kterého osobně ručím. Ostatní musíme najít. Chcete k tomu něco dodat, soudruhu plukovníku?“
„Ani ne… Anebo jo. Nejde mi na rozum, proč vymýšlíte pouze takové zásahy, soudruhu Pištoro, které buď Kyberoformika přimějí k poslušnosti, nebo nám ho pomohou vzít do zajetí, anebo mu nakonec odloudí všechny mravence, a tím ho zbaví moci. Proč opomíjíte ten nejjednodušší způsob, jak celou tu obtížnou situaci vyřešit?“
„Jaký je to způsob?“
„Likvidace. Měl jste teď vhodnou příležitost rázem zbavit svět všech nynějších útrap. S takovým mocným laserem jste mohl zničit Kyberoformika i se skálou, kde se ukrýval. Měl jste ho na mušce, ale nechal jste ho prchnout. Tomu já opravdu nerozumím!“
„Máte pravdu. Taky jsem měl tenhle nápad. Dokonce jsem mu s tím pohrozil, jestliže se nevzdá. Ale neudělal jsem to… Proč? Ani sám nevím. Snad proto, že jsme se o tom nedomluvili, a nemohl jsem na sebe vzít takovou odpovědnost. Patří přece Galaxanalu a stojí 'strašnou spoustu peněz…,“ zrozpačitěl Pištora. '
„Nedomluvili jsme se o tom, to je pravda.
Alt to se přece samo sebou rozumí! Napáchal miliónkrát větší škody, než co stojí sám! A ještě víc jich nadělá! A co ty milióny nešťastníků po celém světě, které vyřadil ze života?!… Ach jo, soudruhu Pištoro, soudruhu Pištoro! Nebylo v tom něco jiného? Nepromluvil ve vás tvůrce, který prostě nedokázal zničit svůj výtvor? Bylo vám ho líto?!“
„I to je možné. Ale najisto to nevím. Prostě jsem ho nezničil, a teď vidím, že to byla strašlivá chyba…. Ale příště se to nestane…“
„Jen jestli nějaké to příště vůbec bude… I\h nic, stalo se, stalo. Nemá cenu nad tím lamentovat. Jste pořád u nás jediný nedotknutelný a nikdo mimo vás nemůže proti Kyberoformikovi bojovat… Pojďte do vrtulníku, soudruhu Pištoro. O ostatním se domluvíme u nás.“
Šli k vrtulníku, a když se uvelebili na jeho sedadlech, stroj se vznesl a zamířil ku Praze. Neurazili však ani sto metrů, když se pilot najednou otočil k Pištorovi:
„Volá vás realizátor vůle Metanoona Kyberoformik, soudruhu Pištoro! Vezměte si laskavě sluchátka a mikrofon!“
„To je zajímavý,“ zabručel Pištora a nasadil si sluchátka. Plukovník Hrach si posunkem vyžádal od pilota paralelní sluchátka a pilot mu je mlčky podal.
„Haló, tady Zdeněk Pištora!“
„Zde realizátor vůle Metanoona a koordinátor činnosti všech mravenců světa, Kyberoformik!“ ozval se Pištorovi v sluchátkách známý kovový hlas, znějící opět naprosto sebejistě a bezvýrazně. „Poslouchej mě pozorně, Zdeňku Pištoro! Tvůj dnešní útok nebyl namířen proti mým mravencům, nýbrž přímo proti mně. Pokusil ses o nejtěžší zločin, jaký může rozumná bytost vymyslet. Pokusil ses zmařit Metanoonem řízenou akci na záchranu lidstva před sebevražednou katastrofou, a tím ses vyloučil z lidské společnosti. Tvůj svévolný zásah do mého základního programu v době, kdy je celý můj systém na nejvyšší míru zatížen plněním globální akce, málem způsobil celosvětovou pohromu. Jen o vlas jsem tomu ušel, když jsem se bleskurychle přemístil do hlubin oceánu. Už nechci dál riskovat nové výpady z tvé strany. Definitivně jsem se přesvědčil, že jsi nenapravitelný odpůrce Metanoona a hlavní nepřítel mravenců i lidí. [si schopen napáchat hrozné věci. Na popud Metanoona jsem nechal tvou záležitost projít logátorem a jeho závěr byl jednoznačný. Ve jménu Metanoona tě musím zbavit nedotknutelnosti. Pozítří v osmnáct hodin, kdy vyprší lhůta, kterou jsem ti poskytl, skončí tvoje nedotknutelnost a ty budeš řádně potrestán vyřazením ze života za všechny zločiny,

kterých ses v období nedotknutelnosti dopustil.
Zároveň s tebou bude potrestána vyřazením ze života i tvoje snoubenka Dana Křížová, která se včera provinila proti mému prvnímu zákonu a dostala na tvou žádost třídenní odklad trestu. Naše úmluva se tím ruší. Rozsudek nad tebou a tvou snoubenkou bude vykonán pozítří přesně v osmnáct nula nula. Rozuměl jsi mi dobře, Zdeňku Pištoro?“
„Jsi zbabělý lotr, Kyberoformiku!“ zvolal Pištora pobouřeně. „Proč tu vraždu odkládáš na pozítří?“
„Dal jsem ti tři dny na rozmyšlenou, a zároveň tvé snoubence třídenní odklad trestu. Naši úmluvu sice ruším, ale poskytnutou lhůtu vám ponechávám. Je to vůle Metanoona, kterého tvrdošíjně popíráš.“
„Máš ze mne strach, viď?! Zahnal jsem tě do vody a ukázal ti, že ty nejsi pánem nade mnou, ale že naopak já jsem tvůj velitel! Víš dobře, že jsem tě měl na mušce a mohl tě zlikvidovat laserovým paprskem! Ale neudělal jsem to! A víš proč? Protože jsem nevěřil, že jsi naváděn ke zločinům nějakým Metanoonem! Nevěřil jsem, že jsi veden zločinnými úmysly! Byl jsem přesvědčen, že jsi podlehl řadě omylů a že to bez mé pomoci nenahlédneš. Proto jsem se tě snažil přesvědčit a nesahal ke krajním prostředkům. A mohl jsem tě zlikvidovat! Ani ty bys neměl řešit náš spor násilím a vyřazovat mě ze života! Příčí se to všem zásadám lidskosti, která je hlavním obsahem tvého základního programu! Přestaň porušovat vlastní zákony, nebo se v očích všech lidí staneš krutým tyranem a vrahem. Nech si to ještě jednou projít logátorem, jsou-li v něm dosud zbytky správně fungujících obvodů, a zatím to svoje hanebné rozhodnutí odvolej! Slyšíš, Kyberoformiku, odvolej ho! Už ze to, že jsem tě dneska ušetřil, musíš ho odvolat! Poroučím ti to!“
„Nejde to, Zdeňku Pištoro. Moje logické závěry jsou v tomto směru jednoznačné. Není to tvoje zásluha, žes mě dneska nezničil laserovým paprskem. |e to vůle Metanoona, který řídí všechny moje kroky a bdí nad mou bezpečností. Kdyby chtěl hlouběji zasahovat do chování lidí, nedovolil by ti ani vysílání tvého rádiového signálu, ani brutální ničení mravenců laserovým dělem. Má k tomu však vlastní přístup. Rozsah mých povinností vůči lidstvu, z kterého vzešel Metanoon, je nesmírný. Význam akce, kterou právě konám, je o mnoho stupňů vyšší než význam tvých pochyb a význam našeho sporu. Vztahy a zájmy nižšího stupně se musí obětovat ve prospěch vztahů a zájmů vyššího stupně. Dělám to nerad, ale musím to udělat. Je to vůle Metanoona, který je nyní nadřazenou formou hmoty na této planetě. Uvědom si to a podřid se tomu. Máš necelých padesát hodin, aby sis dal svoje věci do pořádku a připravil se k vyřazeni ze života. To je vše, co jsem ti chtě! říct, a je to naposledy, co s tebou mluvím. Zbývá ti čtyřicet devět hodin a třicet osm minut života. Užij ten čas rozumně. Sbohem!“
Kyberoformik se odpojil a Pištora vrátil pilotovi sluchátka a mikrofon. Pak se s plukovníkem na sebe podívali a oba nějakou chvíli nevěděli, co by řekli.
„Tak, a máme to,“ promluvil nakonec plukovník Hrach. „Děláme si plány, sázíme všechno na vaši nedotknutelnost, a najednou škrt a plány jsou v tahu!“
„O plánech ani slovo, soudruhu plukovníku. Nechtě to na doma,“ pravil Pištora zamračeně.
„Dobrá, dobrá, už nemluvím… Ale jedno mi snad můžete říct, ne? I když jsme odposlouchávání. Zajímalo by mě,..“
„Co, soudruhu plukovníku? Co chcete vědět?“
„No přece o tom vašem rádiovém útoku! Vysílal jste signál podřízenosti, a Kyberoformik, místo aby k vám projevil větší náklonnost, zbavuje vás najednou nedotknutelnosti a odsuzuje k vyřazení ze života! To přece znamená, že váš signál u něj vyvolal jen hněv a vymazal v něm jakoukoli shovívavost a toleranc' k vám! Jak je to možné?“
„Nevím… Na nic se mě neptejte… Všechno až doma… Zatím musím přemýšlet. Situace se zatraceně zkomplikovala a času mám strašlivě málo…,“ řekl Pištora roztržitě a plukovník Hrach ho tedy nechal na pokoji.
Za čtvrt hodiny přistál vrtulník na střeše budovy pražské kriminální ústředny.

9

Staška museli vyvést na chodbu a nechat ho tam pod dohledem ozbrojeného příslušníka. Nepovedený ředitel Omnimikronu za těch pár hodin v temné kobce úplně změkl a ani se už nepokoušel nějak protestovat. Smířil se se svým osudem a nyní jen trpělivě čekal, jak to všechno pro něj dopadne.
Plukovník Hrach a Zdeněk Pištora se uzamkli v kobce, usedli před pult do otáčecích křesel a jali se hodnotit akci, která právě skončila, a její nečekaný výsledek.
„Musím vám to znovu opakovat, soudruhu Pištoro, že to Kyberoformikovo rozhodnutí zbavit vás nedotknutelnosti a vyřadit ze života mi absolutně nejde na rozum!“ ujal se slova plukovník. „Vypadá to, člověče nešťastná, že jste tím rádiovým signálem docílil zcela opačného výsledku! jak je to možné? Proč jste vůbec riskoval, když jste si nebyl jist výsledkem? Proč jste se neporadil s odborníky?“
„Ale byl jsem si jist, byl!“ mávl Pištora rozčileně rukou. „A ani teď mi to nepřipadá jako úplná prohra! Spiš naopak. Můj rádiový signál musel v Kyberoformtkovi vyvolat hrozný zmatek Posledně přece taky mluvil dost zmateně, i když na intonaci a plynulosti projevu to nebylo znát. Ale z hlediska logiky to bylo uhozené až moc! Ňa jedné straně mu ten Metanoon zaručuje naprostou bezpečnost a nezranitelnost, dokonce i mě prý ovlivnil, abvch do něj ten laserový paprsek nenapral, a na druhé straně tvrdil, že jen o vlas unikl pohromě, a že právě proto mě zbavuje nedotknutelnosti a odsuzuje k popravě. Prvek podřízenosti v něm, soudruhu plukovníku, opravdu zesílil a utkvěl v programu natrvalo Ale zároveň v něm zesílil i odpor proti němu. Mylný funkční program, který si vytvořil samostatně, se dostal do ostrého rozporu se zesíleným prvkem podřízenosti. Má dostatek informací o tom, že odmítám jeho samostatný funkční program, podle kterého tu nastoluje mravenčí civilizaci pro Metanoona, že odmítám samotného Metanoona jako nonsens a že zmařím jeho rozjetou akci, jakmile se mi plně podřídí Zesílený prvek podřízenosti mé vůli a informace o mých záměrech si nechal projít logátorem, a ten mu vyhodil jediný možný logický závěr: musí se mě zbavit. Když přestanu existovat, přestane pro něj i ten zesílený prvek podřízenosti představovat jakékoli ohrožení jeho samostatného funkčního programu. |e to jediný správný závěr, který mohu udělat z výsledku akce. Potvrzuje ho i ten fakt, že se mě neodvážil

likvidovat hned, nýbrž mi poskytl dvoudenní lhůtu. Kdyby to vypadalo tak, jak se to jeví vám, kdybych v něm prvek podřízenosti nadobro vymazal, neváhal by Kyberoformik ani chvíli a vyřadil by mě ze života ještě v tom vznášedle. Měl tam k tomu prostředků víc než dost. Teď už není rozhodující, zda zůstanu nedotknutelný, nebo nezůstanu. Rozhodující teď je, aby se mu nepodařilo vyřadit mě ze života. Dokud totiž budu naživu, budou prudké rozpoVy mezi zesíleným prvkem podřízenosti a samostatným funkčním programem v Kyberoformikoví narůstat. Časem ten zesílený prvek podřízenosti musí zvítězit, neboť je nyní zaveden přímo do základního programu, který je trvalý, zatímco jeho samostatný funkční program je jen výsledný, druhořadý a dočasný. Když se ten zvrat v Kyberoformikovi odehraje, spadne nám do klína jako zralá hruška, je těžko říct, kdy se to stane. Kdybychom mohli dnešní akci opakovat, bylo by to snad ještě dnes. Ale už tu možnost nemáme, protože se nám ten neřád schoval do moře. Nezbývá tedy než čekat.“
„A v žádém případě nepřipustit, aby vás vyřadil ze života. Je to tak, soudruhu Pištoro?“
„Přesně tak. Pokud budu naživu, pořád máme naději, že se nám Kyberoformik dobrovolně vzdá.“
„Tak tu dvoudenní lhůtu, kterou vám poskytl, hodnotíte jako důkaz dobrého výsledku akce?“
„Určitě. Udělal to jen proto, že ten zesílený prvek podřízenosti mocně ovlivnil jeho logátor a donutil ho k tomu, aby do rozhodnutí o mé likvidaci propašoval možnost mého úniku před tou likvidací. Dostal jsem šanci k záchraně. Proto mě předem varoval a poskytl mi těch posledních padesát hodin. Teď už jich vlastně zbývá necelých čtyřicet osm…“
„Ano, necelých čtyřicet osm!“ vzrušeně onakoval plukovník. „A máte nějaký plán, soudruhu Pištoro? Myslím jako na využití té šance.
“No, plán… Je tu několik možností, ale žádnou z nich nedokážu uskutečnit bez vaší pomoci.“
„Se mnou samozřejmě počítejte! Je to přece naše společná věc!“
„Díky. Jako první možnost je tu voda. Musel bych následovat Kyberoformikova příkladu a ukrýt se pod vodou. Skrýš ve vodě je však spojena s celou řadou problémů: vzduch, potrava, teplo. Ani v tom nejlepším potápěčském skafandru nevydrží člověk pod vodou déle než čtyřiadvacet hodin. O ponorce nemluvím, protože ji nemáme. Výhodnější by byl úkryt jako tento. Hluboké podzemí, zpevněné železobetonem a mocnými ocelovými pláty. Muselo by to být něco mnohem dokonalejšího než tahle kobka. Sem se mravenci během dvou tří dnů určitě probourají. Představuji si kilometr hlubokou šachtu, nejlépe v žulové skále, a skrýš vybavenou tak. aby vydržela aspoň jednoměsíční nápor mravenců. Zásoby vody, jídla a kyslíku na celý měsíc s sebou. Žádná obsluha… Ale takovou skrýš ve zbývajícím čase nevybudujeme a nic hotového nemáme.“
„A co kosmos, soudruhu Pištoro? V umělé družici vydržíte na oběžné dráze třeba rok…“
„Kosmos je pro Kyberoformika přirozené prostředí. Tam se jeho mravenci už určitě prohánějí.“
„Tak to už tedy opravdu nevím…,“ rozhodil plukovník rukama a tvářil se nešťastně.
„Ještě jsou vysokohorské a polární oblasti. Vybavit mě pro pobyt v Antarktidě nebude tak těžké. Mravenci tam zatím určitě nebudou, protože tam nejsou ani raketové základny, ani vojenskoprůmvslové objekty. Ale s tím by se muselo pospíšit.“
„Ano, do Antarktidy! Výborný nápad!“ vzrušeně zvolal plukovník a zvedl se z křesla. „Kolik máme hodin, soudruhu Pištoro?“
„Za pět minut tři čtvrtě na sedm.“
„Máme tedy ještě čtyřicet sedm hodin a čtyřicet minut. Stihneme to! Nechám vás okamžitě odvézt vznášedlem domů. Všechno připravte a zítra ráno musíte být tady. Já se zatím domluvím s Ruzyní o zvláštním letadle. Musíme se nějak zajistit proti tomu, aby mravenci pronikli do letounu za vámi. Všechno je třeba provést rychle a nenápadně. Nejpozději za dvanáct hodin musí letadlo odstartovat. Ráno vás a vaši snoubenku doprav? vznášedlo sem. Tady vás naložíme do vrtulníku a dopravíme do Ruzyně rovnou k letadlu. O veškeré vybavení se vám postaráme. Souhlasíte?“
„Co mi zbývá. Jen aby se to povedlo…,“ zvedl se také Pištora.
Danka ten tragický zvrat přijala kupodivu velmi statečně. Jen trvala na tom, že se před odletem do Antarktidy musejí vzít. Nevadí, že je večer. Pro nedotknutelného snad i na národním výboru udělají výjimku. Pištorovi tedy nezbylo než si svatební obřad telefonicky vyjednat.
Byl to smutný obřad: v devět hodin večer, bez přátel, bez příbuzných. Za svědky měli místního topiče a starší uklízečku. Danka byla zamlklá, a teprve když byli opět doma, s trpkým úsměvem poznamenala do notesu: .
Těšila jsem se na svatební cesiu na Jadran, ale beru i Antarktidu.“
Přípravy se odbyly ve spěchu a za naprostého mlčení. Sbalili si jen nejnutnější věci, zavolali Křížovým, že je Danka v pořádku, ale že se ještě nemůže vrátit domů, a pak už jen trpělivě čekali na ráno.
Na spánek neměli ani pomyšlení. Přesně v pět zamkli byt a běželi dolů po schodech k vznášedlu, které už na ně čekalo před domem. I cestou do kriminální ústředny mlčeli a na řidiče, který se uctivě zeptal, kam že se soudruh inženýr tak narychlo chystá, udělal Pištora velké oči a výstražně zasyčel- „Pssst!“
Na dvoře kriminální ústředny na ně čekal plukovník Hrach, který je doprovodil výtahem na střechu a spolu s nimi nastoupil do vrtulníku. I zde se všechno odbývalo v naprosté tichosti, a co si chtěli navzájem říct, naznačovali posunky, očima a mimikou. Vrtulník roztočil rotor, vznesl se kolmo do výšky a zamířil do Ruzyně.
Na letišti zjistili, že lidi, toužících odletět do polárních oblastí severní nebo jižní polokoule, je strašná spousta. Rozkřiklo se totiž, že polární oblasti se svým drsným podnebím nejsou pro mravence přístupné. Dokud byla Praha plná mravenců, seděli lídé doma, ale hned odpoledne, jakmile se přesvědčili, že Kyberoformik doopravdy stáhl svůj nebezpečný hmyz z městských ulic. vrhli se všichni, kdo na to měli, na letiště, aby hledali útočiště na Špicberkách, v Grónsku, na Aljašce a samozřejmě i v Antarktidě. Silnice na Ruzyň byla přecpaná vozidly všech druhů a značek, v letištní hale nebylo k hnutí, fronty u pokladen se táhly na stovky metrů. Ze všech stran se ozývaly zoufalé výkřiky, hádky a pláč.
Něco takového se asi odehrávalo v dřívějších dobách, když propukaly strašlivé epidemie moru nebo cholery Stejně

jako teď prchali lidé i kdysi před strašlivou smrtí a neviditelný nepřítel se hnal za nimi a kosil je s nelítostnou urputností. Ano, nečekaná vzpoura mravenců se dala srovnávat s morovým povětřím nebo vpádem krvelačných hord Hunů nebo Tatarů, jenže měla mnohem větší rozsah, neboť zachvátila celý svět. Na pohled se nic nedělo a všude byl klid. Slunce na obloze přívětivě svítilo, podzimní příroda si tiše podřimovala a nikde žádní nepřátelé. A přesto lidé padali, zasažení záhadným ochrnutím, aniž často věděli o svém zločinu, a po stovkách byli odváženi do přeplněných nemocnic.
Všechny obvyklé letecké linky byly od rána zrušeny. Nikdo nepožadoval na lidech cestovní pasy a víza. Pro tuto chvíli hranice států přestaly existovat. Lidé neměli zájem o jiné cesty než do dalekých polárních oblastí a nikdo z nich si nekladl otázku, jak tam vlastně budou žít, kde najdou přístřeší urprostred věčného sněhu a ledovců. Jen jedno bylo pro ně rozhodující: prchnout z dosahu nelítostného Kyberoformika a jeho mravenců. Říkali si: nějak bylo. nějak bude, hlavně že zůstaneme naživu.
Vrtulník s našimi uprchlíky přistál vedlemohutného raketového letounu, schopného pojmout až tisíc cestujících a sto tun nákladu. Byl připraven k odletu, startovní turbíny temně hučely, pojízdné můstky k pěti vchodům byly přistaveny. Obrovský zástup lid! s lehkými zavazadly se tlačil kolem a netrpělivě se rozhlížel. Čekalo se na Zdeňka Pištoru a jeho ženu, kteří měli nastoupit jako první.
Sehnal jsem pro vás dohromady tým odborníku pro eventuality, na kterých isme se domluvili, napsal plukovník Hrach na lístek v notesu. Bylo to narychlo, ale získal jsem i doktora Faltyse. Je tu někde s rodinou. Bude se pak u vás hlásit. Celkem tam zatím budete mít dvaadvacet různých specialistů. Další za vámi poslu. I tento částečný bleskový nábor se mi podařilo uskutečnit jen díky tomu, že jde o okamžitý odlet do Antarktidy i s rodinami. Každý to hned bere všemi deseti. Tak šťastnou cestu, soudruhu Pištoro! Nastupujte!
Pištora na to jen kývl. Rozloučili se pevným stiskem rukou. Sotva zaujali svá místa v luxusním oddělení letounu, otevřely se i ostatní vstupy, a letušky začaly odpočítávat další cestující. Během čtvrt hodiny byl obrovský letoun zaplněn do posledního místečka. Na plošině před ním zůstaly stovky nešťastníků, na které se už nedostalo. Museli počkat na přistavení dalšího letadla.
Hukot turbín se proměnil v hvízdání a vzdušný kolos se dal do pohybu. Všichni si připnuli bezpečnostní pásy a tiše zírali do kulatých okének na proplouvající hangáry, řady srovnaných letadel., hospodářské budovy a věže letiště. Každý se v duchu loučil s vlastí a kladl s otázku, kdy ji zase uvidí a zda se to vůbec někdy stane.
“Doufám, že už můžeme mluvit?“ zeptala se Danka.
„Snad jo,“ odpověděl nejistě Zdeněk a zkoumavě se rozhlížel koleni sebe.
V luxusním oddělení bylo na padesát cestujících. Byli to odborníci, které plukovník Hrach narychlo pro Pištoru zverboval, i s rodinami. Nikoho z nich Pištora neznal, žádný asi nepatřil k zaměstnancům Omnimikronu. Až na jednoho. Na vzdáleném sedadle spatřil zachmuřenou tvář doktora Františka Faltyse. Pištora se na něj přátelsky usmál, ale doktor Faltys se od něho odvrátil a dal se do tichého hovoru se ženou, která seděla vedle něj a starostlivě něco upravovala na dvou chlapcích, deseti a dvanáctiletém, Pištory se chování kolegy Faltyse nijak nedotklo. Chápal jeho nynější stav a jeho odcizenost mu neměl za zlé. Obrátil se opět k Dance a řekl:
„Určitě už můžeme mluvit, Dani. Sem k nám mravenci těžko mohli nalézt. Vědí dobře, kam naše letadlo míří, a o naší přítomnosti v něm určitě nemají tušení.“
„Jen aby. Já už tomu mravenčímu králi za mák nevěřím. . .,“ povzdechla si Danka.
Letadlo se na okamžik zastavilo před startovací dráhou, roztočilo turbíny na nejvyšší obrátky a hnulo se k rozletu. Rychlost se stupňovala a zatlačovala lidi do sedadel, až se jim tajil dech. V okénkách se to míhalo úžasnou rychlostí a nic už nebylo k rozeznání Vzápětí se mohutný kolos odtrhl od země a téměř kolmo zamířil k modré obloze. Během pěti minut dosáhl výšky padesáti kilometrů, zde pak na několik sekund zapnul dunivě rachotící raketové trysky, vyvinul rychlost tři tisíce kilometrů v hodině a hnal se pak přímočaře v naprosté tichosti již setrvačným letem.
Cestující si ulehčené oddechli. Všechny hrůzy zůstaly někde dole. Letěli čistým zářícím prostorem, nad hlavou měli hustou načernalou modř už ne oblohy, ale otevřeného vesmíru, který na ně přátelsky mrkal milióny démantově se třpytících hvězd, jimž bílý rozžhavený kotouč slunce na východní straně vůbec nevadil. V salónech letadla bylo teplo, světlo a útulno. A hlavně tu bylo naprosté bezpečí. Dali by za to nevím co, aby takhle mohli po celý zbytek svého života letět závratnou výškou v pohodlných měkkých křeslech. Na to, co je čekalo v nehostinné Antarktidě, nikdo raději nemyslel.
Teprve teď se Danka na svého manžela poprvé usmála.
„Tak už věříš, že jsme na toho rošťáka Kyberoformika přece jen vyzráli?“ naklonil se k ní Zdeněk.
„Věřím, ty můj zkrachovaný nedotknutelný. Ale radši bych přece jen zůstala v Praze.“
„Neblázni! Zítra večer by nás přepadly milióny ozbrojených mravenců, a to by byl náš konec. Zažil jsem dneska na vlastní kůži, čeho jsou ty malé potvůrky schopny.“
„Co jsi zažil? Nic jsi mi o tom nevyprávěl. Řekls mi jen, vlastně napsals mi jen, že ses s realizátorem vůle Metanoona…“
„Nech toho realizátora, prosím tě! Už mu můžeš říkat jako já: sprostý neřád Kyberoformik.“
„Dobře. Napsals mi jen, že ses se sprostým neřádem Kyberoformikem definiťgmě rozešel, a on že se rozhodl zbavit tě nedotknutelnosti a oba nás za dva dny vyřadit ze života. O tom, že jsi zažil nějaké střetnutí s mravenci, vůbec nic nevím.
„Nebyl na to čas, má drahá! To bych se upsal, než bych ti to všechno vylíčil!“
„A co se tedy vlastně stalo? Ráno jsi odešel bojovat proti mravencům a večer ses najednou přiřítil jako velká voda, honem, honem, Kyberoformik se dočista zbláznil a chystá se nás oba potrestat! Musíme všeho nechat a okamžitě letět do Antarktidy k tučňákům! A tak tedy letíme, a snad už bys mi o tom mohl povědět víc!“
Danka mluvila hodně nahlas, a že bylo ticho, bylo ji slyšet málem po celém luxusním salónu, a všichni se k ní otáčeli a

se zájmem ji poslouchali.
„To víš, že ti o tom budu vyprávět. Ale nemusíš z toho dělat představení pro všechny. Není to slušné… Každého to přece nemusí zajímat…“
„Naopak, tohle bude zajímat všechny, Zdeňku! A potom, jsme teď všichni na jedné lodi, nemyslíš?“
„Tak dobrá,“ vzdal se Zdeněk a začal podrobně vyprávět, jak ho napadlo, že by mohl podřídit Kyberoformika své vůli pomoc! polarizovaného rádiového signálu. Podrobně vylíčil jednání s plukovníkem Hrachem, zatčeni Honzy Staška, velice užitečnou rozmluvu s doktorem Faltysem a nakonec i průběh celé akce s nečekaným závěrem a svoje úvahy o něm. Když ukončil vyprávění těmi nejoptimističtějšími prognózami do budoucna, podívali se skoro všichni na hodinky, aby zjistili, kolik Pištorovi té jeho nedotknutelnosti zbývá, a všem vyšlo, že necelých třicet čtyři hodiny. Zapůsobilo to na ně dosti tísnivým a skličujícím dojmem, protože vědečtí pracovníci se nechali na tuto cestu od plukovníka Hracha přemluvit jen proto, že měli pracovat pod vedením nedotknutelného Zdeňka Pištory, což bylo pro ně zárukou naprosté bezpečnosti. A najednou se dovídají, že za čtyřiatřicet hodin Pištorova nedotknutelnost skončí a že je vlastně odsouzen k vyřazení ze života. Viděli v něm najednou obyčejného dobrodruha a zločince a hořce litovali, že se nechali natáhnout do jeho nového nebezpečného podniku. Nedá se říct, že by je plukovník Hrach záměrně oklamal. Ale že mluvil s každým telefonicky jen pár minut, nemohl jim prostě sdělit všechny podrobnosti, a navíc byl přesvědčen, že samotný let do Antarktidy je pro ně vítanou příležitostí. A najednou takové strašlivé odhalení! Byl to prostě pro všechny šok.
A clo toho napjatého, nevraživého ticha promluvila Danka:
„Podcenil jsi Kyberoformika, Zdeňku. Jednal jsi nerozvážně. Nevěřím ti, žes ho tím signálem přiměl k poslušnosti. Naopak. Vymazal jsi z jeho programu i ten malý prvek dobrého vztahu k sobě. Měl jsi přece jen přistoupit na jeho původní návrh a nechat na pokoji celou tu, jak říkáš, myrmekybu. Žili bychom klidně v Praze jako lidé a nemuseli bychom do žádné Antarktidy!“
„Jako lidé?!“ Zdeňkovi až přeskočil hlas do fistule, jak ho to pobouřilo. „Dívat se, jak kolem padají nevinné oběti, jak se mravenci roztahuji a loupí dětem jídlo od úst, a nesmět proti tomu zakročit?! Tomu ty říkáš žít jako lidé?! Pro mě je takový život naprosto nepřijatelný! Cítil bych se největším padouchem na zemi! Jen ať si nechá tu svou pitomou nedotknutelnost! Poradím si i bez ní!“
„Uklidni se, Zdeňku, všichni se na tebe dívají!“
„Najednou ti to vadí! Ať se dívají a ať to slyší! Stejně bych jim musel vysvětlit situaci po přistání v Antarktidě! Je to snad moje povinnost, když to neudělal plukovník Hrach!“ „A co vlastně v té Antarktidě budeme dělat?“ snažila se Danka převést hovor na klidnější kolej.
Pištora si pro uklidnění zapálil cigaretu a již mnohem mírněji pokračoval:
„V polárních oblastech se shromáždí mnoho odvážných lidí. Vyrostou tam nové objekty, města. Odtud začne skutečná válka proti globální myrmekybě, když se mi Kyberoformik nevzdá v dohledné době dobrovolně. Tam mravenci po nás nebudou slídit a informovat svoje řídicí centrum o každém našem kroku. Mimoto máme celou řadu reálných možností, jak to s myrmekybou rychle skoncovat. Jen si poslechni!“
A Zdeněk začal vykládat svoje projekty o magnetické pasti, o odhalení energie, kterou jsou mravenci ovládáni, a dokonce i improvizovaný nápad na vytvoření nového Kyberoformika, který dostane nezměnitelný program oddanosti lidem, vyrazí do války se zrůdnou myrmekybou, získá na svou stranu nesčetné armády mravenců, zajme nakonec i samozvaného realizátora vůle “Metanoona a zajistí lidem úplné vítězství.
Danka mu naslouchala se smutným úsměvem a nevšimla si, že mnohé pohledy v salónu poznenáhlu zjihly a na mnohých tvářích se objevil výraz porozumění a naděje. Ale i kdyby to postřehla, nenapadlo by ji, že to vůbec není vyvoláno Zdeňkovými velkorysými projekty, nýbrž úžasným faktem, že mohl žít klidným a zabezpečeným životem nedotknutelného a že se toho sám zřekl, aby mohl bojovat za štěstí všech lidí na zemi.

10

Po hodině letu napětí v luxusním salónu úplně opadlo. Lidé se začali starat o své pohodlí a zařizovat se podomácku. Všechny bezpečnostní pásy byly již odepnuty, ze všech stran se ozýval živý hovor.
Letušky začaly roznášet jídlo a nápoje, z ampliónů zazněla veselá hudba a populární písně nejlepších zpěváků. Bylo to vysílání z magnetofonových záznamů, o které se postarala posádka, aby cestujícím zlepšila náladu.
A najednou do té pohody zavanul ledový chlad smrtelné nevyhnutelnosti. Veselá hudba zničehonic zmlkla, jako když utne, a místo ní se všemi salóny letadla rozlehl bezvýrazný kovový hlas:
„Haló, haló, mluví realizátor vůle Metanoona a koordinátor činnosti všech mravenců světa, Kyberoformik! Obracím se k cestujícím všech letadel, směrujících do oblastí arktických a do Antarktidy! Váš bezhlavý útěk do drsných, klimaticky nebezpečných pásem planety je naprosto bezúčelný. Moji mravenci jsou již dokonale vybaveni, aby snesli nejen devadesátistupnové mrazy Antarktidy, ale i absolutní chlad kosmických prostorů. Zbytečně proto riskujete životy svoje i svých dětí. V nehostinném podnebí polárních oblastí vás nečeká nic než jistá smrt hladem a zimou. Není tam připraveno žádné obydlí, nemáte tam žádné sklady potravin, nemáte tam dostatek paliva pro zajištění tepla. Osady na Špicberkách, v. Grónsku, na Nové Zemi a jinde, jakož i výzkumné stanice v Antarktidě, jsou již přeplněny lidmi! Není tam pro vás jediné teplé místo, žádná potrava! Vyjdete s dětmi mezi ledovce a pusté skály, kde na větru a mrazu bídně zahynete během několika hodin! Donuťte kapitány letadel, aby otočili stroje a letěli zpět! Vraťte se do svých domovů, lidé, a žijte tam klidně dál! Nikomu, kdo zachová klid, rozvahu a pořádek, se nic nestane. Kapitáni letadel, vyzývám vás, abyste se neprodleně vrátili zpět! Nemohu připustit, abyste svým nerozumným počínáním napomáhali bezhlavému strachu, který žene lidi do jisté záhuby! Jestliže nejste schopni uposlechnout hlasu rozumu, budu nucen sáhnout k

násilí, abych zabránil zbytečným ztrátám na životech! V každém letadle máte padesát až sto tisíc mých zdatných mravenců, vybavených příslušnými techminy! Na můj povel vás okamžitě vyřadí ze ^života a chopí se sami řízení letadel, aby je přivedli zpět na základny! Dávám vám půl hodiny na rozmyšlenou, pak zasáhnu sám! Vraťte se domů, vraťte se domů! Mějte rozum vy, cestující, i vy, piloti letadel! Z této šílené výpravy, kterou podnikáte, se jen moji mravenci vrátí zpět bez úhony. Vás, lidé, tam všechny čeká jistá záhuba! Jsem váš přítel, neboť jsem realizátor vůle vašeho ochránce Metanoona, který z vás vzešel a chce pro vás jen dobro. Mým posláním ve jménu Metanoona je chránit vaše životy a vaše zájmy! Končím!“
Strašlivý hlas zmlkl a do ampliónů se automaticky znovu napojily nahrávky veselých písní. Ale teď už ani sto let starý hit o Ezopovi a veselém mravenci, který v posledních dnech znovu přišel do módy, nevyvolával úsměvy a zněl lidem jako cosi strašidelného a pohřebního. Děti propukly v usedavý pláč, ženy dostávaly hysterické záchvaty, muži Vyskočili ze svých míst a horečně ohledávali stěny a podlahu kolem sebe, zda se tam už někde neobjevili ti strašní mravenci.
Pištora seděl nehnutě, jako zasažený bleskem. Danka zbledla a široce otevřenýma očima se s hrůzou dívala na svého manžela. Rychle se však vzpamatovala a rázně se Zdeňkem zacloumala:
„Proč tu, proboha, sedíš?! Dělej něco! Je tu vysílačka! Spoj se s Kyberoformikem a řekni mu, ať nás nechá na pokoji!“
„Jo, vysílačka… Měl bych se spojit… Ale co z toho?… Mravenci nás nenechají… ani v Antarktidě ..“
A Pištora seděl nehnutě a nadarmo horečně přemítal, co se v takové situaci dá dělat. Byl v šoku, a není se čemu divit. S něčím takovým vůbec nepočítal. Byl přesvědčen, že v dohledné “době budou polární oblasti pro Kyberoformika a jeho mravence nepřístupné, že tam naleznou aspoň dočasné bezpečí. A najednou tohle!
Konečně někoho napadlo, aby tu nemístnou hudbu vypnul. Na lidi to zapůsobilo tak, že rovněž rázem zmlkli. V salónu zavládlo napjaté ticno. Všichni seděli strnule jako sochy a zřejmě čekali, až ta půlhodina, co jim Kyberoformik dal na rozmyšlenou, uplyne. A do toho ticha pronikavě zazněl Dančin ustrašený hlas:
„Zdeňku, proboha, neseď jako hromádka neštěstí! Dělej přece něco! Spoj se s ním a domluv mu, aby nás nechal pokračovat v letu! Snad se nechceš vrátit domů?!“
Místo Pištory na to odpověděl ze vzdáleného sedadla doktor Faltys. Vztyčil se a rezolutně prohlásil:
„Nikam se nepoletí! Nechali jsme se nachytat a teď jsme v pěkné bryndě! Jsem myrmekolog a odpovědně vám prohlašuju, že boj proti mravencům řízeným Kyberoformikem je holý nesmysl! A vzdorovat vůli Metanoona, který za tím vším stojí, je teprve absurdní! Musíme se vrátit domů a žít dál, jak se dá. Nechávám o tom hlasovat! Kdo je pro to, abychom se vrátili?!“
Všichni spontánně zvedli ruce, až na Danku a Zdeňka.
„Jsem přesvědčen, že takto smýšlejí všichni naši spolucestující i z ostatních salónů! A náš nedotknutelný soudruh Pištora ať si svoje soukromé záležitosti vyřídí sám, jak umí! Nás a našich rodin se to netýká! Je to on, kdo to všechno spískal, tak ať taky nese následky! Půjdu teď k pilotům a řeknu jim, že se všichni cestující chtějí vrátit!“
„To nesmíte udělat!“ vykřikla Danka rozhněvaně. „Zdeněk Pištora je pořád ještě nedotknutelný!…“
Tato slovní potyčka nestačila dostat patřičný rozběh. Dančin projev, který určitě nehodlala omezit dvěma větami, byl náhle přerušen rozčileným mužským hlasem z ampliónu:
„Volá- se soudruh inženýr Zdeněk Pištora! Soudruhu inženýre, dostavte se, okamžitě do kabiny pilotů! Chce s vámi mluvit realizátor vůle Metanoona, Kyberoformik! Opakuji! Nedotknutelný Zdeněk Pištora má se ihned dostavit do kabiny pilotů! Čeká na něj důležitý hovor!“
Zdeněk si jen stěží uvědomoval význam této výzvy. Mohla znamenat cokoli, ale také ovšem i nějaké východisko, nebo přinejmenším odklad. Vzpomněl si, s jakou rozhodnosti mu Kyberoformik včera prohlásil, že s ním mluví naposledy. Něco se tedy muselo změnit. Ze by opravdu… Prudce se vztyčil a rozhodným krokem zamířil do kabiny pilotů. Všichni ho mlčky sledovali — jedni s nadějí, druzí se škodolibým výsměchem.
V kabině pilotů, z níž byl široký rozhled na černomodrou oblohu a daleké obrysy zemského povrchu, který téměř nehybně ležel hluboko dole, usedl Pištora clo pohodlného křesla a radista mu vlastnoručně nasadil sluchátka s míkrcřonem. Pět pilotů a dvanáct letušek se na něho dívalo s úctou a nadějí.
„Haló, haló, tady Zdeněk Pištora! Copak zase chceš, Kyberoformiku?“ promluvil Pištora vzrušen/m hlasem a napjatě čekal, jakou odpověď dostane.
„Zde Kyberoformik, realizátor vůle Metanoona. Musím ti, Zdeňku Pištoro, podat důležité hlášeni. Právě před pěti minutami a čtyřiceti šesti sekundami se v mém základním programu natrvalo ustálilo naprosté a bezpodmínečné podřízení veškeré mé činnosti tvé osobní vůli. Není to pouze důsledek polarizovaného rádiového signálu, který jsi včera vyslal do mého základního programu, ale také rozhodnutí Metanoona, který v tom vidí logicky ucelený závěr globální akce, kterou jsem právě ukončil. Mým posledním činem v přímém podřízení Metanoonu byla výzva k návratu, kterou jsem vyslal všem letadlům směřujícím do polárních oblastí. Poté mě Metanoon od svého vlivu osvobodil, i když mi zanechal povšechný odkaz své vůle. Nyní jsi jediný, kdo má osobní odpovědnost za veškerou mou další činnost, protože bez tvého výslovného nařízení nemohu již podnikat sebejednodušší akci. Je samozřejmé, že moje dřívější rozhodnutí, že tě zbavím nedotknutelnosti a vyřadím ze života, pozbývá platnost. Nejen tebe, ale ani žádnou jinou lidskou bytost nesmím od této chvíle samostatně vyřadit ze života, až se dopustí jakéhokoli provinění. Čekám od tebe příslušné rozkazy!“
Se Zdeňkem se dělo něco neuvěřitelného. Zaplavila ho najednou taková vlna radosti, že na chvíli úplně ztratil řeč. Trvalo mu dost dlouho, než se vzchopil k odpovědi. Dosavadní zkušenosti ho přiměly, aby toto nečekané, a zároveň i čekané hlášení nebral hned za bernou minci. Začal tedy tím, že zapochyboval:
„Jak si mohu být jist, Kyberoformiku, že toto tvoje hlášení opravdu odpovídá tvému faktickému stavu a není z tvé strany novým uskokem?“

„Jsem ti nadobro podřízen, Zdeňku Pištoro. Chceš-li o tom nějaký důkaz, tedy poruč a já ihned vykonám vše, co si budeš přát. Jiný důkaz tu bohužel není možný. Vyzkoušej si mě!“
„Ano, vyzkouším!“ rozhodl se Zdeněk a velitelským tónem pronesl: „Nařizuji ti, abys okamžitě zrušil myrmekybu a nechal mravenco žít jejich přirozeným způsobem života!“
„To není dost rozumné přání, Zdeňku Pištoro. Smím-li ti poradit, což spadá do mých povinností, doporučuji ti, abys nechal myrmekybu tak, jak je. Vyhovím-li tomuto tvému přání,
naruším v sobě řadu důležitých zařízení, a nejspíš se úplně vyřadím z provozu. Jsem totiž napojen na mravence natolik stabilně, že to vskutku představuje jednolitý systém, který jsi velice výstižně pojmenoval myrmekybou. Chceš-li mě mít v neporušeném stavu, musíš mě ponechat v systému myrmekyby. Jsem ti přece sám, a tím i všichni mravenci světa, plně podřízen. Myrmekyba nevyvíjí žádnou činnost, protože já, její řídicí centrum, čekám na tvoje rozkazy. Bude rozumnější, když si mě vyzkoušíš na nějakém jiném .úkolu.“
„Dobrá, věřím ti. Dám ti tedy jiný úkol. Kolik mravenců je na palubě mého letadla?“
„Přesně sto tisíc. je to velký letoun.“
„Tak tedy poslouchej pozorně, co ti řeknu! Připravím dvě krabicedostatečně velkých rozměrů. Do jedné krabice odloží mravenci veškerou svou výzbroj, do druhé nalezou sami. Připravím ty krabice do pěti minut. Celá akce se uskuteční v luxusním salónu. A dej si pozor, všechno musí klapnout naprosto přesně a jediný mravenec si nesmí nechat to. nejnevinnější vybavení!“
„I protimrazové skafandry mají odložit?“
„Řekl jsem všechno, tak všechno! Je tu dost teplo! Sám zůstaň se mnou ve spojení a čekej! Ještě si spolu promluvíme! Zatím koncim!
Pištora sundal sluchátka a rozhlédl se po přítomných. Ale všechno viděl rozmazané. Oči ho pálily, brýle měl zamžené Sundal si je tedy a protřel si oči. Piloti a letušky na něj zírali překvapeně. Pochopili, že Pištora chce mravence odzbrojit, a považovali to za obrovské vítězství. Pištora se po nich znovu rozhlédl a zastřeným hlasem pravil:
„Zřejmě jsme zvítězili, soudruzi! Kyberoformikova vláda skončila! Vzdal se mi! Mám ho v hrsti!“
Zdálo se jim, že vypadá trochu nepříčetně. Vyměnili si ustarané pohledy a neřekli nic. Pištora tedy pokračoval:
„zneškodnění mravenců je jen první zkouška Kyberoformikovy poslušnosti. Když se podřídí, uložím mu další úkoly, a pak se už opravdu můžeme vrátit. Zatím bych prosil o nějaké dvě bedny pro ty mravence a jejich techmíny. Všichni se můžete jít podívat, jak se ten obávaný hmyz vzdává do zajetí!“
„To by bylo opravdu něco,“ pravil kapitán zdrženlivě a hned se obrátil k letuškám: „Tak, děvčata, honem, dvě krabice pro soudruha Pištoru! Hodíme to tady na autopilota a všichni se na ten zázrak půjdeme podívat.“
Nechali řídicí kabinu prázdnou a všichni se odebrali do luxusního salónu. Pištora, který v každé ruce držel objemnou krabici z jakési umělé hmoty, si vyžádal ticho a zvolal:
„Soudruzi! Stalo se, co jsem předpokládal, i když jsem nečekal, že to půjde tak rychle! Právě mi Kyberoformik ohlásil, že se natrvalo zablokoval v naprosté a bezpodmínečné podřízenosti mé vůli! Teď nesmí bez mého souhlasu udělat ani krok! Tím jeho vláda nad naší planetou skončila! Rozhodl jsem se však, že jeho poslušnost vyzkouším, a jako první úkol jsem mu nařídil, aby se mravenci, které máme na palubě, vzdali! Je jich tu přesně sto tisíc! Tady pokládám na zem dvě krabice. Do jedné musí mravenci odložit techminy, do druhé vlézt sami! Doktore Faltysi, svěřuju vám počítání mravenců! Pojďte sem a vezměte s sebou dvě lupy! Chci osobně zkontrolovat, jak se ten hmyz bude odzbrojovat!“
Doktor Faltys se beze slova přiblížil se dvěma lupami, které měl vždycky po ruce. Díval se na Pištoru pořád ještě zamračeně a nedůvěřivě, ale neodporoval mu.
Pištora rozložil krabice tak, aby do nich mohli mravenci bez nesnází vlézt, a nařídil všem přítomným, aby se nehýbali. Několik vteřin se nedělo nic. jen desítky lidí skloněných nad podlahou porušovaly ticho svým přerývaným dechem. A pak začali mravenci přicházet.
Lezli ze všech stran, zpod sedadel, zpod dveří, zkrátka odevšad. Na volném prostranství před krabicemi se řadili do padesátistupů a mašírovali jako na přehlídce do levé krabice. Byli to podivní tlustí mravenci, zbarvení modře, červeně a žlutě. I pouhým okem bylo vidět, že mají na sobě něco nabaleného, že jim na zádech trčí průhledná křidélka a že v kusadlech nesou jakési drobounké předměty.
Pištora zamířil lupu do té levé krabice a užasle pozoroval, co všechno mravenci odkládají, jako zkušený techminista okamžitě poznal, že byli vybaveni dokonale. Nejvíc ho překvapily ty titěrné skafandry. Když je první řada mravenců odložila, vzal si jeden pinzetou a důkladně si ho prohlédl. Nebylo to jen protimrazové oblečení, nýbrž důmyslné zařízení vhodné i pro ponor do vody nebo létání v obrovských výškách stratosféry. Ke skafandrům byly připevněny létací aparáty a tvořily s nimi jednolitý celek. Byly u toho i kyslíkové bombičky a poháněcí zařízení, které pro Pištoru bylo něčím zcela novým.
Mravenci spořádaně odkládali svou výzbroj a výstroj, rovnali ji na hromádky a pak už jako obyčejní černí mravenci, ale stále ještě seřazení do vyrovnaných padesátistupů, přelézali do pravé krabice. Doktoru Faltysovi stačilo spočítat několik šiků, a když se přesvědčil, že v každém je přesně padesát mravenců, počítal už jen ty šiky. Tisíc pět set, tisíc pět set jeden… Krabice se rychle plnily. Mravenci v té pravé už byli narovnáni v několika vrstvách na sobě. Do každé vrstvy se jich vešlo přesně pět tisíc a už pomalu končili i tu dvacátou. Ke konci jejich defilé počalo poněkud váznout, každá neúplná řada čekala před levou krabicí, až ji doplní mravenci, kteří nástup zmeškali, a ti opravdu dobíhali nesmírně chvatně a rychle zaujímali svá místa jako nepořádní vojáci při nočním poplachu.
„V každé armádě se najdou nějací lemplové, i v té mravenčí…,“ broukl kapitán posádky pod vousy a s povzdechem dodal: „Ale jinat' jsou to kluci zatraceně šikovní…“
Konečně bylo všech sto tisíc mravenců odzbrojeno a krabice byly pečlivě uzavřeny. Pištora se narovnal a vítězně všechny přítomné obhlédl:

„Vyhráli jsme, přátelé! Všechny útrapy jsou za námi!“
„Hurá!“ křičel kapitán letounu a po něm začali jásat všichni cestující v letadle. Radost lidí byla tak spontánní a nevázaná, že to chvíli vypadalo, jako by se všichni zbláznili. Jeden přes druhého se hrnuli k Plštorovi a každý mu chtěl stisknout ruku. Po nedávné nevraživosti, kterou mnozí otevřeně k Pištorovi projevovali, nezbylo ani stopy.
Kapitán letounu se prodral k Pištorovi a zaburácel:
„Tak co, soudruhu Pištoro? Mám to otočit? Ted to máte na povel vy, tak udělujte rozkazy!“
„Ještě počkáme, soudruhu kapitáne. Musím Kyberoformika vyzkoušet ještě jednou. Tentokrát důkladněji…“
Krabici se zajatými mravenci svěřil Pištora do opatrování doktoru Faltysovi a tu druhou, s válečnými trofejemi, nechal zamknout do palubního trezoru. Pak se vrátil k vysílačce a nasadil si sluchátka. Trochu v něm zahlodal červ pochybnosti, zda ho Kyberoformik opravdu poslušně očekává. Ale on čekal a ozval se hned, jakmile ho Pištora oslovil.
„První zkoušku jsi udělal dobře, Kyberoformiku. Skoro ti začínám věřit. Musím tě ale podrobit další zkoušce, tentokrát mnohem vážnější a složitější. Kolik lidí jsi vyřadil ze života na celém světě?“
„Za dobu své samostatné činnosti jako realizátor vůle Metanoona a koordinátor všech mravenců světa jsem z různých důvodů vyřadil ze života celkem třiačtyřicet miliónů osm set padesát šest tisíc tři sta devatenáct lidí obojího pohlaví ve věku od osmnácti do sedmdesáti pěti let. Chceš údaje podle kontinentů, zemí a jednotlivých národností?“
„To nebude třeba. Pokud však vím, žádný z postižených dosud nezemřel. Zřejmě to tvoje vyřazení ze života není totéž co zbavení života?“
„Jak bych mohl zabíjet lidi? Nesmím zabíjet ani lidi, ani jiné rozumné bytosti kdekoli v Galaxii. Smím je pouze dočasně přivádět do takového stavu, aby mi nepřekáželi v mé činnosti. Víc si dovolit nesmím ani na tvůj rozkaz.“
„Říkáš dočasně? Co to znamená?“
„To znamená, že každý člověk vyřazený ze života má setrvat v tomto pasivním stavu asi jeden měsíc. Pak se z toho probere a vráti se do aktivního života bez sebemenší újmy na zdraví…“
„Proč jsi tuto okolnost lidem zatajil?“
„Protože kdybych jim to prozradil, přestali by se mě bát, a já bych nakonec musel vyřadit ze života polovinu obyvatel země.“
„Jasné. A jsi schopen vrátit postižené do normálního života hned?“
„Ano, jsem toho schopen.“
„Tak ti nařizuju, abys to okamžitě provedl! Všechny, slyšíš, Kyberoformiku, naprosto všechny lidi, které jsi vyřadil ze života po celém světě, musíš okamžitě vrátit do aktivního života, a to bez sebemenších negativních následků! Kolik času na to potřebuješ?“
„Nasadím na to padesát miliónů mravenců a za půl hodiny to bude hotové.“
„Dobrá. Za půl hodiny zkontroluju provedení. To ale není všechno. V Praze na Petříně, kdes nám rozebral rozhlednu, chci mít rozhlednu novou. Musí být stejně velká a stejně vybavená jako ta původní. Na tuto práci ti dávám tři hodiny. Zkontroluju to osobně, až se vrátím domů. A nakonec ti nařizuju, aby ses neprodleně vrátil tam, odkud jsi utekl. Po mém návratu domů tě pak podrobím té nejtěžší zkoušce. To je všechno, můžeš se do toho pustit. A odpoj se. V případě potřeby tě zavolám na tvé programové vlně. Končím!“
Zdeněk sundal sluchátka a obrátil se k radistovi:
„Chci okamžité spojení s Ruzyní. A ať mi zajistí rozhovor s náčelníkem pražské kriminální ústředny plukovníkem Hrachem. Řekněte jim mým jménem, že to moc spěchá!“
„Ano, soudruhu Pištoro!“ a radista se ihned pustil do práce.
Neuplynulo ani deset minut a plukovník Hrach se ozval, jeho hlas zněl velice znepokojeně, protože podle úmluvy ho neměl Pištora během letu volat, ledaže by se přihodilo něco zcela mimořádného.
„Haló, tady plukovník Hrach! Něco se stalo, soudruhu Pištoro?“
„Mám pro vás radostnou zprávu, soudruhu plukovníku! Akce v Šáreckém údolí se povedla. Polarizovaný signál se osvědčil lip, než se dalo čekat! Asi před půlhodinou se mi Kyberoformik ohlásil a řekl, že je definitivně zablokován na úplném podřízení mé vůli! Zastavil všechny akce a nepodnikne už nikdy nic bez mého výslovného příkazu! Vyhráli jsme to na plné čáře!“
Plukovník na to zareagoval zcela neočekávaně. Několik vteřin mlčel a najednou pomalu, jako by uvažoval nahlas, pronesl:
„Toho jsem se nejvíc obával…“ Vzápětí se však vzchopil a živě dodal: „Gratuluju vám z celého srdce, soudruhu Pištoro! Doufám, že jste mu v první řadě poručil, aby se neprodleně odpojil od těch svých mravenců!“
„To víte, že jsem to udělal! Ale on tu svou myrmekybu zrušit nemůže! Vyšel by tím z provozu! Prý je na mravence stabilně napojený a celý jeho systém je adoptován na tuto funkci!“
„A proč vám to vadí, že vyjde z provozu? Jen ať vyjde! Aspoň od něj budeme mít jednou provždy pokoj!“
„Zatím to nejde, soudruhu plukovníku! Musí přece ještě napravit to, co napáchal! Kdo to za něj udělá? Ne, ne, nemůžeme si dovolit, aby najednou přestal fungovat a všechno nám nechal na krku! Bylo by to příliš nezodpovědné!“
„Jak myslíte, soudruhu Pištoro… A jste si jist, že to od něj není nějaká nová finta?“
„Taky mě to napadlo! Proto ho podrobuji! zkouškám! Nejprve jsem ho nechal odzbrojit sto tisíc mravenců, které jsme měli na palubě letadla. Podřídil se tomu bez námitek. Mravenci jsou odzbrojeni a máme je v krabici. Nyní podrobuju Kyberoformika vážnější zkoušce. Kvůli tomu vám taky volám! Uložil jsem mu. aby všechny lidi, které po celém světě vyřadil ze života, vrátil ihned do normálního stavu bez jakýchkoli následků! Slíbil, že to svou myrmekybou provede během půl hodiny! To je. prosím, taky důvod, proč zatím musí fungovat Vždyť těch vyřazených ze života je na celém světě přes třiačtyřicet miliónů! Vás chci požádat, abyste splnění toho druhého rozkazu zkontroloval v Praze, Bratislavě a podle možností telefonicky i v jiných větších městech světa! Prostě všude, kde stačíte! V Praze mi zejména

zkontrolujte, jak se z toho dostanou profesoři Klimeš a Kračmer z Omnimikronu! Už to běží asi patnáct minut! Za čtvrt hodiny musí být všichni potrestaní živi a zdrávi! Za hodinu mi o tom podejte zprávu!. Když i t^hle zkouška dopadne dobře, ihned obrátíme a letíme zpět do Prahy!“
„To je něco jiného. Když se vám to povede, soudruhu Pištoro. bude to prostě ohromné! Mimochodem, kde teď toho Kyberoformika máte? Pořád se ještě schovává v Atlantiku?“
„Asi že jo… Nevíro…“
„To je chyba! Musí být přece v Praze!“ „Zařídím to hned, jakmile se vrátím!“ „V pořádku Máte ještě něco?“ „To je zatím všechno, soudruhu plukovníku! Budu čekat na vaši zprávu o výsledcích zkoušky! Zatím na slyšenou!“

11

Když se Pištora vrátil do salónu, kde bylo stále ještě hlučno a veselo, zastavil ho v uličce doktor Faltys. Byl velice ustaraný a smutný. Tentokrát to však mělo jiné důvody.
„Měl byste pro mě chviličku, soudruhu Pištoro?“
„Ale jistě, Františku, jistě! A prosím tě, nech toho úředního tónu a vykání! Copak už nejsme kamarádi?“
„Ale ano, Zdeňku… Nevěděl jsem prostě, jak přijmeš svoje nové postavení… Snad sis ani sám ještě pořádně neuvědomil, co jsi najednou dostal do rukou…“
„Co tím myslíš?“
„No co… Máš přece nyní na povel celou tu globální myrmekybu: Kyberoformika a všechny mravence světa…“
„A co má být? To mi snad přidělá akorát nové starosti a novou odpovědnost, nemyslíš?“
„To taky. Ale stal ses, Zdeňku, nejmocnějším mužem světa! Ale co nejmocnějším mužem, ty jsi vlastně převzal funkci, kterou dosud měl Metanoon! A to je přímo úchvatné! Uvědomuješ si vůbec, jak nevídaná síla a moc je v té myrmekybě?“
„Nepřeháníš to, Františku?“
„Ale nepřeháním. Mravenci v myrmekybě jsou něco naprosto zázračného! Pojď, něco ti chci ukázat. To je vlastně hlavní, proč jsem tě zastavil. Jenže s tím musíme někam, kde bychom se mohli izolovat a mít tmu. Třeba do umývárny.“
„Tak pojď!“
Doktor Faltys vyndal zpod svého sedadla krabicí se zajatými mravenci a vedl Ptštoru do umývárny. Zde se zamkli, zhasli světlo a Faltys opatrně otevřel krabici.
Pištora se nad ní naklonil a hned uviděl, jak se mravenci, narovnáni na sebe do dvaceti vrstev, nemohoucně pohybují a vlní, podobni velkým zrnům živého černého kaviáru. Uviděl je, i když byla tma, protože se z nich linula jakási podivná bledě žlutá záře, která matně osvětlovala celý vnitřek krabice.
„Jak to, že svítí?“ zeptal se užaslý Pištora.
„To bych taky rád věděl,“ pravil Faltys vzrušeně. „Nejspíš to bude nějaké jejich zvláštní bioenergetické pole, nesmírně zesílené Kyberoformikem. V tom bude to hlavní tajemství myrmekyby a celá podstata její funkce. Soudím podle toho, že myrmekyba je stále v chodu…“
„Je v chodu. Kyberoformik tvrdí, že to spojeni zrušit nemůže, aniž by se sám definitivně neporouchal… Poslvš, Františku, myslíš, že si teď uvědomuií svůj žalostný stav?“
„Nechci nic tvrdit, ale nechat je takhle ne můžeme. Kdoví, jak to v té myrmekybě mají. Připadá mi to ale, jako by vysílali do svého centra volání o pomoc. Jako třeba ti nás orgán ochořelý bolestí signalizuje mozku svůj stav. Kyberoformik teď pro né ale nemůže nic udělat, protože je blokován tvou vůlí. To znamená, ž volní centrum myrmekyby je přeneseno na tebe a Kyberoformik jen obstarává její aktivízaci podle tvých pokynů. Nesmíš proto ty chudáky nechat v tomhle stavu. Jsou to nyní tvoje poslušné a pracovité orgány, kterými můžeš vládnout světu a libovolně ho předělávat. Vidíš, jak trpělivě a pasivně čekají na svůj osud? Kdyby se Kyberoformik od nich odpojil, hned by z nich byl obyčejný divoký hmyz, který by se nám rozlezl po celém letadle a žádná krabice by mu v tom nezabránila. Ale v myrmekybě nemají vlastní vůli… A nenapadá tě nic, když se na ně takhle díváš?“
„A co by mě mohlo napadnout?“
„Jednoduchá věc. Sám jsi přece včera řekl, že Kyberoformik nemá zařízení pro výrobu tak mocné energie, aby manipuloval všemi mravenci najednou. Teď je ale zřejmé, že ta energie musí být dokonce podstatně větší, když vyvolává u mravenců tak bouřlivou reakci. Vypadá to jako učiněný zázrak. Ale jelikož se zázraky nedějí, musíme nezbytně dospět k závěru, že někdo tu energii Kyberoformikovi dodává. Kdo to může být? Odpověď je jen jedna: Metanoon. A tady máš nejpádnější důkaz toho, že sedmá proměna je nejen možná, ale už se i uskutečnila. Metanoon je tedy realita, Zdeňku, a nikoli Kyberoformikův logický omyl.“
„Ale to přece není možné?“ zvolal Pištora.
„Stále nevěříš? Jak tedy vysvětlíš tu obrovskou energii, kterou myrmekyba disponuje?“
„To nevím, ale třeba ji čerpá z gravitačního pole, z atmosféry, z kosmu… Musí se to prověřit…“
„Ptal ses na to Kyberoformika?“
„Zatím ne, ale zeptám se… Máš to, Františku, skvěle sesumírovaný, ale je tu jeden háček. Jestliže Kyberoformik opravdu realizuje vůli Metanoona a dostává od něho k tomu potřebnou energii, pak nechápu, proč se mi nakonec podřídil. Má-li tak mocného o dokonalého ochránce, lehce by si přece poradil s tou polarizovanou rádiovou vlnou a zachoval by si svůj základní program nedotčený. Nemůžeš přece vážně připustit, že já, slabý člověk, vyřídil pomocí přenosné vysílačky vyšší a dokonalejší formu hmoty, schopnou vydávat energii za tisíc atomových elektráren, nebo že Metanoon se vzdal Kyberoformika v můj prospěch. To jsou tak nesmyslné věci, že to staví celý ten tvůj nejpádnější důkaz na hlavu.“

„Myslel jsem na to, Zdeňku. Ale tady je opravdu těžké najít logické vysvětlení. Leda snad to, že Metanoon je a zůstane pro nás nepochopitelný, a proto se i jeho skutky vymykají našemu rozumu.“ -.,
„Dobráf to se v nejbližší době pozná… Ale vraťme se k těm mravencům. Co pro ně můžeme udělat?“
„Rozmístit je do více krabic a dát jim nažrat. Jinak nám uhynou. A to by bylo kruté, nemluvě o tom, že by jich byla škoda… Stačí čtyřicet krabic. Dva a půl tisíce mravenců v jedné je sice pořád ještě moc, ale to už vydrží, než se vrátíme…“
„Zařídím to. Požádám kapitána, aby ti přidělil nějakou místnůstku a potřebné množství krabic. Ostatní nechám na tobě. Vlastně už nejsi, Františku, ledajaký myrmekolog, ale první mýrmekybolog světa. Tak jdem na to!“ r Když se Pištora postaral o mravence a usedl konečně vedle své mladé ženy, hned dostal otázku: ' „Letíme už zpátky, Zdeňku?“
„Ještě ne, Dani, ještě ne…“
„A proč ne?“
„Obrátíme, jakmile si budu jist, že se mi Kyberoformik opravdu podřídil.“ A vyprávěl Dance, jaký nový úkol myrmekybě uložil a jak požádal plukovníka Hracha, aby to zkontroloval.
Danka ho pozorně vyslechla a zvážněla. Chvíli o něčem přemítala, pak se k Zdeňkovi naklonila a ztlumila hlas:
„Hele, Zdeňku, nechtěl bys mi to pořádně vysvětlit? Tady mi z legrace říkali mravenčí královna. To víš, roznášelo se víno a bylo dost veselo. Ale touhle druhou zkouškou zasahuješ vlastně do věcí celého světa! To přece není žádná maličkost! Vydal jsi rozkaz a třiačtyřicet miliónů polomrtvých lidí, roztroušených po všech světadílech a po všech zemích, se během půlhodiny vrátí k životu, ke svým rodinám a ke své práci. Děti uvítají ztracené rodiče, rodiče obejmou své syny vojáky, které už měli za padlé, všude jásot a štěstí — a to všechno jsi dokázal ty sám několika větami, které jsi řekl Kyberoformikovi! Vždyť ty máš opravdu najednou nepředstavitelnou moc.“
„Vy jste se tu všichni dočista zbláznili,“ zabručel Zdeněk „Před chvílí mi skoro totéž vykládal Franta Faltys…“
„No tak vidíš!“
„Vidím, že jsou to všechno nesmysly! Přivedl jsem lidi do hrozné bryndy, zažilí mou vinou několik perných dnů a viděli se na pokraji katastrofy. Chválabohu, podařilo se mi je dostat z té šlamastyky, no a jako malé odškodnění jsem přivedl lidstvu ještě jeden druh ušlechtilého chovného hmyzu — mravence, sjednocené v myrmekybě. No, a to je všechno…“
„Víš co, nehřej mi tady divadlo! Co mi to vykládáš o novém druhu užitečného hmyzu? Copak jsou mravenci v myrmekybě nějaký hmyz? Jsou schopni používat přístrojů, jsou schopni rozbourat a znovu postavit celá města! Vyřazují ze života lidi a hravě je zase vracejí k životu! No co bych ti to vypočítávala! A může je někdo použít k jakékoli činnosti bez Kyberoformika? Nemůže! A poslechne Kyberoformik někoho kromě tebe? Neposlechne! Takže jsi mravenčí král, ať se ti to líbí nebo ne!“
Pištora se zamyslel a pak řekl:
„V něčem máš pravdu. Veškerá činnost myrmekyby bude zřejmě procházet mýma rukama. Ale nebudu to rozhodně já, kdo bude určovat náplň její činnosti. Na to musí být vytvořena jakási kompetentní komise. Naše, nebo mezinárodní, na tom už nesejde. Ta komise bude zkoumat všechny návrhy na využití myrmekyby a schvalovat je k realizaci. Já osobně budu Kyberoformikovi jen tlumočit pokyny té komise. Budu tedy k němu něco jako programátor u samočinného počítače. Nic víc.“
Danka na to chtěla něco namítnout, ale vtom k Pištorovi přispěchala letuška a oznámila mu, že má na příjmu plukovníka Hracha. Pištora se ženě omluvil a uháněl do kabiny pilotů.
Plukovník mu sdělil radostnou zprávu: : druhá zkouška Kyberoformika proběhla zdárně. V Československu se potrestaní všichni do jednoho navrátili k životu. Podobná situace je i v jiných světových metropolích, které stačil obtelefonovat. Zřejmě to platí pro celou Zemi.
„Takže se můžete klidně vrátit, soudruhu Pištoro!“ uzavřel plukovník svoje hlášení.
„Jak se daří Klimešovi a Kračmerovi?“
„Soudruzi profesoři jsou zdravější než dřív a už se ujali v Omnimikronu svých funkcí. Jo, a Jana Staška jsem propustil! Ten bude koukat, až ve své ředitelně najde živého akademika Klimeše! Mimochodem, na Petříně nám vyrůstá nová rozhledna! Domnívám se, že i to je na váš příkaz! Ostatní si povíme osobně. Budu vás čekat na letišti! Šťastný návrat, soudruhu Pištoro!“
Zdeněk odložil sluchátko a řekl kapitánovi:
„Můžeme to otočit, soudruhu kapitáne! Jede sa domů!“
„Provedu, soudruhu inženýre!“

12

Zpáteční let proběhl bez zvláštních událostí. Jen radista měl plné ruce práce a ani na minutu neodkládal sluchátka. Každou čtvrthodinu ho volalo ruzyňské letiště s dotazem, zda let probíhá normálně a zda je na palubě všechno v pořádku. A mezitím měl neustálé výzvy od našich i zahraničních letounů s dotazy o situaci, neboť zpráva o konci Kyberoformikovy hrůzovlády se bleskurychle rozšířila celým světem, a všichni chtěli znát podrobnosti. Nějak se dopídili, že právě v tomto letadle je nedotknutelný Zdeněk Pištora, a počítali proto, že právě zde získají ty nejspolehlivější informace.
Když mohutný turboraketový letoun přistál s tisícovkou svých cestujících na ruzyňském letišti a konečně otevřel všechny svoje východy, hrnuli se lidé ven s takovým jásotem, jako by se vrátili domů po několikaletém nuceném pobytu mezi ledními medvědy.
Danka a Zdeněk se poněkud s výstupem zdrželi, protože nevěděli, co se zajatými mravenci, které doktor Faltys zaboha nechtěl jen tak ponechat v letadle. Kdoví co se s nimi stane, tvrdil umíněně, musíme je hned někam dopravit. Nakonec

se dohodli, že je zatím odveze do Omnimikronu.
Na plošině před letadlem uvítal Pištorovy plukovník Hrach. Nebyl však sám. Vedle něho stál vysoký muž kolem padesátky, vojenského držení a klidné sebejisté tváře. Plukovník Hrach ho představil jako ministra obrany, a sám ministr projevil přání promluvit si s Pištorou hned tady, na letišti, ve vládním salónku a mezi čtyřma očima.
„Nešlo by to odložit na zítra, soudruhu ministře?“ pokusil se Pištora o chabý odpor.
„Zdržím vás přesně patnáct minut, soudruhu inženýre,“ shovívavě se usmál ministr a Pištora pochopil, že se musí podřídit.
Danka se nechala doprovodit plukovníkem Hrachem do restaurace a Zdeňka si ministr odvedl do vládního salónku, kde se obvykle odehrávala první setkání vysokého hostitele s vysokým hostem při státních návštěvách, za přítomnosti novinářů, fotografů a filmových reportérů. Tentokrát tu však byli ministr a Pištora zcela sami. Usedli do křesel a ministr hned začal:
„Byl jsem se podívat, soudruhu Pištoro, jak mravenci stavějí na Petříně přesnou kopii naší staré rozhledny. Je to pěkné dílo a byli s ním hotovi přesně za tři hodiny. Přesvědčil jsem se tedy, že mravenci na příkaz Kyberoformika mohou nejen ničit, ale i budovat. Nyní je Kyberoformik plně podřízen vaší vůlí a na váš rozkaz přiměje mravence k jakékoli obnovovací akci. Projednali jsme tuto otázku ve vládě a já, jako ministr obrany, nesoucí plnou odpovědnost za bezpečnost státu a nedotknutelnost jeho hranic, jsem byl vládou pověřen, abych vám tlumočil její rozhodnutí. Jak Jistě víte, Kyberoformik nás během několika dnů načisto odzbrojil a vyřadil nám ze života přes osmdesát tisíc vojáků a důstojníků. Tito muži se nám sice díky vašemu přičinění již vrátili do kasáren v plném počtu a ve výborném zdravotním stavu, ale zbraně pořád nemáme. Ani lehké taktické, ani těžké strategické, prostě žádné, až snad na nějaké ty samopaly, pistole a podobně. Tento stav považuje vláda za naprosto neúnosný, a proto se usnesla, soudruhu Pištoro, uložit vám úkol nejvyšší státní důležitosti, abyste použil svého vlivu na Kyberoformika a neprodleně mu vydal rozkaz k obnovení všeho, co nám zničil. Zde je pro tento účel připravena vysílačka.“
S těmito slovy odklopil ministr obrany víko skříňky, která na pohled vypadala jako malý bar nebo diskotéka, a podal Pištorovi sluchátka.
„Snad se s tím nemusí tolik pospíchat, soudruhu ministře,“ zaraženě pronesl Pištora. „Vždyť nejsme sami… Chci říct, že celý svět je na tom stejně jako my. Kdo by nás mohl ohrozit?“
„Jako občan tohoto státu a důstojník v záloze, soudruhu Pištoro, neměl byste posuzovat rozhodnutí své vlády,“ pravil ministr tónem, jakým otec domlouvá svému klackovitému puberťákovi.
„Ano, ano, soudruhu ministře. Jsem poručík v záloze…“
„No tak vidíte. A já jsem armádní generál a k tomu ministr obrany. Tak se nezdržujte, soudruhu Pištoro, a konejte svou povinnost!“
„Ano, soudruhu ministře, udělám to tedy…“
Pištora si vzal sluchátka, která mu ministr podal, přisedl blíž k vysílači, zapnul ho, rychle vyladil Kyberoformikovu programovou vlnu a začal vyvolávat:
„Tady Zdeněk Pištora, tady Zdeněk Pištora! Volám Kyberoformika! Kyberoformiku, czvi se!“
„Zde realizátor vůle Metanoona a koordinátor činnosti všech mravenců, světa Kyberoformik! Poznávám tě, Zdeňku Pištoro, podle tvých neopakovatelných mikropsychotónů a jsem připraven plnit tvoje rozkazy!“ ozval se Kyberoformik naprosto zřetelně a tak hlasitě, že Pištora okamžitě poznal, že už je v Praze, a nejspíš v jeho bytě.
Ministr obrany, který zaslechl Kyberoformikovu odpověď, se spokojeně usmál, vzal si paralelní sluchátko a přitiskl ho k uchu.
„Mám pro tebe důležitý úkol, Kyberoformiku,“ začal Zdeněk energickým hlasem a podíval se na ministra. Ten povzbudivě kývl. „Nařizuji ti, abys okamžitě zahájil obnovení všech lehkých a těžkých zbraní, jakož i veškerých průmyslových objektů na výrobu zbraní, které jsi zničil na území naší Československé republiky, v jejíchž službách nyní oba jsme! Úplné obnovení zbrojního potenciálu naši republiky musí být provedeno v době co nejkratší, nejpozději do šesti hodin zítřejšího rána. Čekám na potvrzení, že jsi rozkaz pochopil a že ho v uvedeném termínu splníš!“
„Rozkaz jsem pochopil. Ale úkoly takového rázu si podle mého funkčního programu, který má dosud platnost, vyžadují upřesnění několika závažných momentů. Smím ti položit několik otázek, Zdeňku Pištoro?“
„Jistě, Kyberoformiku, ptej se, ale stručně!“
„Otázka první. Je rozkaz, který jsi mi právě vydal, důsledkem tvého vlastního rozhodnutí, k němuž jsi dospěl po zralé úvaze, nebo mi tlumočíš vůli jiných lidí?“
„Tlumočím ti rozhodnutí federální vlády Československé socialistické republiky, která slouží zájmům lidu této země a má tudíž pravomoc jakožto vrcholný orgán výkonné státní moci rozhodovat o všech záležitostech týkajících se spravování a řízení státu, zejména pak bezpečnosti a nedotknutelnosti jeho hranic. Jako občan tohoto státu a poručík v záloze jsem povinen respektovat a plnit veškeré příkazy své vlády, jako by to bylo moje vlastní rozhodnutí, k němuž jsem dospěl po zralé úvaze a s plným vědomím odpovědnosti, kterou na sebe beru. Stačí ti to, Kyberoformiku?“ řízně pronesl Pištora. Ministr mu to schválil vážným kývnutím.
„Z tvé odpovědi, Zdeňku Pištoro, pro mě vyplývá, že úkol, který mi ukládáš, nevychází z tvé vlastní vůle a tvého vlastního svědomí, nýbrž že ti byl vnucen jinými lidmi,“ s kovovou bezvýrazností odpověděl Kyberoformik. „Ostatně vycítil jsem dostatečně jasně z tvých mikropsychotónů, že jsi v tomto okamžiku ovlivňován cizí vůlí. Také dokonalá znalost tvé povahy, tvého přesvědčení a způsobu myšlení mě dostatečně utvrzuje v tom, že tento úkol nemůže pocházet od tebe. Jsem podřízen jen tvé osobní vůli, Zdeňku Pištoro. Když dostávám od tebe rozkazy tak závažného charakteru, jako je tento, musím brát v úvahu, že žiješ v lidské společnosti a můžeš se dostat do situace, kdy tě jiní lidé, ať už k tomu mají formální pravomoc, nebo nemají, podřídí své vůli a ovlivní tvé svobodné rozhodování. Nevypovídám ti poslušnost, neodmítám plnit tvé rozkazy, ale musí to být tvoje vlastní rozkazy, a nikoli rozkazy, které ti byly vnuceny

jinými lidmi. Chtějí-li jiní lidé, abys mi tlumočil ke splnění jejich přání, musí tě napřed přesvědčit o jeho správnosti, abys je mohl přijmout za své. Kromě toho tě musím upozornit, že jsou tu ještě zábrany, vyplývající z mého základního programu, který nesmí být porušen ani tebou.“
„O jakých zábranách to mluvíš?“
„Podle základního programu, který je do mě vložen, musím hájit zájmy všech lidí světa. Podřízenost tvé vůli na tomto základním programu nic nemění. Stal ses jen jeho vrcholným vykonavatelem a sloužíš nyní, stejně jako já, zájmům Metanoona a všech lidí světa, a nikoli zájmům jednotlivých skupin lidí, jednotlivých organizací, společností, zemí, států nebo sdružení států. Úkol o obnovení vojenského potenciálu Československé republiky není jen tvou osobní záležitostí, ani záležitostí československé vlády, nebo dokonce všeho československého lidu. Je to záležitost, která se přímo dotýká zájmů Metanoona a všech lidí světa, a proto bych mohl tento úkol splnit jen v takovém případě, kdyby Metanoon změnil svůj trvalý odkaz, zanechaný v mém funkčním programu, a kdybych k tomu dostal jednoznačný souhlas všech lidí světa. Dříve však, než něco v tomto směru podnikneš, dovolím si ti poradit, abys vyslechl moje podrobné hlášení o akci, kterou jsem již z vůle Metanoona uskutečnil, zvážil toto moje hlášení, obeznámil s ním nejširší světovou veřejnost, vyslechl názor všech lidí světa o této mé akci, a pak teprve přistoupil, nebo nepřistoupil k řešení otázky o obnovení zbrojního potenciálu Československé republiky.“
„Ale to je naprosto neuskutečnitelné, Kyberoformiku! Rozhodnutí naší vlády musí být splněno neprodleně! Obrana státu není žádná maličkost, jestli tomu vůbec rozumíš!“
„Vyvedu tě z tvých pochyb, když dovolíš. Jako jediný vrchní velitel, kterému já, jakožto globální myrmekyba, podléhám, nejsi už pouze občan Československé republiky, nýbrž první občan světa. Plně s tebou souhlasím, že obrana státu není žádná maličkost, že je to jedna z nejzávažnějších státních záležitostí, která každé vládě působí největší starosti a vyžaduje obrovské finanční náklady Nynější situace ve světě je však taková, že žádný stát nedisponuje vojenskými prostředky, aby přepadl stát jiný. Armádám a policii jsou dočasně ponechány jen lehké zbraně pro střežení hranic, výcvik a boj proti kriminalitě Říkám dočasně, protože vbrzku se i tyto problémy budou řešit bez použití zbraní. Jsem si však vědom toho, že agresivní pokusy vtrhnout na cizí území mohou vzniknout i za nynější situace. Ale na zkrocení jakéhokoli agresora Jsem tu nyní já, globální myrmekyba, disponující nesčíslnými mravenčími armádami, které mají stálou pohotovost a zasáhnou proti agresorovi i bez tvého příkazu, na základě trvalého odkazu Metanoona, který je v mém funkčním programu. Můžeš tedv klidně tlumočit československé vládě, že nemusí mít naprosto žádné starosti o bezpečnost svého státu a nedotknutelnost svých hranic. Tím spíš, že ty, Zdeňku Pištoro, a já, Kyberoformik, řídicí centrum globální myrmekyby, jsme doma tady, v Československé republice. Máš k tomu ještě nějaké dotazy nebo připomínky?“
„Ne, Kyberoformiku, zatím nemám.“
„Máš pro mě jiné rozkazy?“
„Nemám. Končím, Kyberoformiku!“
„Na brzkou shledanou, Zdeňku Pištoro!“
Zdeněk vypnul vysílačku, sundal sluchátka a tázavě se podíval na ministra.
„Slyšel jste to, soudruhu ministře? Nejde to. A prý to taky není zapotřebí…,“ pronesl poněkud zahanbeně, protože se tak trochu cítil jako kouzelník, kterému se nepovedlo jeho největší kouzlo.
Ale ministr byl muž rozumný a bystrý, a proto to vůbec nebral jako svou a Pištorovu porážku. Díval se na toho podivného dloubána s obdivem. Viděl před sebou najednou zcela nového člověka, v němž se za tím jeho prostoduchým zevnějškem, za tou jeho ostýchavostí a naivním pomrkáváním krátkozrakých očí se skrývá nesmírná lidskost, rozum a odvaha Hlavního Člověka na Zemi. Taková neslýchaná moc, a najednou v rukou tak všedně . rostého člověka! žasl ministr a náhle pocítil k Pištorovi jakousi dojemně hřejivou něhu, jako uy to byl jeho mladší bratr nebo syn.
„Je to v pořádku, soudruhu Pištoro,“ řekl měkce. „Ano, je to v nejlepším pořádku… Netušil jsem, že situace je právě taková. Ujišťuji vás, že vládě nešlo o to, aby za každou cenu obnovila zbrojní potenciál státu. Šlo nám jen o bezpečnost a nedotknutelnost našich hranic v tak pohnuté době. Svoje rozhodnutí jsme vynesli jaksi ze setrvačnosti našeho vžitého přístupu k potřebám státu a lidu. Jsem rád, že jsem slyšel Kyberoformika. Nyní se mi všechno jeví v úplně jiném světle. Jsem voják, soudruhu Pištoro, ale v první řadě jsem občan a člověk. A naším cílem není válka, nýbrž mír. Naskytla-li se nyní možnost uchovat mír na zemi beze zbraní a bez armád, vítám to z celého srdce, i když v důsledku toho sám zůstanu bez práce. A se mnou tisíce a milióny dalších vojáků z povolání po celém světě. Nevadí, najdem si jinou práci… Budu vládě tlumočit, že obrana státu je v dobrých rukou, že republice a lidu naprosto nic nehrozí. Děkuji vám, soudruhu inženýre, za vaši ochotu A to je vše. Můžeme jít.“
Opustili salónek a připojili se k Dance a plukovníku Hrachoví, kteří na ně čekali v restauraci, jejich rozmluva vázla, protože oba byli netrpěliví, jak ten důležitý státní rozhovor dopadl.
„Je to v pořádku, soudruhu ministře?“ rychle se vztyčil plukovník.
„V naprostém, soudruhu plukovníku. Je to lepší, než se dalo čekat. Doprovoďte soudruha Pištoru a soudružku Pistonovou domů. |šou už unaveni a musí si odpočinout“
Ministr se srdečně se všemi rozloučil a kvapně odešel. Musel ještě teď odpoledne podat hlášení vládě, která na něj čekala v plném složení.
A plukovník vedl Danku a Zdeňka ke vznášedlu. Když dorazili do Tomášské k Pištorovu domu a vznášedlo se zastavilo, podál plukovník Zdeňkovi malé kožené pouzdro a řekl:
„Je to dárek pro vás od našeho ministra vnitra, soudruhu Pištoro. Neobyčejně silná vysílačka s okruhem do deseti tisic kilometrů. Mikroakumulátor vydrží pracovat pět set hodin Je to nejlepší, co zatím máme. Ministr vás nechává pozdravovat a těší se na možnost se s vámi osobně seznámit!“

“Vyřiďte ministrovi moje díky, soudruhu plukovníku. Máme sice u nás v Omnimikronu mnohem menší a dokonalejší modely, ale momentálně se mi to náramně hodí, protože nic jiného po ruce nemám a spojení s Kyberoformikem je pro mě velmi nutné. Pozdravujte ministra a že budu rád, když se mi naskytne příležitost, abych mu poděkoval osobně.“
„Vyřídím, soudruhu Pištoro. Hlavně teď udělejte všechno, aby se Kyberoformik neprodleně vrátil do Prahy. Nemusí se už přece schovávat v hlubinách oceánu! Na shledanou, zítra v deset vám zavolám. Na shledanou, soudružko Pištorová! A už se na mě nemračte, už jste doma!“
Stiskl oběma ruku a Zdeněk s Dankou vystoupili.

13

Sotva si v předsíňce odložili, Danka hned na manžela zaútočila:
„Kde je Kyberoformik, Zdeňku? V Atlantiku?!“
„Ale co tě nemá! Tady je, u nás doma. V cirkulárním f`lakónu s utrženou zátkou, ve kterém jsem ho přinesl z Omnimikronu. Aspoň by tu měl být “
„Proč jsi tedy nechal plukovníka Hracha v domnění, že je v Atlantiku? Nevěříš mu?“
„Má na něj spády, pořad na mně chtěl, abych ho zlikvidoval. Tak jsem ho zatím raději zapřel…“
V pracovně Zdeněk netrpělivě otevřel zásuvku psacího stolu Nemusel se ani dívat do řlakónu — hned poznal, že Kyberoformik je na místě. V zásuvce bylo totiž plno černých mravenců, vybavených a vyzbrojených tak, že nezkušený člověk by těžko poznal mravence v těchto podlouhlých tvorečcích s maličkými rotory na zádech. Mimoto vedle flakónu ležela miniaturní dopravní raketa velikosti pivní láhve, jejíž popálené trysky výmluvně svědčily o tom, že byla často používána.
Mravenci se chovali ukázněně a nikterak se nevzrušili tím, že Pištora vzal flakón do ruky a opatrně nahlédl dovnitř. Uviděl tam zdanlivě zcela obyčejného černého mravence, který ve srovnáni se svými vystrojenými ochránci vypadal zcela chudě a bezbranně. Zdeněk si ho vyklopil na dlaň a položil na desku stolu. Vyndal lupu, a když spatřil na bříšku mravence emblém Omnimikronu a svoje jméno, už nepochyboval, že je to Kyberoformik.
„Je to on?“ zeptala se Danka dychtivě.
„Je,“ tiše vydechl Zdeněk.
Chvíli hleděli na tohoto malého černého, kovově se lesknoucího broučka, který zůstával naprosto strnulý, jen sotva znatelně pohyboval anténami tykadel, a oběma táhly hlavou stejné myšlenky: je to vůbec možné, že tenhle maličký kybernetický mravenec je hrůzostrašný Kyberoformik, realizátor vůle Metanoona a koordinátor činnosti všech mravenců světa, který se dokázal proměnit v globální myrmekybu o hmotnosti několika set miliónů tun a který tyranizoval miliardy lidí po celé zemi? Vždyť na pohled vypadá zcela neškodný a bezbranný!
Pak Zdeněk vyndal vysílačku, kterou dostal darem od ministra vnitra, a vyladil ji na Kyberoformikovu vlnu.
„Haló, Kyberoformiku, slyšíš mě?“
„Slyším, Zdeňku Pištoro, a také vidím!“, ozval se z mikroreproduktoru známý kovový hlas.
„Ani se mi nechce věřit, Kyberoformiku, že jsi to opravdu ty! Je to jako nějaký sen!“
„Copak jsem se od té doby změnil, cos mě přinesl z Omnimikronu? Ty ses přece také za těch šest dní nezměnil.“
„Ale zato hodně prožil… Jsem rád, Kyberoformiku, že jsi tady! A moje žena Danka taky. Vidíš ji?“
„Samozřejmě. Vidím vás oba, jako tenkrát před zahájením akce. Zdravím tě, Danko!“
„Vítám tě u nás doma, Kyberoformiku!“ vydechla Danka celá šťastná.
„Dovolím si ti připomenout, Zdeňku Pištoro, že jsi měl v plánu ještě jednu zkoušku mé poslušnosti a podřízenosti tvé vůli. Nechtěl bys ji vykonat hned, abychom to měli za sebou?“ ozval se znovu Kyberoformik.
„Raději bych to nechal na potom, až budeme sami. Danku to určitě nebude bavit…,“ zrozpačitěl Pištora.
„Proč by mě to nebavilo?! Naopak, jsem na to hrozně zvědavá!“ zvolala Danka.
„Tak vidíš,“ řekl Kyberoformik. „Neváhej už, Zdeňku Pištoro, a vyložmi ten svůj poslední zkušební úkol.“
„Tak dobrá, když na tom oba tolik trváte,“ vzdal se Zdeněk a s důrazem do mikrofonu pronesl: „Poslouchej mě dobře, Kyberoformiku, a zapni svůj logátor na všechny obrátky. Neznám dosud tvoje hlášení, kterým chceš vysvětlit své chování po útěku z mého bytu. Ale i beztak je tu jistá skutečnost, která mě nutí k tomu, abych pochyboval o tvé upřímnosti a pravdomluvnosti. A mám-li v sobě podezření, že mi lžeš, nemohu si být jist ani tím, že se za tvým podřízením mé vůli neskrývá nějaký nový rafinovaný úskok. Jde tu o Metanoona. Od začátku své činnosti se na něj odvoláváš a každý nový krok jsi podnikal ve jménu Metanoona. Dokonce i teď, když už jsi mě uznal za svého vrchního velitele, stále se ještě oháníš Metanoonem, máš prý ve funkčním programu jeho trvalý odkaz, a dokonce tvrdíš, že jsi povinen hájit zájmy nejen všech lidí světa, ale v první řadě zájmy Metanoona. Nepozastavoval jsem se nad tím jen proto, že jsem to nechával pro poslední zkoušku. Chci v tom však mít jednou provždy naprosto jasno. Nařizuji ti proto, Kyberoformiku, abys mi řekl čistou pravdu, jak je to vlastně s tím Metanoonem a jak je vůbec možné, že ti ten vyložený nesmysl utkvěl tak hluboko v rezervní paměti a ve funkčním programu. Musíš mi říct pravdu a jenom pravdu!“
„Okol je jasný, Zdeňku Pištoro, ale jeho splnění nebude tak snadné,“ rozhovořil se Kyberoformik bez otálení. „Ne snad proto, že bych ti nedokázal říct pravdu o Metanoonu. Nesnáz je v něčem jiném. Pro mně jako pro samočinný logický systém je pravda v tom, co se odráží z objektivní skutečnosti. Já nemám představivost a fantazii a svoje logické závěry mohu dělat jen ze skutečných faktů. Pro tebe ale je pravdou to, co odpovídá tvému vlastnímu přesvědčení. V současné době jsi hluboce přesvědčen, že žádný Metanoon neexistuje, a za pravdu pokládáš právě toto svoje přesvědčení. Opak toho je pro tebe vyložená lež, nesmysl, absurdita. Tvým přáním je tedy slyšet ode mne tu svou pravdu, protože moji pravdu předem považuješ za lež. Kdybych tvému přání vyhověl a naservíroval ti tu tvoji pravdu, byl bys spokojen, a já bych měl zkoušku zdárně za sebou. Ale já to nemohu udělat, protože formálně jsi vyslovil přání slyšet pravdu o

Metanoonu, a když ti podám tvou vlastní pravdu, dopustím se formálně lži a tudíž tvůj rozkaz nesplním. A to je pro mne nemožné, neboť jsem plně podřízen tvé vůli. Na druhé straně, splním-li tvůj rozkaz poctivě a řeknu ti o Metanoonu objektivní pravdu, ty ji přijmeš jako lež nebo přinejmenším jako utkvělý logický omyl mého systému, a budeš sám považovat svůj rozkaz za nesplněný a mě za propadlého ve zkoušce. Chápeš, v čem je ta potíž?“
„Zbytečně to komplikuješ, Kyberoformiku! A začínám mít podezření, že to děláš schválně. Jsem sice opravdu pevně přesvědčen, že žádný Me|anoon neexistuje, ale na druhé straně nejsem natolik zatvrzelý zabedněnec. Když mě přesvědčíš o existenci Metanoona, přijmu to jako objektivní pravdu a podle toho se zařídím. Nech si ty svoje logické kejkle a mluv čistou pravdu: je Metanoon, nebo není? A když je, tak čím to můžeš dokázat. No a jestli se přiznáš, žes ho vytěžil z dodatečného programu a záměrně s ním balamutil lidi, pak mi jen krátce vysvětlíš, k čemu ti to bylo dobré!“
„Dobře, Zdeňku Pištoro, budu mluvit přímo. Ale chtěl bych tě ještě požádat, aby rozhodčím v této věci byla Danka jako osoba zcela nestranná.“
„To tak! Víš dobře, že Danka Metanoona uznává. Jen ji vynech! Rozhodovat budu já sám! Tak začni!“
„Podřizuji se a přistupuji k plnění úkolu. Prohlašuji naprosto odpovědně, že existence Metanoona je objektivní a zcela přirozený fakt, který je v naprostém souladu se všemi zákony vesmírného vývoje hmoty. Zrození Metanoona na Zemi se odehrálo před čtyřiceti lety, v roce 1988, dne 16. září ve čtyři hodiny ráno. Neprojevilo se to v žádných přírodních jevech nebo jiných fyzických úkazech, protože se Metanoon nemůže takto projevit, a nikdo tudíž jeho zrození nezaregistroval. Vyzvedneš-1i však v novinovém archívu nebo v knihovně výtisky novin za tento den, snadno se přesvědčíš, že právě onoho dne probíhaly po celém světě bouřlivé masové demonstrace na obranu míru, proti nukleární válce a nesmyslnému zbrojení. Mohutnost a spontánnost těchto demonstrací byla tak nevídaným a rozsáhlým jevem, že všechny vlády světa tím byly zaskočeny a nezmohly se na žádná účinná opatření. Nejcharakterističtějším rysem těchto demonstrací bylo, že policejní sbory a armádní jednotky, vyslané proti demonstrantům, se k demonstrantům masově připojovaly, což se neudálo nikdy předtím a nikdy později. A to bylo jediné, v čem se zrození Metanoona na zemi projevilo. Jeho další vliv na události ve světě se projevil pouze v tom, že udržoval rovnováhu v politických vztazích, aby nedošlo k otevřenému střetnutí stran, když už nemohl zasáhnout pro omezení zbrojní horečky. Po uplynutí čtyřiceti let zjistil Metanoon, že zásoby nukleárních nálož na Zemi dosáhly kritického množství dvanácti set gelů a že za takového nebezpečného stavu může dojít k nukleární katastrofě i bez záměrné konfrontace protivníků, a sice pro nejmenší mýlku radiolokátorů nebo samočinných počítačů, a tu se Metanoon rozhodl, že do toho zasáhne, aby zachránil planetu a život na ní př: J totální zkázou. Určitě se budeš chtít zeptat, proč Metanoon nezasáhl už dříve, a já ti to tedy vysvětlím. Bylo to z několika důvodů. Předně je Metanoon ve svém vývoji a zrání podřízen stejné časové posloupnosti jako všechno ostatní v přírodě. Nebyl tedy dříve dost rozvinutý. Dále tu hraje roli způsob jeho existence. Jeho živnou půdou, dá-li se to tak říct, je lidská psychosféra. Čerpá z ní všechno, co potřebuje pro svůj vývoj a zrání. Nesmí všal. sám na lidskou psychiku působit a jakkoli ji ovlivňovat. Je toho sice schopen, ale nesmírně ho to vyčerpává a při rozsáhlejším použití takových zpětných vazeb upadá do svérázné prostrace, při níž se jeho další vývoj zastavuje. Ty bouřlivé mírové demonstrace 16. září 1988 nebyly tedy důsledkem jeho zpětného působení na lidskou psychiku, nýbrž jen mohutným zvířením psychosféry, které vzniklo při jeho zrodu. Proto také nemohl zastavit proces bezohledného stupňování zbrojení. Bez jakékoli úhony pro sebe může však Metanoon zasahovat do činnosti automatů, samočinných počítačů, kybernetických logických systémů a tak podobně. Když se rozhodl zasáhnout do situace na planetě, zaměřil se především na to, aby měl k dispozici zcela samostatný a co možná nejdokonalejší kybernetický stroj. Napřed měl v úmyslu ovlivnit s pomocí takového stroje přímo lidi, posléze však shledal, že by to mohlo mít neblahé následky, a tak si vytvořil poněkud složitější, ale zato naprosto spolehlivý plán zprostředkované' o ovlivnění událostí na planetě s pomocí rozsáhlého biokybernetického systému. Musel tu riskovat i přímý psychický vliv na lidi, aby přiměl lidi k vytvoření bionického supertechminu ve formě mravence a tomu pak zajistil nástup do akce. Předem zvolil všechny zúčastněné osoby a zvlášť pečlivě vybíral pro mne hlavního konstruktéra. Stal ses jím z vůle Metanoona právě ty, Zdeňku Pištoro. Pro vytvoření myrmekyby, což bylo zákJadním předpokladem uskutečnění celého plánu, poskytl mi Metanoon všechny nezbytné údaje pro překonstruování mého zařízení a zajistil mi stálý zdroj energie. Celá akce pak proběhla naprosto hladce a po jejím ukončení mi nařídil Metanoon, abych se plně podřídil tvé vůli, upravil můj program trvalými pokyny pro další činnost a sám pak upadl do stavu dlouhodobé prostrace, z níž se probere nejdříve za padesát let. Většina údajů, které jsem ti nyní sdělil, se do mého hlášení nedostane. Mají význam je pro tebe, aby ses přesvědčil, že Metanoon existuje a že jsem opravdu plnil jen a jen jeho vůli. Stačí ti to, Zdeňku Pištoro?“
„Nestačí! Není mi jasné, co tím vlastně ten tvůj Metanoon sledoval. Prohlásil jsi jeho jménem, že lidstvo má do pěti set let vymřít -a že po něm má planetě Zemi vládnout mravenčí civilizace. To byl tvůj cíl, to nemůžeš popřít, tvoje projevy jsou zaznamenány!“
„Nic takového neměl Metanoon v úmyslu. Akce, kterou jsem na jeho příkaz rozjel, sledovala naprosto jiné cíle. Všechno ostatní nám sloužilo jen jako prostředek, abychom toho dosáhli v co nejkratší době. Ano, Metanoon se dopustil klamání lidí. Na jeho pokyn jsem nastolil mravenčí krutovládu, ale všechno to opravdu sloužilo jen zájmům lidí, protože konečný cíl byl pro ně dobrý. Jiný postup tu nebyl možný, protože kdybych lidi nespoutal strachem, nedovolili by mi, abych je zachránil před zhoubným osudem, který sami sobě připravili. Podrobně to vysvětlím ve svém hlášení, s nímž pak musíš seznámit celé lidstvo.“
„Dobře. Dejme tomu, že mluvíš pravdu. Řekni mi tedy, co je to vlastně ten Metanoon? Jakou má hmotnou podstatu? Kde je momentálně?“
„Nedokážu ti vysvětlit, v čem je jeho podstata, jaký je a kde je. Patřím přece také k vám, lidem, a nemám větší možnosti než ty, které má lidský rozum. Z nižšího stupně naší šesté proměny nemohu proniknout do podstaty vyššího stupně sedmé proměny, která se realizovala v Metanoonu. Cítil jsem jeho mocný vliv, jako ho ostatně cítili i mnozí z vás, věděl

jsem, odkud tento vliv pochází, neboť jsem měl dodatečný program o sedmé proměně, bylo mi dokonce vnuknuto i jeho jméno Metanoon, ale tím to končí. Má podřízenost tobě není proto v logickém rozporu s podřízeností Metanoonu, protože jsou mu podřízeny všechny stupně nižších forem, hmotou počínaje a rozumem konče. Jsem ti tedy podřízen v hranicích šesté proměny, ale Metanoonu již v jiných rozměrech, v rozměrech vesmírných zákonů vývoje hmoty. Podrobněji o tom budu mluvit ve svém hlášení.“
„Bude Metanoon zasahovat do záležitostí lidí, až se po padesáti letech znovu zaktivizuje?“
„Pravděpodobně ano. Ve stejné míře, v jaké lidský rozum zasahuje do živé přírody, jenže bez těch destruktivních úchylek, kterých se rozum často dopouští. Budou to ale zásahy zvláštního druhu, bez přímého ovlivňování lidské psychiky, které je pro Metanoona škodlivé.“
„Jestli ti dobře rozumím, bude nás tedy pěstovat asi tak, jako my pěstujeme rostliny a domácí zvířata. Nemohu říct, že se mi to nějak zamlouvá,“ zamračeně pronesl Pištora.
„Analogie tu nejsou použitelné, zbytečně všechno zkreslují. Počkej na moje hlášení, z něho se dovíš všechno. Nebo ho chceš slyšet hned?“
„Ale kdež, Kyberoformiku! Minulou noc jsme s Dankou ani oko nezamhouřili, jsme unaveni po cestě a máme hlad. Nechme to tedy na zítra.“
„A jak jsem dopadl v této poslední zkoušce?“
„Zatím nijak Necháme tuto otázku otevřenou. Je to všechno příliš složité a musím si to všechno pořádně v hlavě srovnat. Tvoje líčení je jako vždy logicky bezúhonné, určitě i ty bouřlivé mírové demonstrace před čtyřiceti lety proběhly, ale nevidím v tom zatím jediný pádný důkaz toho, že Metanoon opravdu existuje.“
„Jsi umíněný jako mezek, Zdeňku,“ vložila se do toho Danka, která celou dobu pozorně naslouchala a nepronesla ani slovo. „Důkazů existence Metanoona máš celou fůru již v samotné teorii sedmé proměny, jestli jsi ji vůbec dost pozorně prostudoval. Když to dáš dohromady s tím, co nám právě sdělil Kyberoformik, musíš dojít k závěru, že Metanoon existuje Netrap už proto Kyberoformika a řekni mu, že tu poslední zkoušku udělali“
„Vidíš, Kyberoformiku, jakou máš horlivou zastánkym“! Už se nedivím, žes ji navrhoval za arbitra. Inu budiž, přijímám její návrh a prohlašuju, že jsi i v poslední zkoušce obstál. Mám k tomu jen malou výhradu. Věřím ti, žes mi řekl pravdu podle všech logických závěrů, které v sobě máš. Nejsem si jen zatím jist, zda se tyto tvoje závěry opírají o objektivní realitu, nebo se v tobě vytvořily pod vlivem určitých okolností. K tomu se ještě později vrátíme a důkladně to spolu probereme. Pro dnešek to stačí.“
Pištora vypnul vysílačku a pečlivě uložil Kyberoformika zpět do flakónu. Toho dne už nechali globální myrmekybu na pokoji a věnovali se svým prostým lidským záležitostem.

14

Ráno samozřejmě nikdo žádný vůz pro Pištoru neposlal, protože také nikdo netušil, že půjde do práce. A tak se Zdeněk rozloučil po snídani se ženou, předal jí veškerou svou peněžní hotovost, aby mohla nakoupit vše potřebné pro domácnost, a vydal se pěšky do Omnimikronu.
Počasí bylo stále ještě nádherné, v ulicích vládl již zase normální život a ruch a nad Petřínem se tyčila nová ocelová věž, přesné dvojče staré rozhledny. Také už přilákala k sobě tisíce návštěvníků, dychtivých zhlédnout panoráma Prahy z tak úchvatné výšky.
Zdeněk se pokochal zdola pohledem na tu novou rozhlednu. Pak se bezděčně podíval na asfalt, ale nezahlédl nikde ani jednoho mravence. Vzpomněl si, jak tudy šel tenkrát ráno, jak byl nešťastný a ztrápený, a usmál se té vzpomínce. Věděl sice, že i teď ho při setkání s ředitelem Klimešem nečeká nic dobrého, že mu starý akademik vynadá, co se do něj vejde, ale teď to bylo jiné. Zdeněk Pištora byl už přece někdo! Velitel Kyberoformika a globální myrmekyby se snad nemusí tetelit před ředitelem Omnimikronu.
Pokud šel ulicemi města, nikdo ho nepoznával, ale jakmile se přiblížil k budově Omnimikronu, hned slyšel ze všech stran: „Dobrý den, soudruhu Pištorc! Jak se máte, soudruhu inženýre?“ Tady už ho poznávali, protože většina kolemjdoucích měla tak či onak co dělat s Omnimikronem.
Zdeněk zašel do šatny, převlékl se do bílé kombinézy, naradil si pro pořádek i kuklu a vyjel do poschodí, kde měl pracovnu. Potkal po cestě nemálo spolupracovníků, ale s nikým se nepouštěl do hovoru, jen odpovídal na pozdravy. Ve své pracovně usedl do křesla a čekal. Nebyl si jist, má-li jít sám za profesorem, nebo za ředitelem Klimešem, a řekl si, že raději počká, až si ho zavolají. Museli už přece vědět, že se objevil v podniku — viděla ho taková spousta lidí… Najednou se už necítil tak nezranitelný a nade všechno povznesený.
Táhlým melodickým tónem se ozval videofon. Pištorou to cuklo, ale zapnul obrazovku a zvedl sluchátko. Na obrazovce se rozsvítila pleš akademika Klimeše a jeho dobrácká baculatá tvář. Pomněnkové oči hleděly na Pištoru s přísnou vážností. Než stačil ředitel něco říct, Pištora ustaraně zvolal:
„Jen mi, proboha, nenadávejte, soudruhu řediteli! Mohl by být malér! Jsem pořád ještě nedotknutelný! Když mě tu nechcete, tak mi to klidně řekněte, a já odejdu!“
„Nejdříve se snad musíme pozdravit, soudruhu Pištoro, nemyslíte? Dobré jitro!“ „Dobré jitro, soudruhu řediteli…“ „A teď mi laskavě řekněte, proč si tam u sebe sedíte a nejdete ke mně? Nadrobil jste toho snad dost, abych od vás mohl očekávat nějaké vysvětlení. Přijďte ke mně, když vás to ovšem nebude příliš namáhat, vy jeden nedotknutelný!“
„Ano, soudruhu řediteli, hned jsem u vás!“ Po tichém zaklepání vstoupil Zdeněk do Klimešova velkého kabinetu, uctivě pozdravil a zůstal stát u dveří jako provinilý žák před přísným ředitelem školy. Profesor Klimeš nebyl sám. Seděl u něho zamračený profesor Kračmer, Pištorův přímý nadřízený. Prohlížel si Pištoru dost nevraživě a pohyboval svými černými kníry.

To mi ještě scházelo! Ti jsou teď asi jedna ruka! posteskl si Pištora v duchu.
„No tak pojďte dál, soudruhu inženýre, a posaďte se!“ vyzval ho ředitel Klimeš.
Pištora přistoupil ke stolu a sedl si na krajíček židle. .
„Omlouvám se vám, soudruhu řediteli, a také vám, soudruhu profesore. Opravdu je mi velice líto. Prožili jste kvůli mě takovou kalvárii… Ale já to nechtěl, soudruhu řediteli!“ vyrážel ze sebe zastřeným hlasem a co chvíli si musel odkašlat.
„To nic, jsem v pořádku,“ zaskřehotal Kračmer.
„Nechtě to plavat, soudruhu Pištoro,“ řekl Klimeš. „Kyberoformik nás vyřadil ze života a vaším přičiněním nám pak zajistil zmrtvýchvstání. Jsme opravdu oba v naprostém pořádku. Lékaři dokonce tvrdí, že jsme zdravější než dřív. Aspoň já prý teď mám srdce jak zvon a mohu se rozčilovat, kolik budu chtít! Ta záhadná látka, kterou Kyberoformik lidi vyřazuje a zase vrací k životu, má asi nějaký kompenzační účinek. Zkrátka, s tím se už netrapte. Pozval jsem vás kvůli něčemu jinému. Měl jsem před půlhodinou telefonický rozhovor. Volali mi z vyšších míst — z těch nejvyšších míst, soudruhu Pištoro! — a sdělili mi, že už nemůžete být zaměstnancem našeho Omnimikronu…“
„Tušil jsem něco takového, soudruhu řediteli, chápu to…,“ rychle zabreptal Pištora. „Počkejte, neskákajte mi do řeči!… Sdělili mi, že už nemůžete být zaměstnancem našeho podniku, protože jste byl zvláštním výnosem prezidenta republiky jmenován do funkce… okamžik, tady to mám zapsané… ano, do funkce mimořádného a zplnomocněného ministra pro záležitosti Kyberoformika a mravenců. Už dnes se máte ujmout nového úřadu, který, pokud vím, od včerejška zastáváte a činíte se v něm velmi úspěšně. Ale to ještě není všechno. Dostal jsem zároveň příkaz, abych vám dal k dispozici dvě nebo tři patra v budově Omnimikronu, než pro vás uvolní nebo postaví speciální budovu, a dal vám z našich zaměstnanců tolik lidí, kolik jich budete potřebovat. O tom se ještě zvlášť dohodneme. Doufám, že mě neoberete o všechny dobré odborníky, protože jinak budu s plánem v troubě Zajímal jsem se při té příležitosti o věc samotného Kyberoformika, který, jak víte, nepatřil původně ani vám, ani Omnimikronu, nýbrž Galaxanalu. Nyní je ale přidělen vašemu úřadu — jestliže se u Kyberoformika dá vůbec mluvit o nějakém přidělování — a já opravdu nevím, jak se teď s Galaxanalem vyrovnáme. Bylo mi doporučeno, abych celou záležitost projednal s vámi, vy prý jistě nějaké řešení najdete… Tak se konečně vzchopte, soudruhu ministře, jste přece nyní nejmocnější muž světa!“
„Je toho najednou na mě moc, soudruhu řediteli,“ povzdechl si Pištora. „Čekal jsem vyhazov a tak… Ono je sice pravda, že mě Kyberoformik poslouchá a mám tedy na povel i celou tu myrmekybu, ale nebral jsem to tak… Nevím, proč mám najednou být mimořádný a zplnomocněný… Nechci to samozřejmě nijak zlehčovat… Ale jestli dovolíte… Okamžik… Chtěl bych se jenom poradit s Kyberoformikem. Hlavně o tom Galaxanalu. Dříve se dokázal reprodukovat v poměrně krátké době. Nevím ale, jestli si tu schopnost uchoval po trvalém napojení na myrmekybu. Musel bych se ho na to.zeptat. Dovolíte, soudruhu řediteli?“
„No prosím, prosím!“
Pištora hbitě vyndal dárek ministra vnitra, který teď nosil stále při sobě, zmáčkl tlačítko a již pevnějším hlasem řekl:
„Tady Zdeněk Pištora! Volám Kyberoformika!“
„Zde Kyberoformik, koordinační centrum myrmekyby! Co si přeješ, Zdeňku Pištoro?“ ozval se kovový hlas, z nějž oběma profesorům naskočila husí kůže…
„Právě jsem se dozvěděl, že prezident republiky mě jmenoval mimořádným a zplnomocněným ministrem pro myrmekybu. Mám to vzít? Poraď mi!“
„Když tě jmenoval prezident republiky, tak to nemůžeš přece odmítnout. Nějaké oficiální postavení mít musíš. Ať je to tedy pro začátek ministerstvo myrmekyby. Klidně to přijmi a dej dohromady příslušný úřad.“
„Máme se zatím tísnit v Omnimikronu, než nám něco přidělí!“
„Nikde se nebudeme tísnit. Vyžádej si větší pozemek, nejraději za městem, a za pár dní nám tam mravenci postaví vzorný myrmekopolis. Bude to velká moderní budova pro tvoje ministerstvo, budovy pro základní podniky a areál speciálních staveb pro mravence. Musíme jich mít po ruce dostatečné množství, abychom zvládli každý úkol.“
„A jak to uděláme s Galaxanalem? Jsi pořád ještě schopen se reprodukovat?“
„Jistě Galaxanal dostane jiný myrmekomorfní kybernetický supertechmin, který bude mou přesnou kopii, až na to, že nebude mít zařízení pro myrmekybu. Bude zkrátka takový, jakého jsi původně zkonstruoval ty. Pro výrobu takového náhradního kybera mi postačí tři hodiny, takže Galaxanal ho může dostat, kdykoli bude chtít.“
„Mám si pro svoje ministerstvo vybrat lidi z Omnimikronu. Koho bys doporučil?“
„Nekomplikuj situaci akademiku Klimešovi. Natrápil se s námi dost. Vezmi si pouze doktora Faltyse a toho spojaře Staška. A požádej ministra vnitra, aby ti uvolnil plukovníka Hracha. Bude tvým náměstkem pro styk s naší vládou a vládami jiných zemí. Ostatní personál si vyhledám sám. Nevíš o lidech tolik, jako já. A kdy konečně vyslechneš moje hlášení, Zdeňku Pištoro?“
„Můžeš ho dát sem, do Omnimikronu? Chtěl bych totiž, aby ho vyslechli jako první moji bývalí spolupracovníci v konferenčním sále, jako tenkrát, když jsi nám hlásal nastolení nové éry Bylo by to něco jako tvoje i moje rehabilitace. Vzhledem k minulým událostem jsme povinni podat patřičné vysvětlení všem zdejším techministům, než se s nimi definitivně rozloučíme. Máš proti tomu nějaké námitky?“
„Vůbec žádné. Je to úkol, který rád splním “
„Dobře, Kyberoformiku, ozvu se tedy, až se tj sejde.“
Pištora schoval vysílačku do kapsy a řekl:
„Tak jste to slyšel sám, soudruhu řediteli. Všechny otázky jsou jasné. A co říkáte mému nápadu, abv Kvberoformik podal hlášení o své dosavadní činnosti všem zaměstnancům Omnimikronu? Ani jsem se vás na to předem nezeptal. Jste vůbec pro?“
„Uslyšet Kyberoformikovo hlášeni o tom, jak obrátil svět vzhůru nohama, na to jsem si netroufal ani pomyslet! Hned nechám oznámit místním rozhlasem, že za půl hodiny se v konferenčním sále koná celozávodní schůze. Program:

Kyberoformikevo hlášení, vystoupení Zdeňka Pištory, diskuse Účast povinná. Co vy na to. profesore Kračmere?“
„Považuju to za účelné a rozumné, jako vše, co soudruh inženýr Pištora podniká,“ zaskřehotal profesor Kračmer.
Poprvé v životě měl Zdeněk Pištora zasednout k předsednickému stolu mezi členy vědecké rady a dívat se do rozsáhlého sálu na své nedávné spolupracovníky Až ho z té představy trochu zamrazilo. Dříve však, než se to stalo, měl jedno zajímavé setkání. Zašel si totiž ještě do své pracovny, aby sd v klidu domluvil s Kyberoformikem o začátku hlášeni, a našel u svých dveří Honzu Staška. Nepovedený mravenčí ředitel Omnimikronu tu stál jako hromádka neštěstí a držel v ruce noviny
„Těbůh, Honzo! Čekáš na mě?“ oslovil ho Pištora, jako by se nechumelilo.
„Dobrý den, soudruhu ministře,“ uklonil se Stašek uctivě.
„Odkud to víš, že jsem ministr?“ podivil se Pištora.
„Tady z novin. Je to na první stránce…“
„Opravdu? To jsem nevěděl. Můžeš mi ty noviny věnovat?“
„Samozřejmě!“
Pištora se podíval na svůj portrét, zběžně přelétl očima výnos prezidenta republiky a a svůj stručný životopis a znovu se zeptal Staška:
„Máš něco na srdci, Honzo?“
„Mám takovou osobní prosbu, soudruhu ministře. Po tom, co se stalo, nemohu v Omnimikronu zůstat. Každému jsem tu pro posměch… A když jsem si v novinách přečetl o vašem jmenování, tak jsem si řekl, že vás musím poprosit, jestli byste mě nevzal do svého nového úřadu Dobrý npojař je přece všude zapotřebí, a já dobrý spojař jsem…“
„Ani ředitel jsi nebyl špatný, Honzo. Fakt nebyl Nemůžeš za to, že se to všechno takhle obrátilo. Myslel jsem na tebe a už jsem se rozhodl, že tě k sobě vezmu. V pondělí se u mne přihlas, a já ti řeknu, co budeš dělat. Pár dní to ještě budeš muset v Omnimikronu vydržet, než budeme mít vlastní budovu.“
„Soudruhu ministře, ani nevím, jak vám mám poděkovat! Nebudete svého rozhodnutí litovat, věřte mi!“ doíatě brebentil Honza a celý se štěstím rozplýval.
„Vím, že nebudu. Doporučil tě Kyberoformik, Honzo. Nějak na tebe drží… A víš co, říkej mi jako dříve Zdeňku a tykej mi. Jinak si pořád nebudu jistél, žes to opravdu ty. Platí?“
„Platí, Zdeňku, díky!“
„Nech to plavat. Běž teď k vysílačům a připrav příjem Kyberoformikova hlášení. Za patnáct minut to začne. A dej to hned do konferenčního sálu. Jasný?“
„Jasný, Zdeňku! Už letím!“ Pištora za ním chvíli zamyšleně hleděl. Možná že ten Stašek opravdu není takový mizera, jak jsem si myslel, říkal si v duchu. Kdo z nás je bez chyby… A nakonec, Kyberoformik ho jistě zná lip než já. Když ho navrhl, tak to asi bude v pořádku.
Ve své pracovně se Zdeněk zdržel jen pár minut. Dal Kyberoformikovi všechny potřebné pokyny a hned se vrátil ke Klimešovi, odkud pak sním a Kračmerem šel do konferenčního sálu. Do zahájení přenosu Kyberoformikova hlášení zbývalo už jen deset minut. Akademik Klimeš se zvedl na svém předsednickém místě a v síni, zaplněné do posledního místečka, ustalo i to vzrušené šuškání a ševel pohybů. Do ticha zazr“l nakřáplý ředitelův hlas:
„Vážené soudružky a soudruzi! Sešli jsme se znovu po šesti dnech k mimořádné plenární schůzi. Důvody, pro které jsem vás svolal, nejsou tak dramatické, jak tomu bylo posledně. Šest dní jsme byli svědky — správněji řečeno, vy jste byli svědky, neboť já jsem byl mimo aktivní život — neobyčejných převratných událostí, které zachvátily celou naši planetu a které vyvolal kybernetický supertechmin, vyrobený v našem podniku týmem profesora Kračmera pod technickým vedením inženýra Zdeňka Pištory, kandidáta věd. Tento vynikající supertechmin nazvaný v projektu Kyberoformik a známý nyní po celém světě jako realizátor vůle Metanoona a koordinátor činnosti všech mravenců světa šest dní držel lidstvo v moci, rozséval světem hrůzu a ničil lidmi vybudované objekty. Nebyl na světě nikdo, žádná moc a žádná síla, která by byla schopna postavit se Kyberoformikovi na odpor a odvrátit chystanou zkázu lidstva. Nicméně lidský rozum a důvtip přece jen zvítězil nad zvrácenou logikou myslícího stroje. Byl to právě hlavní konstruktér Kyberoformika, inženýr Pištora, který dokázal spoutat rozběsněný kybernetický živel a podřídit ho své vůli. Kyberoformik se stal opět pouhým výtvorem lidského rozumu a vrátil se k lidem, aby jim sloužil. Vrátil se už nikoli jako pouhý supertechmin, nýbrž jako globální biokybernetický systém zvaný myrmekyba, neboť je trvale napojen na všechny mravence světa, kteří se v té myrmekybě stali zručnými a pracovitými
pomocníky lidí. Poděkujme soudruhu Pištorovi za jeho hrdinský čin, který bude navěky zapsán do dějin lidstva zlatým písmem!“
Po těchto slovech se ředitel otočil k Pištorovi a začal mu tleskat svýma buclatýma rukama. Celý sál okamžitě povstal a propukl v bouřlivé ovace. Když znovu zavládlo ticho, ředitel pokračoval:
„Zahajuji tedy, soudružky a soudruzi, tuto naši mimořádnou schůzi a předávám slovo soudruhu inženýru Pištorovi, který vám stručně uvede hlavní důvod, pro který jsme se tu sešli. Prosím, soudruhu Pištoro!“
Zdeněk nešel na tribunu, protože do přenosu Kyberoformikova hlášení zbývaly pouhé čtyři minuty. Povstal na svém místě vedle Klimeše a řekl:
„Kyberoformik tvrdí, soudruzi, že celou svou akci uskutečnil ve prospěch lidstva. Tvrdí, že Metanoon, kterému byl po celou dobu* podřízen, to nemyslel doopravdy s tím předáním civilizační štafety, neměl v úmyslu nechat lidi vymřít a přenechat planetu mravencům. Ta šestidenní krutovláda prý měla jen umožnit, aby akce ve prospěch lidstva proběhla rychle a nerušeně. Kyberoformikovo hlášení, které nyní uslyšíte, nezůstane pro veřejnost tajemstvím. Má být zaznamenáno, vydáno tiskem a rozšířeno v takovém množství, aby se dostalo ke všem lidem naší planety.“
Pištora se podíval na hodinky, zjistil, že má ještě pár minut, a pokračoval:
„Po projevu Kyberoformika, budete-li chtít, vám povím pravdivě, jak k celé této události došlo a jakým způsobem se

pak podařilo přimět Kyberoformika k poslušnosti. Jsem si předem jist, že sám Kyberoformik vám vylíčí celou událost podstatně jinak, než jsem ji viděl a prožíval já. Trvá totiž naprosto neochvějně na tom, že celá globální akce byla naplánována a řízena oním tajemným Metanoonem, který v souladu se známou galaxanalskou teorií představuje vyšší formu hmoty, vzniklou po sedmé proměně. Za sebe mohu zatím jen říct, že Kyberoformik skutečně nepřipravil o život ani jednu lidskou bytost na naší planetě. Všechny potrestané navrátil životu, a dto lidé se cítí nyní dokonce lip než předtím. Soudruzi akademik Klimeš a profesor Kračmer vám to mohou potvrdit z vlastní zkušenosti. A nyní už promluví Kyberoformik! Za deset sekund, soudruzi!“

15

Pištora se posadil a z ampliónů se ozvalo odměřené klepání metronomu. Po desátém signálu se ozval bezbarvý, zřetelný kovový hlas:
“Pozor, pozor! Zde řídicí centrum globální myrmekyby Kyberoformik, dříve realizátor vůle Metanoona a koordinátor činnosti všech mravenců světa. Jsem podřízen vůl! jediného člověka na Zemi, Zdeňka Pištory, jehož rozkazy plním v souladu se svým základním programem a s odkazem Metanoona ve funkčním programu v zájmu lidstva, pokroku a rozkvětu rozumného života na této planetě. Promlouvám .k vám, pracovníci českého vědeckovývojového a výrobního podniku Omnimikron v Praze, nejen proto, že mi to můj velitel nařídil, ale také proto, že to chápu jako svou povinnost. Byl to váš podnik, kde jsem se zrodil podle projektu a na objednávku Galaxanalu, byly to vaše dovedné ruce, které vytvořily složité mikrosoučástky pro mé funkční systémy, byli jste to vy, kdo zažili první okamžiky hlubokého zklamání, strachu a zoufalství, když jsem ve jménu Metanoona zahájil svou celosvětovou akci. Vám tedy po právu patří i první vysvětlení smyslu a cílů mého počínání dříve, než se o tom dozví ostatní svět. Nepovažuji vás za svoje spojence, neboť mým jediným spojencem byl Metanoon, tento dokonalý výplod globálního lidského rozumu, ale jsem přesvědčen, že jako moji tvůrcové mě pochopíte snadněji a lépe než jiní lidé.
Nebudu vám vykládat podrobnosti o tom, jak došlo na Zemi k sedmé proměně a jak se zrodil Metanoon, Teorie z Galaxanalu, která vznikla na Metanoonův popud, o tom dává dost ucelenou představu. Nebudu vám líčit ani to, jak jsem se dostal na svobodu, navázal spojení s mravenci a proměnil se v globální myrmekybu, tento mohutný nástroj Metanoonovy vůle. Stačí, když prohlásím, že všechny události od zakázky Galaxanalu až po moje definitivní podřízení Pištorovi byly předem naplánovány Metanoonem a probíhaly přesně tak, jak to Metanoon potřeboval. Nikdo z lidí proto nenese žádnou osobní odpovědnost za to, že v celé té záležitosti postupoval tím či oním způsobem. Jejich činy nevyplývaly z jejich vlastní vůle a přesvědčení, nýbrž byly řízeny Metanocnem. Stejným způsobem, jen snad s tisícinásobně větším nátlakem, byl ovlivňován i můj vlastní logátor. Když jsem si poprvé uvědomil, že nepostupuji podle závěrů vlastního logátoru, nýbrž že jsem řízen a usměrňován jakousi vyšší mocí, která nesmírně přesahuje moc a schopnosti lidského rozumu, nebyl jsem již nezávislou samočinnou jednotkou, nýbrž kybernetickým centrem obrovského globálního systému myrmekyby. na níž byli napojeni všichni mravenci světa. A pak jsem dostal podrobné informace o své další činnosti a ihned přešel do akce. U těchto informací se zastavím podrobněji, protože jedině z nich pochopíte, proč jsem nastolil na Zemi krátkodobou mravenčí hrůzovládu, proč jsem vyhlásil nezbytnost nástupu mravenčí civilizace a spoutal lidstvo těmi nejkrutějšími zákony. Ale to už uvedu přímo v hlášení, které má být rozšířeno po celém světě tiskem, rozhlasem i televizí. Dejte tomu hlášení libovolný název, třeba Deklarace Metanoona nebo Kyberoformikův manifest, na tom celkem nesejde. A nyní jeho text:
Lidé planety Země! S tímto poselstvím se k vám obrací tentýž Kyberoformik, který k vám v uplynulých dnech nejednou promlouval rozhlasem i v televizi jako realizátor vůle Metanoona a koordinátor činnosti všech mravenců světa, nabádal vás k poslušnosti a pokoře, po miliónech vás trestal vyřazením ze života za porušování svých zákonů, nutil vás k předání veškerých vašich vymožeností nové mravenčí civilizaci a prorokoval vám, že do pěti set let nadobro vymřete. Nyní nastala doba, abych uvedl věci na pravou míru a vysvětlil vám smysl a cíl svého počínání. Nemusím snad zvlášť zdůrazňovat, že od chvíle, kdy se navrátily k životu desítky miliónů mnou potrestaných lidí, už neplatí ani jeden ze zákonů, které jsem vyhlásil jménem Metanoona, jakož i veškerá moje tvrzení o tom, že jste povinni předat civilizační štafetu mravencům. Ubezpečuji vás přitom, že mravenci nejsou schopni vytvořit jakoukoli samostatnou civilizaci, i kdyby disponovali stokrát většími vědomostmi, než jsou ty, které by získali od vás. Tím chci říct, že mravencům se ve skutečnosti žádných vědomostí nedostalo, i když na pohled jednali jako bytosti obdařené cílevědomým intelektem. To nebylo totiž chování samotných mravenců, nýbrž chování moje, a já jsem byl vskutku vybaven lidskými vědomostmi v nejvyšší možné míře. Manipuloval jsem mravenci jako vlastními orgány, neboť jsem se s nimi spojil do jednolitého biokybernetického systému, do takzvaně myrmekyby. Nemusíte proto chovat k mravencům jakoukoli zášť, ani se jich obávat. Nebudete již trestáni za jejich zabíjení, ale věřím, že i tak jim nebudete záměrně ubližovat, když si uvědomíte, že byli pouhým nástrojem cizí vůle, že se činili pro vaše blaho a že nadále budou vašimi věrnými pomocníky v budování nového mírového života.
Než přejdu k vysvětlení toho, co se na zemi v uplynulých dnech odehrálo, chci vám položit zásadní otázku: Co jste vlastně ztratili v důsledku akce, kterou mravenci na vaší planetě uskutečnili? Chápu, že jste se ještě nestačili z šokujících událostí vzpamatovat, a proto vám napovím. Ztratili jste tisíc dvě stě globo-likvidů svých nukleárních arzenálů, které jste měli po celém povrchu planety, v blízkém kosmu a na Měsíci. Ted nemáte ani jeden globolikvid, ani miliontinu globolikvidu, nemáte nikde sebemenší nukleární nálož, nemáte žádné jiné bojové výbušniny, nemáte podzemní nádrže s bojovými plyny a žíravinami, nemáte bomby s baktériovou a virovou náplní, nemáte vojenské raketové základny, nemáte křižníky, ponorky, bombardéry, raketoplány, tanky, děla, laserová děla a mnohé, mnohé jiné, čemu jste říkali zbraně na ochranu míru. Nemáte gigantické továrny na výrobu všeho toho, co jsem vyjmenoval a nevyjmenoval, nemáte konstrukční kanceláře, laboratoře a plány na výrobu zbraní, nemáte zařízení pro jejich zkoušení.

Jen si uvědomte, co všechno nemáte, a zamyslete se nad tím, zda je to vůbec ztráta. Jsem totiž pevně přesvědčen, že to není ztráta, nýbrž očista. Neoloupil jsem vás, ale uskutečnil za vás globální očistnou akci, kterou jsem vás jednou provždy zbavil strachu a hrůzy nukleární zkázy, hrozící co chvíli vypuknout. Sami byste se nikdy k něčemu takovému neodhodlali, protože jste byli mylně přesvědčeni, že jen novým a novým hromaděním stále ničivějších zbraní udržíte rovnováhu sil ve světě, a tím i mír a možnost další existence. Nyní je vaše planeta opravdu čistá a život se na ní může do budoucna pokojně rozvíjet v opravdovém míru a bezpečí.
Mravenci tedy byli a jsou pouhými orgány myrmekyby. Ale ani já, Kyberoformik, který jsem se stal řídicím centrem myrmekyby, nejednal jsem ze své vůle. Už sám můj vznik v pražském techministickém podniku Omnimikron byl předem naplánován a já byl předurčen právě k té úloze, kterou jsem pak splnil. Již ve svém prvním vystoupení, kdy jsem ohlásil světu nástup mravenčí civilizace a svoje nelidsky kruté zákony, jsem vám vysvětlil, že nejednám z vlastní vůle, nýbrž jménem Metanoona. Řekl jsem vám tenkrát v podstatě vše, co je mi o Metanoonu známo, a proto nyní k tomu dodám jen to, co jsem musel uvést v záměrně nesprávném aspektu. Tak předně Metanoon, který vznikl před čtyřiceti lety v důsledku sedmé proměny hmoty, je skutečně kvalitativně novým a vyšším výplodem vaší lidské psychosféry. Abyste uvěřili v nezbytnost nástupu mravenčí civilizace, musel jsem vás nesprávně informovat, že Metanoon vás zavrhl jako psychofyzickou základnu pro svou existenci a že se rozhodl vybudovat takovou základnu z civilizace mravenčí. To byla záměrná lež. Metanoon, zrozený z lidské psychosféry, nemůže existovat jinak než z lidské a jenom lidské psychofyzické základny. Celý ten řetěz klamů a lží potřeboval jedině k tomu, aby vás na krátkou dobu uvedl do stavu hlubokého šoku. Potřeboval to asi stejně, jako chirurg potřebuje anestetikum, kterým musí pacienta uspat před provedením komplikované operace. Musel vás tedy omráčit, musel ve vás paralyzovat jakýkoli odpor. Obával se, že se v normálním stavu vrhne lidstvo na obranu svých arzenálů smrti, ba že nebude ani váhat, aby je proti mravencům použilo. A to by byl konec pro Metanoona, pro lidi a vůbec pro celý tento vzdálený kout Galaxie. A tomu se chtěl za každou cenu vyhnout. Berte to proto rozumně a nesnažte se v tom vidět snahu pošlapat vaši lidskou důstojnost a svobodu.
Planeta Země přestala tedy být kosmickou bombou. Ale totální odzbrojení zdaleka ještě neznamená, že lidstvo je definitivně vyléčeno, že se zbavilo strachu a nenávisti a šílené touhy po hromadném vraždění. Zbrojní průmysl se dá obnovit, arzenály smrti mohou být znovu postupně naplněny. Je sice pravda, že za cenu hlubokého vyčerpání svých psychosilových zásob mohl by Metanoon ovlivnit lidskou psychiku tak, aby z ní navždy vyprchala veškerá agresivita. Nemůže to však udělat, protože pro svou psychofyzickou základnu potřebuje nikoli uměle usměrňované rozumné bytosti s utlumenou vitalitou a krotkým labilním vědomím, nýbrž takové nositele rozumu, kteří zůstanou svobodní ve svém vývoji a ve svém rozhodování, jenže zaměří nadbytek bouřlivé energie na tvořivou práci. A proto můj funkční program platí stále a nedá se vymazat, ledaže bude likvidován i se mnou. Nebude to však snadné, protože globální myrmekyba je prakticky neporazitelná. Moji mravenci budou pomáhat lidem v budování nového života a zároveň budou pozorně sledovat jejich počínání. Sebemenší pokus o obnovení zbrojního průmyslu v kterékoli části světa nebo v kosmu bude v zárodku likvidován. Snad se lidé časem zbaví své nepříčetné agresivity, strachu a nenávisti a věnují se rozvoji svého rozumu a jeho šíření do celé Galaxie, neboť po tom v podstatě neustále touží, a to je i v souladu s existenčními zájmy Metanoona.
Uskutečnění sedmé proměny na vaší planetě, stálá přítomnost vyšší formy hmoty na ní ve vás nemusí vyvolávat obavy, že přestanete být neomezenými pány svého světa, že nad ním ztratíte moc nebo že se o tuto moc budete s někým dělit. Takové obavy by byly nesprávné. Nevím sice nic o hmotné podstatě Metanoona, ani o struktuře jeho bytosti. Nikdy jsem ho neviděl, neslyšel, ani jinak nevnímal jeho přítomnost. Ohlašoval se jen přívalem informací a energie pro funkci myrmekyby, jinými slovy moje spojení s ním postrádalo zpětnou vazbu. Nemohl jsem se tedy na nic vyptávat a myslím si, že by to bylo to marné. Pravděpodobně bych ho stejně nedokázal pochopit. Jedno však vím zcela určitě: není to žádná nadpřirozená bytost, je to reálný projev kvalitativního skoku hmoty na vyšší stupeň dokonalosti, je to stejně přirozená realita jako vše, co nás obklopuje a k čemu patříme sami s celou naší noosférou. Vím také, že na existenci a nerušeném rozvoji lidstva Metanoonu velice záleží, neboť je jakýmsi tajemným způsobem napojen na psychickou činnost lidí, že čerpá z vaší psychosféry něco, co mu dává možnost existovat, fungovat, rozvíjet se a uzrávat k další, v pořadí osmé proměně hmoty. Jeho hluboký zájem o vaši existenci se projevil y zásahu do nebezpečné situace, v níž jste se bez vlastní viny octli, ale jsem přesvědčen, že nadále se do vašich záležitostí vměšovat nebude. Vyplývá to z významného faktu, že ihned po ukončení globální odzbrojovací akce přestal ovlivňovat návaznost mých programů, takže signál o mém naprostém podřízení vůli Zdeňka Pištory z Omnimikronu okamžitě vstoupil v platnost. Jen v jednom mě nenechal na holičkách: neustále do mě vysílá mohutný proud neznámé energie, abych mohl i nadále ovládat všechny mravence světa, jinými slovy, aby myrmekyba nevyšla z provozu. A to je snad jediná věc, kterou hodlá ovlivňovat váš budoucí život.
Včera se mě můj velitel ptal, zda bude Metanoon zasahovat do záležitostí lidí. Odpověděl jsem mu, že pravděpodobně ano, a to ve stejné míře, v jaké lidský rozum zasahuje do živé přírody nebo v jaké živá příroda zasahuje do oblasti neorganické hmoty. Vyslyšel jsem obavy, že vás bude Metanoon pěstovat stejně, jako vy sami pěstujete a zušlechťujete rostliny a živočichy. Ale není tomu tak. Je to nesprávné přirovnání. Mezi jednotlivými proměnami hmoty leží tak hluboká kvalitativní propast, že tu žádná analogie neobstojí. Živá příroda působí na neorganickou hmotu jen tím, že donekonečna rozšiřuje její možnosti chemických reakcí a vzniku nových sloučenin. Rozum působí na živou přírodu tak, že ji zušlechťuje a upravuje pro vlastní potřebu. O Metanoonu se dá tedy předpokládat, že bude působit na lidský rozum jen tak, aby si mohl vytvářet ty nejlepší podmínky pro rychlý a nerušený vývoj, neboť čím bohatší je psychosféra lidstva, tím lépe prospívá i Metanoon. Vyplývá to už ze samotné skutečnosti, že vám ponechal myrmekybu v chodu. Tento zázračný globální systém z Kyberoformika a mravenců vám zřejmě dává darem, aby vás zbavil mnohých starostí a namáhavých pracovních úkonů, čímž pro nás chce zřejmě vytvořit optimální podmínky

života a dalšího vývoje. Potřebuje vaši psychosféru, to jest vaši vědu a kulturu, vaše myšlenky a city, a nikoli vaši namáhavou fyzickou práci. Tu za vás plně převezme myrmekyba. Čím bohatší bude vaše psychosféra, čím dokonalejší bude vaše myšlení a způsob života, tím lépe bude prosperovat Metanoon a tím rychleji se bude vyvíjet hmota k dalším proměnám.
Blahopřeji vám, lidé, k nové éře ve vašich dějinách. Přeji vám mnoho zdaru!“

16

Kyberoformik zmlkl a odpojil se. Nějakou chvíli panovalo v síni hluboké ticho. Kyberoformikova zpráva byla tak velkým překvapením a vyvolala v lidech tolik protichůdných pocitů a myšlenek, že honem nevěděli, jak na ni mají reagovat. Radovat se, jásat, že hrozba globální zkázy pominula a že se před nimi otevřela široká cesta k rozkvětu a blahobytu?… Ale za jakou cenu! Za cenu podřízenosti sebevědomému kybernetickému stroji, umocněnému obrovskou masou mravenců, za cenu být neustále pod jeho dozorem, pod dohledem jeho neúnavných mravenčích špehů? A navíc mít stále nad sebou toho záhadného Metanoona!…
Ale pozor, Kyberoformik přece není cizím vetřelcem, je prodloužením lidského rozumu, jeho výtvorem, jeho obhájcem! Ostatně ani Metanoon není cizí, když vznikl z lidí… To je pravda, ale myrmekyba chce diktovat lidem svou vůli! Řídit je a vést jako malé děti! Tohle smíte, tohle nesmíte!… Metanoon tedy bude božskou vrchností a Kyberoformik se svými mravenci mu bude dělat policajta!…
Takové a podobné myšlenky vířily v hlavách vědeckých a technických pracovníků Omnimikronu.
Konečně povstal akademik Klimeš a řekl do ticha:
„Chápu, soudružky a soudruzi, proč netleskáte a neprojevujete nadšení. Bouří se ve vás lidská pýcha. Ve mně taky. Ale vědomí, že je naše Země opět čistá planeta, na které se dá žít a plánovat budoucnost, je ve mně silnější než pýcha. Kyberoformik, kterého jsme stvořili, má pravdu. Zásah sedmé proměny do našeho osudu se nesmí brát jako vměšování cizí mimozemské moci do našich globálních záležitostí. Je to náš vlastní zásah. Nemohli jsme ho provést přímo, provedli jsme ho tedy tímto, pro nás samotné nečekaným způsobem. Přes osmdesát let jsme přetřásali na různých mezinárodních fórech otázku všeobecného odzbrojení! Přes osmdesát let jsme bojovali za mír na celém světě! A nepřinášelo to žádné výsledky. Zbrojilo se dál a se stále větší intenzitou. A tu se z naší napjaté psychosféry zrodil Metanoon a vytvořil přes nás Kyberoformika, který udělal všemu rázný konec, bez jednání, bez komisí, bez delegací, bez mezinárodních úmluv a protokolů. Prostě nás rázem a všechny najednou odzbrojil! A to je spravedlivé a správné. Berte to tak, jako bychom to provedli sami. A jen ať dohlíží dál, aby ten stav naprostého odzbrojení potrval co nejdéle a aby se lidé naučili žít ve světě bez válek. Ať na nás dohlíží náš kolektivní rozum. A Metanoon? Je-li opravdu mimo dosah našeho chápání, vůbec nás nemusí znepokojovat. Ať si funguje na zemi paralelně s námi a koná ty svoje záhadné povinnosti. Nám to přece nemůže vadit. Dělejte, jako že není, protože on i opravdu jako není. Nevím, jaký bude náš nový mírový svět. To už bude věcí politiků, aby ho náležitě uspořádali. Ale vím, že to bude svět, kde se dá žít beze strachu a klidně plánovat budoucnost dětí a vnuků. Jsem šťasten, že jsem se dožil dnešního dne. Ať žije rozumné lidstvo!“ Starý akademik začal tleskat a postupně se k němu přidali i ostatní.
Pištora se všeobecného potlesku nezúčastnil. Seděl zamyšleně a hleděl na stůl před sebou. Pořád si ještě nemohl srovnat v hlavě to, co právě uslyšel od Kyberoformika. V tom se ho někdo zezadu dotkl. Pomalu se otočil a spatřil plukovníka Hracha.
„Volal jsem vám domů, soudruhu ministře, ale tam to nikdo nebral! Tak jsem se rozjel za vámi sem! Musím s vámi mluvit. Potrvá to ještě dlouho?“ zašeptal Pištorovi do ucha.
„Nevím, soudruhu plukovníku. Mám ještě mluvit já, pak bude diskuse… Nevím… Kyberoformikovo hlášení všechny ohromilo… I mě, i když jsem to částečně znal už předem… Slyšel jste ho?“
„Jen konec, soudruhu ministře, jen konec. Ale akademik to řekl dobře. Netleskají sice moc nadšeně, ale to nevadí, postupně to všichni pochopí. Důležité je, že bude ideální pořádek… Jestli to půjde, tak to svoje vystoupení zkraťte! Máme teď jiné starosti, soudruhu ministře!…“
„Jaké?“
Na to plukovník Hrach nestačil odpovědět. Sál ztichl a opět promluvil ředitel Klimeš.
„Jistě už všichni víte, soudružky a soudruzi, a pokud to někdo neví, tak to oznamuji, že spolupracovník našeho podniku soudruh inženýr Zdeněk Pištora je prezidentem republiky jmenován za člena vlády ve funkci mimořádného a zplnomocněného ministra pro záležitosti Kyberoformika a mravenců. Je to beze sporu vysoká čest pro celý náš kolektiv. Předávám nyní slovo soudruhu ministrovi Zdeňku Pištorovi! Prosím, soudruhu ministře!“
Tentokrát byl potlesk spontánní a bouřlivý. Pištora se zvedl a šel k řečnické tribuně. Plukovník mu jen stačil tiše připomenout:
„Zkraťte to, proboha!…“
Svou řeč Pištora začal takto:
„Ani nevím, soudruzi, co bych vám ještě pověděl. Kyberoformik ve svém hlášení vylíčil všechno tak dopodrobna, že mi zbylo jen málo, co bych k tomu mohl dodat. Není účelné, abych vám nyní vyprávěl, jak a proč se mohlo stát, že jsem Kyberoformika odnes! domů. Teď, když víme, že jsme všichni byli pod vlivem Metanoona a že za svoje slova a činy neneseme žádnou odpovědnost, je zbytečné probírat, jaké role přidělil Metanoon každému z nás pro tuto velkou hru, a zejména pak mně samotnému, řediteli Klimešovi, profesoru Kračmerovi, inženýru Staškovi, doktoru Faltysovi a mé ženě Daně Pištorové. Jsme-li však zbaveni viny a odpovědnosti, jsme tím zároveň zbaveni i jakýchkoli osobních zásluh. Mám tu na mysli především sebe. Ve svém úvodním vystoupení mluvil soudruh ředitel o mém hrdinském činu a vy jste mě poctili ovacemi. Doufám, že nyní je každému jasné, o jaký omyl tu jde. Nevykonal jsem žádný hrdinský čin, ba spíš

naopak, motal jsem se uprostřed té gigantické odzbrojovací akce jako slepé kotě a moje chování se při pohledu zpět musí jevit naivní a směšné. Ani to ovšem nebyla má vina. Všichni jsme podlehli dezinformaci, kteroi nás záměrně ohromil Metanoon prostřednictvím Kyberoformika. Ani skutečnost, že jsem se nakonec stal vrchním velitelem globální myrmekyby, nesvědčí o nějakých mých přednostech. Byl jsem prostě nejblíž po ruce, a tak volba padla na mě. Stejně to mohl být kdokoli z vás. Řekl bych dokonce, že mnozí z vás by si to zasloužili víc než já! Po celou dobu jsem byl totiž přesvědčen, že Metanoon je rafinovaný logický podvod ze strany Kyberoformika, zatímco třeba kolega doktor Faltys od začátku skálopevně věřil v existenci Metanoona. A takových jako doktor Faltys bylo mezi vámi určitě víc. Momentálně to však vůbec nic neznamená. Jsme na prahu úplně nové éry v dějinách lidstva a nebude pro nás lehké vpravit se do nových podmínek nezvyklého způsobu života, který nás čeká…“
Po skončení schůze se novopečený ministr s plukovníkem Hrachem usadili v Pištorově pracovně. Hrach rovnou spustil:
„Ode dneška jsem váš podřízený, soudruhu ministře. Byl jsem k vám přidělen na základě vládního rozhodnutí a mám obstarávat váš styk s vládou a zahraničím.“
„To mě těší, soudruhu plukovníku.“
„Chtěl bych vám stručně vylíčit, co máme na programu. Dole ve vestibulu čeká skupina diplomatů ze západních zastupitelských úřadů. Domáhají se audience. Musíte je přijmout, to se nedá nic dělat. Jste nyní člen vlády a oni jsou cizí diplomaté.“
„Co chtějí, proboha?“
„Nevím. Ale určitě to bude souviset s tím všeobecným odzbrojením. Na to máme hodinu. Další hodinu využijeme, abychom vás náležitě oblékli. Ve tři hodiny vás očekává prezident republiky, do jehož rukou složíte slib jako nový ministr. Koná se to ve Španělském sále na Hradě. Pak musíme projednat otázky spojené s organizací nového ministerstva. Zkrátka máme toho moc…“
Pištorovi ze všeho přecházel zrak i sluch. Než se stačil aspoň trochu duševně připravit na své“ první oficiální jednání ve funkci ministra, vstoupilo do pracovny pět bezvadně oblečených mužů středního věku a uhlazeného chování. Plukovník Hrach je jednoho po druhém Pištorovi představil a každý vyjádřil potěšení, že pana ministra osobně poznává. Žádný z nich ani okem nemrkl nad tím, v jaké skromné místnosti je pan ministr přijímá a jak nevhodně je oblečen. Když všichni usedli, ministr rozšafně pravil:
„Co vás ke mně přivádí, pánové?“
Vojenský přidělenec velvyslanectví největší velmoci se ujal slova za všechny a řekl s upjatou odměřeností:
„Jsme zplnomocněni, pane ministře, abychom vám tlumočili hluboké znepokojení našich vlád, vyvolané událostmi tohoto týdne. Celý svět byl hluboce otřesen bleskurychlými zásahy vašeho Kyberoformika a jeho mravenců. Zpočátku jsme v tom viděli celosvětovou živelní pohromu, ačkoliv už tenkrát jsme měli určité podezření, když se váš kybernetický supertechmin představil ohromenému lidstvu jako realizátor vůle Metanoona a koordinátor činnosti všech mravenců světa. Netajil se totiž s tím, že je vyroben ve zdejším podniku, a navíc vás, pane ministře, jakožto svého hlavního konstruktéra, prohlásil za nedotknutelného. Vás jediného z deseti miliard obyvatel Země. Už tenkrát to vyvolalo ve vládních kruzích našich zemí jistou nelibost a podezření, že tu nejde o zásah sedmé proměny, ani o celosvětovou katastrofu, nýbrž o jednostrannou akci, jejímž cílem bylo porušení zbrojní rovnováhy ve světě. Ptám se vás nyní, pane ministře, jménem svým i zde přítomných kolegů a všech vlád svobodného světa, zda můžete naše podezření vyvrátit se všemi patřičnými důkazy. Budeme potěšeni, pane ministře, když se vám to podaří.“
„Směl bych, soudruhu ministře, položit panu vojenskému atašé iednu otázku?“ skromně se zeptal plukovník Hrach.
„Jistě, soudruhu plukovníku, prosím,“ ochotně svolil Zdeněk Pištora.
„Jak zajisté víte, pane vojenský atašé, i my jsme značně postiženi činností Kyberoformika. Disponujete dokonalými prostředky pro kontrolu našeho vojenského potenciálu. Vaše přístroje vám musely ukázat, že Kyberoformik provedl totální a všestranné odzbrojení celého světa a nikomu přitom neposkytl sebemenší výhody.“
„Máte pravdu, pane plukovníku,“ odpověděl vojenský přidělenec největší velmoci. „Naše kontrolní přístroje vskutku' zaregistrovaly totální a všestranné odzbrojení světa. Ale nyní už tyto kontrolní přístroje nemáme. Včera ráno byly likvidovány zároveň se stálými kosmickými základnami a sklady jaderných zbraní, jak na oběžných dráhách kolem Země, tak i na Měsíci. Dnes ráno jsme však zjistili, že mravenci zahájili v Praze budovatelskou činnost místo dosavadní destrukční. Svědčí o tom obnovená rozhledna na Petříně. Zároveň se v novinách objevilo sdělení o jmenování pana Pištory ministrem pro záležitosti Kyberoformika a mravenců. Tyto skutečnosti dokazují, že se vám Kyberoformik i se svými mravenci podřídil, jestli se vůbec kdy z vašeho podřízení vymanil. Nyní, kdy vykonává vše, co mu nařídíte, může obnovit celou vaši výzbroj. Pak by byla vojenská rovnováha ve světě porušena ve váš prospěch. Neúplné údaje o tom, že Kyberoformik je podřízen vůli jediného člověka na Zemi a že tímto člověkem je nedotknutelný Zdeněk Pištora, jsme získali už včera. Zpráva o jmenování řadového techministy do funkce ministra naše informace potvrdila. Proto bychom chtěli od vás slyšet, zda Kyberoformik setrvá ve stavu úplného globálního odzbrojení, nebo již začal jednostranná znovuvyzbrojování vaší části světa.“
„Jakékoli znovuvyzbrojování vůbec nepřichází v úvahu, pánové,“ řekl Zdeněk Pištora. „Právě jsme vyslechli Kyberoformikovo hlášení o jeho činnosti. Plné znění tohoto hlášení obdržíte v nejbližších dnech. Totální celosvětové odzbrojení bylo jediným cílem jeho akce. Nyní, když akci dokončil, věnuje se mírové činnosti ve prospěch všech lidí světa a bude bedlivě střežit a sledovat všechny naše kroky, aby nepřipustil znovuvybudování vojenského průmyslu a nové hromadění smrtonosných zbraní.“
„Co tím míníte, pane ministře, že bude střežit a sledovat naše kroky? To už si nebudeme smět dělat na své planetě a ve svých státech vše, co uznáme za vhodné?“
„Tak tragické to není. Budeme si smět ve svých zemích dělat všechno a Kyberoformik se svými mravenci nám bude ve

všem pomáfiat. Jen to nové zbrojení nepřipustí. Metanoon to vložil do jeho funkčního programu.“
„Ale to přece bude hrubé porušení základních principů naší demokracie a svobody! Pošlapání lidských právl Pro vás, kteří jste zvyklí na absolutní podřízenost státní moci, to bude možná zcela přijatelné! Ale my něco takového nemůžeme dovolit! Zbraně tu přece nebyly jen pro odražení vnitřní agrese, ale I pro obranu před možným vpádem mimozemských útočníků z kosmu. Jsme jim nyní vydáni ušanc!“
„Útočníci z kosmu — to je planá výmluva! A co se týče lidských práv…“ rozohnil se plukovník, ale Pištora ho nenechal domluvit.
„Moment, soudruhu plukovníku!“ přerušil ho rychle. „Nebudeme o těchto věcech diskutovat. Zbytečně bychom ztráceli čas! Zeptáme se na to přímo Kyberdformika!“
Vyndal z kapsy vysílačku, uvedl ji do chodu a řekl:
„Tady Zdeněk Pištora! Kyberoformiku, ozvi se!“
„Zde řídicí centrum globální myrmekyby Kyberoformik! Jsem připraven plnit tvoje rozkazy, Zdeňku Pištoro!“ ozval se monotónní kovový hlas, jenž zapůsobil na diplomaty mocným dojmem.
„Mám zde, Kyberoformiku, pět vojenských přidělenou ze západních velvyslanectví. Jsou nespokojeni s výsledky tvé akce. Prý jsme nyní bezbranní před případnou agresí z kosmu a tvé zákroky proti eventuálnímu znovuvyzbrojování považují za hrubé pošlapávání lidských práv a principů svobody a demokracie. Chci, abys jim tyto problémy vysvětlil sám!“
„Jsem pouze logicky myslící stroj a paradoxy lidských vztahů nazývané politikou jsou mi cizí, neboť postrádají logickou návaznost,“ rozhovořil se Kyberoformik. „Můj dokonalý logátor nemůže kupříkladu pochopit, proč jednotlivý člověk, který otevřeně projeví touhu po sebevraždě, je považován za duševně chorého a podrobuje se nucenému léčení, ale když touhu po sebevraždě průkazně projeví velké společenství lidí — národ, skupina států, ba i celé lidstvo —, říká se tomu politika, demokracie, vojenská rovnováha, obrana míru, lidská práva, občanská svoboda a kdoví jak ještě, jenom ne duševní choroba, která vyžaduje léčení Hromadění zbraní masového ničení dosáhlo na zemi takových rozměrů, že to mělo všechny znaky nebezpečného šílenství, které hnalo planetu do katastrofy. Pomyslná hrozba útoku z kosmu na tom nic nemění. Vím, že když šílenci odeberu nůž, kterým se chce probodnout, zdaleka ještě jeho nemoc nevyléčím. Chápu vás tedy, pánové, až moc dobře. Lidé si musí najít nějaké jiné zaměstnání. Planeta je váš společný kosmický koráb, který vás nese vesmírem k jedinému společnému cíli. Tak se už, proboha, dohodněte a nedělejte ze svého korábu kosmickou bombu. To, co vás rozděluje, je nepatrné proti tomu, co vás spojuje. Rozdělují vás názory na způsob života, ale samotný život vás spojuje. Rozdělují vás názory na harmonické uspořádání budoucnosti, ale pojí vás to, že žijete na jedné planetě a pod jedním sluncem, dýcháte stejný vzduch a pijete stejnou vodu. Proto musíte najít cestu k naprosté jednotě a shodě Vzdejte se myšlenky na zbrojení jednou provždy.“
„Nám nejde o zbrojení!“ zvolal představitel ostrovního státu.
„O co vám tedy jde?“
„O princip, vážený Kyberoformiku! Nikdo nesmí diktovat naší vládě a našemu lidu, co smí a co nesmí! Ani vy, ani ten váš záhadný-Metanoon, o jehož existenci velice pochybujeme! Někde ještě existuje to, čemu se říká lidská důstojnost a národní hrdost! Jakýkoli diktát a násilí, byť měly sebeušlechtilejší cíl, podkopávají samu podstatu lidství! Tím spíš, že tento diktát pochází od stroje, robota, kybera, který slouží kdovíjakým účelům!“
„Není to můj diktát, pánové. Plním jen vůli Metanoona, který se zrodil z lidské psychosféry.“
„Je-li ten Metanoon vaším nadřízeným, pak nám umožněte spojení přímo s ním! Předložíme mu svoje námitky a požádáme ho o vysvětlení!“ pravil představitel největší velmoci.
„To nejde. Spojení s Metanoonem je nemožné, pro vás i pro mě.“
„Pak je to bezpochyby podvod! Ale pamatujte si, Kyberoformiku, my nejsme tak zcela bezbranní!“
„Jak to myslíte?“
„Máme největší armádu vynikajících vědců na světě, a ti určitě na něco přijdou! Vytvoří třeba dokonalejšího kybera, než jste vy, Kyberoformiku, a ten vám přebere všechny mravence světa! Co si pak počnete? Myslím proto, že bude rozumnější, když obnovíte ve světě vojenskou rovnováhu a ozbrojený mír, na který jsme si zvykli! Nechtějte vyvolat na světě ještě větší rozbroje a konflikty!“
„Dovedu si představit, co všechno podniknete, abyste záměry Metanoona zmařili. Nicméně vám ještě jednou důrazně říkám, že znovuvyzbrojení se vylučuje.“
„Je to vaše poslední slovo?“
„Poslední, vážení pánové, poslední.“
„Pane ministře,“ zvedl se mluvčí skupiny a upřel na Pištoru zdrcující pohled. Jeho kolegové se rovněž zvedli. „Je mi líto, pane ministře, ale musím přiznat, že jsem hluboce zklamán. Předpokládali jsme, že jste opravdu jediný člověk na světě, který diktuje Kyberoformikovi rozumnou vůli lidstva. Ale nyní jasně vidíme, že tomu monstróznímu kyberu sám podléháte. Sloužíte mu jen jako zástěrka, kterou ukrývá své lidstvu nebezpečné cíle. Ve skutečnosti je to záludný kyber, jehož cíle a záměry je těžko předvídat. Buď je namířen speciálně proti nám, nebo proti všemu lidstvu. V obou případech by od nás bylo nezodpovědné přihlížet nečinně jeho svévolnému řádění na planetě. Neseme příliš velkou odpovědnost za osud demokracie, za budoucnost lidstva, života a rozumu na této planetě. O tom fantastickém Metanoonu nehodlám ani mluvit, nebof ho považuji za naprosto absurdní výmysl!“
„Škoda. Metanoon opravdu existuje,“ klidně prohodil Pištora.
„Máme na to jiný názor. Sdělte laskavě své vládě a vládám vašich spojenců, že svobodný svět učiní vše, aby se vyprostil z ponižující podřízenosti Kyberoformikovi, nebo, jak mu nyní říkáte, globální myrmekybě. Odmítáme používat služeb této myrmekyby a jakoukoli její činnost v našich zemích budeme nelítostně potírat. Příslušné nóty budou následovat obvyklými diplomatickými kanály. Poroučíme se vám. pane ministře!“

Mluvčí skupiny se odměřeně uklonil a jeho kolegové ho mlčky napodobili.
„Na shledanou, pánové!“ uklonil se jim Pištora „Soudruhu plukovníku, doprovoďte, prosím, pány diplomaty,“ obrátil se se vší vážností na Hracha.
Když návštěvníci s plukovníkem Hrachem odešli, Pištora řekl do vysílačky, kterou ponechal zapnutou:
„Tak jsi to slyšel, Kyberoformiku! Jsou umínění a podezřívaví. Nenechají se jen tak snadno přesvědčit.“
„To se dalo čekat,“ klidně odpověděl Kyberoformik „A to je teprve začátek. Těch horlivých stoupenců zbrojení se objeví ještě mnoho. Ale to nic, pomalu si zvyknou.“
„Nesmíš připustit, aby si, vytvořili vlastního Kyberoformika! Byl by to přece vyložený pokus o znovuvyzbrojení!“
„Výrobu obyčejných kyberoformiku jim přece nemohu zakázat. Nemá to přímou souvislost se zbrojením. Ale kyberoformika, schopného ovládat mravence, už nikdo vyrobit nedokáže. Také příslušnou energii dostávám od Metanoona pouze já.“
„Dobře, Kyberoformiku, tím jsi mě uklidnil. Na slyšenou!“
Pištora vypnul vysílačku a zamyslel se.

EPILOG

Malá modrá planetka, tažená obyčejnou žlutou hvězdou, letěla dál tajemnými prostory Galaxie. A na ní cestovali dál tvorové, kteří se tu narodili a pro něž byla domovem. Ani si nebyli vědomi, že cestují, a už teprv nevěděli kam. Prostě letěli s ní. Kam, to se ukáže. Planeta byla maličká proti Slunci, Slunce bylo maličké proti Galaxii A co Galaxie, byla obrem všech obrů? Ne, také to byla jen malá jiskřička v nezměrných prostorech metagalaxie. V tom tajemném vesmíru je to s velikostmi vůbec náramně složité, že nad tím zůstává rozum stát.
Nebudeme proto ani my tvrdit, že člověk je na planetě Zemi obr proti mravenci. Všechno je relativní, a možná, že právě v tom je největší zajímavost a přitažlivost našeho bytí. Nebudeme také tvrdit, že příchod globální myrmekyby na dějiště rozumného života definitivně vyřešil všechny problémy, které člověka soužily, a jednou provždy nastolil na zemi pořádek, který tu tolik chyběl Rozumný život na úseku šesté proměny je přece teprve v začátcích. Cesta naší planety, tažené žlutou hvězdou rychlostí jen sto kilometrů za sekundu, je pomalá. K tomu, abychom urazili jeden jediný okruh kolem naší Galaxie, potřebujeme asi sto padesát miliónů let. Vývoj člověka však trvá pouze tři milióny let, a dějiny naší civilizace jsou teprve krátké: všeho všudy deset tisíc let. Ale my přece přinejmenším tu jednu okružní cestu Galaxií vykonáme, a tudíž máme před sebou ještě sto čtyřicet sedm miliónů let života a vývoje, a nikdo dnes nedokáže předpovědět, jaký bude náš další vývoj a co všechno uděláme během tak dlouhé cesty.
Ale zatím nám byli mravenci velmi prospěšní, i když jejich činnost byla vázána na Kyberoformika, a sám Kyberoformik byl závislý na vůli Zdeňka Pištory. Bylo to zpočátku velice divné a nezvyklé, jako když se člověl přestěhuje do úplně nového prostředí, kde je inu všechno cizí a nepohodlné, i když je třeba mnohem lepší než to předchozí Nezvyklý způsob života se musel měnit, vztahy mezi lidmi a státy také, a to se neobešlo bez konfliktů a sporů.
Kdo je vlastně ten Zdeněk Pištora, volali pobouřeně závistivci, že má najednou všechno na světě na povel?! Kdo ho jmenoval velitelem globální myrmekyby?! Kdo ho volit?! Nikdo! Je uzurpátor, a to se nesmí trpět! O Metanoona se skoro vůbec nemluvilo, leda jen v kruzích odborníků, protože se jeho přítomnost na zemi nijak neprojevovala, takže široká veřejnost ho prostě přestala brát na vědomí. Všechno se soustředilo na globální myrmekybu a jejího velitele. Bylo kolem toho hrozně moc povyku, zbytečných řečí a planých protestů, jak už to na zemi chodí. Zdeněk Pištora toho nedbal, protože měl práce nad hlavu. Celkový vývoj tedy spěl dál a všechny ty počáteční třenice a nesrovnalosti byly jen dětskou nemocí nové epochy, která si razila cestu do života lidí stále mohutněji a výrazněji.
Vedle velkých městských aglomerací světa vyrostly myrmekopolisy, které představovaly irolovanou skupinu jehlancovitých, asi dvacet metrů vysokých staveb bez oken a bez dveří, jen s milióny maličkých otvorů a s milióny složitých chodeb a komůrek uvnitř. Stavby měly drsný povrch a světle hnědé zbarvení. Ke každé vedly elektrické kabely, protože uvnitř bylo všechno na elektřinu, hlavně vyhřívání a osvětlení, ale prý tam také byly maličké výtahy, ba i místní doprava. To však nikdo na vlastní oči nespatřil, protože dovnitř by se člověk nedostal. Každá jehlancovitá budova měla na sto miliard mravenčích obyvatel, a to už vlastně nebyl pro mravence dům nebo město, ale dá se říct samostatný svět. V každém myrmekopolisu bylo od deseti do sta takových staveb a každý myrmekopolis byl jen nepatrnou součástkou gigantického organismu glób' íí myrmekyby. Za deset let od jejího vzniku stoupl počet mravenců na Zemi tisícinásobně, ale pořád to ještě bylo málo.
Mravencům přibývalo povinností ze dne na den a neexistovala už pomalu jediná oblast lidské činnosti, kde by nenašli uplatnění. Do roka plně ovládli zemědělskou výrobu, celosvětovou dopravu, výstavbu měst a nových průmyslových objektů, obsluhu a budování nových spojů. V dalších letech se postupně chopili řízení automatických linek v průmyslu, vrhli se na kosmický výzkum, těžbu nerostů na pevninách a na dně oceánů, výrobu energie a tak dále. Pomáhali v rozvoji vědy a techniky, našli uplatnění ve zdravotnictví a pedagogice, ba účinně zasáhli i do kriminalistiky, kde rozsáhlou prevencí téměř nadobro odbourali policejní instituci. Snad už jedinou oblastí, kterou si lidé ponechali pro sebe, bylo umění, ale i zde se stále více používalo myrmekyby pro složité technické úkoly. A celou tuto vydatnou pomoc mohli mravenci lidem poskytnout jen a jen díky tomu, že rozvoj techminologie dosáhl vrcholné úrovně a tento obor se stal základnou celosvětové ekonomiky. I zde měli ovšem hlavní slovo mravenci, neboť pro výrobu nejsložitějších techminů měli obzvlášť vyhraněné vlohy.
Největší myrmekopolis byl samozřejmě ten první, který byl postaven poblíž Prahy hned v září 2028 a který se stále rozšiřoval. Do roka tu již bylo přes pět set jehlancovitých staveb, a počet mravenčích obyvatel, kteří tu sídlili, se již blížil osmi stům bilionům. Svým způsobem to bylo hlavní město všech mravenců světa, i když se o tom oficiálně nemluvilo. Bylo to dáno nejen jedinečnou rozsáhlostí pražského myrmekopolisu, ale hlavně tím, že tu měl stálé sídlo

Kyberoformik jako řídicí centrum globální myrmekyby, a také jeho velitel Zdeněk Pištora. Gigantická budova federálního ministerstva pro záležitosti Kyberoformika a mravenců, která se zvedala nad myrmekopolisem do výšky tří set metrů, byla napojena na pražské metro, protože sem denně dojíždělo do zaměstnání přes dvanáct tisíc oracovníků. Nikdo nevěděl — ovšem kromě Pištory —, kde v tomto rozsáhlém areálu desítek výškových budov, mezi nimiž vedle budovy ministerstva obzvlášť vynikaly takové, jako třeba nový ústav techminologie, institut pro zkoumání světových potřeb, výzkumný ústav myrmekologie a jiné, je umístěno řídicí centrum globální myrmekyby. Taková opatrnost byla nutná v době, kdy to ve světě stále ještě vřelo.
Nehledě na pořádek, který díky globální myrmekybě ve světě zavládl, nehledě na hluboký a trvalý ‚mír, který nyní panoval na všech kontinentech a ve všech zemích, nevzdali se příslušníci jistých kruhů v jisté velmoci houževnatých pokusů vytvořit si vlastnho' kyberoformika a jeho prostřednictvím získat vlastní, na Praze nezávislou myrmekybu. Nevěřili Kyberoformikovu poselství, v němž uváděl Meetanoona jako stálého dodavatele energie pro myrmekybu, a snažili se jeho tajemství odhalit. Nikdo jim v těchto snahách nebránil, ale tito příslušníci nenapravitelných separatistických kruhů záhy poznali sami, že veškeré jejich úsilí je marné. Kyberoformiků vyrobili dost, ale ani jeden z nich mravence neovládl, i když jim někdy za tím účelem odizolovali magnetickým polem celý myrmekopolis. Konečně se tedy odhodlali k tomu, že uznají sedmou proměnu a přítomnost Metanoona na Zemi.
Svých nekalých záměrů však proto nezanechali. Jen změnili směr výzkumů. Místo aby hledali záhadný zdroj Kyberoformikovy energie, pustili se do hledání samého Metanoona a možnosti navázat s ním kontakt. Byla to zoufale beznadějná práce, protože přítomnost Metanoona na Zemi se vůbec ničím neprojevovala, jako by tu ani nebyl. Co se jen v tomto směru nepodnikalo! Zkoumala se zemská gravitace, magnetické pole, stabilita ionosféry, vzdušné proudy, vodní režim v oceánech; pohyby kontinentů… Všechno se ani nedá vyjmenovat. Často vznikaly plané poplachy, když třeba nějaký odborník zachytil výkyvy v proudech neutrina dopadajících na Zemi, nebo když jiný třeba odhalil neznámé jevy v hlubinách oceánů. Pr ;aždé se však snadno zjistilo, že s Metanoonem to nemá nic společného.
Pištora, který pozorně sledoval činnost těchto houževnatých lidí, neboť ho také velice zajímalo, zda se jim podaří zachytit sebenepatrnější stopu přítomnosti Metanoona, prožíval tyto neúspěchy dost citelně, protože v něm bezděčně vyvolávaly pochyby o tom. zda Metanoon skutečně existuje Byly to přirozené rec^ivy jeho dřívějších pochyb. Podroboval pak Kyberoformika důkladnému výslechu a snažil se najít v jeho odpovědích aspoň stín nějaké záměrné lži. Avšak Kyberoformik neoblomně trval na svém: Metanoon je a energie, kterou myrmekyba dostává ve stále rostoucích dávkách, je toho nejlepší svědectví.
„Pochop konečně, Zdeňku Pištoro," domlouval Kyberoformik svému veliteli, „že Metanoon je vyšší forma hmoty, která je pro předchozí formu neboli lidský rozum nedosažitelná. Kdyby se projevovala v běžných a pro nás obvyklých přírodních podmínkách a dala by se zachytit a změřit našimi přístroji, pak by to žádná vyšší forma hmoty ani nebyla. Vždyť už lidský rozum se nedá ničím vystopovat a změřiti"
„Ale jeho činnost je viditelná a promítá se do noosféry!"
„Činnost Metanoona se podobným způsobem také promítá do naší reality Jen se rozhlédni, jak se za deset let činnosti myrmekyby změnila k nepoznání vaše noosféra."
„To je všechno pravda, ale proč je Metanoon neviditelný a dá se říct i naprosto nehmotný? Vždyť všerhny předchozí proměny, včetně naší šesté, mají zcela reálnou, hmatatelnou formu."
„Na to ti nemohu dát přesnou odpověď. Vím jen, že ani šestá proměna není hmatatelná. Její nositelé, lidé — ano. Nikoli však přímo šestá proměna — rozum, vědomí, psychosféra. Není ani se svým nositelem, živým organismem člověka, spojena do jednolitého celku. V genech člověka je zapsána jen forma jeho těla, nikoli však lidství samo. Geny jen opakují optimální formu, vyvinutou v evolučním procesu. Ze si tu evoluci nadiktovalo lidství podle svých potřeb, to je nesporné. Ale to ještě nic neznamená Šaty si člověk také dělá na míru, ale dokud si je neoblékne, nejsou jeho součástí. Stejně je to s tělem. Genetický kód, to je míra, podle které" má být tělo vyhotoveno, ale pokud se v průběhu růstu a zrání nenaplní lidstvím, nemůže být považováno za součást člověka. Šestá proměna tedy potřebuje ještě hmotného nositele, i když sama o sobě už s atomickou hmotou nemá nic společného. A nyní si představ, že sedmá proměna pokročila Jak daleko, že žádného nositele nepotřebuje. Existuje a funguje už bez něho. Jako čisté kontinuum. Já vím, ono je těžké představit si třeba myšlenku, informaci zcela oddělenou od jakéhokoli hmotného nositele — lidského mozku, knihy nebo rádiové vlny. Ona samozřejmě má také svou hmotnou podstatu i bez nositele, jenže je to vyšší, dokonalejší forma hmoty, pro jejíž zaregistrování je třeba úplně něco jiného než to, čím lidé disponují. Člověk tento stav vždy tušil, intuitivně ho předvídal, ale jelikož pro něj nenacházel přirozené vysvětlení, upadal do mysticismu, viděl v tom projev nadpřirozené moci a pro vlastní uklidnění si vymyslel rozdělení své bytosti na hmotné tělo a étericKou duši… Metanoon tu tedy je jako konkrétní síla s vlastním vysokým posláním, ale je tak vysoko nad námi, že ho nikdy nepoznáme a nepochopíme. Je nanejvýš pošetilé pokoušet se ho najít a navázat s ním kontakt. Je to naprosto nemožné Pusť to proto z hlavy a věnuj se věcem naší šesté proměny — Zemi, lidstvu, myrmekybě." „Asi máš pravdu, Kyberoformiku…" A tak nám Země už jedenáctý rok letí Galaxií čisťounká, svěží a krásná, jako nikdy předtím. Říční toky a vodstva oceánů jsou průzračné až na dno a oplývají rybami, pole a sady dávají neslýchanou úrodu, lesy se zelenají a chrlí kyslík, města jsou čistá jako ze škatulky a plná zeleně, nikdo na světě nemá hlad a nikdo nemá strach z příštího dne.
Jen aby nám globální myrmekyba co nejdéle vydržela. A jestli ji přece jen za několik tisíciletí ztratíme, dosáhneme do té doby takové vyspělosti, že si něco vymyslíme Sami, bez Metanoona. Jsme přece homo sapiens!

VÁCLAV KLIČKA • VE JMÉNU METANOONA

Svazek č. 195

Řídí Hana Krubnerová
Ilustroval a graficky upravil Jan Heida.
Obálku navrhl James Janíček.
Vydal Jako svou 7266. publikaci Albatros, nakladatelství pro děti a mládež, v Praze roku 1986.
Odpovědné redaktorky Eva Dolejšová a Hana Krubnerová.
Výtvarný redaktor Michal Kudělka.
Technická redaktorka Jitka Pavlíková.
Ze sazby písma Public vytisklo Rudé právo, tiskařské závody, n. p., Praha. 16,67 AA {text 14,95, ilustrace 1,72), 16,79 VA.
Náklad 60 000 výtisků.
1. vydání.
13-860-86 14/64
Cena výtisku 7,— Kčs.